

Zdaj bi res potrebovali čudež, ki ga je obljubljal

VLASTA BERNARD

Ni se leto od tega, kar je Silvio Berlusconi obljubljal nov italijanski čudež, ki ga seveda ni znal in niti mogel urediti, zdaj pa bi tak čudež res potrebovali. Splet političnih in ekonomskih okoliscin je namreč Italijo pripeljal v slepo ulico, ki jo prosti pad njegovega bankovca zgolj nakazuje.

Premirje, ki ga je na finančne in valutne trge konec januarja prinesla umestitev Dinijeve vlade, je bilo kratko in vse kaže, da je idila pri koncu. Nekaj tednov, ki jih je imela premierova tehnična ekipa za pripravo novega manevra je mimo in zdaj se posteno mudi. Vsak dan, ce ze ne vsaka ura, ki jo zamujamo pri sanaciji javnih financ, pomeni korak proti breznu, iz katerega ne bo mogoče zlesti brez trajnih motenj. Politika pa ima svoje ritme, ki so sicer razumljivi, a so drugačni in pogosto neuskladljivi z ekonomskimi. Politik Dini ima torej vso pravico, da si vzame čas za domisljen manever in za pravico, s sindikati dogovorjeno reformo pokojninskega sistema. Tehniku Diniju pa se neznanško mudi.

Včeraj smo opozorili, da je lira spustila marko do novega rekorda kljub odlični oceni, ki jo je Italija prejela na mednarodni ravni za svojo dolgoročno sposobnost vračanja državnega dolga. Da so BOT, BPT, CCT in podobne kratice, za katerimi se ta dolg skriva, zanesljive, torej domaći trgi ne dvomijo. Tisto, kar jih skrbi, je sposobnost italijanske politike, da drastično zarez v divje meso državnega proračuna in ga izkorenini za trenutne in se bolj za bodoče potrebe. Trenutne so potrebe po zdaljsanju odeje, za katero je bilo že ob sprejetju finančnega zakona jasno, da bo prekratka. Tem potrebam namerava Dini zadostiti z zvišnjem posrednih davkov in torej z verigo tradicionalnih podrazitev na področju široke porabe. Drugo, neprimerno bolj zahtevno poglavje pa so dolgoročni posegi, s katerimi je treba zagotoviti postopno, srednjeročno in dolgoročno krčenje pretirane izpostavljenosti javnih računov. Tukaj gre za tako imenovane strukturne posege, za uvajanje mehanizmov avtomatičnega uravnavanja javne porabe oziroma ravnovesja med prihodki in po-

trebami. Na prvem mestu najdemo tukaj prav bolečo pokojninsko reformo.

Sindikati upravičeno opozarjajo, da niti Diniju ne bodo popuscali tam, kjer so se z vso silo uprli Berlusconi. Taka načelnost dokazuje, da njihove zahteve niso (in torej tudi niso bile) plod kontingentnih političnih oportunistov in da se globoko zavedajo svoje socialne vloge, mimo katere bi bilo kaj lahko zabarantati ziviljenjske interese sibejskih družbenih slojev. Dini se bo moral torej posteno potruditi za konsenz, brez katerega ne bo mogel do obljubljene reforme in s tem je najbrz racunal ze takrat, ko je vladni mandat sprejel. Tisto, cesar, domnevamo, ni pričakoval, pa so seri, ki njegove ukrepe, najprej seveda manever, cakajo v parlamentu. Na dlani je, da smo v nerazpisani volilni kampanji, v parlamentu pa se že zacenja prestevanje, ki oznanja, da se glasovanje o zanesljivo nepopularnem manevrskem ukrepu mimgrede lahko spremeni v pravo kriminalko. Kdo bo zavihel izdajalsko bodalo v Dinijev hrbet? Kdo bo imel toliko poguma, da si bo nalozil nevhalezno breme pritrdilnega glasu za manever v trenutku, ko ze ostri kopja za volilni spopad?

Diniju se tako ozi manevrski prostor in ze sicer picel cas, ki so mu ga odmerili za uresnicitev tistih starih, a izredno zahtevnih nalog. Tudi ce bi bil »tehnicni« premier sposoben kakega polovicnega cudeza, kot se je sprva zdelo, mu to v takih okoliscinah ne bi vec uspelo. Ce bo spravil na varno kolikor toliko sprejemljiv manever, bo to ze veliko, za kaj vec pa tako krhka tehnicna vlada ne zadostuje. V to so se trgi ze dodobra prepričali.

Lira pa medtem prosto pada. Le Banka Italije je včeraj cutila dolznost, da ji sramezljivo priskoci na pomoč, in se to brez učinka. Sama namreč nima dovolj moci, in konec koncev niti pristojnosti, da bi nadomestila tisto, cesar ze dolgo ne zmorejo rimske politične palace. Res je, da finančni in valutni trgi ne morejo in ne smejo narekovati ritma političnega razvozlanja, vendar bi bilo preziranje njihovega pomena napaka, ki bi ta vozal se bolj zadrnila. In to okrog vratu vseh državljanov.

Srečanje ministrov Kacina in Šušaka

OTOCEC - Na Otočcu sta se včeraj sestala obrambna ministra Republike Slovenije in Hrvatske - Jelko Kacin in Gojko Susak s sodelavci. Minister Susak je slovensko stran podrobno seznanil z namerami, da Hrvatska doseže integracijo vseh svojih ozemelj po mirni poti. Dogovorili so se tudi, da bi imeli vsaj dvakrat letno srečanje na nivoju obrambnih ministrstev in tako poiskali tudi druge načine za razširitev sodelovanja. **Na 13. strani**

Predsednica deželne vlade se je sestala z Agnellijevo

RIM - Odnosi s sosednjo Slovenijo so bili ena pglavlnih tem pogovora, ki ga je predsednica deželne vlade FJK Alessandra Guerra imela v Rimu z zunanjim ministrom Susanno Agnelli ob prisotnosti sefa italijanske delegacije na pogajanjih s Slovenijo ambasadorja Vincenza Manna. Guerrova, ki je v prejsnjih dneh srečala tudi predsed-

nika vlade Lamberta Dinija, je potrdila zeljo Dezele, da sodeluje v sklepilnih zunanji politike, ki se je neposredno ticejo, Agnellijevi pa je tudi porocala o pogovorih, ki jih je imela v Ljubljani s predsednikom republike Milanom Kucanom in z zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem. **Na 3. strani**

RIM / ZARADI NEVARNOST, DA BI PARLAMENT ZAVRNIL GOSPODARSKI MANEVER

Nestabilnost rimske politične scene potunkala liro na denarnem trgu

D'Alema pozval stranke k odgovornosti, Fini omilil polemichnost Kartela

Marka zrasla čez 1.075 lir

RIM - Polom za liro, črni dan za borzo, spust tečajev BTP future na milanskem in londonskem trgu. Poseg Banke Italije in pomirjujoce izjave premiera Dinija o korektivnem manevru niso zadostovale za prepričitev splošnega, da se glasovanje o zanesljivo nepopularnem manevrskem ukrepu mimgrede lahko spremeni v pravo kriminalko. Kdo bo zavihel izdajalsko bodalo v Dinijev hrbet? Kdo bo imel toliko poguma, da si bo nalozil nevhalezno breme pritrdilnega glasu za manever v trenutku, ko ze ostri kopja za volilni spopad?

Na 11. strani

RIM - Tezave in velika nestabilnost na italijanski politični sahovnici sta potegnili za sabo liro. Italijanska deviza je včeraj doživela pravo hudo uro, saj je bila pod ostrim pritiskom na vseh denarnih trgih. In samo napoved premiera Lamberta Dinija, da bo v kratkem pripravljen gospodarski manever, ki bo takoj operativen, je za spoznanje ublazila pritisk.

Padec lire je v precejšnji meri povezan z nevarnostjo, da bi parlament lahko zavrnil manever, ki ga pripravlja Dinijeva vlada. Tajnik DSL Massimo D'Alema je pozval vse politične sile k odgovornosti, na kar je Kartel sivolbošcin najprej odgovoril ostro polemichno, popoldne pa s predsednikom Nacionalnega zavezništva nekoliko ublazil polemiko.

Nestabilnost je vezana z merjenjem moci med strankami o datumu predcasnih volitev, nekateri komentatorji pa ne izključujejo, da je v zakulisju včerajšnje krize spopad med Finijem in Silviom Berlusconiem.

Na 3. strani

RUSIJA / GLEDE POSEGA V ČEČENIJI

Boris Jelcin vztraja pri svojih stališčih

MOSKVA - Včeraj je imel ruski predsednik Boris Jelcin v parlamentu dolgo pričakovani govor. Opozoril je, da so ruske oborožene sile premalo izurjene, da je pravni sistem neučinkovit in da je birokracija skorumpirana. Spregovoril je tudi o ruskem vojskem posredovanju v Čečeniji. Dejal je, da je bilo posredovanje tehnično slabo pripravljeno, vojska premalo izurjena in slabo koordinirana. Posredovanje v Čečeniji, katerega je ukazal sam, je bilo po njegovih besedah upravičeno, saj je bil njegov namen ohraniti ozemeljsko celovitost Rusije, čečensko vodstvo pa je označil za tolpo kriminalcev.

Na 19. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nadzor Unproforja

Francoski Unproforvci pri sarajevskem letališču jemljejo zelo resno svojo vlogo, le ko pregledujejo navadne ljudi in vozila namenjena v obkoljeno Sarajevo. (Telefoto AP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Fini ne preporučuje jezuitov

Revija Civiltà Cattolica se vprašuje, kaksna desnica se je pravzaprav rodila na ustanovnem kongresu NZ v Fiuggiju.

Stran 3

Predstavili Projekt Trst

Trzaski občinski odbor in družba Omnia sta predstavili studio o gospodarskem razvoju Trsta, v okviru katerega so izoblikovali tudi ze več konkretnih projektov.

Stran 5

Mačka rešila dve ženski

Mati in hči se morata zahvaliti mački, da sta ostali pri ziviljenju. Sele ko sta opazili zival, ki je lezala na tleh in s težavo dihala, sta se zavedeli, da je stanovanje zasicoeno s strupenim plinom.

Stran 5

Doberdob: dialog levica-SSk

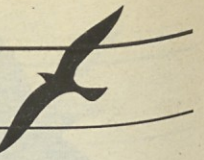
V Doberdobu sta levicarska koalicija Občinske enotnosti in SSK razpravljali o bližnjih občinskih volitvah in možnih oblikah sodelovanja, ki jih kljub konkurenčnosti list narekuje nov volilni sistem.

Stran 9

Spominska razstava Rudolfa Saksida

Ob dnevu slovenske kulture so na Opcinah odprli izredno zanimivo razstavo del Rudolfa Saksida. Gre za poklon slikarju ob 10-letnici njegove smrti.

Stran 15

NOVICE

Kongres Pannellovih reformatorjev

RIM - V hotelu Ergife se je včeraj začel prvi vse-državni kongres Pannellovih reformatorjev, ki bo trajal do nedelje. V svojem dvehurnem političnem poročilu je Marco Pannella (na sliki AP med kongresom) zelo odločno branil zavezništvo z Berlusconiem, čes da je »edino možno zavezništvo za kvalitetni skok v reformnem procesu.« Proces se udeležujejo številni gostje, ki bodo spregovorili danes. Za zdaj so že napovedani posegi Silvia Berlusconija, Gianfranca Finija, Fausta Bertinottija in Massima D'Aleme. V soboto bo govor predvsem o referendumih, kongres pa se bo zaključil v nedeljo z odobritvijo političnih dokumentov in z izvolitvijo novih strankinih organov.

V Avianu zamenjava letalcev

PORDENON - 200 ameriških letalcev in 14 letal F-16C je včeraj zapustilo letalsko bazo v Avianu pri Pordenonu. Vojniki pripadajo 555. eskadri, ki odhaja na dvomesečne vaje v ZDA. Njihovo mesto v okviru misije Nato »Deny flight« bo prevzela 924. eskadra rezervistov, ki ima svojo bazo v Texasu.

Pivetti jeva na udaru

RIM - S protestnim pismom, ki so ga predsedniki poslanskim skupin Kartela svobosčin poslali predsednici zbornice Ierene Pivetti, je desnosredinska koalicija v bistvu končala spor, ki ga je Pivetti jeva povzročila s svojim nedeljskim posegom na kongresu Severne lige. Toda sprajljivost predsednikov ni zadovoljila vseh poslancev.

Tako je na primer bivši legist Emanuele Basile, sicer poročevalec ukrepa za preprečevanje nasilja v stacionih, včeraj dopoldne začel svoje poročilo z očitkom Pivetti jevi, da je pozabila na obljubo o nepristranskosti. Ker ga je predsednica prekinila in mu ni dovolila, da bi govoril o vprašanju, ki s temo na dnevnem redu ni imela nič skupnega, je Basile iz protesta napovedal, da ne bo več prisoten v zbornici, ko bo sejo vodila Pivetti jeva. Se ostrejši je bil ihtavi poslanec Forza Italia Piero Broglio, ki je napovedal svoj odstop, ker »nocem biti član zbornice, ki jo vodi fasist«. Broglio je prepričan, naj ne odstopi tudi Silvio Berlusconi, vendar zaenkrat poslanec vztraja v svojem sklepu.

RIM / PO PISANJU UGLEDNEGA AMERIŠKEGA DNEVNIKA

V čem se Berlusconi in Prodi razlikujeta

Occhettovi nasveti bivšemu predsedniku Irija

RIM - Katere so razlike med Prodigem in Berlusconiem, se sprašujejo državljani, ki bodo morali - junija ali oktobra - na volitve. Vprašanje je Romanu Prodiu zastavil Alan Friedman, uvodničar ameriškega dnevnika International Herald Tribune, ki izhaja v Evropi. V odgovor mu je kandidat za vodjo levosredinskega zavezništva nastel tri razlike.

»Najprej bi jaz vodil politiko proti monopolom in ne bi imel nobenega interesnega konflikta med mojimi posli in mojo politiko. Drugič, Berlusconi meni, da lahko vlada z ločevanjem države, po mojem mnenju pa je Italija kot Nemčija in potrebuje velik konsenz med socialnimi stranmi, ne pa ostrih sporov. Tretjič pa menim, da bi Berlusconi ne mogel reformirati javno upravo, ker je zaradi zavezništva s Finijem jetnik starih cehovskih tradicij. Jaz bi pa reformiral birokracijo.«

Friedmanu pa je Prodi po drugi strani priznal, da se z nekaterimi idejami nasprotnika vendarle strinja, na primer glede potrebe, da se nadaljuje po poti privatizacij.

Sam Friedman v že omenjenem dnevniku oriše originalni scenarij za italijansko politiko v prihodnjih mesecih. Pro-

Romano Prodi (telefonfoto AP)

tagonista tega obdobja bo sta po njegovem dva ekonomista, in sicer sedanjí predsednik vlade Lamberto Dini in bivši predsednik Irija Romano Prodi. Kaj pa Berlusconi? Po Friedmanovem prepričanju naj bi bil bivši premier po volitvah pripravljen pustiti krmilo vlade Lambertu Diniju. Lider Forza Italia, poroča ameriški komentator, naj bi bil navelican biti tarča vseh kritik in napadov, zato naj bi razmišljal o tem, da prepusti Diniju vodi novo, tokrat seveda politično vlado. Sicer pa Friedman ni prepričan, da se bo tovrstni scenarij uresnil: »Glavni pro-

blem je v tem, da bi Berlusconi »ego« utegnil prevladati nad politično logiko.«

Nekaj bolj ali manj dragocenih nasvetov za bodočo volilno kampanjo je včeraj Prodiu ponudil bivši tajnik Hrasta Achille Occhetto. Po njegovem je Prodi jeva kandidatura lahko zmagovita, če se bo znala otresti začetnih limitov in ce bo znala pritegniti vse sile centra in leve. Prodiu pa Occhetto svetuje, naj ne ponovi napak, ki jih je na prejšnjih volitvah zagrešil sam Occhetto in naj se zaveda, da bo prihodnja volilna kampanja bistveno drugačna od prejšnje. »Zadnjič je bil Berlusconi

»veliki pridigar«, tokrat pa bo moral nastopiti kot politik, in prav to bo omogočilo Prodiu, da bo partijo odigral z enakimi možnostmi.«

Occhetto ugaja oljka, ki si jo je Prodi izbral za simbol. »Tudi sam sem bil do zadnjega v dvomu med oljko in hrastom, na koncu pa se je izkazalo, da je bil hrast lepsi.« Kaj pa srp in kladivo? »Ko bi bilo odvisno od mene, bi jih bil ze takrat odstranil,« je dejal bivši tajnik DSL.

Za Prodi jevo kandidatura se je opredelila tudi nova poslanska skupina, ki je bila ustanovljena včeraj na Montecitoriu pod imenom »Demokrati« (I democratici). Za zdaj steje 21 poslancev, ki so pripadali Segniji jevu paktu, Demokratičnemu zavezništvu, socialistom in republikancem.

Za predsednika skupine je bil izvoljen Mario Segni, v skupini pa so med drugimi tržaski poslanec Willer Berdon, bivši sodnik Ayala, bivši nogometaš Rivera ter socialisti raznih usmeritev, kot Del Turco, Giugni in Boselli. Segni je novinarjem povedal, da hočejo biti »Demokrati« »druga noga alternative«. »Alternativa Finijevi in Berlusconi jevi desnici,« je razložil, »ima ze eno nogo, in sicer DSL. Mi zelimo biti druga noga.«

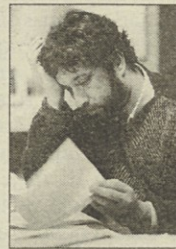
Za koga se opredeljuje svet kulture in spektakla

RIM - Kako se v tekmovanju med Prodigem in Berlusconiem opredeljuje svet kulture in spektakla? Kar dva tednika sta v zadnjih stevilkah opravila kratki raziskavi o tem. »L'Espresso« navaja, da se za Prodi je opredeljujejo pisatelji Federico Zeri (»Ker je najmanj slab...«), Andrea Zanzotto in Sergio Saviane, režiser Dino Risi (ki ga Prodi jeva kandidatura naravnost navdusuje), zgodovinar Gabriele De Rosa in dirigent Gianandrea Gavazzeni. Proti Prodiu je fotograf Oliviero Toscani (»Je pac bivsi demokristjan...«), poleg njega pa se igralca Massimo Boldi in Lello Arena, pisatelj Raffaele La Capria in duhovnik in komentator Gianni Baget Bozzo. Se najbolj reze do Prodi jeva pa je esejist Saverio Bertone: »Prodi je karikatura optimizma.«

Tednik »Gente« pa med Prodi jeve pristase nasteva Renza Arboreja, igralca Arolda Tierija in Simono Marchini, režiserje Maria Monicellija, Maura Bologninja in Alberta Latuado, pevko Milvo in pisatelja Gino Lagorio in Enza Siciliana. Odločno za Berlusconi je pa so se izrazili Mario Soldati, Lara Cardella, Sandra Mondaini, Lauretta Masiero, Jerry Calà, Nilla Pizzi, Lino Banfi, Ambra in Carmen Russo.

OGLEDALO

Vrnejo naj nam mir in čas

ACE MERMOLJA

Kako lep bi bil politični program, ki bi upošteval mir in čas! Predlog je morda podoben tistemu, ki je predvideval milijon delovnih mest, vendar ga bom poskusal razložiti. Odgovornost je majhna, ker ne nameravam kandidirati, ampak le pisati.

Ko mislim na mir, ne zastavljam dramatičnega problema krvavih vojn. Mislim na drobne, vsakodnevne vojne, ki ne ubijajo, a nam grenijo življenje in korumpirajo naše duše. Pod besedo mir bi moj program predvideval nekaj mirovniških akcij za vsakdanjo rabo. Proti vrhu lestvice bi uvrstil mir solidarnosti. Beseda postaja obrabljena kot politična sredina. Ko pa bi državljani imeli občutek, da državo in družbo resnično zanima solidarnost do brezposelnih, bolnih, zavrnjenih in na najrazličnejše načine zaznamovanih, bi se marsikaj v našem življenju umirilo. Nisem psiholog, vendar se mi zdi tudi nasilje v nogometnih stadionih kruto in boleče opozorilo nase. Zakaj mladi izberejo prav najopaznejši oder za nasilna dejanja? Ni morda to obupan in podzavesten klic v sili: pomislite na nas! Morda bi bili mirnejši, ce ne bi imeli globokega občutka, da so sami.

Mir, mir na delu, pri napredovanjih in iskanju zaposlitve. Niso mar mirnejše poti natečajni in cim bolj objektivna merila, kot pa gore spletko zato, da klika postavi na določeno mesto svojega človeka? Pozorno berem članke o dogodkih v zvezi z italijansko državnim televizijsko in radijsko hišo. Kako naj bo informacija trezna in postena, ce pa so pameti novinarjev zaposlene z vprašanji, kaj in

kako bo z njihovo bodočnostjo. Slabo piše in govori, kdor računa na najprimernejši voz za kariero, kdor se boji sekire, ki mu bo (metaforično) odrezala glavo, kdor po pasje sledi stezi, ki ga bo popeljala do državne novinarske službe itd. Ze v tej ustanovi (RAI) se nabira dovolj strupa za odmiranje druge republike. Omenil sem le en primer, nastel bi jih lahko na desetine, ki jih sam poznam: tudi iz našega malega sveta.

Mir v mestih, saj so postala zanka za naše živce. Je res nemogoče vrniti mesta ljudem? Ce se zapeljem z avtomobilom v Trst, sem potem za kako uro z vsemi neprijazen in grob. Mislim bi bilo treba tudi na zakone in dekrete, ki ne vnašajo panike. Ministrstvo za solstvo si je izmislilo v zadnjih mesecih nekaj ubijalskih odločb, ki jemljejo sranje tisočim ravnateljem, profesorjem, staršem in dijakom. Ne vem, kje so se solali ministri za solstvo, očitno pa je, da podpisujejo ukrepe za solo, ki je ni. Dopolnilni pouk je lahko plemenito dejanje, očitno pa ministri ne vedo, da sole niso za to opremljene: nimajo menz, bolj oddaljeni dijaki nimajo primernih avtobusnih zvez, odpirajo se kadrovska vprašanja itd. Dekret s se tako plemenito mislijo lahko vzbudi paniko, ce ne računa na resnično in ne na imaginarno stvarnost. Koliko je podobnih ukrepov, ki nas

terorizirajo? Ze sam davčni sistem in desetine dajatev nas navdaja s tesnobo: kdaj, kako, kje bom to placal? Mir pri uslugah. Vsakic ko grem na postjo postanem skrajno nervozen in bojevit. Ob dveh okencih je dolga vrsta ljudi, ki caka, stiri okenca pa so odprta in prazna, za njimi sedijo z dolgočasne uradnice. Televizijske naročnine ne moreš placati ob okecnu za večje pakirane posiljke, le teh pa je razmera malo in zato uradnica nima dela. Ni predvideno, da bi olajšala delo kolegic. O sprejemljivem miru v politični areni sem ze velikokrat pisal. Dravljani ne moremo biti mirni, ce nas voditelji prepričujejo z grozjami. Prodi si je kot politični znak izbral oljko, nasprotnikom bo moral ponujati pomirjevalna sredstva. Mir, kje vse bi bil potreben mir! Politični program bi lahko upošteval to vprašanje, saj bi mirnejše življenje vplivalo tudi na državni proračun, predvsem pri postavki za zdravstvo.

Koliko manj bi bilo živčnih obolenj, cirov na zelodcu, manj nesreč (na cestah, na delu), cigaret itd. Umiranje družbe in življenja bi ostalo velik resur-

Podobno velja za čas. Izmislili so si kolesje, ki nam neusmilejno krade

delo. Kar precej možakarjev poznam, ki živijo čudno življenje. Nekaj mesecev garajo dan in noč in si nabirajo ogromno nadur, potem pa zdrknejo za kak mesec v dopolnilno blagajno in so doma. Proizvodni procesi so neizprosní, vendar razpolagajo z nami in z našim časom kot z orodjem: tu je treba dati prav staremu Marxu. Ob tem obstajajo diabolicne strategije, ki nam odzirajo se prosti čas. Za vsako prono, za vsako bolezen, za vsak davek, za zavarovanje ter za ostale kupe dajatev in papirjev uporabljamo neverjetno veliko prostega časa. Zakonodajalce prav nič ne zanimajo vrste v uradih, skakanje od okenca do okenca, tekanje od palače do palače. V poglavju o miru sem ze omenil nekaj atentatov na nas prosti čas, kot so voznja po mestu, neorganizacija uradov, uslug itd. Družinske matere so se prav posebno pod preso. Omenjenim opravkom se pridružujejo hišno delo (koliko je moz, ki pomaga?), prevažanje otrok od glasbene lekcije do treninga, skakanje po trgovinah in vrsta drugih opravil, tako da ženske nimajo kaj zavidati potrpežljivosti zveste Penelope. Kdo pa si zastavlja vprašanje prostega časa? Očitno nam je z dekretom odmerjeno nemočno in

čas. Delovni čas je pac preživitelna obveza, ceprav bi nasli tudi tu nekaj paradoksov. Nekateri garajo, drugi pa sploh nimajo

utrjeno sedenje pred televizijskim ekranom. Zalostno je, da se sistemu, ki odzira prosti čas, posameznik ne more upreti. Država pa ne naredi nič, da bi poenostavila nase življenje, nasprotno, izmislja si nove in nove načine, s katerimi nam jemlje čas za počitek, sprostitve in tudi za razmislek. Ne vem, ce je to nujno zlo modernizacije, ali preprosto hudicevo delo, ki nam neusmiljeno ozi življenjski prostor.

Ugovoru, da je pac tako in da se ne da narediti ničesar, odgovorjam s protitezo. Mir in čas izgubljamo tudi zato, ker je politika izgubila svojo izvorno, urejevalno moc in je postala zgolj arena oblasti.

Država ne skrbi za svoje državljane, za njihov mir in za njihov čas. Paradoks je, da smo si pred kakim tisočletjem »izmislili« politiko prav v te namene: da bi zagotavljala mirno družbeno prepletanje in mejo med delom in prostim časom. Stvar se je obrnila na glavo in danes nam država z odloki in z lastno perversijo odzira se tisti kancem miru in časa, ki nam bi lahko ostala ob delu. Marsikomu se bo zdelo to vprašanje povsem oddaljeno od političnih problemov, a ni tako. Prav je, da skrbimo (ali vsaj pravimo, da skrbimo) za cim manjše onesnaženje okolja. To obljublja vsi ministri. Kdo pa naj skrbi za ekologijo duha? Kdo naj odganja vse te pozresne celjosti in zrela, ki nam odjedajo mir in čas ter brezobzirno segajo v naso intimo: z dekreti ali pa s postnimi pozivi. Vsakic, ko odpremo postni nabiralnik, vem, da bom moral nekam zdrveti. Je to res neizbežno?

ITALIJA / GOSPODARSKI MANEVER BI LAHKO BIL V DVOMU

Politična nestabilnost prispevala k padcu lire

Dinija. Razprava, ki se je razvila, je potrdila, da imajo trenutne italijanske gospodarske težave izrazito politični pečat. »Kdor si je prevzel cast, da je omogočil rojstvo te vlade, si mora prevzeti tudi breme, da vsili italijanskim volilcem napovedane zrtve,« je dokaj zolčno skušal dati pekoci kostanj tajniku Severne lige Umberto Bossiju in tajniku DSL D'Alema koordinatorskega poslancev, ki so zapustili »Lumbarde« Sergio Cappelli. In predsednik senatorjev Forza Italia Enrico La Loggia se je zaklinjal, da bo njegova skupina glasovala za dodatni manever samo, »če bo v skladu s programskimi smernicami prejšnje vlade.« »Predvsem nasprotujemo novim davčnim bremenom, ker mislimo, da je treba oklestiti izdatke in se boriti proti davčni utaji,« je grmel La Loggia in s tem skoraj napovedal negativni glas. »Vzdržali smo se pri glasovanju o zaupnici, da bi nam zagotovili datum predcasnih volitev,« je bil iskren predsednik senatorjev Krščanskega demokratskega centra Massimo Palombi, »medtem ko so progresisti pripravili obsežen koledar del, ki zadeva med drugim vprašanje Raia, problem nezdržljivosti interesov in se druga zahtevna vprašanja, medtem ko se

Italijanski premier Lamberto Dini (telefon AP)

z nami nočejo dogovoriti o datumu volitev. Če se tega datuma ne določi se bo stanje hudo zapletlo.« Z velikokalibrskim orožjem so dopoldne proti Dinijevi vladi in progresistom streljali tudi predstavniki Nacionalnega zavezništva, medtem ko so z nasprotni strani odgovarjali s pozivi k odgovornosti. »Tudi klestenje izdatkov je posredni davek,« je dejal predsednik poslancev Lige Luigi Petrini, medtem ko je Ottaviano Del Turco dejal, da se zatečena tekma med silami, ki se odgovorno opredeljujejo za manever,

in tistimi, ki neodgovorno vežejo manever na datum volitev. »Trebaja rešiti liro in gospodarstvo, sele nato lahko razmislimo o datumu volitev,« je dejal Massimo D'Alema, predsednik vseh strank, ki podpirajo Dinijevu vlado (DSL, LS, levosredinske formacije) so popoldne podpisali skupni poziv k treznosti.

Udarec, ki ga je dobila lira, je v popoldanskih urah prisilil tudi Kartel svobosčin k večji umirjenosti. Prvi znak večje umirjenosti je iz Pariza dal predsednik Nacionalnega zavezništva Gian-

franco Fini, ki je zagotovil, da bo NZ imelo odgovoren odnos do lire in je pripravljena podpreti gospodarski manever, vendar pod pogojem, da bodo možni morebitni popravki.

Ta Finijev odnos je utrdil občutek, da je zakulisni vzrok politično-gospodarskega viharja, ki je včeraj zajel Italijo, posledica nasprotij v Kartelu svobosčin, ki je prislo do izraza že ob predlogu za nova dezelnna volilna pravila. Fini bi hotel v kratkem dezelnne volitve, na katerih bi se najbrž uveljavil, da bi nato gojeval Kartel svobosčin in Silvia Berlusconi s tezo volilnega uspeha. Berlusconi pa jih noče, ker predvideva podoben poraz kot na jesenskih upravnih volitvah. Njegov cilj so cimpresne politične volitve, na katerih bi lahko zaigral na karto svojega sarma in slovesa. Ker FI ni uspelo zavreti sprejemanja noviga dezelnega volilnega zakona, naj bi zaigrala na karto vladne krize, da bi metala polena pod noge nevarnemu zavezniku.

To je le sum, dejstvo pa je vsekakor, da se povezovalje gospodarskega manevra z določanjem datuma poredcasnih volitev spreminja v eksplozivno zmes, ki bi lahko povzročila se veliko skodo in ostro napetost v Italiji.

A. GUERRA PRI AGNELLIJEVI

Posebna pozornost odnosom s Slovenijo

RIM - Po srečanju s predsednikom vlade Lambertom Dinijem, posvečenem vprašanju institucionalnih reform, se je predsednica dezelnne vlade Furlanije - Julijske krajine Alessandra Guerra (na sliki) sestala včeraj z zunanjim ministrom Susanno Agnelli, s katero je obravnavala vprašanja v zvezi z vlogo Dezele pri izvajanju vsedravnne politike, ko gre za teme, ki neposredno zadevajo FJK. Dezelna zahteva zase aktivno vlogo pri zunanje-političnih izbirah, ki se je ticejo, je poudarila predsednica Guerra, in ki imajo posledice za razvoj dezele. Gre za pravico, ki je predvidena tudi v dezelnem posebnem statutu, ki izvira med drugim prav iz geopolitične lege Furlanije - Julijske krajine.

»Pricakujemo«, je dejala predsednica dezelnne vlade, »da nam priznajo vlogo vladnega sogovornika pri vseh vprašanjih, ki se nas neposredno ticejo. Prav tako hočemo biti prisotni pri uresničevanju vseh pobud, ki izhajajo iz meddržavnih sporazumov.« Glede tega vprašanja je Susanna Agnelli, ki jo je na srečanju spremljal vodja italijanske delegacije na pogovorih za nadgradnjo Osimskih sporazumov, veleposlanik Manno, pokazala veliko pozornost. Pogovor pa je zadeval tudi konkretne probleme, kot na primer cestne povezave, sodelovanje na industrijskem, trgovskem, finančnem, znanstvenem in tehnološkem sektorju, kulturno sodelovanje in problematiko manjšin. V tem pogledu je bila tudi postavljena zahteva Dezele po reviziji zakona za obmejna območja.

Glede prevoznih infrastrukture je Guerrova opozorila na nevarnost zamud glede na številne pobude na avtocestnem in železniskem področju na relacijah Vzhod-Zahod preko Avstrije in Madzarske ter Sever-Jug za povezavo slovenskih in hrvaških pristanic s Srednjo Evropo. Dezelna je v tem pogledu pripravljena tudi finančno intervenirati

za realizacijo avtocestne povezave s Slovenijo in njeno podaljšanje proti Madzarski.

Zunanjemu ministru je Alessandra Guerra poročala tudi o neformalnih pogovorih, ki jih je imela prejšnji ponedeljek v Ljubljani s predsednikom republike Milanom Kučanom in z zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem. Iz teh pogovorov, kot tudi iz včerajšnjega srečanja s Susanno Agnelli, je Guerrova odnesla prepričanje, da se klima med Rimom in Ljubljano izboljšuje. V tem okviru, je dodala, pa se spet odpira možnost posega Dezele - preko družbe Autovie Venete - za realizacijo avtocestnih infrastruktur, za kar je že na razpolago 94 milijard lir.

Na rimskem srečanju je bil govor tudi o gospodarski kooperaciji s Slovenijo ter o možnih posledicah v fazi pridružitve Slovenije Evropski zvezi.

Predsednica dezelnne vlade se je tudi zavzela za prispevek države nekaterim pomembnim kulturnim pobudam v FJK, kot sta na primer čedajski Mittelfest in nacrta ustanovitve evropskega centra za obrtnike za ohranjanje arhitektonskega bogastva, ki naj bi imel svoj sedež v Vili Manin v Passarianu.

Govor je bil nato tudi o nujnosti zamenjanja polne zascite vsem narodnim manjšinam, ki živijo na obmejnem prostoru med FJK, Slovenijo in Hrvaško: tudi glede tega vprašanja zeli imeti Dezelna aktivno vlogo.

Zunanji minister Susanna Agnelli je pokazala veliko zanimanja za problematiko in za predloge dezelnne vlade ter je izrazila namen, da obišče Furlanijo - Julijsko krajino, da bi tu poglobila obravnavane probleme.

DEŽELNI VOLILNI ZAKON

V ponedeljek dokončna odločitev

Poslanci včeraj zavrnili predlog FI, da bi dezelnne volitve odložili na junij

RIM - Poslanska zbornica se bo v ponedeljek zelo verjetno dokončno izrekla o novih dezelnih volilnih pravilih. Predsednica Irene Pivetti je včeraj prekinila razpravo o predlogu volilnega zakona in jo v skladu s sklepom konference predsednikov skupin odložila do ponedeljka. Med tem časom bo ozji odbor preučil vse predložene popravke in skušal uskladiti stališča skupin.

Med vprašanji, ki vzbujajo precej polemik, je točka zakonskega predloga, ki doloca, da mora biti vsaj tretjina kandidatov ženskega spola. Temu določili nasprotuje predvsem Kartel svobosčin, ki je včeraj zapustil dvorano, da bi zaradi nesklepnosti onemogočil glasovanje. Poslanci desnosredinske koalicije pa so se pri tem usteli, saj so zamenjali popravke. Na dnevnem redu je bilo glasovanje o tehničnem popravku, s katerim so soglasale vse stranke, toda zbornica se o njem ni mogla izreči

zaradi pomote Kartela. V ponedeljek bodo poslanci začeli razpravo z dvema tridma orehoma. Prvi zadeva obvezno prisotnost kandidatke na seznamih, drugi pa predlog Forza Italia »proti skominam prekucije«, po katerem bi bil dezelnni svet avtomatično razpuščen, ko bi se stranke premislile in oblikovale drugačna zavezništva od tistih, s katerimi so se predstavile na volitvah.

Pred prekinitvijo razprave so poslanci odobrili predlog progresistov, da se mandatna doba dezelnih svetov podaljša od 4 na 5 let, zavrnili pa so predlog Forza Italia, da bi dezelnne volitve odložili do junija. »Strnjjenost strank, ki podpirajo Dinijevu vlado me navdaja z upanjem, da bomo uspeli odobriti novo volilna pravila pravočasno,« je dejal načelnik progresistov Luigi Berlinguer, ki je tudi pohvalil poročevalca Giuseppeja Tataro, ki »se vede zelo korektno.«

RIM / DVOMI REVIE CIVILTA' CATTOLICA

Kakšna desnica se je rodila na kongresu NZ v Fiuggiju?

Nekateri odgovori Finijeve stranke niso prepričljivi

RIM - Po obisku v Londonu, kjer je spregovoril politikom, predvsem pa gospodarstvenikom o svojem gibanju in o italijanski politični in gospodarski sceni, se je predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini včeraj mudil v Parizu. Velika Britanija in Francija sta bili prvi dve etapi sirse zasnovane mednarodne strategije, s katero zeli Gianfranco Fini prepričati tudi mednarodne dejavnike v iskrenost preokreta italijanske desnice in v njen prestop v tabor tistih sil, ki priznavajo in spostujejo pravila demokracije.

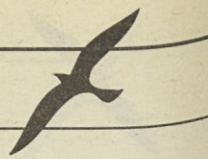
Toda kakšna desnica se je rodila na kongresu v Fiuggiju, kjer je bilo razpuščeno Italijansko socialno gibanje MSI in se je uradno rodilo Nacionalno zavezništvo? To je vprašanje, ki si ga zastavljajo mednarodni krogi in to je vprašanje, ki si ga zastavljajo tudi številni italijanski krogi. Temu vprašanju je posvetil dolgo razmišljanje v reviji Civiltà cattolica pater Giuseppe De Rosa. Pisec

ugotavlja, da je kongres v Fiuggiju služil Gianfrancu Finiju predvsem zato, da se je uveljavil kot dejanski lider italijanske desnice. »Res je,« meni pater De Rosa, »da je Silvio Berlusconi dobil na volitvah veliko več glasov, toda bivši premier je politično sibak, ker nima za sabo organizirane stranke. Voditelji ostali komponent desničarke koalicije - Pierferdinando Casini (KDC), Raffaele Costa (Centristična unija), Marco Pannella in njegovi reformisti - so pa brez zamere - samo dopolnilo dvem največjim formacijam desne sredine.«

Ce je Fini resnični lider desnosredinske koalicije, je mogoče trditi, da se je v Fiuggiju rodila demokratska desnica, ki se je osvobodila fasističnih in misovskih usudlin? »Priznanje antifasizma, zavračanje protisemitizma in sprejemanje demokracije,« meni pater De Rosa, »govorijo temu v prid. Toda nekatera druga dejstva vzbujajo pomisleke.« Predvsem to,

da smrti MSI in rojstva NZ ni spremljal noben travmatični dogodek in da se ni razvila nobena poglobljena kulturna razprava, ki bi nacela ideološke prvine, »vzbujajo sum, da so zgolj prepleškali pročelje, ne da bi naceli vsebine.« Predvsem pa patra De Rosa vznemirjajo molk o tem, katero demokracijo sprejema NZ (neposredno ali parlamentarno?), molk o odnosu do ustave in molk o programih. Na odgovor, meni pisec, bo treba počakati se nekaj mesecev, do tedaj pa ne bo mogoče prepričljivo odgovoriti na vprašanje, ali se je v Fiuggiju rodila res demokratska desnica.

Nekoliko manj skeptičen je bil glavni milanski rabin Giuseppe Laras, ki je dejal, da »Zidje cenijo dobro voljo in zacetek sprememb,« dodal pa je, da »je v ocenjevanju potrebna previdnost, saj je treba tudi stranke - kot ljudi - ocenjevati predvsem po dejstvih in ne samo po besedah.«

ŠKEDENJSKI OBRAT

Se rešitev oddaljuje?

Deželni svetovalec SKP zahteva poseg v Rimu

Včeraj smo poročali o odločitvi ministra za industrijo Cloja, ki je odredil novo eksperto o prodajni ceni skedenjske železarne, kar pomeni, da se rešitev spet oddaljuje (vsaj za poldrugi mesec). S tem v zvezi se je oglašil deželni svetovalec SKP Fausto Monfalcon, ki je deželni odbornik za industrijo naslovil vprašanje z zahtevo, naj čimprej poseže pri ministru in ga spomni na »izredno nujnost«, s katero se je treba lotiti problema skedenjskega obrata. Ministrovo zadržanje, pravi Monfalcon, pa navaja k zaključku, da se bo sedanja prehodna in nedoločena faza nadaljevala zaradi pre-

verjanj, ki so bila že opravljena in ki jih bodo sedaj v bistvu ponavljali. S tem, trdi se svetovalec SKP, se bosta zmeda in negotovost samo se povečali, medtem ko je že zgedalo, da je bila rešitev na obzoru.

S svoje strani so avtonomni sindikati Cisl, Cislal in Confisal za ponedeljek, 20. t.m. sklicali novo skupščino v prostorih obrata in nanjo poleg predstavnikov vsedravnih sindikatov povabili tudi trzasko parlamentarne Kartela svobosčin, podpredsednika deželne odbora Antonioneja in druge. Druga skupščina bo po sestanku s pristojnim ministrom, ki bo prihodnji teden v Rimu.

Don Muggia novi župnik pri Sv. Antonu Novem

Trzaski škof Bellomi je včeraj imenoval don Gianpaola Muggio za novega župnika pri sv. Antonu Novem. Muggia, ki je star 51 let in je dovršil študije teologije na Gregorijanski univerzi v Rimu, je bil posvečen v duhovnika leta 1968, zadnjih šestnajst let pa je prebil kot misijonar v Keniji. Od leta 1978 je vodil župnijo, ki jo upravlja trzaska škofija v Nguviuju, od 1984 do decembra lani pa župnijo v Iriamurau. Don Muggia prevzema dediščino msgr. Cividina, ki je umrl marca lani. Medtem je župnijo vodil kanonik Gaetano Tunia.

DSL / ZBOROVANJE

Slovenska komponenta za »občinske liste«

Slovenska komponenta DSL prireja v torek, 21. t.m., z začetkom ob 20.30, v prostorih društva »Prešeren« v Kulturnem domu v Boljuncu javno zborovanje, na katerem bo govor o trenutnem političnem položaju slovenske narodne skupnosti in o njenih pripravah na bližnje upravne volitve.

Slovenska komisija DSL je že izrekla svoja načelna izhodišča za upravne volitve. DSL je namreč pripravljena na sodelovanje za oblikovanje »občinskih list«, ki naj uživajo podporo čim širše palete političnih in

druženih sil. »Občinske liste« bi morale biti vsakakor samostojne, saj bi kandidati ne nastopali direktno v imenu posameznih strank. Podpora strank in organizacij občinskim listam naj bo brez očetovstva in prevlade. Bistveno je vsakakor, da se liste oblikujejo v duhu sožitja in da se zato uveljavljajo enakopravnost dveh jezikov in kultur.

Razpravo o teh izhodiščih in o drugih problemih, ki označujejo položaj naše manjšine v tem obdobju, bo uvedel Milos Budin.

NEVARNOST / VPRAŠANJE

Azbest: Dežela mora poskrbeti za odstranitev

Kovina povzročča raka

Azbest buri duhove tudi v Trstu. Kovina, ki je pred desetletji slovela kot odlična protipozarna snov, je »prepovedana«, ker povzročča raka. Kljub temu, da so jo začeli že pred leti odstranjevati, je je v državi se na pretek. Zadnja afera o strupenih železnih vagonih jo je spet priklicala v ospredje vsakodnevne kronike, in to tudi v Trstu, ker so tudi pri nas iztaknili cel kup kontaminiranih vagonov.

Pred dnevi se je ob začetku obrednili zgoniska zupanja Tamara Blazina, včeraj je v razpravo o tem argumentu posegel tudi deželni svetovalec DSL Giorgio Mattassi. Predsednik deželne odbora je vložil vprašanje, v katerem zeli izvedeti, ali je

dežela že pripravila nacrt o odstranitvi strupenih vagonov in o bonifikacijah drugih z azbestom zastrupljenih predmetov in območij.

Mattassi je spomnil, da so v Trstu in v Trziču zabeležili povprečno največje število rakastih obolenj zaradi azbesta. Leta in leta so ga uporabljali v ladjedelnicah, delavci so uporabo placevali z zdravjem, mnogokrat tudi z življenjem.

Deželni svetovalec je spomnil, da mora deželni odbor do 24. aprila zadoščiti preventivnim normam. Pripraviti mora popis podjetij, ki uporabljajo azbest ali vodijo bonifikacijo tega materiala. Dolociti mora nadalje, kje bodo uskladjeni protizakoniti azbest ter kje in kako ga bodo nato uničili. Mattassi je vprašal se predsednik deželne odbora, ali se tudi v deželni palaci nahaja azbest.

Na Trzaskem je povzročila v tej zvezi največji preplah vest, da so na železnih postajah pri Proseku, na Marsovem polju in tudi na glavni postaji odkrili skupno kar 45 železnih vagonov z azbestom. Največ jih je prav na proseški postaji, 38. V vsakem vagonu, ki so ga zgradili pred 1972. letom, je od 200 do 800 kilogramov te kovine. Vagoni so zapечатeni, kljub temu pa obstaja nevarnost, da jih zob časa obgrize. Azbest v kosih sicer ni nevaren zdravju, če pa se začne drobiti, postane prava siba božja: vdihavanje drobcev azbesta namreč vodi cloveka raku naproti.

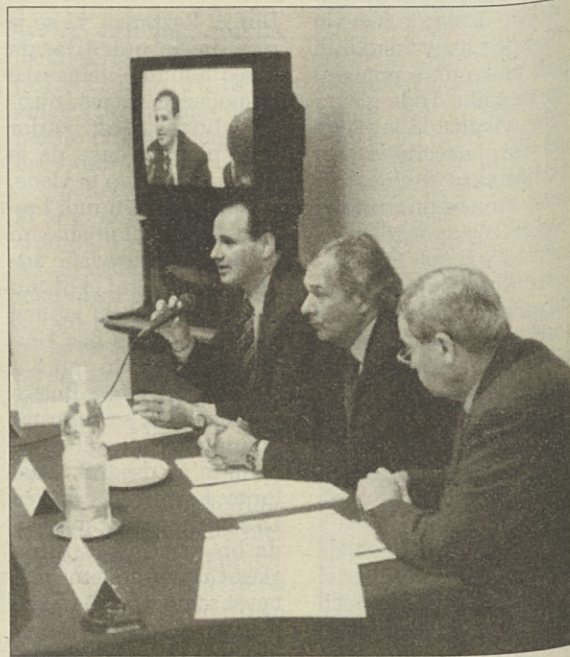
PREDSTAVITEV / ROMOLIJEV »ZAŠČITNI« ZAKON

»Raje ne predstaviti takih predlogov«

Nepričakovan poseg na ezulskem združenju

Goriski senator Ettore Romoli je predstavil svoj zakonski predlog o »zaščiti« slovenske manjšine tudi v Trstu, in sicer na sedežu Nacionalnega združenja Julijska krajina in Dalmacija. O predlogu smo že obširno in kritično poročali: v bistvu dopušča javno uporabo slovensčine samo v dolinski, repentabski, zgonski in devinsko-nabrezinski občini na Trzaskem, ter v doberdobski, sovodenjski in sentflorjanski občini na Goriskem, predvideva finančno podporo samo filozofskim in kulturnim društvom (Romoli je proti »športnemu in rekreacijskemu apartheidu«, zato niso potrebni prispevki slovenskim organizacijam na tem področju...), dodeljuje nekaj manjših pravic za »praslonsko« prebivalstvo Nediskih dolin in uvaja prestevanje, ki je konstanta vseh predlogov italijanske desnice.

Ze Romolijeva izbira ezulskega združenja za predstavitev zakona o slovenski manjšini zgornovo prica o odnosu goriskega prvaka Berlusconijeve stranke do Slovencev: ne gre namreč za organizacijo, ki bi imela kaj dosti opraviti s slovensko manjšino ali točneje gre za organizacijo, ki ne zamudi priložnosti, da združuje svojo sicer legitimno zavzetost za italijansko kulturo in obujanje hude povojne izkušnje italijanskega prebivalstva Istre in Dalmacije z odločno odklonilnim stališčem do vsega, kar zadeva slovenski zivelj v Italiji.

Sen. Romoli (na sredi) med predstavitvijo predloga (F. KROMA)

Vendar smo med posegi občinstva takega združenja zabeležili zanimiv poseg dolinskega občinskega svetovaleca Ljudske stranke Roberta Raffaeleja. Gre za osebo, ki je, tudi zaradi svoje osebne zgodovine, blizu ezulski organizaciji, ki je priredila predstavitev spornega zakonskega predloga. Pred publiko in organizatorji, ki so takega nastopa verjetno niso pričakovali, pa je zelo jasno povedal, da je problematiko Slovencev zares razumel, ker se 27 let zivi v dolinski občini, v slovenskem okolju: »Razumel sem, da je potrebna resnična zaščita. Morda nas bo nekaj stalo privoliti v to in vsekakor moramo začrtati jasno ločnico med zaščito in privilegiji. Vendar je skoraj nemogoče lociti ene od drugih, ker jim (Slovcem) je preprosto

treba priznati njihove pravice. Morda je Slovcem usla priložnost, ki so jo imeli pred tremi leti z Maccanicovim predlogom: o tem sva se večkrat pogovarjala s svetovalcem Švabom in si nisva bila složna... V vašem (Romolijevem) predlogu pa je nesprejemljivo, da bi v Bazovici ne imeli pravice do slovensčine, ker spadajo v trzasko občino! Na vzhodnem in zahodnem Krasu, tudi če je v trzaski občini, živijo Slovenci. Ne smemo dovoliti, da bi se za zaščito zavzemala samo levica, ker to ni stvar leve in desnice, pač pa stvar osnovnih vrednot. Takih zakonskih predlogov bi bilo boljše niti ne predstaviti.«

Ni kaj reči: organizatorji si iz lastnih vrst niso pričakovali tako jasnih besed. In, po pravici rečeno, niti nas kronist.

PROBLEMI KRASA

Predstavništvo kraških lastnikov pri deželni odbornici Londerovi

Ta torek so predstavniki Združenja zasebnih kraških lastnikov obiskali deželno odbornico za gozdove in parke Viviano Londero ter jo opozorili na vrsto problemov, ki otežkočajo razvoj kraskega teritorija. Delegacijo je vodil predsednik Zoran Sosic, v njej pa so bili se Karlo Grgic, Pavel Ferfolja, Ivan Krizmancic, Boris Skerk in Josip Tomsic.

Kraški lastniki so najprej opozorili deželno odbornico na nujnost revizije območij hidrogeološke varnosti in predlagali, da bi bili tudi sami pri njej sodeleženi. Odbornica je dejala, da je revizija že v teku, in pristavila, da ne bi imala nič proti, če bi bil njihov predstavnik v pristojni deželni komisiji.

Sosic in sodelavci so nato izrazili potrebo, da bi vsaj kmetijska področja izločili z ob-

močja, ki je bilo pred leti zamrznjeno v pričakovanju ustanovitve Kraskega parka s tako ime-

novanim dekretom Carbone. Ta dekret bo namreč 20. marca letos za pedel in nesmiselno bi

bilo, da bi kmetijstvo se naprej trpelo negativne posledice te vinkulacije. Tudi o tem predlogu se je odbornica pozitivno izrazila.

Kraški lastniki so nadalje izrazili potrebo, da bi revidirali zakon 22 iz leta 1983, ki strogo omejuje sečnjo drv na (bivših) pasnikih in travnikih, zavzeli pa so se za odstranitev divjih gradenj, hišnih prikolic in podobnega, kar kvira krasko okolje. Tudi te predloge je odbornica Londero z naklonjenostjo vzela na znanje, kakor je tudi z zanimanjem poslušala stališča, ki jih je Združenje zasebnih kraških lastnikov razvilo na svojem nedavnem posvetu o Kraskem parku in jih zdaj predstavilo v knjižni obliki.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publiest
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PROJEKT TRST / ŽUPAN ILLY

»Bile so vse sestavine manjkal je le kvas«

Včeraj so predstavili študijo o gospodarskem razvoju

Glavnih sestavin je bilo vselej dovolj, manjkal je le kvas oz. katalizator, ki bi elemente povezal in ustvaril nekaj konkretnega. S to prispodobo je župan Illy na včerajšnji predstavitveni konferenci široko zasnovanega programa o gospodarskem razvoju Trsta orisal vlogo trzaskega občinskega odbora (foto KROMA). Ni torej res, da ni bilo denarja, kvalificirane delovne sile je tudi dovolj, za posredovanje novih znanstveno-tehnoloških spoznanj skrbijo številni mednarodni raziskovalni centri, potrebno je samo »vse skupaj spraviti«, da se iz pogovorov, posredovanj in sugestij najprej izluščijo zamisli, ki jih je treba nato pretvoriti v projekte in jih pripeljati do uresnitve. To vlogo je občinski odbor prevzel takoj, je povedal

Illy, ko je gospodarske smernice iz volilne kampanje prenesel v program.

Smernice občinskega odbora so bile vodilo za izdelavo zajetne študije, ki nosi preprost naslov Projekt Trst (progetto Trieste), ki ga je v sozvočju s trzaskimi javnimi upravitelji izdelala druž-

ba Omnia. Kot je povedal odgovoren za pripravo študije inz. Gambardella, je bilo delo zastavljeno neobčajno, saj je potekalo »na terenu«, se pravi v stalnem dogovarjanju s predstavniki najrazličnejših delovnih kategorij. Dogovarjanje ni bilo vselej lahko, ker je vsakdo

imel svoj recept za rešitev kriznih vprašanj in lastno vizijo o razvoju. Zato je po njegovi oceni izrednega pomena okviren dogovor o glavnih vprašanjih.

Vsekakor pa Projekt Trst upošteva in razvija tri bistvena poglavja: utrditev obstoječih industrijskih dejavnosti (gre predvsem za obrate v krizi), razvoj gospodarskih dejavnosti (pristanisce, turizem, trgovina in industrijska kosmatina) in prednosti, ki jih ponuja trzasko območje (logistični problemi, pomoč investitorjem, marketing in izobraževanje). Pri realizaciji posameznih projektov se bo seveda občinska uprava povezala z drugimi javnimi upravami in državnimi organizmi, vsekakor pa se morajo o projektu prej izreči se drugi prizadeti. (bip)

STEČAJ / TRIPCOVICH

Jutri družba Tripnavi na dražbi Zanja se zanimata dve podjetji

Jutri bodo prodali na dražbi trzasko plovno družbo Tripnavi, podjetje grupe Tripovich, ki je zaslala pred meseci v stečaj. Za nakup plovne družbe se zanimata dva kupca, vsaj tako izhaja iz ponudb, ki jih je doslej prejel stečajni sodnik.

Za Tripnavi se je zacelo najprej zanimati podjetje Rimorchia-tori riuniti iz Genove, ki upravlja v Trstu in Trzicu kakih deset vlačilcev, poleg tega pa je večinski partner v dveh drugih podjetjih, Armamento iz Trsta in angleske Cam Shipping. Po neuradnih vesteh naj bi za nakup Tripnavi ponudilo 9 milijard in pol lir.

Drugo ponudbo je predstavila družba Tripmare, ki jo sestavljajo

podjetja Ocean, Setraam in Fagioli in norveško podjetje Viking. To podjetje se je obvezalo, da bo, v primeru, da bi si Tripmare zagotovilo nakup Tripnavi, prevzelo podjetje Cam Shipping. Druga naveza naj bi imela manj možnosti, ker ne bi izpolnjevala vseh pogojev za pristop k dražbi. Poleg tega bi si lahko zagotovila nakup le preko vrste drugih zapletenih kupoprodajnih operacij. Tripmare-Viking sta vsekakor napovedala, da bosta placala vse dolgove podjetja Tripnavi (27 milijard lir drugim upnikom). Tripnavi nadalje dolguje se 4 milijarde lir uslužbencem, a mora prav od podjetja Cam Shipping prejeti 47 milijard lir.

STEČAJ FINANČNE DRUŽBE FINTOUR

O Cardarelliju in Fariju šele marca Javni tožilec še proučuje dokumente

Quirino Cardarelli in Ivano Fari včeraj se nista izvedela za svojo usodo, sodišče se bo z njima spet ukvarjalo 9. marca. Namestnik državnega pravdnika De Nicolo, ki se ubada s stečajem finančne družbe Fintour, si je na mizi nasel celo vrsto novih dokumentov, ki jih mora seveda proučiti. Ne gre tudi pozabiti, da je bil De Nicolo v zadnjih dneh zaposlen (in je še) z drugo goro dokumentov, ki se nanašajo na stečaj grupe Tripovich, zato je razumljivo, da vsega ni utegnil pregledati.

Stečaj grupe Fintour (z njo je bila povezana usoda Seslanskega zaliva, kamnoloma Faccanoni, trgovskega centra Il Giulia itd.), je sodišče odredilo že aprila 1992

(dolga je znašala 300 milijard lir), Cardarelli in Fari, ki mu je nasledil kot upravitelj, pa sta se znašla pod celo vrsto obtožb, od laznega stečaja, do davčnih utaj in pover- v bilanci (ne pa korupcije). Sedaj kaze, da bodo obtožbo laznega stečaja spremenili v »preferencialni stečaj«. Zaenkrat ni se jasno, če bo za Cardarellija prisla v postev dogovorna kazen (njegov odvetnik Seibold tega včeraj ni povedal, dejal je le, da je se vse odprto). Fari pa naj bi se za dogovorjal po skrajšanem postopku, ker njegov položaj ne dovoljuje dogovarjanja. Z dogovorno kaznijo pa bi se moral proces končati za Agostina Cassaraja, bivšega upravitelja družbe Sacat, lastnice kamnoloma Faccanoni.

Ko je nad Dolino kraljeval medved

Zanimiv prikaz prazgodovinskih najdb

Jama, ki so jo pred tremi leti odkrili na pobočju Malega Krasa nad Dolino, je z znanstvenega vidika prava redkost v evropskem prostoru: gre nam-

reč za votlino, ki hrani nedotaknjena prazgodovinska pričevanja izpred 50 tisoč let. V njej je zivel predvsem jamski medved - po njem se jama imenuje. Poleg bogatih kostnih ostankov tega prazgodovinskega kosmatinca so se ostanki številnih drugih živali, v dveletnih izkopavanjih so prisli na dan celo sledovi človeške prisotnosti.

O dosedanjih najdbah in pomenu arheološkega raziskovanja sploh so v sredo zvečer na pobudo dolinskega KD Valentin Vodnik spregovorili univerzitetni strokovnjaki, ki v jami vodijo raziskave, in sicer dr. Giovanni Boschian, z oddelka arheoloških ved na Univerzi v Pisi, ki je tudi vodja in organizator rezi-skovalnih del, prof. Benedetto Sala, strokovnjak evropskega slovesa, docent na oddelku za geoloske in paleontološke vede na Univerzi v Ferrari, strokovna raziskovalca Laura Abbazzi in Sergio Gentili z oddelkov z-

meljskih znanosti iz Fierenc in Perugia.

Z diapozitivi in otlpljivimi primerki arheoloških najdb so predavatelji podali izčrpno in zanimivo podobo o življenju, ki se je po vsej verjetnosti odvijalo v naših krajih v dobi, ko je pri nas zivel jamski medved. Dostop v votlino pri Dolini je sedaj možen skozi vdolbino nad prvotnim vhodom, odtod pa se jama razteza v podzemlje za približno 150 metrov. Zaenkrat je vstop omejen na skupino raziskovalcev, prav zato ker so znanstveniki (tudi iz lastne izkušnje) mnenja, da je potrebno to odkritje čim bolj zascititi in zavarovati.

Raziskovanja se bodo nadaljevala v poletnih mesecih, kot v dveh prejšnjih sezonah v sodelovanju s člani društva in vasčani, ki so od vsega začetka z organizacijsko pomočjo vzpostavili z raziskovalci sodelovanski, pa tudi odlicen človeški odnos.

(dam)

PREDSINOČNJIM V UL. S. ANASTASIO / V ZADNJEM TRENUTKU

Pred ogljikovim monoksidom je mater in hčer rešil črnobeli Felix

Verjetno je ljubezen do mačk rešila življenje 34-letni Rosanni Stancich in njeni 64-letni materi Fernandi Milan. Slednja je ponoči vstala s postelje, da bi nespala eno od muck v kuhinjo, kjer pa je opazila, da druga mačka (slisala je na ime Felix) s težavo lovi sapo (kasneje je tudi poginila). Fernanda je v skrbeh za zival zbudila hčer, ki je vstala, vendar jo je zajela huda omotica in po nekaj metrih je padla na tla. Mati pa je imela se toliko moči, da je odprla okno, kar je obe ženski rešilo: se nekaj minut in jima nihče ne bi mogel več pomagati.

Rosanna živi v Ul. S. Anastasio 16, mati jo večkrat obišče in tako je bilo tudi predsinocnjim. »Bili sva v postelji, televizija je bila odprta, sama sem že napol zadremala, mati pa jo je gledala, na kolenih je držala eno od mojih dveh mačk, ono tigrasto« je včeraj povedala Rosanna. Ni ji bilo treba posebej praviti, kako je na zivali navezana, glas ji je

zadržtel, ni mogla skrivati, kako ji je hudo. »Drugo muco, črnobelega Felixa, sem že pred tem zaprla v kuhinjo, nagajala je, praskala po preprogi na hodniku. Misllila se, da je živčna, a verjetno je uboga zival cutila, da se nekaj dogaja, saj je hotela proti sobi za sprejem gostov, torej prostoru, ki je najbolj dalec od kuhinje.«

»Cez nekaj casa,« je se povedala Rosanna, »je mama s tigrasto muco v rokah odšla proti kuhinji, ko pa je odprla vrata, je na tleh opazila Felixa, poklicala me je, naj grem pogledat, kaj mu je. Vstala sem, vendar sem bila vsa omotična. Misllila sem, da sem le zaspana, prisla sem do kuhinje, vendar nisem vstopila, tedaj sem namreč zacutila vonj po plinu, zaklicala sem, da uhaja plin, mama je takoj zaprla vrata, bila je bolj prisebna in pri močeh od mene. Odpravila sem se po hodniku proti sobi za sprejem gostov, padla sem, mama mi je pomagala. Zdelo se mi

je, da ne bom prisla nikoli, bilo je kot v hudi mori, v najhujših sanjah, ko te nekdo lovi, a noge ne ubogajo. Končno sva prisli v sobo, mati je odprla okno in mi pomagala do svežega zraka. Nekoliko sem si opomogla, s težavo sem našla telefon in poklicala na 118. Zatem sem zavrtela se očetovo številko, saj stanuje v bližini, obvestila sem tudi brata. Pri njem bom odslej tudi prenočevala, saj sem ostala brez gretja. Materi se vse to ni hotelo, saj je diabetik.« Spet se je spomnila na črnobelega Felixa: »Dolgujeva mu zivljenje, zal mi je po njem. Bil je droben, medtem ko je ta, ki je ostal, mocan, velik, a bila sta »brata.«

Osebe Rdečega križa in gasilci so v Ul. Anastasio prihiteli okrog 22.40. Prisla je tudi policija. Ugotovili so, da je kurilna peč na plin očitno slabo delovala, morebiti se je zamasil dimnik, saj je bil prostor zasícen z ogljikovim monoksidom. Ženski so odpeljali v bolnišnico na Ka-

tinari, bali so se, da ne bosta preživeli, saj je bilo njuno zdravstveno stanje izredno hudo. Sele cez dobre stiri ure so zdravniki povedali, da sta si opomogli in bosta v kratkem povsem okrevali. Bolnišnico sta zapustili že včeraj zjutraj. Zanimivo je, da je mati imela hujšo zastrupitev, a slabše se je počutila prav hči.

Milan Stancich, sprog Fernandove, s katero prebivata v Ul. Carpineto 12, je agentom pojasnil, da je pec stara že več let in so jo nameravali zamenjati. Ob prisotnosti agentov kvesture, ki jih je vodil podnacelnik Pietro De Napoli, so gasilci (nacelovala sta jima V. Bensi in geom. A. Maiolo) ze istega večera odstranili ventil, ki urejuje dotok plina. Ventil so izrocili Stancichu, na pec pa so postavili pečate, kar pomeni, da je pod zaplenbo in je ne smejo uporabljati. O dogodku so obvestili tudi dežurnega sodnika Grohmana ter dežurnega funkcionarja.

NOVICE

Drevi podelitev nagrad Sklada dr. Frane Tončič

Danes ob 19. uri bo v Gregorčičevi dvorani slovesna podelitev nagrad dr. Frane Tončič 1994. Nagrada ima namen spodbujati slovesne visokosolce v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu in jo podeljujejo za disertacij s področja humanističnih oz. znanstvenih ved, ki pomenijo obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti. Prejeta dela je ocenila posebna komisija, ki ji predseduje prof. Pavle Merku. Večer bo popestril harmonikar Corrado Rojac.

Informacija in demokracija

V gledališču Miela bo danes ob 17.30 srečanje o predlogih in nacrtih, ki zadevajo italijansko televizijo. Naslov srečanje, ki se ga bo med drugimi udeležil tudi casnikar RAI Giovanni Marzini, je Informacija in demokracija.

Številne nezgode brez hujših posledic

Zaradi dejza in spolzkega asfalta (ali bolje, zaradi nepreidnosti voznikov, ki tega niso upoštevali), je včeraj prislo do številnih prometnih nezgod, ki pa so na srečo bile brez hujših posledic. Se najbolj spektakularna se je pripetila popoldne na Miramarskem drevoredu, nasproti železniske postaje, saj so bila vanjo vpletena tri vozila, lancia delta, fiat iveco in honda. Po zdravniško pomoč sta se morala zateči 28-letni Vladimir Hudin in 18-letni Cristian Agosta, ki sta se peljala v lancii, katero je upravljal Hudin. Slednji bo okreval v 12 dneh, Agosta v desetih, vendar ju niso zadržali v bolnišnici.

SREČANJE V SEŽANI

Snuje se združenje kraških godb

Pobudo je dal kapelnik Leander Pegan

Na pobudo ravnatelja sezanske Glasbene sole in kapelnika trebenske pihalne godbe »Viktor Parma« Leandra Pegana so se 15. februarja zbrali v Vrabcevi dvorani v Sezani člani iniciativnega odbora za ustanovitev območnega združenja kraških pihalnih godb. Predstavniki godb iz Nabrezine, Brega, s Proseka, Trebč in Sezane (manjkali so le predstavniki Ricmanj in Doberdoba) so se dogovorili za skupno revijo, ki bo potekala v nedeljo, 3. junija v amfiteatru sezanskega kulturnega centra Srečka Kosovega. Mojster Bojan Adamič je z veseljem sprejel povabilo, da bo na tej reviji dirigiral zaključne tri točke programa. Kaksen pa bo program na omenjenem srečanju, ki bo vsebinsko uglašeno na praznovanje 50. obletnice osvoboditve, se bodo kapelniki vseh sedmih kraških pihalnih godb dogovorili na skupni seji na Proseku prihodnje sredo,

22. februarja. Sprejeli so tudi predlog, da bi k sodelovanju povabili tudi pihalni orkester Divaca,

ce se cuti pripadnik kraškega kulturnega prostora.

Olga Knez Stojkovič

SREČANJE / CRISTALLO

Ženske in mafija

V dvorani Cristallo je bilo predsinočnjim srečanje z igalkami, ki nastopajo v drami Rosa Nero, ki je te dni na sporedu v okviru sezone gledališča La Contrada. Srečanja se je udeležil tudi režiser Antonio Calenda, ki je med drugim tudi novi umetniški vodja stalnega gledališča F-Jk.

Drama Rosa Nero se loteva vprašanja mafije na Siciliji in zlasti vloge žensk v njeni notranjosti. V njej nastopa namreč pet sester iz mafijske družine in vsaka drugače doživlja to stanje. Zaradi tega so organizatorji dali srečanju naslov »Ženske in mafija« ter nanj povabili se tržaškega podprefekta dr. Giovannija Volpeja.

Režiser Calenda je zlasti

poudaril nujnost gledališke kulture, kajti gledališče mora vedno biti zrcalo stvarnosti. Zal v Italiji ni veliko avtorjev, sicer pa zadnja leta njihovo število raste in tudi raven novih gledaliških del je vsako leto boljša. Zlasti pa je bil zanimiv kratki poseg podprefekta Volpeja, ki je poudaril, da so italijanski zakoni proti mafiji izredno stvilni in obsežni, saj nastajajo pod vtisom posebno grozovitih dogodkov. Omenil je tudi starodavne korenine mafije, proti njej so se borili ze Borbonci. Vendar poglaviti boj ne bo potekal v institucionalnih forumih, temveč v družbeni zavesti, tudi s pomočjo predstav, kakršna je drama Rosa Nero. (bov)

MIELA / SLOVENSKI POVOJNI DOKUMENTARCI

Obeta se edinstven filmski dogodek

V ponedeljek prikaz kratkometražnih filmov, ki so jih v Trstu in okolici posneli slovenski partizanski dokumentaristi

Tržaško gledališče Miela bo v ponedeljek, 20. februarja gostovalo zelo zanimivo in po svoje edinstveno kulturno prireditev. Medtem ko so pred nekaj tedni prehodili burna tržaška povojna leta s filmsko kamero italijanskih dokumentaristov, bo tokrat povojni Trst zazivel v slovenskih dokumentarcih oziroma priljubljenih filmskih obzornikih. Gre za zelo redke in sirsji publiki se nepoznane kratkometražne filme, ki so jih v Trstu, v njegovi bližnji okolici ter na Primorskem od maja leta 1945 do srede petdesetih let posneli dokumentaristi partizanske vojske oziroma poznejše jugo-

slovske radio-televizije.

Filme, ki prihajajo iz slovenskih arhivov, je zbrala Roberta Sodomaco, mlada Tržacanka, ki proučuje zgodovino slovenskega filma, pobudnik prireditve pa je tržaška Cappella Underground, kateri sta priskocila na pomoč Deželni institut za odporniško gibanje in Kinoteka Dezele Furlanije-Juljske krajine. Prireditev se bo začela ob 18. uri, ogledu filmov bo sledila razprava, na kateri bodo, poleg Sodomacove, sodelovali filmski kritiki dnevnika Repubblica Alberto Farassino, filmski kritik RAI 3 Sergij Grmek Germani, tržaška zgodovinarica

Marta Verginella in slovenski režiser Tugo Stiglic.

Ob 21. uri bodo v Mieli predvajali znani slovenski celovečerni film Trst režiserja Franceta Stiglica. Vzporedno z dokumentarci pa si bo lahko občinstvo ogledalo tudi novejši film Francija Slaka Hudodelci iz leta 1987, ki govori prav o viharnih tržaških povojnih letih. Kratkometražni filmi seveda nimajo nobenih umetniških ambicij in so propagandističnega značaja, imajo pa izjemen zgodovinski pomen, saj bodo gotovo prispevali k boljšemu razumevanju in poznavanju tržaške povojne zgodovine, ki jo zal se

marsikdo podlo izkorisca v politične namene.

V prvem delu si bomo lahko ogledali filmske obzornike, ki so jih partizani posneli takoj po osvoboditvi Trsta, v drugem delu pa krajše dokumentarce o Primorskem, o tržaških povojnih manifestacijah o tržaški mladini na oddihu v Sloveniji ter o partizanskih prekomorskih brigadah. Cappella Underground racuna na množični obisk prireditve in seveda na strpno soocenje, na katero je, kot vidimo, povabilo ugledne strokovnjake. Prireditelji pričakujejo tudi obisk dijakov italijanskih in slovenskih sol.

BANI / PREŠERNOVA PROSLAVA

Umetnost in narava

Proslava ob dnevu slovenske kulture pri Banih je prejšnji petek privabila v zadržni prostor številno občinstvo. SKD Grad je ob tej priložnosti priredilo razstavo svojevrstnega umetnika Maria Sosica z naslovom »Zezezo in kamen«. Openski ustvarjalec samouk oblikuje iz kamna in skrotovčenega zelezja in drobcev granat, ki so sejele smrt in razdejnanje po kraški zemlji, posebne umetniške skulpture. Fantastični liki rastlin, raznih ptic, človeške figure in se kaj, vse to odpira nek nov pogled preko morilskega zelezja v dimenzijo življenja. Sosiceva vodilna misel je, kot je sam povedal: »da bi iz teh smrtonosnih delcev nastalo nekaj, kar bi ljudem pričalo o življenju, o miru in prijateljstvu«.

Kulturni spored se je pričel z Zdravljico, sledila je kratka misel o Prešernovem pesnikovanju in kulturi v današnjem času; nato so sledile recitacije treh njegovih poezij in sicer: Sila spomina, Romanca od strmega grada in Povodni moz. Po tem je Hinko Porocnik, predsednik PD iz Ilirske Bistrice, predvajal diapozitive o »Raznoškosti Sneznika«. Poudroben prikaz tega področja v vseh letnih časih in botaničnega rezervata je vzbudil v gledalcu občudovanje za te naravne lepote.

Pogled na razstavljenе umetnine in na lepoto narave Sneznika sta pri navzočih obudila misel na Prešernov verz iz Zdravljice: »Zive naj vsi narodi, ki hrepene docakat dan...«. P.V.

KRUT / STROKOVNO PREDAVANJE DR. RADULOVIČEVE

O poškodbah hrbtenice

Rehabilitacijska in varstveno-svetovalna služba krožka KRUT je v svoj pester program ponudbe vključila tudi ciklus strokovnih predavanj, katerih namen je spoznavanje vzrokov najobčajnejših obolenj in iskanje pravih rešitev, da se z učinkovito preventivo prepreči ali vsaj lajšajo posledice obolenj in degenerativnih pojavov. Prvo tako predavanje je bilo namenjeno fiziološki funkciji hrbtenice in poškodbam, ki jih navadno najavljajo bolečine v križu ali vratu. Po uvodnem posegu strokovnega sodelavca Igorja Starca je predsednica KRUT-a Nevenka Pecar predstavila ugledno predavateljico-predstojnico zdravišnice Krka v Strunjanu dr. Danico Radulovič, ki je spe-

cialistka v fizioterapiji in revmatologiji.

Predavateljica je dokaj številne udeležence večera najprej s strokovno razlago poučila o funkcionalni vlogi hrbtenice, o položaju vretenc, medvretenčne ploščice in o degenerativnih spremembah, ki ob oženju odprtine med vretenci povzročajo akutne bolečine zaradi obremenjevanja živcev, ki

so povezani s hrbtenjaco. Najboljša preventiva zoper komplikacije, ki vplivajo tudi na dihanje in prekrvavitve, je skrb za pokončno držo telesa, z izravnanim prsnim delom hrbtenice in uravnovesenim tezišcem, ki ne sme biti pomaknjeno naprej. Pri dvigovanju bremen oziroma drugih »vertikalnih« opravilih krcimo kolena in naj bo hrbtenica izravnana! Pri vožnji z avtomobilom naj bo sedežni naklon za kakih 15 stopinj pomaknjen nazaj.

Kako preprečiti bolečine in degeneracijo? Mišice moramo z redno vadbo pripraviti in »trenirati«, da opravljajo svojo funkcijo pri vzdrževanju stabilnosti hrbtenice. Dr. Radulovičeva priporoča petkrat tedenske static-

ne vaje in telovadbo na osnovi individualnega programa, vsakodnevnih sprehode (po možnosti hitra hoja) in plavanje v hrbtnem in prostem slogu, medtem ko prsno plavanje ni priporočljivo, ker poudarja zakrivljenost hrbtenice. Zelo pomembna je tudi prava spalna pozicija na primerni zimnici (ne premehka ne pretrda) in z rahlo podloženo glavo.

Močne mišice so torej neke vrste varovalni pas pred degenerativnimi okvarami hrbtenice in posledičnimi bolečinami. Dr. Radulovičeva bo v Trstu dvakrat mesečno na razpolago članom KRUT-a, da ugotovi stanje hrbtenice in upoštevajoč morebitne kontraindikacije svetuje pravi program staticne telovadbe. (B)

DOMJO

Predstavitve glasbene kasete Denisa Novata

Kulturno društvo Fran Venturini si že dolga leta prizadeva za pravilno ovrednotenje slovenske ljudske glasbe. V ta namen prireja vsako leto tudi revijo Glas harmonike, kjer nastopajo godci na tradicionalni ljudski instrument, to je na diatonično harmoniko, ki se v ljudski kulturi imenuje na različne načine: tržaska, ker je tipični tržaški ljudski instrument, frajtonerica, ali enostavno »b'tuenska«, ker so njene tipke gumbi. Med našimi člani je mnogo navdušenih godcev. Nekaj pa je tudi takih, ki se posvečajo temu instrumentu s profesionalnim pristopom. Med mlajše, talentirane godce se uvrsta Denis Novato, mlad 18-letni fant, ki je začel z učenjem tega instrumenta že od mladih

nog. Po večkratnih vidnih uspehih na tekmovanjih v tej večini je dosegel tudi prvo mesto na svetovnem prvenstvu najprej v mladinski, nato pa se v seniorski kategoriji.

Letos je Denis Novato izdal samostojno glasbeno kaseto, kjer so posnete ljudske vize, pa tudi motivi narodnozabavne glasbe. Posnetih je tudi nekaj originalnih Novatovih viz.

Predstavitve prve glasbene kasete narodnozabavne in ljudske glasbe, ki jo je izdal Denis Novato, bo v soboto, 18. februarja, ob 20.30 v kulturnem centru Anton Ukmar-Miro pri Domju. Poleg mladega godca bodo sodelovali ženska pevka skupina Stu ledi, Trio Venturini, Trio Novato ter povezovalec Guido »Merlot«.

Prešernova proslava drevi v Bazovici

V Bazoviskem domu v Bazovici bo nočjo kulturna prireditev, posvečena dnevu slovenske kulture. Prireja jo domače kulturno društvo Lipa, na njej bodo sodelovali člani mladinskega krožka iz Bazovice, kot gostje pa bodo nastopile pevke pevskega zbora Ivan Grbec iz Skednja. Kulturno društvo Lipa vabi svoje člane in ostale vascane, da se prireditve polnostevilno udeležijo. Začetek bo ob 20.30.

Vodeni ogledi muzejev

Pobuda občinske uprave in mestnih muzejev za vodene nedeljske ogledne raznih trzaskih muzejev je naletela na zelo ugoden odziv. Zaradi omejenih možnosti (posameznega vodnega ogleda se lahko udeleži največ 35 ljudi) in velikega povpraševanja so bili prisiljeni uvesti rezervacije (tel. 310500). To nedeljo (19. februarja ob 11. uri) bo voden ogled muzeja Morpurgo v Ul. Imbriani 5. Vodila ga bo dr. Lorenza Resciniti.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
17. februarja 1995
SILVIN

Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 17.34 - Dolžina dneva 10.29 - Luna vzide ob 20.09 in zatone ob 7.37.

Jutri, SOBOTA,
18. februarja 1995
FLAVIJAN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 10,6 stopinj, zračni tlak 1011,9 mb pada, veter jugovzhodnik 5 km na uro, vlaga 84-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 8,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILA SE JE: Desiree Presbiteri de Lassiss.
UMRLI SO: 80-letni Mario Pelaschiar, 80-letna Elsa Del Tatto, 91-letna Antonia Benvenuti, 80-letni Stanislao Hlaca, 89-letna Aurora Nobile, 89-letna Alba Vallon, 75-letna Anna Vicić.

LEKARNE

Od ponedeljka, 13., do nedelje, 19. februarja 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Largo Sonino 4 (tel. 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Largo Sonino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije

OBCINA DEVIN-NABREZINA

Prot st. 2414.

OBVESTILO

Občina Devin-Nabrezina obvešča, da je v občinski izpostavi objavljen razpis o dražbi na podlagi zasebne licitacije za službo za vzdrževanje javne razsvetljave v občini. Služba bo trajala tri leta.

Interesenti lahko dvignejo izvod razpisa v Tehničnem uradu za javna dela in storitve občine Devin-Nabrezina, telefon 040/6703111. V istem uradu jim je na razpolago za vpogled tudi podrobni pravilnik o pogojih zakupa.

Prošnje za udeležbo, kolkovane po predpisih, je treba oddati na Občino Devin-Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi 25 - 34011 Nabrezina (TS), najkasneje do 12.30 dne 08. 03. 1995.

Nabrezina, 15. februarja 1995

Zupan
prof. Giorgio Depangher

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 94/95
V torek, 21. februarja ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Corrado Rojas

harmonika

Na sporedu: Frescobaldi, Zolotarjov, Lundquist, Rojac, Kusjakov, Gubajdulina

KD LIPA s sodelovanjem MLADINSKEGA KROŽKA BAZOVICA

Koncert ob dnevu slovenske kulture

danes, 20.30 v Bazoviskem domu

Gostuje ZPZI I. GRBEC iz Skednja.

Vabljeni!

KD SKALA

Gropada

vabi na proslavo Dneva slovenske kulture

jutri, ob 20.30 v Zadrurnem domu v Gropadi

NASTOJAJO:

g. spa Mira Sardoč s kratkim recitalom;

dekliški zbor DEVIN;

domači zbor SKALA

Vabljeni!

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST

vabi na predstavitev

monografije

Borisa Paternuja

FRANCE

PREŠEREN

1800-1849

ki bo v danes, 17. februarja, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu

Sodeluje

Prof. LOJZKA BRATUŽ

RE". Uvodna beseda Zora Tavcar, sodelujeta Kostanca Filipović in Livij Valencić.

GLASBENA MATICA

Trst - Koncertna abonmajska sezona 94/95. V torek, 21. t.m., ob 20.30, v Kulturnem domu v Trstu: C. Rojac - harmonika. Na sporedu: Frescobaldi, Zolotarjov, Lundquist, Rojac, Kusjakov, Gubajdulina.

SLOVENSKI VI-

SOKOSOLSKI SKLAD

SERGIIJ TONCIC vabi na srecanje, danes, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, ob

PODELITVI NAGRADE DR. FRANE TONCIC

1994. Večer bo popestril harmonikar Corrado Rojac.

SLOVENSKI KULTUR-

NI KLUB (Ul. Donizetti 3)

prireja jutri, ob 18.30 PREDPUSTNO ZABAVO z družabnostjo in plesom. Vabljeni v velikem stevilu.

SKD TABOR - OPEN-

SKA GLASBENA

SREČANJA v nedeljo, 19. februarja, Prosvetni dom - Opcine, ob 17. uri. Gost srecanja bo priznani glasbenik Fabian Perez Tedesco, argentinskega porekla, ki bo predstavil sored sodobnih skladb za marimba. Vljudno vabljeni!

KD KRASKI DOM or-

ganizira v nedeljo, 19. t.m., ob 17. uri v občinski telovadnici v Repnu koncert ansambla domače glasbe ADRIA KVINTET s pevcem Dušanom KOBALOM; predstavitev nove kasete "Pri nas doma", gostje večera Vanka in Tonca ter carodej Vikj show.

PD MACKOLJE vabi jutri, ob 20. uri v srenjsko hišo, na proslavo OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE. Uvodno misel bo podala prof. Nada Pertot, sledil bo koncert vokalnega kvarteta iz Logatca in recital.

DRUŠTVO SLOVENC

EV MILJSKE OBCINE vabi na proslavo dneva slovenske kulture, jutri, ob 19.30, ki bo v župnijski dvorani na Trgu Republike 8 v Miljah. Sode-

KD F. VENTURINI

vabi na predstavitev

prve glasbene kasete

narodno-zabavne in ljudske glasbe, ki jo je posnel obefavni mladi godec

Denis Novato

Sodelovali bodo tudi ZPZ Stu ledi, trio Venturini, trio Novato ter povezovalac Gludo »Merlot«.

CENTER A. UKMAR - MIRO pri Domju jutri ob 20.30

SKD I. GRUDEN

Nabrežina

vabi

vse člane in prijatelje

na

PREŠERNOVO

PROSLAVO

danes, ob

20.30

v župnijski dvorani

v Nabrežini

lujejo učenci c.o.s. Zavljeko-

Korošci, dijaki s.s. S. Gregorčič iz Doline, člani a.o. J. Stoka s Proseka-Kontovela, harmonikaš I. Zobin in zbor Jadran. Na proslavi bo učitelj, politični in kulturni delavec K. Ferluga dobil diplomu in kolajno predsednika republike.

V NEDELJO, 19. t.m., ob 16. uri bodo gostovale v Mladinskem domu Boljunc "Savrinske pupce". Ob pomenu prešernove proslave bo spregovorila Fulvia Premolin.

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA »1. MAJ« prireja v ponedeljek, 27. t.m., ob 20. ure dalje, v mali dvorani stadiona, pustni ples ob zvokih ansambla »Key-deak«: ples, glasba, jedaca, pijaca, srecolov. Priporočamo rezervacijo. Telefon vsak dan, razen sobote in nedelje, ob 18. do 19. ure na st. 51377.

CAPELLA Underground vabi v ponedeljek, 20. t.m., ob 18. uri v gledališče Miella (Trst) na prireditve "Trst in povojno obdobje v slovenski kinematografiji". Sodelujeta Deželni institut za odprniško gibanje in deželna kinoteka. Ob 21. uri predvajanje filma "Trst" režiserja Franceta Stiglica.

SD KONTOVEL priredi jutri, ob 21. uri v kulturnem domu na Proseku PLES z ansamblom Status Symbol

DEKLETA in zene! Praznujte DAN ZENA v restavraciji Al Carso v Mavhinjah, ob veselih zvokih ansambla Vrtnica. Večer, ki ga organizira Skd Cerovlje-Mavhinje bo obogatil zabavni program. Informacije in rezervacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenca na PRAZNIK VCLANJEVANJA, ki bo v kriskem ljudskem domu danes, ob 16.30. Sledila bo zakuska.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira jutri, ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VCLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvešča, da bo razstava "Zezezo in kamen" umetnika Maria Sotica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in

gljed prsutarne v S. Daniele del Friuli. Vpisovanje d 26. t. m. - M. Tur-el, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski avtobus v Podkloster. Rezervacije in informacije Skerk, tel. 200236 in Sosić, tel. 208551 v večernih urah.

SKD CEROVlje - MAVHINJE organizira v nedeljo, 12. marca, smučarski izlet ma Monte Elmo z možnostjo ogleda smučarskega centra Toblach za nesmučarje. Zbirališče ob 6. uri v Sosljanu, odhod z avtobusom ob 6.15. Informacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE

— obvešča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v sredo, 22. t. m., ob 8. uri na nižji srednji soli I. Cankar, Ul. Frausin 12 (Sv. Jakob). Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

— obvešča člane, da je solsko skrbništvo v Trstu razpisalo naslednje natečaje po naslovih za vstop v pokrajinske sezname neučnega državnega osebja: administrativni pomočniki - IV. funkcionalna oznaka, tehnični pomočniki - IV. funkcionalna oznaka ter pomožno osebje III. funkcionalna oznaka. Cas za predstavitev prošnje zapade 3. marca 1995. Vse informacije nudi tajništvo Sindikata slovenske sole, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301 s sledecim urnikom: ponedeljek ob 16. do 17.30, torek, ob 9. do 10.30, četrtek, ob 16. do 17.

30 ter petek, ob 11. do 12.30.

OBVESTILA

SD KONTOVEL priredi jutri, ob 21. uri v kulturnem domu na Proseku PLES z ansamblom Status Symbol

DEKLETA in zene! Praznujte DAN ZENA v restavraciji Al Carso v Mavhinjah, ob veselih zvokih ansambla Vrtnica. Večer, ki ga organizira Skd Cerovlje-Mavhinje bo obogatil zabavni program. Informacije in rezervacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenca na PRAZNIK VCLANJEVANJA, ki bo v kriskem ljudskem domu danes, ob 16.30. Sledila bo zakuska.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira jutri, ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VCLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvešča, da bo razstava "Zezezo in kamen" umetnika Maria Sotica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in

gljed prsutarne v S. Daniele del Friuli. Vpisovanje d 26. t. m. - M. Tur-el, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski avtobus v Podkloster. Rezervacije in informacije Skerk, tel. 200236 in Sosić, tel. 208551 v večernih urah.

SKD CEROVlje - MAVHINJE organizira v nedeljo, 12. marca, smučarski izlet ma Monte Elmo z možnostjo ogleda smučarskega centra Toblach za nesmučarje. Zbirališče ob 6. uri v Sosljanu, odhod z avtobusom ob 6.15. Informacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE

— obvešča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v sredo, 22. t. m., ob 8. uri na nižji srednji soli I. Cankar, Ul. Frausin 12 (Sv. Jakob). Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

— obvešča člane, da je solsko skrbništvo v Trstu razpisalo naslednje natečaje po naslovih za vstop v pokrajinske sezname neučnega državnega osebja: administrativni pomočniki - IV. funkcionalna oznaka, tehnični pomočniki - IV. funkcionalna oznaka ter pomožno osebje III. funkcionalna oznaka. Cas za predstavitev prošnje zapade 3. marca 1995. Vse informacije nudi tajništvo Sindikata slovenske sole, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301 s sledecim urnikom: ponedeljek ob 16. do 17.30, torek, ob 9. do 10.30, četrtek, ob 16. do 17.

30 ter petek, ob 11. do 12.30.

OBVESTILA

SD KONTOVEL priredi jutri, ob 21. uri v kulturnem domu na Proseku PLES z ansamblom Status Symbol

DEKLETA in zene! Praznujte DAN ZENA v restavraciji Al Carso v Mavhinjah, ob veselih zvokih ansambla Vrtnica. Večer, ki ga organizira Skd Cerovlje-Mavhinje bo obogatil zabavni program. Informacije in rezervacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenca na PRAZNIK VCLANJEVANJA, ki bo v kriskem ljudskem domu danes, ob 16.30. Sledila bo zakuska.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira jutri, ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VCLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvešča, da bo razstava "Zezezo in kamen" umetnika Maria Sotica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in

gljed prsutarne v S. Daniele del Friuli. Vpisovanje d 26. t. m. - M. Tur-el, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski avtobus v Podkloster. Rezervacije in informacije Skerk, tel. 200236 in Sosić, tel. 208551 v večernih urah.

SKD CEROVlje - MAVHINJE organizira v nedeljo, 12. marca, smučarski izlet ma Monte Elmo z možnostjo ogleda smučarskega centra Toblach za nesmučarje. Zbirališče ob 6. uri v Sosljanu, odhod z avtobusom ob 6.15. Informacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE

— obvešča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v sredo, 22. t. m., ob 8. uri na nižji srednji soli I. Cankar, Ul. Frausin 12 (Sv. Jakob). Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

— obvešča člane, da je solsko skrbništvo v Trstu razpisalo naslednje natečaje po naslovih za vstop v pokrajinske sezname neučnega državnega osebja: administrativni pomočniki - IV. funkcionalna oznaka, tehnični pomočniki - IV. funkcionalna oznaka ter pomožno osebje III. funkcionalna oznaka. Cas za predstavitev prošnje zapade 3. marca 1995. Vse informacije nudi tajništvo Sindikata slovenske sole, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301 s sledecim urnikom: ponedeljek ob 16. do 17.30, torek, ob 9. do 10.30, četrtek, ob 16. do 17.

30 ter petek, ob 11. do 12.30.

OBVESTILA

SD KONTOVEL priredi jutri, ob 21. uri v kulturnem domu na Proseku PLES z ansamblom Status Symbol

DEKLETA in zene! Praznujte DAN ZENA v restavraciji Al Carso v Mavhinjah, ob veselih zvokih ansambla Vrtnica. Večer, ki ga organizira Skd Cerovlje-Mavhinje bo obogatil zabavni program. Informacije in rezervacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenca na PRAZNIK VCLANJEVANJA, ki bo v kriskem ljudskem domu danes, ob 16.30. Sledila bo zakuska.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira jutri, ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VCLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvešča, da bo razstava "Zezezo in kamen" umetnika Maria Sotica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in

gljed prsutarne v S. Daniele del Friuli. Vpisovanje d 26. t. m. - M. Tur-el, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski avtobus v Podkloster. Rezervacije in informacije Skerk, tel. 200236 in Sosić, tel. 208551 v večernih urah.

SKD CEROVlje - MAVHINJE organizira v nedeljo, 12. marca, smučarski izlet ma Monte Elmo z možnostjo ogleda smučarskega centra Toblach za nesmučarje. Zbirališče ob 6. uri v Sosljanu, odhod z avtobusom ob 6.15. Informacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

sicer: od delavnikov od 17. do 20. ure ter ob praznikih od 16. do 20. ure.

SLOVENSKI DIJASKI DOM - Trst na pustno soboto od 20. ure dalje DOBRODELNI PLES z bogato večerjo. Mesta so omejena. Vstop samo z vabilom. Rezervacije na tel. st. 573141.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. KOSOVEL Trst, Ul. Ginnastica 72, tel. st. 573141, organizira v letu 1995: poletno središče v Domu od 12.6 do 1.9. Vpišejo se lahko otroci od 3. do 14. leta starosti. Najkrajši čas bivanja je en teden; letovanje na Medvednjem brdu prva izmena od 3.7. do 13.7. za otroke od 6. do 12. leta starosti; druga izmena od 13.7. do 23.7. za otroke od 12. do 17. leta starosti; letovanje v Portorožu od 3.7. do 10.8. za otroke od 6. do 14. leta starosti; zimovanje in silvestrovanje v Kranjski gori od 27.12.1995 do 3.1.1996 za otroke od 6. do 17. leta starosti.

KRUT obvešča, da se začnejo v sredo 1., v

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).	0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).	2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).	6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).	7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).	8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.	8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).	9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.	9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).	9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).	10.07	(E)	Lecco (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).	10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.	11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).	11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.	14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).	14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).	14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).	15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecco (9.34).	16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).	17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.	18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).	20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).	20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).	20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).	21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
			22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grižanu in Miramaru.
			23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
			23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

* Proga Trst-Videm-Benetke

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.	7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.	7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrežini.	8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu Križu.	12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02). Op.: samo ob praznikih.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).	13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.	14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).	15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.	16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.	18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.	18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.	19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).	19.58	(D)	Carria (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.	20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
			21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
			21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sezana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).	6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sezana (5.31), Opčine (5.40).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).	10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sezana (10.05), Opčine (10.14).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sezana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).	16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sezana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).	19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sezana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

GORICA / DO 5. MARCA NA GRADU

Razstava izdelkov čipkarske šole

Na ogled so tudi nekatere starinske čipke Obiskovalcu prikazan postopek nastajanja

V dvorani deželnih stanov na gradu je do 5. marca postavljena razstava čipk Goriške čipkarske šole iz izborom najlepših izdelkov šole v Gorici in podružnic v vsej deželi. Nadalje so na ogled stare čipke iz javnih in zasebnih kolekcij, poleg tega pa prikazuje razstava tudi postopek nastajanja čipk od začetne zamisli in risbe do končne izdelka. Ogled razstave je možen vsak delavnik razen ponedeljek (9.30-12.30 in 14-17) in v nedeljo (10.30-12.30 in 14-18). (Foto Studio Reportage)

KINO

GORICA VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »Stargate«. Igrata Kurt Russel in James Spader. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Kika, un corpo in prestito. Rez. Pedro Almodovar. Igra Victoria Abril. Prep. ml. pod 18. letom.

TRZIC COMUNALE Ni predstave.

PIREditVE

KD SOVODNJE vabi otroke in odrasle na uprizoritev igrice MESTNI GODCI, ki bo v nedeljo 19. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Gostuje Mladinska skupina SKD Primo-rec iz Trebc.

KD OTON ZUPANCIC in PD STANDREZ prirejata jutri, 18. t.m., ob 20.30 večer v počastitev dneva slovenske kulture. Nastopili bodo otroška in mesana pevska zborova obeh društev in recitatorji.

OBVESTILA

RAJONSKI SVET ZA PEVMO, STMAVER in OSLAVJE prireja tečaj prve pomoči v sodelovanju z združenjem "Cuore amico". Vpisovanje bo na prvem predavanju v ponedeljek, 20. t.m., ob 20. uri v osnovni šoli v Pevmi.

KD SOVODNJE vabi dekleta in fante, ki bi radi sodelovali na modni reviji, da se udeležijo informativne seje v torek, 21. februarja, ob 19.45 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ obvesca, da vpi-sujejo v zacetniški in izpopolnjevalni tečaj igranja na diatonično harmoniko. Informacije pri odbornikih ali po tel. (0481) 419952, 42024, 81113.

SKUPNOST ARCOBALENO daje v najem pustna oblacila. Interesenti se lahko ogledajo v Ul. sv. Mihaela 38 (tel. 22012).

KONCERTI

OBCINSKO GLEDALISCE V TRZICU, jutri, 18. februarja, ob 20.30 v okviru abonmajske koncertne sezone koncert dua Martha Angherich (klavir) in Misa Maisky (violončelo). Na sporedu so sonate op. 102 st. 2, op. 5 st. 2 in op. 69 Ludwiga van Beethovna.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU v Gorici je do 27. t.m. postavljena razstava slikarke Clotilde Menardi - Fenzl. Ogled ob delavnikih med 9. in 13. uro in med prireditvami.

V GALERJI KINA VITTORIA je do 21. februarja postavljena razstava instalacij »...Kaj ni bilo jutri?«. Razstavlja Giuseppe De Cesco, Odinea Pamici, Grupa Topolove, Giovanna Torresin in Giorgio Vazza. Ogled po urniku filmskih predstav.

V PROSTORIH KNJIZNICE DAMIR FEIGEL je do 17. februarja odprta razstava o zivljenju in delu Ivana Trinka. Urnik ogleda je ob delavnikih med 10. in 12. uro ter od 13. do 17. ure. Ogled za sole po predhodnem dogovoru.

V GALERJI KATOLISKE KALIGARNE razstavlja fotograf in grafični oblikovalec Paul D. Redfern. Razstavo si lahko ogledate po urniku knjigarnice vse do 18. februarja.

SD SOVODNJE prireja 25. t.m. tradicionalno pustovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabila so na razpolago pri G. Marsonu, Davorinu Peliconu, Igorju Petejanu in Lucotu Fajtu.

KD OTON ZUPANCIC vabi na pustno praznovanje "Pridi z nami v dzunglo...", ki bo 24. februarja ob 20.30 v domu Andreja Budala v Standrežu. Nagradili bodo najlepšo masko.

SKPD F.B. SEDEJ iz Steverjana vabi na veselo pustovanje v soboto, 25. t.m., ob 20.30 v telovadnici pri Katoliškem domu v Gorici. Igral bo ansambel Adria kvintet. Nagradili bodo najlepšo masko.

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENCEV V ITALIJI (2. knjiga - Goriska pokrajina) bodo predstavili v četrtek, 23. februarja, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

KD OTON ZUPANCIC V STANDREŽU prireja 4. marca družabnost ob dnevu žena. Pojasnila in prijave pri Marti tel. 21407.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča urnik odhoda avtobusov za pustovanje 25. t.m. v Gallianu: 1. avtobus ob 15.30 s Travnika nato gost. Primožič, Podgora in Ločnik; 2. avtobus ob 15.30 iz Standreža; 3. avtobus ob 15.30 iz Sovodenj. Udeleženci za lastnimi prevoznimi sredstvi naj se zberejo v gostišču ob 16.30.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja ob dnevu žena 11. marca izlet na Bled z muzejskim vlakom. Odhod ob 9. uri z železniške postaje v Novi Gorici. Prijave do 3. marca v trgovini pri Mili (tel. 78072) in v gostilni Peric (tel. 78000).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I Maggiorio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes ob 10. uri Aldo Pischi na glavnem pokopališču, ob 11.30 Renato Cej iz splosne bolnišnice v stolnici in na glavno pokopališče, ob 13.15 Carmen Spicogna vd. Iellina iz splosne bolnišnice v Mos.

DOBERDOB / PRIPRAVE NA OBČINSKE VOLITVE

Konkurenčni listi za odkrit dialog

Srečanje Občinske enotnosti s SSK

Govoriti o sožitju in demokratičnem soočanju v politiki je večkrat le demagogija, vendar ni povsod tako. V ponedeljek je na povabilo doberdobske skupine Občinske enotnosti (DSL in SKP) prišlo na Poljanah do srečanja s sekcijo Slovenske skupnosti. Stik s SSK spada v krog izmenjav mnenj in preverjanj s političnimi silami in društvi, ki jih skupina Občinske enotnosti prireja v okviru priprav na občinske volitve. Sestanek med konkurenčnimi političnimi skupinami, ki vsaka iz svojega zornega kota prispevata k upravljanju občine, je vsekakor omembe vreden dogodek. Menda je to prvi tovrstni stik na Goriskem pred volilno tekmo.

Srečanje je potekalo v sproscenem in prijateljskem duhu in se se zdalec ni zdelo politično srečanje. Načelnik Občinske enotnosti Karlo Ferletič je uvodoma povedal, da je napočil čas, ko se je treba od blizu spoznati preko vsakršne ideološke logike. Zato, je podčrtal, je sestanek prelomnica med tradicionalnimi nasprotnikoma. Načelnik SSK Maks Gergolet je izrazil zaskrbljenost glede nejasnega vsedravnega političnega dogajanja, ki Slovencem v Italiji ni naklonjeno. Zaskrbljeno pozornost je posvetil tudi oddaljitvi mladih od politike. Tajnik sekcije DSL "Srebrnič" Nordio Gergolet je povedal, da prevladuje v občinskem svetu že več let konstruktivno sožitje, zato je pomembno za vasko skupnost, da si tudi nasprotni stranki izmenjata mnenja v prijateljskem duhu, kar lahko se krepki odnose med političnimi skupinami v občinskem svetu. Večina posegov se je dotaknila novega volilnega zakona in zank, ki so v njem skrite.

Sedanji doberdobski župan in član DSL Mario Lavrenčič je povedal, da so ideološki predsodki krepko mimo, zato lahko upravičeno upamo, da bo v bodoče več takih prijateljskih srečanj. Župan je podčrtal pozitiven in konstruktiven odnos manjšine v občinskem svetu, saj si vsi prizadevajo za dobrobit prebivalcev naše občine. Lavrenčič je tudi izrazil misel, da je se morda zgodil za sirse koalicijske na občinski ravni, vseeno pa je dobro, da si levica in SSK izmenjata

pogleda pred občinskimi volitvami. Občinski svetovalec SSK Quinzi je menil, da se bo treba v bodoče povejšati, ali vsaj iskati nove strategije, da se bo slovenska občinska uprava bolje upirala morebitnim novim zunanjam pritiskom.

Načelnik SKP Viljem Gergolet je pokazal veliko optimizma in je izrazil misel, da bo treba zbirati kandidate, ki bodo kos dodatnim obremenitvam v občinskem svetu in upravi. Tudi svetovalec Milko Visintin je bil istega mnenja, ceprav glede na pravila novega volilnega zakona z večjo previdnostjo. Poleg omenjenih so se seje udeležili še Vilko Frandollic (SKP), Miriam Vescovi in Marija Ferletič (SSK) in Marko Jarc (DSL).

GOSPODARSTVO / PREDAVANJE

Avtoprevozniki naj investirajo v tehnologijo

Sedanja rast ne bo trajna

Avtoprevoznikstvo ima v goriskem gospodarstvu zelo pomembno vlogo, ki je v zadnjem času se pridobila na pomenu, hkrati pa se bo moralo v kratkem prilagoditi novi mednarodni stvarnosti ob pričakovanem vstopu Slovenije v Evropsko zvezo. Prav tej nujni prilagoditvi bo namenjen predavanje iz seminarskega ciklusa v organizaciji družbe SEED (družba je pobudnica za ustanovitev goriskega BIC centra za razvoj podjetništva), ki bo danes ob 17. uri v konferenčni dvorani na avtoportu.

Podatki o pomenu avtoprevoznikstva v Gorici so zgovorni: lani je v Stan-drežu sloce preko 220 tisoč tovornjakov (+ 22% v primerjavi z letom 1993),

kar dokazuje nenehno rast trgovanja s srednjo in vzhodno Evropo. Goriski avtoport se zaradi uveljavljanja kot eden pomembnejših v Italiji tudi glede zaposlovanja. Pomemben delež imajo v tem okviru lokalni avtoprevozniki, saj je v goriski pokrajini registriranih kar 20 tisoč vozil. Vsa ta struktura pa se mora čimprej prilagoditi bližnjemu času, ko bodo odpravljene carinske pregrade na meji s Slovenijo, sicer tvegamo, da bodo avtoport, obmejne naprave in stevilne z njimi povezane dejavnosti kar čez noč izgubile vsak smisel in pomen.

Današnje srečanje naj bi nakazalo avtoprevoznikom smeri prilagajanja, ki bo vsekakor terjalo zahtevne investicije. Po eni strani trzišče že danes nagrajuje prevoznike, ki so sposobni zagotoviti prevoz velikih količin blaga z integrirano uporabo različnih prevoznih sredstev (ti. multimodalni prevoz). Potrebna pa je tudi sodobnejša tehnološka oprema. Avtoprevoznikstvo se danes že poslužuje satelitskih sistemov komuniciranja in usmerjanja prevozov, računalnikov na tovornjakih in kompleksnih "software" sistemov, ki omogočajo kooordiniranje poslovanja in sodelovanje s partnerji. O vsem tem bo govor na današnjem srečanju, kjer bodo tudi vzeli v postev zamisel o nekakšnem tehnološkem konzorciju med prevozniki in spediterji na goriskem avtoportu, ki naj bi se po tej poti uspešneje vključili v mednarodno prevoznisko mrežo.

NOVICE

Pokrajina predstavila poročilo o socialnoskrbstveni dejavnosti

Pokrajinski odbornik za socialno oskrbo Enzo Tirelli je pred kratkim predstavil upraviteljem in funkcionarjem Dezele in občin na Goriskem poročilo o socialnoskrbstveni dejavnosti v pokrajini do vključno leta 1993. Gre v bistvu za prvo poročilo o izvajanju deželnega načrta za socialno oskrbo iz leta 1988 in za obračun prvega triletnja pokrajinskega izvršilnega načrta. Iz poročila izhaja, da si občine pri nujenju socialnih storitev dokaj uspešno prizadevajo usklajevati nudenje oskrbe in da je raven storitev, ki jih ponujajo prebivalstvu, razmeroma dobra. Poročilo tudi potrjuje že znano socioekonomsko diferenciacijo med goriskim in trziškim delom pokrajine. Posebej so se obravnavane nekatere specifične teme, kot so koordiniranje delovanja z zdravstvenimi strukturami, pomoč mladoletnim in povečanje stroškov v breme koristnikov. Pokrajina, je zaključil Tirelli, naj bi v teku leta 1995 usklajevala posege in osredotočila uporabo razpoložljivih sredstev na najnujnejše posege.

Nov turistični vodnik o avstrogrskem pokopališču

V vseh deželnih turističnih uradih je od včeraj na razpolago nova zbiranka z osnovnimi didaktično-turističnimi informacijami o avstrogrskem vojaškem pokopališču v Foljanu. Natisnili so jo v treh jezikih (ob italijansčini se v nemščini in madžarščini) na pobudo občine ter s prispevki pokrajine in nekaterih zasebnih sponzorjev. S tem novim pripomočkom pričakujejo povečanje zanimanja za vojno pokopališče, kjer počivajo posmrtni ostanki 15 tisoč avstrogrških vojakov, ki so v naših krajih padli med prvo svetovno vojno.

Mlada videmska harfistka na koncertu ciklusa Agimus

V ciklusu sobotnih glasbenih srečanj z mladimi izvajalci, ki ga prireja zveza Agimus, bo jutri ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev na goriskem gradu koncert harfistke Francesce Nardini iz Vidma. Mlada izvajalka, ki je diplomirala leta 1993 na videmskem konservatoriju in ima za sabo nekaj dobrih vrstitev na mednarodnih glasbenih natečajih, bo predstavila zanimiv in zahteven spored, ki obsega skladbe G.B. Pescettija, J.K. Krumpfolza, A. Russela, M. Grandjanyja in P. Chertoka.

Nov fax urada za mlade

Goriski urad za mlade, ki deluje pri zavodu Lenassi v kapucinski ulici, sporoča, da je nova številka faxes 0481/537089. V sklopu urada za mlade delujejo sledeča združenja in organizacije: združenje "Gori-zgiagiovane", glasilo "Zuf de zur", "Amnesty International", "World wide generation", "Giornale giovani", služba za mednarodno služenje civilnega roka in zveza AEGEE.

Izgubljeni in najdeni predmeti

S poveljstva goriskih mestnih redarjev sporočajo, da imajo v uradu za najdene predmete sledeče v zadnjem času najdene predmete: tri denarnice z denarno vsoto, torbo z volno, par ocal za vid, par rokavic, avtomobilske ključe, volnen šal in torbico s kozmetičnimi pripomočki.

FINANCARSKA ŠOLA / ŠE ENO POJASNILO Z OBČINE

Soglasje o vsem razen glavnega

Občina in aeroklub se razhajata glede gradnje na letališču

Razprava okrog spornega načrta o financarski soli se nadaljuje in ponuja - v pomanjkanju vesti o postopku za gradnjo ali konkretnih dejanj občinske uprave glede posvetovanja z občani - vrsto izjav, podtikanj in javnih obtožb. Včasih daje to prepletanje izjav vtis, kot da ima kdo interes umetno zapletati problem, da bi ljudje imeli o njem čim bolj nejasno sliko.

Tak se zdi tudi primer spornega sporocila o sestanku med županom Valentijem in predsednikom ter podpredsednikom goriskega aerokluba Viscovichem in Gialanello. Po sestanku je namreč župan dal v javnost sporocilo, po katerem naj bi predstavnika aerokluba sprejela gradnjo financarske sole na letališču. Le nekaj dni kasneje je Viscovich povsem demantiral zupanove izjave: potrdil je, da vse sekcije aerokluba

odločno nasprotujejo gradnji vojašnice na letališču, ki da bi zavrla vsak razvojni načrt in preprečila razširitev sedanjih in uvedbo morebitnih novih dejavnosti.

O spornem sestanku smo sedaj s tiškovnega urada občine prešli se tretje sporocilo, ki sta ga skupaj podpisala župan in predsednik aerokluba. V njem je rečeno, da je prvo sporocilo bilo dogovorjeno in da je prinašalo dejansko vsebino pogovorov na srečanju. Pri tem pa se to pojasnilo skrbno izogiba glavnemu problemu, staliscu za ali proti gradnji vojašnice na letališču, glede česar so si mnenja na občini in pri aeroklubu očitno narazen. Sporocilo namreč pojasnjuje le to, da je bil razgovor namenjen vzpostavitvi sodelovanja zasebnikov in javne uprave za ustanovitev konzorcija, ki bi upravljal letališče.

SV. VALENTIN / KULTURA IN DRUŽABNOST NA POBUDO KD SABOTIN

Štmaver vabi na praznik

Pogled na Štmaver, kjer se pripravljajo na vsakoletni praznik sv. Valentina (foto SR)

Kulturno društvo Sabotin prireja v teh dneh tradicionalni praznik sv. Valentina v upanju, da vreme ne bo oviralo nedeljskega slavlja, ki je postalo vrsta upravnih sklepov, ki so izostali s prejšnjih sej zaradi razvlečenosti razprav o reorganizaciji solstva in imenovanju občinskega pravobranilca. Na prvih mestih dnevnega reda pa so tudi sklepi o povisanju mesečnih odškodnin za župana, podžupana in občinske odbornike. Predlog so v prejšnjih mesecih že enkrat umaknili z dnevnega reda zaradi nesoglasij v samih vrstah upravne

koalicije (proti so bili nekateri svetovalci iz vrst Nacionalnega zavestništva). Ponovna vključitev predloga v dnevni red naj bi pomenila, da so nesoglasja v koaliciji premoščena (med drugim bodo poviški retroaktivno veljali od 1. januarja letos in ne od izvolitve junija lani, kot je bilo sprva predvideno), vendar presenečenja niso izključena, saj bi zaradi kakega prostega strelca ali kake bolj ali manj namerne odsotnosti v občinskem svetu lahko zmanjkala absolutna večina, ki je potrebna za odobritev poviškov.

Poviški odškodnin za župana in odbor

Danes ob 16. uri se ponovno sestane goriski občinski svet. Seja naj bi bila pretežno "tehničnega značaja", saj je na dnevnem redu vrsta upravnih sklepov, ki so izostali s prejšnjih sej zaradi razvlečenosti razprav o reorganizaciji solstva in imenovanju občinskega pravobranilca. Na prvih mestih dnevnega reda pa so tudi sklepi o povisanju mesečnih odškodnin za župana, podžupana in občinske odbornike. Predlog so v prejšnjih mesecih že enkrat umaknili z dnevnega reda zaradi nesoglasij v samih vrstah upravne

koalicije (proti so bili nekateri svetovalci iz vrst Nacionalnega zavestništva). Ponovna vključitev predloga v dnevni red naj bi pomenila, da so nesoglasja v koaliciji premoščena (med drugim bodo poviški retroaktivno veljali od 1. januarja letos in ne od izvolitve junija lani, kot je bilo sprva predvideno), vendar presenečenja niso izključena, saj bi zaradi kakega prostega strelca ali kake bolj ali manj namerne odsotnosti v občinskem svetu lahko zmanjkala absolutna večina, ki je potrebna za odobritev poviškov.

GRADEŽ / TRČENJE

Težje ranjen kolesar

V prometni nesreči na Trgu 26. maja v Gradežu se je včeraj dopoldne težje ranil kolesar. V nesreči sta bila soudeležena 23-letni Massimo Pacor iz Gradeža, ki se je peljal v fordu escort, in 61-letni kolesar Giovanni Vinicio Tognon iz Gradeža, Ul. Trento 8. Avtomobilist je na krizišču zadel v kolo (vzroke se ugotavljajo karabinerji) in povzročil Tognonov padec. Kolesar je pri tem močno udaril z glavo ob asfalt. Po prvi pomoči v gradski ambulanci so ga prepeljali v Trzič. Sprva se je njegovo stanje zdelo zelo hudo, kasneje pa si je nekoliko opomogel in bo previdoma okreval v enem mesecu.

26. FEBRUARJA v Primorskem dnevniku barvna priloga: OBČINA SOVODNJE
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiest tel. (040) 7796688

V Trstu srečanje sindikatov z obeh strani meje

TRST - Meddezelni odbor sindikatov Cgil, Cisl in Uil za severovzhodno Italijo se je sestel v Trstu s predstavništvoma Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije '90. Domenili so se za skupno listino o pravicah delavcev, ki hodijo na delo čez mejo. O tej temi je že razpravljalo evropsko združenje sindikalnih organizacij Ces, ki je napovedalo v vseh evropskih državah dan mobilizacije delavcev na to temo prihodnje septembra.

V zvezi z vprašanjem sporazuma, ki sta ga pred kratkim podpisali Slovenija in Italija v zvezi s socialnim skrbstvom delavcev, ki živijo v eni, delajo pa v drugi državi, bo v kratkem srečanje patronatov z obeh strani meje zato, da organizirajo pravčasno obveščanje tisocev zainteresiranih delavcev in da jim zagotovijo potrebno pomoč pri birokratskih postopkih.

Sindikalne organizacije iz Italije v Slovenije bodo marca letos organizirale v Gorici skupni seminar o gospodarskem sodelovanju.

Italijansko sindikalno predstavništvo je izrazilo podporo slovenskim kolegom za čimprejšnjo pridružitve Slovenije Evropski zvezi, kar bo nedvomno koristilo tudi delavcem, ki živijo in delajo v sosednjih državah.

OBČNI ZBOR ROZOJANSKEGA DUMA

V Reziji je kulturno delovanje spet pestro

Luigia Negro potrjena za predsednico društva

REZIJA - Luigia Negro je bila ponovno potrjena za predsednico rezijanskega kulturnega društva Rozajanski dum, ki je nastalo leta 1983 na pobudo skupine domačih kulturnikov, ki so si kot glavni cilj zadali skrb za vrednotenje rezijanske kulturne stvarnosti. Ob Luigi Negro bodo v odboru se Vittorio Di Leonardo, Catia Quaglia, Silvana Paletti, Giuseppe Beltrame, Severino Negro in rezijanski zupan Luigi Paletti.

Na skupščini, ki je bila v Kulturnem domu na Ravenci, so ocenili dejavnost zadnje sezone, ki je bila izredno bogata. Med najpomembnejšimi pobudami bi omenili serijo informativnih srečanj za učenje in dijake osnovnih in nižje srednje šole, ki so se seznanili z rezijansko kulturo in ljudsko tradicijo. Društvo je pripravilo tudi natečaj v rezijanskem narečju, ki so se ga mladi udeležili s številnimi spisi. Med društvene pobude gre omeniti srečanje, ki so ga pripravili z Rezijani, ki živijo v Piemontu in Lombardiji.

Velik odmev je imela knjiga pokojnega Alda Madotta »Pagine di storia - resoconto di vita resiana: 1971-1980«, ki so jo predstavili v okviru pobude Okno odprto v bodočnost. Med izpeljanimi pobudami sodi tudi priprava jesenske razstave kmečkega orodja in kmečkih dobrot ter sodelovanje pri sestavi prvega rezijanskega prapopisa.

Istega dne, ko so se zbrali člani kulturnega

Luigia Negro (v sredl) med delom v rezijanski knjižnici

društva, so se v Reziji srečali tudi člani folklorne skupine Val Resia, ki so za predsednika ponovno potrdili Nevio Madotta, s katerim bodo v novem odboru sodelovali se Nataša Coss, Barbara Giusti, Elio Micelli, Maurizio Madotto, Rossella Faldore in Diego Sacchi.

Tudi v zadnji sezoni so rezijanski folkloristi opravili več nastopov v Italiji, Sloveniji in drugih državah Evrope, kar sodi ze v tradicijo te skupine, v kateri sodelujejo pevci in godci, med katerimi so tudi taki, ki so pri skupini že več kot 20 let. To so Luigi Paletti, Lionello Raza, Albina Madotto, Elio Micelli, Felicitò Tosoni in Silvi Buttolo, katerim se je vodstvo skupine posebej zahvalilo.

Rudi Pavšič

ŠPETER / OBČNI ZBOR

Obnovljeno vodstvo Planinske družine iz Benečije

Za novega predsednika društva je bil izvoljen Igor Tull

SPETER - Igor Tull je postal predsednik Planinske družine iz Benečije. Izbrali so ga na seji vodstva, ki je bila v sredo, 8. februarja, na dan praznika slovenske kulture. Izbira datuma je tudi simbolično zelela karakterizirati program društva, ki si prizadeva tako za pospeševanje aktivnega planinskega udejstvovanja kot tudi za skrb v korist jezika in kulture. Za podpredsednika so imenovali Danje Cengica, tajnik je Michele Coren, v vodstvu pa sta se Fabio Ciccone in Alessandro Lizzi. Na seji so bili izvoljeni se nadzorniki, in sicer Germano Cendou ter Fabiano in Mario Gosgnach.

Na seji so se dogovorili tudi o nadaljnjem delu

Planinske družine, ki je prve dni februarja sklenila tečaj smučanja, ki so ga pripravili v Podklostru, prejšnji teden pa se je v Cedadu začel tečaj plavanja za mlade in odrasle. Pomladansko sezono hoje v gorah bodo beneški planinci uvedli 23. aprila z izletom od Pacuda do Kolvrata.

Novi predsednik beneških planincev Igor Tull, Miljčan po rodu, je aktiven v kulturno-društvenem življenju Benečije, saj sodeluje pri pevskem zboru Pod lipo, je učitelj telovadbe v spetskem dvojezičnem solskem centru ter član zadruga Lipa. Bil pa je tudi med ustanovitelji Planinske družine iz Benečije.

»Nāše stezice« o pomembnem jubileju Primorske poje

TRST - Primorska poje stopa v svoje 26. leto delovanja. Po 25 letih lahko zapisemo, da je Primorska poje med najbolj trdoživimi slovenskimi množičnimi prireditvami. Nadeljska oddaja »Kam vodijo naše stezice« bo skusala obelodaniti razloge tega dolgega življenja, ki prav gotovo presegajo zgolj vztrajnost prirediteljev.

Kako je v teh individualističnih in televizijskih casih sploh mo-

goče? Mimo banalne ugotovitve, da Primorci ljubimo petje, lahko najdemo se kak globlji razlog za uspeh pevske revije. Skupen zgodovinski spomin se vedno trka na naso narodno vest in nam prisepetava, da bi bili brez kulture kdo ve cigave copate. Ne smemo pozabiti na prijateljstva, na prehode čez mejo, srečanja in potrebe po človeški toplini, vse to so vrednote, ki bi jim lahko rekli človeška

blizina.

Primorska poje je prerasla sama sebe in postala nepogrešljiva spodbujevalka primorske zborovske zavesti v najširšem pomenu besede, kar je prineslo nesluten razvoj množičnosti.

O fenomenu Primorske poje bodo v studiju televizije Koper - Capodistria spregovorili nedeljski gostje: Damiana Ota, Ignacij Ota, Ivan Mignozzi in Ivo Jerlercic. Oddajo bo pove-

zoval Mario Sustersič. V Kopru je bil pred dobrim tednom koncert Primorska poje 94. Med prvonagrajenimi je bil tudi mesani pevski zbor »Primorec-Tabore« z Opčin. Prav s pevci tega zamejskega pevskega zbora je ekipa koprške TV z novinarko Branko Kadunec pripravila kratek prispevek za Stezice.

Ponovitev oddaje si lahko ogledate na 1. mreži TV Slovenija v petek, 24.2.ob 14.10.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

72.

Pojavila se je želja po novih pohodih v Rim na Ustavno sodišče, da bi nas obdarilo z blagovencimi sodbami. Ustavno sodišče je (navidezno) odredilo rabo slovenskega jezika samo v posebnem civilnem postopku pred pretorjem za ugovore proti odločbam-placilnim nalogam za upravne sankcije. Pustilo pa je odprta vrata za nove pritožbe zaradi protiustavnosti člena 122 Civilnega postopnika v številnih drugih postopkih, kot so na primer izvršilni postopek (»processo di esecuzione«), posestni postopki (»procedimenti possessori«), hitri postopek (»provvedimento d'urgenza«), postopki o družinskih zadevah (»procedimenti in materia di famiglia«) ločitve, razveze zakona (»separazione personale«, »divorzi«), itd. Primorski dnevnik z dne 18. marca 1994 v članku z naslovom »Uveljaviti slovenscino v civilnem postopku« pa tako poroča: »V civilnem postopku je namreč raba slovenscine predvidena samo za en primer (placevanje glob), medtem ko je v

kazenskem postopku predvidena za vse primere. Prav glede rabe slovenscine v civilni tozbi pa moramo povedati, da sta odvetnika Bogdan in Andrej Berdon ze vložila precej truda. V postopku za ločitev in razvezo neke njune stranke (prispadnice slovenske manjšine) sta namreč ze vložila zahtevek po uveljavitvi pravice do rabe slovenscine v civilnem postopku s proglasitvijo neustavnosti členov 706, 707, 708, 709, 710 in 711 civilnega postopnika ter členov 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 zakona st. 898 z dne 1.12.1970 (razveza). Razprava pred trzaskim sodiščem bo danes.

Ze naslednjega dne, 19.3.1994, pa nas trzaski slovenski dnevnik seznanja z nadaljnjim potekom te izredno važne sodne bitke za naše jezikovne pravice:

»Manjšina / Ustavna pravica Slovencev na sodiščih Raztegnili naj bi jo na vse civilne postopke Nadaljujejo se prizadevanja za uveljavitev pravice do rabe slovenskega jezika na sodiščih. Kot je znano, je ta pravica ze priznana v vseh kazenskih postopkih, v civilnih pa samo v enem primeru, in sicer v postopkih za izterjanje oziroma placevanje glob. Slednjo je izrecno določilo Ustavno sodišče v svoji razsodbi st. 62 iz leta 1992. Zdaj pa gredo prizadevanja v smer, da bi pravico do rabe slovenscine raztegnili na vse civilne postopke, zlasti pa na tiste, ki zadevajo ločitve zakoncev. Priložnost za to je dal primer ločitve zakoncev, eden izmed katerih (in sicer žena) se odprto pristeva k slovenski

manjšini. Predsednik sodišča Vincenzo D'Amato je na včerajšnji prvi obravnavi tega primera nameraval v skladu z zakonom preveriti najprej na ločenih sestankih s strankama, potem pa na skupnem, ali obstaja možnost pobotanja med njima. Tisti izmed zakoncev, ki se odprto pristeva k slovenski manjšini, pa je ob tem izrazil zahtevo, da govori po slovensko. Odvetnika Bogdan in Andrej Berdon, ki ga pravno asistira, sta v ta namen tudi formalno vložila zahtevek, naj bi ustavno sodišče proglasilo za neustavna vsa tista določila, ki preprečujejo rabo slovenskega jezika v zadevnih primerih. Konkretno gre za člene 706, 707, 708, 709, 710 in 711 civilnega postopnika ter za člene 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 zakona st. 898 iz leta 1970 o zakonskih razvezah. Protiustavnost teh določil bi morala izhajati na osnovi istih argumentacij, ki jih je razsodba ustavnega sodišča st. 62 iz leta 1992 navajala za uveljavitev pravice do rabe slovenskega jezika v civilnih postopkih za izterjevanje in placevanje glob. Sodnik D'Amato je ob vložitvi omenjene zahtevke včerajšnjo obravnavo prekinil. Očitno ga je vzel nad vse resno, saj ni hotel sprejeti nobenega drugega ukrepa, niti taksnih, ki jih ločitveni postopek predvideva kot nujna, ker je smatral za prejudicialno vprašanje pravice do rabe slovenskega jezika. Prihodnjo obravnavo je določil za 29. april. Tedaj bo znano, ali bo sprejet zahtevek, da se o zadevi izreče Ustavno sodišče.

(Se nadaljuje)

SOCIALNO SKRBSTVO

Določeni zneski civilne invalidnine in drugih podpor

TRST - Ministrstvo za notranje zadeve je pred dnevi določilo z odlokom zneske za spoznanje visjih civilnih invalidnin in drugih podpor, ki jih bodo v letu 1995 delezni socialno in zdravstveno ogroženi upravičenci.

Civilni invalidi, stari od 18 do 65 let (po 65. letu uveljavijo socialno pokojnino pri INPS) in katerih invalidnost je vsaj 74-odstotna, imajo pravico, da preko Prefekture uveljavijo invalidnino v mesečnem znesku 348.795 lir. Popolnim slepcem pripada invalidnina v višini 377.180 lir na mesec. Upraviče-

nost do denarnega nakazila je od leta 1992 pogojena od visine osebnih dohodkov upravičenca: slepci oziroma 100-odstotni civilni invalidi ne smejo imeti več kot 20.026.235 lir dohodkov, medtem ko civilni invalidi v razponu med 74 in 99 odstotki imajo pravico do invalidnine, če ne bodo imeli v letu 1995 več kot 4.641.000 lir drugih dohodkov.

V letu 1995 so povisali nakazilo za pomoč in postrezbo nepokretnih oseb: mesečno nakazilo znaša 995.825 lir za polne slepce, 741.315 lir za stoođstotne civilne invalide in 299.720 lir za gluhoñome osebe. (B)

Avtocesta pri Vidmu 7 ur zaprta

VIDEM - Avtocesta Videm - Trbiz je bila prejšnjo noč celih sedem ur zaprta za promet zaradi prevrnjenega tovornjaka. Nesreča se je zgodila v sredo zvečer ob 22.30, ko je voznik tovornjaka, ki je prevzval papir, iz se neznanih vzrokov zgubil nadzorstvo nad vozilom in končal na drugi stezi. Promet je bil zaprt do 6.40 zjutraj.

TRGI / LIRA DOSEGLA ABSOLUTNI MINIMUM V RAZMERJU DO MARKE

Z dežja pod kap

Nemški bankovec se je za las ustavil pod 1.075 lirami

RIM - Razloge za tisto, kar se je včeraj dogajalo z lירו, je po tehnični plati res najti v dejstvu, da je dolar kar na lepem strmoglavil pod »psihološko« raven 1,5 marke, vendar čisto domačih vzrokov gotovo ni mogoče spregledati. Tem smo se podrobneje posvetili na prvi strani dnevnika, na tem mestu pa pogledimo, kaj se je prazaprav dogajalo na italijanskem in mednarodnih menjalnih trgih.

Ze sicer majava pozicija ameriskega bankovca se je na mednarodnih trgih poslabšala predvsem zaradi posledic mehiške krize, to pa je napolnilo jedra nemske »supermarke« in jo skoraj brez zasluga, vendar ob krepki pomoči mednarodne spekulacije, napihnilo na vseh sibkejsih valutnih trgih. V enem samem dnevu je tako pospravila kar dva rekorda: v razmerju do lire, kjer je dosegla absolutni zgodovinski rekord 1.074, 80 lire (tretji zaporedni v tečajnici Banke Italije), in v menjavi z britanskim funtom sterlingom, ki je »popravlil« negativni rekord iz marca 1993 in zdrsnil na raven 2, 3480. Pretiran vzpon nemskega bankovca je tako prisilil Banko Italije, da je po dolgih mesecih posegla na trg in tako oddala signal o svoji budnosti, ki

naj bi v njenih namenih prepričal »nevarno širjenje nezaupanja in nereda«. In prav nered je tisti, ki je v teku ur morda najboljše ponazoril ozračje, v katerem potekajo pogajanja na glavnih valutnih trgih: tako kot italijanska, je tudi portugalska centralna banka posegla v zascito eskuda, poznavalci pa ne izključujejo, da je podobno na skrivaj storila tudi francoska banka.

Lira, ki jo je to ozračje najbolj prizadelo, ni izgubila terena samo do marke, ampak tudi do francoskega, belgijskega in svicarskega franka, do nizozemskega gulda in ekuja, ki se je prvič povzpela čez 2.020 lir. Nihče si ne upa napovedati, do kod bo privedla kriza italijanskega bankovca, včerajšnji dan rekordov, žal negativnih, pa je se bolj razgalil dvojnost boleznii, za katero boleha. Kronična notranjepolitična negotovost (predsednik vlade Dini se je bil primoran oglašiti s pomirjevalno noto o učinkovitosti bližnjega manevra) se namreč vse bolj prepleta z mednarodnim popuščanjem dolarja, ki je sicer v tem trenutku temeljnega pomena za razumevanje obnasanja lire. Nekateri izvedenci celo ocenjujejo, da delez teze notranjih razmer za lירו tezave ne presega 30

odstotkov. Odgovornosti za tako negativno valutno gibanje je sicer zelo težko natančno izmeriti, se teže pa se je spuščati v predvidevanje za bližnjo prihodnost.

Ce je bil včerajšnji dan izredno težak za menjalni trg, ni bil nič boljši niti za borznega, kjer se je sestanek končal s pravo ploho prodaj. Sintezo sestanka je Mib izrazil z izgubo 2,16 odstotka, zadnji Mibtel je padel za 2, 11, Mib-30 pa je izgubil 2, 25 odstotka.

Kronologija včerajšnjega nihanja vrednosti lire v razmerju z marko

ČAS	MARKA - LIRA
sreda	1.063,43 (tečaj Banke Italije)
08.30	1.066,30
10.30	1.066,50
12.00	1.068,75
12.30	1.070,00 (poseg Banke Italije)
13.00	1.072,50
14.00	1.074,00
14.30	1.075,00 (izjava palace Chigi)
14.30	1.074,30 (odprtje trga v New Yorku)
15.00	1.074,80 (tečaj Banke Italije)
15.30	1.074,50 (zaprtje trga v Frankfurtu)
17.00	1.074,00

DAVČNI PRILIV

Bo Fantozzijeva domišljija zadostovala?

ELIO FORNAZARIC

Tisti, ki goji ambicije, da bi kdaj postal italijanski finančni minister, mora imeti vsaj dve vrline: biti mora dobro podkovan s strokovne plati, poleg tega pa mora imeti naravni dar nenavadno bujne domišljije. Sedanjí finančni minister v Dinijevi vladi, Augusto Fantozzi tem pogojem prav gotovo ustreza. Ze vrsto let predava davčno pravo na rimski univerzi La Sapienza in na univerzi Luiss (Libera Università Internazionale degli Studi Sociali), po domišljiji pa se je izkazal z najnovejšim načrtom za uresničitev dodatnega davčnega priliva, ki naj bi v državno blagajno prinesel svežih 12 tisoč milijard lir.

Ta vsota predstavlja približno polovico finančnega manevra, ki ga je sprožila ze Berlusconijska vlada, takratni finančni minister Giulio Tremonti pa je kot znano ni utegnil speljati do konca. Njegov naslednik je manever ne le osvojil, ampak pa ga je »nadgradil« - kakor pravimo danes - in ga se znatno razširil. Podaljšal je namreč njegovo trajanje in zajel vanj se nekatere nove postavke. V bistvu gre za to: kdor ima neporavnane račune z davčno upravo, se po zakonu stev. 656/94 lahko posluži tako imenovanega »davčnega konkordata« in uredi zadevo s pavsalnim placilom, ki je za davčnega zavezanca na moč ugodno: ce na primer znasajo njegovi dolgovi do erarija do 2 milijona lir, znsa pavsalna kazen samo 150 tisoč lir, ce pa je državni blagajni dolzan od 2 do 20 milijonov, se pavsalna kazen odmeri v visini 10 odstotkov dolgovane zneska.

Minister Tremonti je računai, da bo ta vabljava možnost izbrskala iz množice utajevalcev cedne milijardne vsote, ki so v tem trenutku krvavo potrebne za razmajane državne finance. Minister Fantozzi pa je sel se korak dlje in vključil v konkordat - poleg neposrednih davkov in davka na dodano vrednost Iva - se nekatere druge davscine, tako na primer davek na dediscino,

hipotekarne, katastrske in registrske dajatve. Obenem je olajsavo tudi časovno raztegnil, in sicer na davčno obdobje od leta 1989 pa vse do leta 1994.

Ce upoštevamo to ugodnost in ugodnost, ki jo prinaša nedavni širokogruden davčni odpust v zvezi s crnimi gradnjami, se torej danes italijanskim davčnim utajevalcem nudi enkratna priloznost, da s smešno nizkimi izdatki sanirajo vse svoje grehe iz preteklosti. Bodo zainteresirani množično izkoristili to edinstveno možnost?

Odgovor na to vprašanje ni nujno pritrtilen. Drzava si namreč pridruže pravico, da bo pozicije posameznih zavezancev, ki se bodo poslužili ponujenega konkordata, kljub vsemu pozneje preverila, da bi ugotovila morebitne nadaljnje nepravilnosti. To pa pomeni, da bo nad utajevalci tudi po izvedenem konkordatu visel Damoklejev meč nadaljnjih fiskalnih preverjanj. Seveda bo to marsikoga odvrnilo od tega, da bi zgrabil za roko, ki mu jo zdaj velikodušno ponuja finančno ministrstvo. Poznavalci razmer namreč zatrjujejo, da se marsikdaj splača optirati za davčni spor z državno upravo, saj se ta na raznih ravneh praviloma tako zavleče, da se dolgovane davscine plačujejo z nekajletno zamudo in se v skrcenem obsegu...

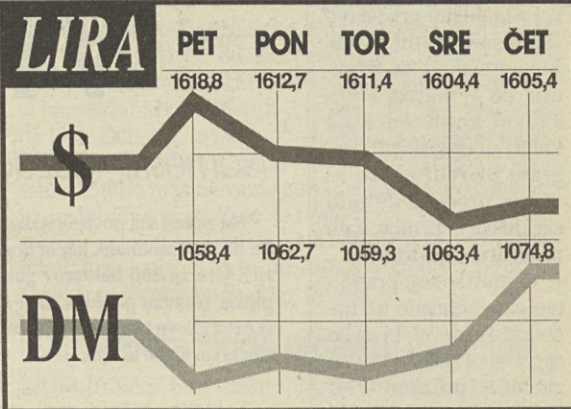
Uspeh nove poteze finančnega ministra torej ni avtomatično zagotovljen. Tudi o globalnem obsegu finančnega priliva, ki bo iz naslova Fantozzijevega konkordata pritekel v državne blagajne, lahko ta trenutek samo ugibamo. Učinki davčnega konkordata bodo namreč vidni sele cez nekaj mesecev, ko bo morda v Rimu poslovala ze nova vladna garnitura. Skoda, da sedanji finančni minister ni vpregel svoje fantazije za to, da bi vsaj sprožil tisto temeljito davčno preosnovo, ki jo italijanske vlade ze ves povojni čas redno obljublja in prav tako redno odlagajo v nedogled.

V Bovcu pripravljajo slovensko-italijansko poslovno konferenco

TRST - V soboto, 4. marca bo v Bovcu italijansko-slovenska poslovna konferenca malih in srednjih podjetij, ki jo prirejata območna Gospodarska zbornica iz Nove Gorice in Trgovinska zbornica iz Vidma v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem. V programu srečanja je posvet na temo »Predlogi za vzajemno trgovsko sodelovanje slovenskih in italijanskih malih in srednjih podjetij«, ki mu bodo sledili neposredni poslovni kontakti med prijavljenimi podjetji.

Podjetja iz Slovenije, ki so se prijavila na poslovno konferenco, delujejo na naslednjih področjih: zivila, plastika, kovinomehanika, kemija, kmetijstvo, tisk, sanitarije, klimatizacija, konfekcija, pohištvo, oprema za zivinorejo in kmečki turizem. Na Združenju lahko interesi prejmejo poimenski seznam teh podjetij, med katerimi bi jih večina zelela nabaviti na italijanskem trgu surovine, nekatere pa bi rada prodajala svoje proizvode ali ustanovila mesana podjetja z italijanskimi partnerji.

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi svoje clane, ki bi se radi poslovne konference udeležili, naj se cimprije (najkasneje do 20. februarja) prijavijo s kratkim opisom svoje dejavnosti in z navedbo željene oblike sodelovanja. Prijave sprejemajo v organizacijskem tajnistvu v Trstu, tel. 040/362949, fax. 362692.

Januarja velik porast potnikov na železnici

RIM - Drzavne železnice so januarja občutno povečale potniški promet in seveda tudi izkupicek, ki je dosegel 230 milijard lir in se glede na januar 1994 povečal za 12,7 odstotka. Po podatkih železniške družbe so v preteklem mesecu prodali 15 milijonov 299.845 vozovnic, kar je za 8,3 odstotka več kot v enakem mesecu lani. Z dalec najboljšimi rezultati pa je postregel vse bolj priljubljeni »pendolino«, ki se ga je januarja poslužilo 157.596 potnikov, kar je za obilnih 40 odstotkov več kot januarja lani.

OBVESTILA

Občni zbor konzorcija CONGAFI za trgovino

TRST - V ponedeljek, 20. februarja ob 16.30 bo v konferenčni dvorani trzasko Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) občni zbor trzasko pokrajinskega konzorcija za jamstvo posojil CONGAFI za trgovinski sektor. Poleg pregleda poslovanja v lanskem letu je na dnevnem redu tudi izvolitev novega petlanskega vodstva, ki bo imel 3-letni mandat.

V zadnjem mandatu je bil nadzornik suplent konzorcija CONGAFI predsednik sekcije trgovine na drobno pri SDGZ Egon Meden, ki je imel tako možnost neposredno preveriti pomen in koristnost tega stanovskega organa, ki priskoci podjetjem na pomoč z ugodnimi posojili. V teh casih suhih krav za trzasko trgovino, a tudi nujnih preureditev za ves sektor, so tudi za nasa podjetja posebno dobrodošli krediti, za katere kot jamstvo zadostuje zgolj aktivno poslovanje podjetja.

Slovenska podjetja, ki so prispevala k ustanovitvi in so od vsega začetka včlanjena v ta jamstveni konzorcij, se morajo se zavestneje vključiti in množično izkoristiti ponudene možnosti. Zato naj se cimvec podjetnikov SDGZ iz trgovskih vrst (zunanja trgovina in trgovina na drobno, gostinci in ostale terciarne dejavnosti), ki so včlanjeni v CONGAFI, udeleži ponedeljkovega občnega zbora, ce pa tega ne morejo storiti, naj izrocijo svoje poverilnice v tajnistvu SDGZ, kjer bodo prejeli tudi vse informacije za vpis v ta konzorcij.

V Trstu seminar o zaščiti podjetij pred valutnimi tveganji

TRST - Pokrajinsko združenje industrijcev prireja v torek, 21. februarja ob 14.30 na svojem sedežu (Trg Skorklja 1) seminar z naslovom »Menjalni trg in podjetje: operativne strategije za zaščito pred valutnimi tveganji«. Predaval bo dr. Wladimir Blasia iz študijskega urada družbe B&S Joint, seminarja pa se lahko udeležijo vsi, ki jih tema zanima, vendar na Združenju iz organizacijskih razlogov prosijo za prijavo udeležbe na tel. 040/3750211.

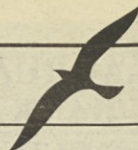
ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPIE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

Pustne priprave

Clani organizacijskega odbora pustnih prireditev v Cerknici so včeraj v Ljubljani predstavili letosnji pustni teden, ki bo trajal od 23. februarja do 1. marca. Po tiškovni konferenci, na kateri so obrazložili program prireditev, so se včeraj predstavile tudi cerkniške coprnice, nato pa se družina Hribcev.

Ceprav so vse prireditve osredotočene na nedeljski karneval, ki se bo začel ob 12.32 uri in so ga letos poimenovali Hribci na svojem, bodo pustni teden odprli s prireditvijo imenovano Zaganje babe. Dan zatem pripravljajo v cerkniški sportni dvorani se Butalski deželni zbor, v soboto mladinsko prireditev s Hribci, v nedeljo pa se bo obiskovalcem karnevala - poleg »že udomačenih« prebivalcev notranjskega krajinskega rezervata s škuko velikanko in ribiči, ogromnim zabcem in žabjimi pari, povodnim možem, znanjem in copnicami - predstavila družina Hribcev, ki so jo izdelali po literarni in filmski upodobitvi Marjana Mančka. Po torkovi večerni pustni veselici bodo v sredo pusta tudi pokopali. V nedeljski povorki bo sodelovalo okoli 600 mask, za otroke do 15. leta je vstop prost, odrasli pa bodo za nedeljsko prireditev odšteli 500 tolarjev. Ker je zaradi snežnega meteža lanskega prireditev odpadla, so organizatorji za letos pripravili A, B, in C inacico. Prva predvideva lepo vreme in normalen potek karnevala, druga slabo vreme, zaradi katerega bi prireditve prestavili v zaprt prostor, zadnja možnost pa nemožne vremenske razmere, v katerih pa - kljub okrnjeni prireditvi - gledalci iz Cerknice ne bi odšli čisto razočarani.

Helena Drewry

NOVA GORICA / GOZDARSTVO

Kako zaščititi gozd v Panovcu?

Namesto »gozda s posebnim namenom« - mestni park

Na zadnji seji novogoriškega občinskega sveta je svetnico Darinko Kozinc zanimalo, kaj se dogaja z gozdom Panovec pri Novi Gorici. Gre za 380 hektarov gozda, ki predstavlja za Novo Gorico pljuca, obenem pa skrbi, da je zrak, ki ga dihajo meščani sosednjih si mest (Nove Gorice in Gorice) manj umazan, kot bi bil, če panovskega gozda ne bi bilo.

Kakšni so načrti z gozdom, kjer si nabira zaloge energije marsikateri meščan, bodisi na trimski stezi ali ko nabira gozdne sadeže? Zal se v njem dogajajo tudi neljube stvari, na primer hrupni pikniki, po katerih puščajo ljudje vse mogoče odpadke, mladi se preizkušajo s terenskimi motornimi kolesi in celo z avtomobili, čeprav so vse prevozne poti v gozd zaprte. Gozdarji pravijo, da na probleme ne prestopajo opozarjajo, nimajo pa pooblastil, da bi kakorkoli ukrepali zoper krsitelje.

V odgovoru je bilo rečeno, da je problematika Panovca že stara. Nazadnje so o njej podrobneje spregovorili lani na pose-

bnem posvetu, ki ga je pripravil nekdanji občinski sekretariat za družbene dejavnosti v sodelovanju z novogoriškim zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. Takrat je gozdarški inspektor predlagal, naj se gozdu v celoti spremeni status: iz sedanjega, ki opredeljuje Panovec kot gozd s posebnim namenom, naj se spremeni v mestni park. V takšnem primeru bi se spremenil tudi režim varovanja, oziroma bi se lahko poostiril nadzor nad njegovo uporabo. S tem se je takrat strinjal tudi sedanj zupan mestne občine Crtomir Spacapan, ki je bil takrat predsednik občinskega izvršnega sveta. Predlog ni bil sprejet.

Kot razlog so navedli pomanjkanje denarja, v resnici pa je slo za pomanjkljive strokovne utemeljitve. S Panovcem se vedno upravlja Zavod za gozdove, enota v Novi Gorici. Zakon o gozdovih pa sankcionira le uporabo gozdnih cest. Te morajo biti ustrezno označene. Če označb ni, krsiteljev ni mogoče preganjati. Nadzor v Panovcu opravlja le gozdarški inspektor, ki tako delo opravlja v vseh gozdovih na severnem Primorskem. Gozdarji inspektorja sicer obveščajo o krsitvah, vendar se stvari pri tem končajo. O odlaganju smeti v gozdu novi zakon sploh ne govori in je v tem pogledu še slabši od prejšnjega.

Kaj torej storiti s Panovcem? Razglasiti ga za mestni park, spremeniti režim, prenesti pristojnosti države na občino, sprejeti dodatne ukrepe za njegovo zaščito in pooblastiti nadzorno službo. Vojko Cuder

Državna uprava se seli

AJDOVSCINA - Danes popoldne bodo zaposleni državne uprave v upravni enoti za občini Ajdovscina in Vipava začeli s selitvijo službe za notranje zadeve v novo občinsko stavbo, ki se dokončuje že nekaj let.

Dosedanji prostori v stavbi, kjer delujejo še sodisce in zemljiška knjiga, davkarija, geodetska uprava in sodnik za prekrške, se bodo sprostili za druge službe. Sama državna uprava pa

bo namesto na treh delovala na dveh lokacijah, kar bo olajšalo predvsem storitve za občane. Selitev se bo nadaljevala se v naslednjih dneh. Kot je povedala načelnica Karmen Razem, bo uprava sicer delovala vse uradne dni razen ponedeljka - z izjemo nujnih primerov. Uprava bo začela z rednim delom v sredo, torej že naslednjega uradnega dne.

Tekst in foto: Artur Lipovž

KOPER / ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV

ZB se zavzema za ohranitev zgodovinskega spomina

Združenje borcev in udeležencev NOB občine Koper je na svoji redni letni skupščini obravnavalo svoje delovanje v preteklem letu in letošnji program.

Združenje ima 2448 rednih in 30 pridruženih članov, ki so vključeni v 20 krajevnih organizacijah. Starostna struktura združenja je seveda že precej visoka, trenutno je med člani se en španski borec, 30 nosilcev partijske spomenice 1941 in približno 470 vojaških vojnih invalidov.

Zaradi naravnega osipa članov so krajevne or-

ganizacije že na tem, da se morajo združevati.

Koprsko združenje borcev ocenjuje, da so se na tem območju razmere glede odnosa do NOB precej normalizirale, tako da ne prihaja do skrunitev ali omalovaževanja spomenikov in obeležij NOB.

V okviru delovanja združenja je posebno zanimiva pobuda za postavitev stalne zbirke novejših zgodovine, ki naj bi bila predstavljena v letošnjem maju, torej ob 50. obletnici osvoboditve teh krajev.

Boris Vuk

Waldorfska pedagogika tudi na Obali

KOPER - Gibanje za waldorfsko pedagogiko se v svetu vztrajno širi, gre pa za obliko alternativnih vrtcev in sol, ki jih je vredno spoznati in se od njih tudi kaj naučiti. Pri nas je prva waldorfska sola začela delovati v Ljubljani. Waldorfsko gibanje pa se je razširilo tudi na Obalo in je tu prisotno že dalj časa.

Nekaj zanesenjakov si prizadeva, da bi ta nova oblika, ki temelji na duhovnem spoznanju o človeku, cimprej zazivel.

Ustanovili so že iniciativni odbor za Društvo prijateljev waldorfske pedagogike in na Obalo povabili nekaj znanih predavateljev iz tujine; Italije, Anglije in Švice - vse z namenom popolnejše predstavitve waldorfske vzgoje, da bi to gibanje lahko cimbolj zazivel tudi pri nas. Tokrat pa so povabili v goste zdravnico antropozofske medicine iz Zagreba dr. Senjo Grgič, ki bo predavala v kulturnem domu v Izoli, in sicer v soboto ob 17. uri. Predavanje bo zajelo celovit sklop vprašanj iz antropozofske medicine, ki se je začela razvijati v začetku 20. stoletja kot razširitev solske medicine, oplojene z duhovno znanostjo. Predavanje bodo spremljali diapozitivi. Antropozofska medicina in waldorfska pedagogika izhajata iz antropozofije - duhovne znanosti o človeku. Obema je skupen pogled na človeka kot duhovno bitje.

Silva Mozetic

ROVTE / OTVORITEV KNJIŽNICE

Krajanji Rovt radi berejo knjige

V novi šolski zgradbi je dobila prostore tudi knjižnica

V okviru prireditev v mesecu kulture so v torek v Rovtah odprli novo knjižnico, ki je svoje prostore dobila v pritličju lani zgrajne solske zgradbe. S tem se zaključuje večletni projekt, ki je bil izpeljan s pomočjo ministrstva za solstvo in sport, logaske občine in krajanov.

Na dokončno ureditev caka še podstresje, kjer naj bi svoje prostore dobila tudi glasbena sola in solska uprava, vendar pa za to še nimajo sredstev.

Slovesne kulturne prireditve odprtju nove knjižnice so se v velikem številu udeležili krajanji Rovt in tamkajšnji osnovnošolci. Namestnik ravnatelja osnovne sole v Rovtah Janez Podjed je v predstavitvi dejavnosti nove knji-

znice povedal, da bodo poleg izposoje v njej prirejali tudi ure pravljic, literarne večere in srečanja z različnimi avtorji. Tako se je najmlajšim tokrat predstavila logaska pesnica Anica Perpar, tamkajšnji malčki pa so pripravili prisrčen kulturni program in ob tej priložnosti izdali tudi svoje glasilo. O dejavnosti logaske knjižnice, ki ima poleg Rovt v svoji sestavi še enote v Hotedrščici in na

Medvedjem Brdu je spregovorila ravnateljica Alenka Furlan, ki je z veseljem ugotovila, da Rovtarji radi berejo, saj se je izposoja samo v lanskem letu potrojila. Okrog 300 evidentiranih rednih bralcev je lani prebralo 3811 knjig, kar je trikrat več kot lepo prejšnje. Novo knjižnico v Rovtah so opremili s pomočjo logaskih podjetij Kli in Val-karton ter nekaterih tamkajšnjih zasebnikov, logaski zupan Stanislav Brenčič pa je ob odprtju pohvalil dejavnost logaske knjižnice, ki iz leta v leto privablja več bralcev.

Roman Bric

POSTOJNA / KULTURNI DOM

Po polževo, toda previdno

Podpisali so drugo pogodbo o soinvestitorstvu

Ceprav dozidava in obnova postojnskega kulturnega doma poteka po polževo, so pred dnevi predstavniki podjetja Gradnje 91 in postojnski zupan vendarle podpisali drugo pogodbo o soinvestitorstvu.

Postojnski kulturni dom, ki bi, če ne bi bilo znanih zapletov, že moral služiti svojemu namenu, je podjetje Gradnje 91 začelo dograjevati lanske poletje, potem ko sta občina in omenjeno podjetje podpisala (novo) prvo soinvestitorsko pogodbo o gradnji prizidka h kulturnemu domu. Klet prizidka, razen skupnih prostorov za instalacije, bo v celoti namenjena kulturnim dejavnostim, v pritličju in treh etazah pa so predvideni poslovni prostori, ki jih bo podjetje Gradnje 91 tržilo. Po besedah direktorja Vladimira Pavlina, naj bi bil prizidek pod streho v začetku tega leta, dokončan pa sredi leta. Zal pa kaže pogled na gradbišče drugačno sliko. Vzrok za zamudo so organizacijske težave, ki jih je imela občina s pridobitvijo gradbenega dovoljenja za

prizidek, pa tudi spreminjanje izvedbenih projektov po opravljenem izkopu zaradi drugačnega temeljenja. Klet prizidka, v kateri bodo storitve za instalacijo, sanitarije, večnamenski prostor ter povezava s pododrmjem, je zdaj končno narejena - zato pa je bilo treba sestaviti novo soinvestitorsko pogodbo, ki se nanasa na obstoječi del kulturnega doma, in aneks k prvi pogodbi, ki določa, da se dela na prizidku končajo v letu dni.

Po novi pogodbi mora podjetje Gradnje 91 v enajstih mesecih v obnovo kulturnega doma vložiti sredstva v vrednosti zemljišca (obcinskega), na katerem Gradnje 91 zdaj gradijo prizidek. Vrednost zemljišca je ocenjena na 44,5 milijona tolarjev, ta denar pa bo zadostoval za gradbena dela ter osnovna obrtniška in in-

stalacijska dela. Sele ko bo vse nasteto narejeno v pogodbeno določenem roku, lahko Gradnje 91 v zemljiško knjigo vpisejo svojo lastniško pravico za novozgrajeni del kulturnega doma. Po besedah zupana Josipa Bajca je z novo soinvestitorsko pogodbo občina trdno zavarovana, če Gradnje 91 dogovorjenega dela ne bi opravile.

In kdaj naj bi kulturni hram odprl svoja vrata? O tem na občini ne morejo povedati nič konkretnega, saj je za dokončno ureditev dvorane in drugih spremljajočih prostorov po predračunu potrebnih še približno 125 milijonov tolarjev od skupaj 180 milijonov. Po obljubah kulturnega ministra Sergija Pelhana naj bi ministrstvo letos prispevalo tretjino potrebnih sredstev, drugo pa bo morala zagotoviti občina. Če državne pomoči ne bo, smo lahko prepričani, da se bo obnova kulturnega doma še naprej odvijala po polževo.

Mateja Godejsa

TRILETNI PORODNIŠKI DOPUST: DA ALI NE

Koristen samo za ženske z dna socialne lestvice?

Nekateri menijo, da gre za poskus vrnitve žensk za domače ognjišče

LJUBLJANA - Predlog treh poslancev iz vrst Slovenskih krščanskih demokratov, Stefana Kocipra, Nade Skuk in Miroslava Mozetiča o spremembi zakona o delovnih razmerjih v tistem delu, ki govori o pravicah do porodniškega dopusta in nadomestil, ki se v tem času prejemajo, je v javnosti naletela na nepričakovano velik odmev.

Trditve omenjene trojice, da predlog o podaljšanju porodniškega dopusta na tri leta temelji predvsem na pravicah,

la ugotovitev, da ima Slovenija med evropskimi državami že zdaj to vprašanje zelo dobro urejeno. Po drugi strani pa

koristih in potrebah otrok ter da naj bi starem in otrokom omogočil bolj intenziven stik, niso vedno naleteli na ugoden

utegne biti triletni porodniški dopust resilna bilka prav za delavke z dna socialne lestvice. Na primer za 35 tisoč de-

Metka Roksandić, območni odbor ZSSS: »V javnosti se v zadnjem času govori o nekakšnem konfliktu med intelektualkami in fizičnimi delavkami, ki ga vsiljuje drugi. Po teh prepričanjih intelektualka hoče samo kariero in ji ni veliko mar za otroka, zato je slaba mati. Prav tako je nesmiselno govoriti o tem, da je to stvar obeh partnerjev oziroma samo pravica vsake ženske da se tako odloči. Dejansko je to skrb vsake ženske. Če bi bile nase plače na nivoju zahodnoevropskih, bi to lahko pomenilo pravo izbiro ženske oziroma staršev, da ostane doma. Vprašajte danes žensko ali je pripravljena ostati doma? Ženske smo se navadile na ekonomsko samostojnost. Ta motiv je zelo pomemben. Zdi se mi, da smo se uspavali od prejšnjega sistema, ko smo bili vsi zaposleni do upokojitve. Ženske, ki se danes odločajo za otroka, imajo bistveno manjše možnosti za zaposlitev.«

odmev. Slišati je bilo mnenja, da gre za poskus vrnitve ženske tja, kamor spadajo - za stedi-

lavl v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji, katerih socialna varnost je ogrožena iz dneva v dan.

Za sindikaliste je osrednje vprašanje predlaganih sprememb zakona o delovnih razmerjih ali te spodbujajo ali zavirajo zaposlovanje. Po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje je bilo lani kar 64 odstotkov delovnih razmerij sklenjenih za določen čas. Tako delodajalci »zaposlujejo na obroke« in delavcu podaljšujejo zaposlitev ali pa tudi ne. Podatki o iskalcih prve zaposlitve tako kažejo, da ženske čakajo na zaposlitev poldrugi mesec dlje od moških. Sindikalne predstavnice menijo, da je ženska med porodniškim dopustom najbolj zaščitena kategorija, vendar jo prenekeri delodajalec ob vrnitvi odpusti, saj zaščita ne velja več. Ali pa delodajalec zahteva podpis mlade delavke, da v določenem obdobju ne bo zanosila, sicer bo odpustena. V letosnjem letu bo končan proces lastninjenja. Postavlja se vprašanje, kaj lahko mlada ženska pričakuje od delodajalca, ki je vedno bolj zasebni delodajalec. Zato se sindikati ne spuščajo toliko v vprašanje ali pomeni tri leta porodniškega dopusta zvišanje natalitete. Predvsem se sprašujejo, ali lahko govorimo o tem, da so zaposlitvene možnosti mladih žensk manjše. Opozorjajo, da lahko ženske v treh letih izgubijo stik z delom, teza-ve pa se utegnejo pojaviti tudi v industrijah, ki zaposlujejo povečini ženske. Kaj pa nadomestila? Krščanski demokrati predlagajo, da osnova za odmero nadomestila ne sme biti nižja od zajamčene plače. Pri tem naj bi visina nadomestila v času dopusta za nego in varstvo otroka prvo leto znašala sto, drugo 75 in tretje leto 50 odstotkov. Sindikalne predstavnice menijo, da mora nadomestilo vesi čas porodniškega dopusta ostati pri stotih odstotkih in mora biti enako za vse matere. Predlog o podaljšanju

porodniškega dopusta zajema samo zaposlene. Kje pa so matere samohranilke, svobodne

namenjajo za to tri odstotke. Sindikati menijo, da naj država najprej poskrbi za vse osta-

Stefan Kociper: »Eden od razlogov našega predloga je bil, da bi tako enakomerneje porazdelili nego in vzgojo otroka med očetja in mater. Zelo sem vesel vsesplošne razprave na vseh nivojih, saj je odprla mnogo vprašanj. Predvsem je opozorila na položaj delavke matere ter na neprimerne pogoje za njihovo delo prav tam, kjer so v večini prisotne. Gre za nočno delo, delo žensk pri tekočem traku. Parlament je lani sprejel zakon o inspekciji dela ter zakon o delovnih in socialnih sodiščih, ki pa v praksi ne funkcionirata tako, kot bi morala. Vlada vse do konca leta ni dala v proceduro zakona o delovnih razmerjih, zato smo se odločili da sami vložimo predlog. Skoda, da se je vprašanje tako spolitiziralo. Po raziskavi konec januarja je namreč kar 56 odstotkov vprašanih menilo, da podaljšanje prispeva k večji rodnosti in bi se tudi odločilo se za enega otroka.«

umetnice, kmetice...

Krščanski demokrati so izračunali, da bi v primeru sprejetja njihovega predloga za drugo leto porodniške porabili le 0,3 odstotka dodatnih sredstev bruto domačega proizvoda oziroma v treh letih 1,75 BDP, v Zahodni Evropi pa

lo. O triletnem porodniškem dopustu bi bilo smiselno razmisljati, ko bodo rešeni stanovanjski problemi mladih družin, otroški dodatki in stipendijska politika. Do takrat pa ni pričakovati, da bo njihov predlog padel na plodna tla.

Margareta Jarc

Odstopil predsednik RK Slovenije Brus

LJUBLJANA (STA) - V javnosti se pojavljajo ugibanja o tem, ali je predsednik Rdečega kriza Slovenije dr. Alojz Brus res odstopil s te funkcije in zakaj. Predsednik RKS je v objavo ponudil svojo odstopno izjavo, ki jo je 2. februarja letos naslovil na Generalno skupščino RKS. V njej pojasnjuje, da se je vselej zavzemal za dobrobit RKS in da pri tem ni nikoli postavljaj v ospredje osebnih interesov. »Na podlagi dogovora z dne 1. februarja 1995, upoštevajoč nastale razmere in poslabšanje mojega zdravstvenega stanja, ocenjujem, da je nastal položaj, ko ni več pogojev za normalno in kakovostno opravljanje zaupane mi vloge predsednika Rdečega kriza Slovenije, zato s te funkcije nepreklicno odstopam... Zahtevam pa, da se na vseh ravneh preneha z vsakršnimi izsiljevanji in sirjenjem neresnic o meni, in da se tisti, ki to počnejo, pisno opravičijo za izrečene neresnice na mestih, kjer so to storili, in me o tem obvestijo. V nasprotnem primeru bom za dobrobit Rdečega kriza Slovenije in zaradi zaščite svojega dobrega imena prisiljen javno spregovoriti in uporabiti druga razpoložljiva pravna sredstva. Davek in cena, ki ju za to plačujem, sta že zdaj previsoka. Do moje razresitve pooblašcam podpredsednika RKS, prof. Jureta Garnerja, da me v skladu s statutom RKS zastopa v formalno pravnih zadevah,« piše v izjavi predsednika RKS.

SREČANJE OBRAMBNIH MINISTROV SLOVENIJE IN HRVAŠKE

Slovenija bi pomagala pri izvedbi umika modrih čelad

Dogovor o sodelovanju vojaških atašejev obeh držav

OTOCEC - Na gradu Otocec sta se včeraj na delovnem obisku sesla ministra za obrambo Republike Slovenije in Hrvaske - Jelko Kacin in Gojko Susak s sodelavci. V delegaciji sta bila tudi oba veleposlanika: Matija Malesi in dr. Miljenko Zagar.

Kot je v izjavi za javnost po končanem pogajanju dejal minister Kacin, je do pogovorov prislo na pobudo slovenske strani, ki se zeli iz prve roke seznaniti z nekaterimi odločitvami Hrvaske glede integracije njenega celotnega ozemlja. Tako jih je Minister Susak podrobno seznanil z namerami, da dosežejo integracijo po mirni poti. Dogovorilo so se tudi, da bi imeli vsaj dvakrat letno srečanje na nivoju obrambnih ministrstev in tako poiskali tudi druge načine za razširitev sodelovanja. Medsebojno obveščanje o vseh potezah, ki so pomembne za varnost obeh držav, bo sestavni del de-

vnosti v prihodnje. »Pogovarjali pa smo se tudi o tem, da v doglednem času vzpostavimo neposredno sodelovanje na nivoju vojaških atašejev. Skratka, naše prvo srečanje je bilo izredno produktivno in dobra popotnica za nadaljnje sodelovanje,« je zaključil minister Jelko Kacin. Gojko Susak pa je dejal, da razume za skrbljenost slovenske strani, potem ko se je Hrvaska odločila za odpoved mandata Unproforju, obenem pa pri mirnem reševanju sporov glede zasedenih ozemelj pričakuje slovensko podporo. Na vprašanje, kako je z morebitnim umikom Unproforjevih enot iz Hrvaske prek slovenskega

ozemlja, je odgovoril Jelko Kacin. Dejal je, da je to ena izmed možnosti, vendar odločitve o tem se ni. Ravno tako pakt Nato se ni sprejel vseh načrtov, ki so prvi pogoj za tako odločitve. »Če bi prišlo do take odločitve, smo se dogovorili za medsebojno obveščanje in v tem primeru bi RS dejavno pomagala pri umiku UNHCR z ozemlja R Hrvaske. Vendar tako kot stvari izgledajo zdaj, se ni dokončne odločitve o umiku UNHCR. Jasno je povedano stališče hrvaske vlade, kako se bodo stvari odvijale v prihodnje, kar pa ni odvisno le od Zagreba, ampak tudi od OZN, pakta Nato, predvsem pa od partnerja, ki se mora z Zagrebom pogovarjati, to pa so Srbi - državljani Republike Hrvaske,« je odgovoril minister Jelko Kacin.

Joze Zura

STRANKARSKA KRONIKA

ZLSD: Več sredstev za inšpektorat

LJUBLJANA - Predsednik Delavske zveze ZLSD Mišos Pavlica je na tiskovni konferenci stranke povedal, da so prepričani, da so najbolj zaslužni za to, da se je ZLSD iz levosredinske stranke spremenila v pravo levo stranko. Delavska zveza si prizadeva za socialno pravično državo, ki bo uveljavila politiko visoke zaposlenosti, postenege zaslužka, delavskega soupravljanja in delničarstva in ki bo znala najti pravo razmerje med delom in kapitalom. Od vlade pa zahtevajo, da zagotovi spoštovanje kolektivnih pogodb. Pavlica je povedal, da jih v Delavski zvezi moti struktura brezposelnosti, ki je ni mogoče odpraviti z enkratnimi ukrepi, strahovito socialno razslojevanje ter počasnost dela delavnih in socialnih sodišč. Zato se bodo ob sprejemanju proračuna zavzemali, da se v prihodnjem več sredstev nameni za kadrovske in prostorske okrepitve republiškega inšpektorata za delo. (MIG)

SLS: Cinizem vlade presega vse meje

LJUBLJANA - Slovenska ljudska stranka meni, da je treba opraviti revizijo poslovanja podružnice Ljubljanske banke v Zagrebu in ugotoviti, kam je bil preko kreditov naložen denar, ki je sedaj predmet spora med Slovenijo in Hrvasko. Predsednik SLS Marjan Podobnik je včeraj tudi povedal, da je treba ugotoviti razloge in odgovornost posameznikov za spremembo statusa LB v Zagrebu v trenutku, ko je bilo mogoče jasno predvideti, kako se bodo stvari odvijale. SLS bo na današnji seji komisije DZ za spremljanje in nadzor lastniškega preoblikovanja družbenega premoženja predlagala, naj se v roku dveh tednov od republiškega javnega tožilstva zahteva poročilo o opravljenih dejavnih na podlagi sumov prijav za gospodarske prestopke in kazniva dejanja, izhajajoč iz tabele poročil o opravljenih postopkih lastniškega preoblikovanja podjetij.

Podobnik je tudi povedal, da je sprenevedanje in cinizem vlade ob vprašanju uvodnega zakona h kazenskega zakoniku RS, presegele vsako zdravo mejo. Metka Karner Lukac je povedala, da je treba državljanom povedati, da velika stopnja brezposelnosti izvira iz velikega oskudovanja družbene lastnine. (MIG)

SDSS: Na 4. kongresu bodo izvolili novo vodstvo

LJUBLJANA (STA) - Socialdemokratska stranka Slovenije je v šestih letih obstoja izpopolnila program, ki je od 3. kongresa stranke, ki je potekal maja 1993, usmerjen v ključne družbene in socialne probleme obdobja prehoda. Članstvo v stranki se je povečalo za skoraj petkrat, 27. maja pa bo potekal 4. kongres SDSS, na katerem bodo sprejeli nov program in statut ter izvolili nove organe stranke, je na novinarski konferenci dejal predsednik SDSS Janez Jansa. Dodal je, da so možne »večje spremembe v vodstvu«, predvsem zaradi povečanega članstva. Včeraj je minilo šest let, odkar je bil v Cankarjevem domu ustanovni zbor Socialdemokratske zveze, ki je bila druga organizacija, ki se je ustanovila kot stranka (po Slovenski demokratični zvezi). Od takrat se je članstvo stranke močno povečalo, saj steje približno sto tisoč članov, na decembrskih lokalnih volitvah pa je SDSS dobila 14 odstotkov glasov za občinske svete in nekaj več za župane, je dejal Jansa.

DS: Žrtvam vojnega nasilja moralno in materialno priznanje

LJUBLJANA (STA) - Clani poslanske skupine in vodstva Demokratske stranke Slovenije so včeraj predstavili svoja dopolnila k zakonu o žrtvah vojnega nasilja, stališča do odprtih vprašanj v zvezi z zakonom o popravi krivic in načelna izhodišča za pripravo in sprejem zakona o uresničevanju pravic žrtev 2. svetovne vojne, padlih, ubitih in umrlih zaradi posledic mučenja ali preganjanja na območju nase države. Vodja poslanske skupine Tone Persak je pojasnil, da je treba razlikovati med zakonom o žrtvah vojne in zakonom o popravi krivic. Danica Simsić pa je kot razlog za to, da so se v stranki tako posvetili zakonu o žrtvah vojne, navedla dejstvo, da gre za nekaj tisoč ljudi, ki so jim bile doslej krnjene določene pravice, da jih je zakon po prvem branju zreduciral na raven socialnih revežev in da vse pravice, ki jih lahko dobijo, izhajajo iz visine njihovega dohodka, ki ga prejemajo, ali pa celo iz premoženjskega stanja. Dopolnila, ki jih predlagajo, pa pomenijo nekakšen konsenz za njihovo moralno in materialno priznanje, ki je, po mnenju stranke, povsem sprejemljiv.

DARS gluha za pripombe prebivalcev Brestovice

BRESTOVICA PRI VIRJU - Včeraj so v Brestovici pri Povirju vasčani sklicali tiskovno konferenco in novinarjem povedali o svojem jalovem prizadevanju pri uveljavljanju pripomb in predlogov pri gradnji avtoceste Divaca-Dane. Jabolk spora je podvoz pod avtocesto, za katerega krajani menijo, da jim bo, zlasti s pozimi, s posledico in snežnimi zameti, povzročal nevšečnosti. Zato so predlagali nekatere spremembe, ki niso ne neuresničljive ne drage. Moti pa jih, da se v DARS-u ne zmenijo zanje oziroma za njihova opozorila. Zato so se odločili, da bodo v ponedeljek predstavnike DARS-a povabili se na zadnji pogovor. Če jih ne bo, pa bodo ukrepali. Svoje interese bodo zaščitili tudi s svojimi telesi, če bo treba, in tako prepričali nadaljevanje gradbenih del na spornem podvozu, so odločili vasčani. (V. C.)

Vlada včeraj tudi o davkih od dobička pravnih oseb

LJUBLJANA (STA) - Slovenska vlada je na včerajšnji seji med drugim določila besedilo predloga zakona o zemljiški knjigi za tretjo obravnavo in pri tem upoštevala vse amandmaje, ki jih je parlament sprejel v drugi obravnavi, je sporočil vladni urad za informiranje.

Vlada je obravnavala tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku od dobička pravnih oseb za tretjo obravnavo. Omenjeni predlog in amandmaje vlade so posredovali v obravnavo in sprejem državnemu zboru. Po tem predlogu naj bi določbe zakona, ki so ugodnejše za davčne zavezance, upoštevali že za obračun davka od dobička za leto 1994. Med ugodnosti sodi predvsem znižana stopnja davka s 30 na 25 odstotkov. Vlada bo državnemu zboru tudi predlagala, naj omenjeni predlog zakona obravnavata na februarjem zasedanju, da bodo lahko davčni zavezanci pravilno in v skladu z zakonom pripravili končne obravnave za lansko leto. Na včerajšnji seji se je vlada odločila za ukinitve posebne dajatve pri uvozu hrušk, ki jo je uvedla 10. septembra lani, da bi zaščitila domače proizvajalce. Uredba bo začela veljati z dnevom objave v Uradnem listu. Na podlagi zakona o veterinarstvu je vlada sprejela uredbo o načinu izdelave razdelitvene bilance in načinu ugotavljanja deleža občin v družbenem kapitalu veterinarskih zavodov. Na podlagi tega akta bodo pripravili razdružitvene in otvoritvene bilance omenjenih zavodov na javni veterinarski zavod in na tisti del družbenega kapitala, ki je namenjen zasebni veterinarski praksi, pri kmetijsko-veterinarskih zavodih pa tudi na kmetijski del.

AVSTRIJA

Pozitivna študija o nuklearni Mohovce

Ogorčenje

DUNAJ - Veliko presenečenje v zvezi z razpravo o JE Mohovce je povzročilo stališče devetih profesorjev več avstrijskih univerz. Strokovnjaki pridejo do zaključka, da je projekt JE Mohovce izveden na »vzoren način ter da ne obstajajo nikakršni varnostni riziki«. Poleg tega nuklearna odgovarja najnovejšim evropskim varnostnim standardom.

Nasprotniki jedrske energije in politiki so ogorčeno zavrnili študijo in poudarili, da je celo Državna komisija za jedrsko energijo Slovaške odkrila več hudih pomanjklivosti. (I.L.)

JEDRSKA ENERGIJA / ZADNJA BITKA PROTI DOGRADNJI NUKLEARKE

Avstrija internacionalizira boj proti dogradnji JE Mohovce

Intervencija pri Vzhodnoevropski banki, Svetu Evrope in Evropski zvezi

DUNAJ - Uradna Avstrija bide zadnjo bitko proti dogradnji slovaške nuklearke Mohovce - in to z internacionalizacijo problema.

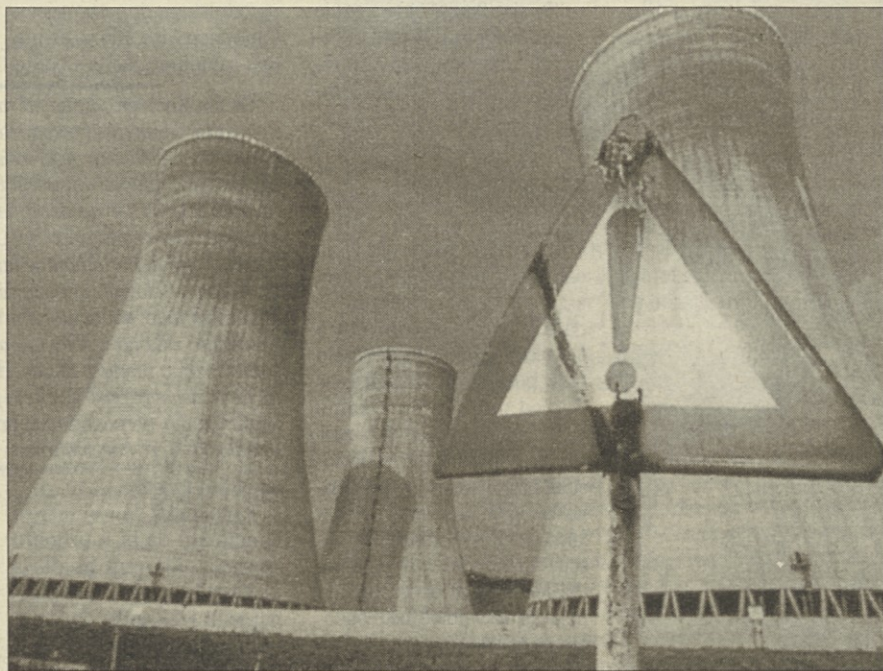
Zvezna vlada je včeraj svoje negativno stališče k dogradnji jedrske elektrarne uradno posredovala Vzhodnoevropski banki (EBRD), na pobudo avstrijskih poslancev so prav tako včeraj o JE Mohovce razpravljali v parlamentu Sveta Evrope v Strasbourgu, nenaslednje pa je Avstrije postala aktivna tudi znotraj Evropske zveze.

Zvezni kancler Franz Vranitzky in ministrica za varstvo okolja Maria Rauch-Kallat sta včeraj ponovila, da Avstrija odklanja dogradnjo sporne elektrarne ne le iz varno-

stnih temveč tudi iz gospodarskih razlogov.

»Smo proti dogradnji nuklearke, ker le-ta predstavlja varnostni riziko za Avstrijo, poleg tega pa gre za projekt, ki se gospodarsko ne racuna. Prav tako slovaško-francozki konzorcij ni izpolnil nobeno od starih od Vzhodnoevropske banke navedenih pogojev«, je bilo poudarjeno.

V Strasbourgu pa so avstrijski parlamentarci predložili posebno resolucijo, v kateri kritično obravnavajo vprašanje gradnje nuklearke v srednji Evropi in v kateri zahtevajo, da se dogradnja nuklearke ne dovoli vsaj toliko časa, dokler ni nedvoumno rešeno vprašanje varnosti jedrske elektrarne. Ivan Lukan

Predmet spora: 160 kilometrov od Dunaja oddaljena jedrska elektrarna Mohovce.

PLEBISCIT

Deželni zbor o jubilejni proslavi

Izjave strank

IVAN LUKAN

CELOVEC - Koroški deželni zbor je včeraj soglasno sprejel petico Zveze koroških brambovcov, v kateri predlaga ob 75. obletnici koroškega plebiscita razglasitev leta 1995 za »leto enotnosti in svobode Koroške«.

Govorniki vseh v deželnem zboru zastopanih strank so ob tej priliki izpostavili pomen plebiscita za Koroško ter za Avstrijo, prišlo pa je tudi do ponovnega spodsrljaja s strani svobodnjakov. Medtem ko sta se govornika socialdemokratske in ljudske stranke Wedenig in Wutte izrekla za »skupno praznovanje nemško in slovensko govorečih Korošcev«, je zastopnik svobodnjakov Schretter enkrat več zatajil odločilen delež koroških Slovencev, da je Koroška ostala pri Avstriji. Schretter je dejal, da imajo za sluge zato, da ni prišlo do delitve Koroške in priključitve dežele k državi Srbiji in Hrvatov edine »Korošci nemškega in vindisarkega jezika«.

Kot znano, je Schretter sele pred kratkim dejal, da so svobodnjaki proti vsakršni obliki upoštevanja slovenske na osrednji proslavi 10. oktobra letos v Celovcu.

NOVICE

Razprava o Državni pogodbi

DUNAJ - Nekaj mesecev pred praznovanjem 40. obletnice podpisa Avstrijske državne pogodbe (ADP), katere sestavni del so mdr. tudi pravice koroških in stajerskih Slovencev ter gradiscanskih Hrvatov, se je začela razprava, ali je pogodba danes sploh še vmestna. Klubski predsednik ljudske stranke Andreas Khol in zunanje-politični govornik socialdemokratov Peter Schieder sta s tem v zvezi poudarila, da Avstrija nima namena aktivno sprožiti razpravo o tem vprašanju. Schieder pa je tudi namignil, da bi Avstrija sprejela pobudo za uradno razveljavitev pogodbe, če bi taka prišla iz vrst starih velesil, ki so leta 1955 sklenili sporazum z Avstrijo in kateremu je kasneje kot sopolisnica pristopila tudi Jugoslavija. Khol spet je menil, da je ADP izpolnila svojo nalogo, ni pa potrebno, da se to finalizira s formalnim postopkom ali izjavo. Kot znano, je možnost razveljavitve kot prva država iz vrst zavezniških sil namignila Francija, urad zveznega predsednika pa je to pobudo sprejel. Iz zunanjega ministristva je včeraj bilo tudi slisati, da Avstrija namerava že v bližnji prihodnosti uradno priznati Rusijo kot naslednico Svojetske zveze. ADP pri tem pa da ne bi ne igra nikakršno vlogo. (I.L.)

KOROŠKA / V SPOMIN ŽRTVAM DESNIČARSKEGA TERORJA

Opominski shod v Celovcu

Goreče sveče za žrtve desničarskega nasilja v Avstriji.

CELOVEC - 26 javnih ustanov in organizacij na Koroškem, med njimi tudi obe osrednji politični in kulturni organizaciji koroških Slovencev, so v sredo zvečer na Novem trgu v središču Celovca priredili opominski shod za štiri žrtve zahrbtnega atentata desničarskih teroristov v Gornji Borti (Oberwart) na Gradiscanskem.

Spominskega shoda se je udeležilo nad 300 ljudi, med njimi tudi deželni glavar Christof Zernat in namestnik deželnega glavarja Michael Auserwinkler, s shodom in

priziganjem sveč pa so izrazili svoje ogorčenje nad nasilno smrtjo starih Romov, politično usmerjenem terorjem in narasajočim desnim ekstremizmom.

Zrtev desničarskega terorja se je včeraj z enominutnim molkom spominili tudi poslanci in poslanke koroškega deželnega zbora. Predsednik Unterrieder je na seji deželnega parlamenta odločno obsodil politično nasilje in poudaril, da je koroški deželni zbor solidaren s žrtvami nasilja ter s pripadniki vseh manjšin v državi. Ivan Lukan

PISEMSKE BOMBE / MEDIJI ODKRILI ŠKANDAL V ZVEZI Z ISKANJEM STORILCEV

Oblasti zatajile grozilno pismo

Notranje ministristvo je zadržalo priznavalno pismo iz leta 1993, v katerem je bila napovedana druga serija pisemskih bomb - Ogorčenje v javnosti

IVAN LUKAN

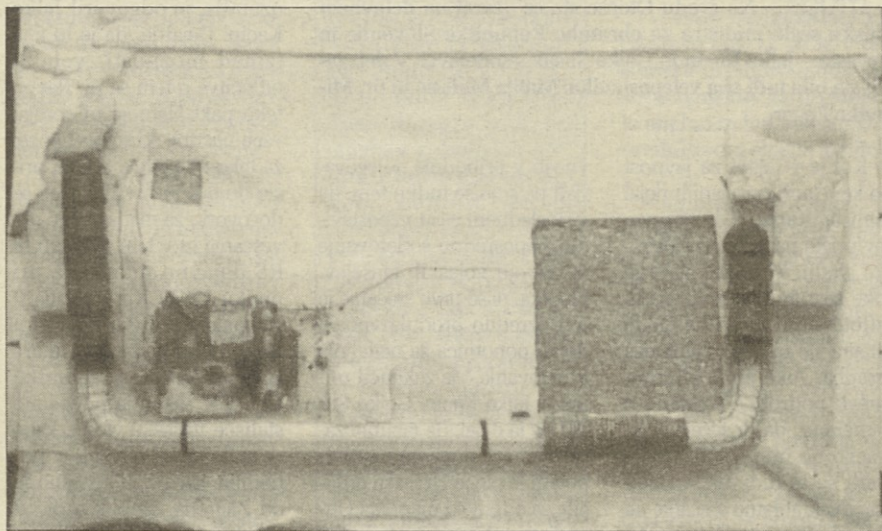
DUNAJ - Avstrijski mediji so včeraj razkrili skandal v zvezi z izsledovanjem storilcev atentatov prve serije pisemskih bomb decembra l. 1993, pri kateri so bile ranjene štiri osebe, med njimi tudi takratni socialdemokratski dunajski zupan Helmut Zilk.

Notranje ministristvo je namreč več kot leto dni zatajilo priznavalno pismo, datirano z 21. decembrom leta 1993, v katerem se pisec ne le priznava k prvi seriji atentatov s pisemskimi bombami, temveč napoveduje tudi drugo serijo, ki je - kot znano - oktobra leta 1994 ponovno vznemirila vso Avstrijo.

Prejemnik ene od starih pisemskih bomb druge serije pa je bil tudi celovški založnik in koroški Slovenec Lojze Wieser, ki je poleg bombe prejel se vrsto grozilnih pisem.

Zatajitev priznavalnega pisma s strani ministristva za notranje zadeve je pristojni direktor za javno varnost Michael Sika utemeljil s tem, da ministristvo ni hotelo »prispevati k razsiritvi histerije«, za v priznavalnem pismu omenjene osebe pa da so itak bili uvedeni posebni varnostni ukrepi. Potrdil pa je, da ogrožene osebe o pismu niso bile informirane, »ker bi jih to le še dodatno vznemirilo«.

Zadržanje notranjega

Eksplodivna notranjost pisemskih bomb iz prve serije atentatov decembra leta 1993.

ministristva je v prvi reakciji ostro kritiziral bivši dunajski zupan Helmut Zilk, ki je pri atentatu bil težko ranjen.

Vedenje odgovornih v ministristvu za notranje zadeve je označil kot »smešno« in dodal, da je zdaj prepričan, da so pri

izsledovanju desnoekstremističnih teroristov bile storjene napake »ne le na fronti, temveč tudi v višjih etazah«.

75. OBLETNICA PLEBISCITA

Za praznik vseh Koroščev

Izjava Katoliške akcije

CELOVEC - V posebni resoluciji koroška Katoliška akcija poziva k skupnosti pri letošnji proslavi 75. obletnice koroškega plebiscita leta 1920.

Predsedstvo Katoliške akcije na Koroškem v izjavi za javnost poziva odgovorne za jubilejne slovesnosti, da to prireditev načrtujejo kot praznik vseh Korošcev. Za Katoliško akcijo to pomeni, da so pripadniki obeh narodnih skupnosti dežele povabljeni k sooblikovanju in da pri teh slovesnostih s samozavestjo, kakor je običajna v Cerkvi, sodelujejo s svojim jezikom in svojo kulturo.

»Sredi Evrope, ki si deloma uspešno, delo-

ma pa boleče neuspešno prizadeva, da bi njene meje ne locevale, naj bi Koroška dala zgled, kako lahko dve narodni skupnosti, ki ze več ko tisoč let obstajata druga poleg druge, skupaj živita in tudi praznujeta.

Nasa naloga je, da samozavestno in v veliki odprtosti povabimo tudi vse nase sosedne, da skupaj z nami Korošci praznujemo. Kajti preko meja Koroške smo vsi poklicani, da si v tem pregledu (regiji) prizadevamo za demokracijo, spostovanje pred človeškim dostojanstvom in pozitiven odnos do vseh jezikov in kultur«, je zapisano v izjavi Katoliške akcije. (I.L.)

LIKOVNA UMETNOST

Preplet pravljичnega in vsakodnevnega sveta v delih Rudolfa Saksida

JASNA MERKU

Ob dnevu slovenske kulture je spominska razstava Rudolfa Saksida ob desetletnici smrti priznanega goriskega slikarja v Prosvetni dom na Opcinah privabila številne umetnike, ljubitelje umetnosti, prijatelje in druge obiskovalce. Gre za izjemen kulturni dogodek, saj so tudi priprave na razstavo trajale več let. Vse razstavljene slike namreč pripadajo zasebnim zbirkam.

Postavitev razstave sledi kronološkemu zaporedju: slike so včasih obesene druga tik druge, vendar bi bilo v tem primeru res škoda ne razstaviti vseh možnih del, saj je prav vsako pomembno za celotno vrednotenje umetnikove likovne poti.

Ceprav so v slikah razvidne določene etape, ki zaznamujejo posamezna ustvarjalna obdobja, se nam predstavlja enotna slika, preveva jo pravljica atmosfera, vzdušje, ki je pa globoko zakoreninjeno v vsakdanjo stvarnost. Umetnik razmišlja, s svojim poetičnim navdihom zna približati gledalcu na dostopen in vabljiv način tudi srhljive figure, ki posebej napetost, občutna nasprotja.

Ceprav spoznamo v Saksidovih delih tematike, ki so bile pri srcu tudi nekaterim drugim slavnim mojstrom, kot so npr. Picasso, Braque, Klee, Mirò, Chagall ali Campigli, gre dejansko za tematike, ki jih ze

sam čas navidhuje: Saksida se ob slavnih umetnikih bogati in izoblikuje osebno likovno govorico.

Zal ni na razstavi del iz futurističnega obdobja, iz katerega je tudi slika, ki je bila razstavljena leta 1942 v paviljonu italijanskega futurizma na beneskem bienalu.

Razen redkih izjem so dela iz tega obdobja

večinoma uničena. Futuristična faza ne pušča za sabo očitnih sledov v poznejši likovni produkciji, predstavlja pa osnovni vzgib k ustvarjanju. Kasneje srečamo v slikah figure, kot bi bile razpete med realno in magično atmosfero lastnega sanjskega likovnega sveta: nekatere podobe so bolj ekspresivno poudarjene, druge prestopajo v metafizično dimenzijo.

Prezete z liricnim podzvitvjanjem so marine s koprškega obdobja: zenske figure, katerim odmerja Saksida važen prostor, postanejo glavni protagonisti. Stilizirane podobe bistveno ovrednoti barvna paleta, ritem prikazanih izsekov ustvarja dinamičen splet likovne pripovedi.

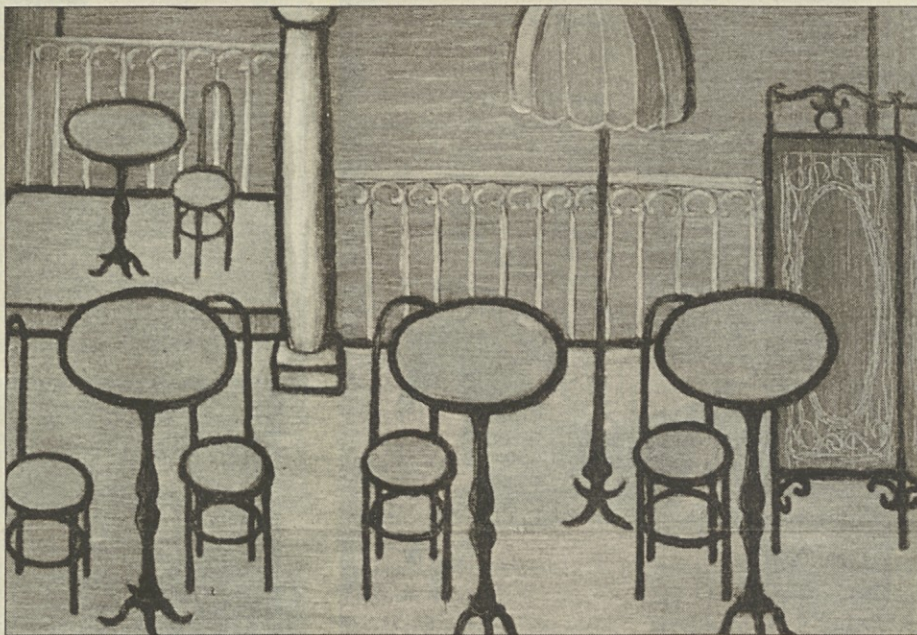
Tudi v izvornem filmu, ki ga je umetnik sam posnel in je tokrat prvič na ogled, opazimo podobno ritmično osnovo: z razliko, da je realnost v večji meri prisotna kot v slikah, kjer jo umetnik abstrahira ali zgošča v simbolično barv in oblik. Protagonist je mlado dekle, ki doživi iz pravljice dimenzije in te-

snim stikom z naravnim okoljem pogled v svet napetosti, tesnobe. Tu nastopijo izseki iz Saksidovih slik, ki bolj bolešno predstavljajo prav negativno protitež stvarnosti, sledijo si v pospešenem ritmu, ki doseže svoj višek v končnem posnetku asfaltne ulice, kjer nepremično leži v morju sivine roz-nata punčka iz plastike.

Ce se po ogledu filma ponovno vrnemo v svet Saksidovih slik, bomo postali bolj pozorni na notranjo dinamiko posameznih slik, na globljo vsebino, ki jo lepota podob zakriva. Barvaste lise, izpraskani grafizmi, izlepljeni detajli se harmonično spajajo s slikarsko podlago in dosežejo v zadnji fazi preobraz, zazivijo samostojno kot kontemplacija najglobljih občutkov in dozivetij.

Na slikah: zgoraj Počitek in levo Terasa v zelenem, dve olji na vezanem lesu.

GLEDALIŠČE

»Med prednostmi projekta Handke je bila možnost vzpostavljanja stikov med igralci, ki so prišli iz raznih gledališč in sredin«

MATEKA GRGIC

Pri skupnem projektu Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK, se pravi pri izoblikovanju predstave *Cas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem* (na sliki prizor iz igre), so sodelovali tudi mladi igralci, ki studirajo dramsko umetnost na akademijah srednje Evrope. Po eni izmed repriz v trzaskem Kulturnem domu smo se za trenutek zaustavili z dvema mladima, a že uveljavljenima igralcema, in se z njima pogovorili o Handkeju, gledališču in življenjskem trgu, na katerem nicesar ne veš drug o drugem. Naša sogovornika sta bila Tomaz in Edvin - Slovenec in Hrvat - ki se izpopolnjujeta na akademijah v Ljubljani oz. Zagrebu, obenem pa že tudi stopata po profesionalnih odrskih deskah. Tomaz je zaposlen v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju in ima za sabo že kakih petnajst profesionalnih izkušenj, Edvin pa sodeluje s Hrvaskim narodnim gledališčem v Varaždinu.

V čem se "projekt Handke" razlikuje od drugih gledaliških del, s katerimi ste se doslej spopadli?

Edvin: Razlika je predvsem v tem, da pri tej igri sodeluje veliko ljudi iz srednjeevropskih držav. Kontakt med nami in odnos, ki smo ga vzpostavili - to je bistvena razlika z drugimi gledališkimi projekti.

Tomaz: V tem kontekstu je na primer zelo zanimivo primerjati, v čem se razne gledališke sole in tradicije razhajajo. Eden od glavnih adutov predstave je spoznavanje novih sistemov dela. Vsa od nas je prinesel s sabo svojo kulturo in kulturo svojega naroda.

Kaj pa sama struktura Handkejeve igre?

Edvin: Cas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem se res v marsičem razlikuje od mnogih drugih gledaliških del, vendar sem sam tudi že sodeloval pri podobnih postavitvah, tako da zame igra ni bila popolna novost.

Prvi del igre je kljub vsemu bolj realistična slika vsakdana, medtem ko je drugi del pogreznjen v svet sanj. Kako ste vi, igralci, občutili to razliko?

Tomaz: V prvem delu gre za neko logično strukturo pove-

zovanja dogodkov in oseb, ki jih res lahko vsak dan srečujes na trgu, v drugem delu pa so asociacije veliko bolj proste. Ta del je subjektivna predstava trga in pomena, ki ga je imel v naši kulturi.

Mislite, da se ljudje res lahko srečajo in "prvič spoznajo" le v sanjski dimenziji in ne v materialnem vsakdanjem življenju?

Edvin: Ena od razlik med prvimi in drugim delom igre je tudi v tem, da se v prvem delu sploh ne poznamo, da nimamo nobenih medosebnih odnosov. Mislim, da pride lahko do podobnih položajev tudi v življenju, ki ne poteka na gledališkem odru, a verjamem, da je komunikacija kljub vsemu možna tudi v vsakdanjem, realnem življenju.

Je konec igre "happy end" ali ne?

Tomaz: Igra se konča v nekem kaosu, v neki izgubljenosti, ki je samo drug izraz za samoto in praznino, ki vlada na začetku. Vse skupaj simbolizira odtujenost cloveka, zato se mi zdi verjetnejše, da je konec, če je o koncu sploh mogoče govoriti, saj bi se igra v bistvu lahko nadaljevala v nedogled, bolj tragičen kot pa srecen.

Če bi morali to igro predstaviti v eni besedi, bi bila to za vas tragedija, komedija, satira, groteska, drama...?

Edvin: Handkejevega dela ne moremo opredeliti z eno od teh oznak. Zame je preprosto življenjska stvarnost.

Kateri od junakov, ki sta jih uprizorila, vama je najbližji?

Tomaz: Meni je bila zelo blizu vloga kavboja, v kateri sem nastopil v drugem delu igre. Z režiserjem sva se veliko pogovarjala o tem junaku in on mi je razložil, da je Handke v tej vlogi prikazal svoje življenje. Simboliziral ga je v par etapah kot pohod skozi bitko, ranjenost, pisanje in glasbo do nekega

razsvetljenja, ko drzim v rokah prozorno kroglo.

Edvin: Med vlogami, ki sem jih odigral, mi je zelo blizu vojak, ki zopet odkrije rojstni kraj.

Vasa kolegica Lucka Počkaj, s katero smo se pogovorili pred časom, nam je povedala, da je bil režiser Giorgio Rossetti zelo zahteven. Kako bi vi ocenili delo z njim?

Tomaz: Pricakoval sem, da bo imel režiser zelo ostro zastavljeno idejo o igri. Izkazalo pa se je, da dejansko ni bil pripravljen za delo z dvaindvajsetimi igralci. Mislim, da bi lahko s kakim drugim režiserjem naredili boljso predstavo, veliko bolj jasno v svoji osnovni ideji, kot je bila tale. Tekst je krasen, iz njega bi bilo mogoče povleči se marsikaj.

Kaksen pa je bil vaš kontakt s publiko?

Edvin: Občinstvo se razlikuje od gledališča do gledališča. Vseskozi sem imel občutek, da je bila publika v Rossettiju se najbolj oddaljena od dogajanja na odru. Kot prizorišče predstave pa mi je bil najbolj všeč trg v Cedadu.

Tomaz: Res je, da je publika zelo različno reagirala na predstavo. Tudi meni se zdi, da je bilo delo najbolj negativno sprejeto v Rossettiju, kjer so gledalci manj navajeni na eksperimentiranje v gledališču.

Igralci, ki prihajate iz drugih mest, ste v Trstu stanovali skupaj. Kakšno je bilo tole skupno življenje pod isto streho?

Edvin: Stanovali smo v starem predelu mesta, v hišici, ki je bila razdeljena na več stanovanj. Med sabo smo se pogovarjali anglesko ali kar v svojih jezikih, saj smo se mi Slovani med sabo recimo kar dobro sporazumevali.

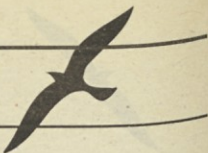
Tomaz: V tem času, ki smo ga preživeli skupaj, smo spletli krasna prijateljstva in se že domenili, da bomo stike ohranili tudi v bodoče.

Kaj pa načrta za bodočnost?

Edvin: Vracam se domov, na Hrvaško, kjer me čaka novo gledališko delo, nato film... Res, veliko dela imam pred sabo.

Tomaz: Jaz se pa vracam v Celje, kjer bomo uprizorili Shakespearjevega Beneskega trgovca; tudi mene čaka potem snemanje...

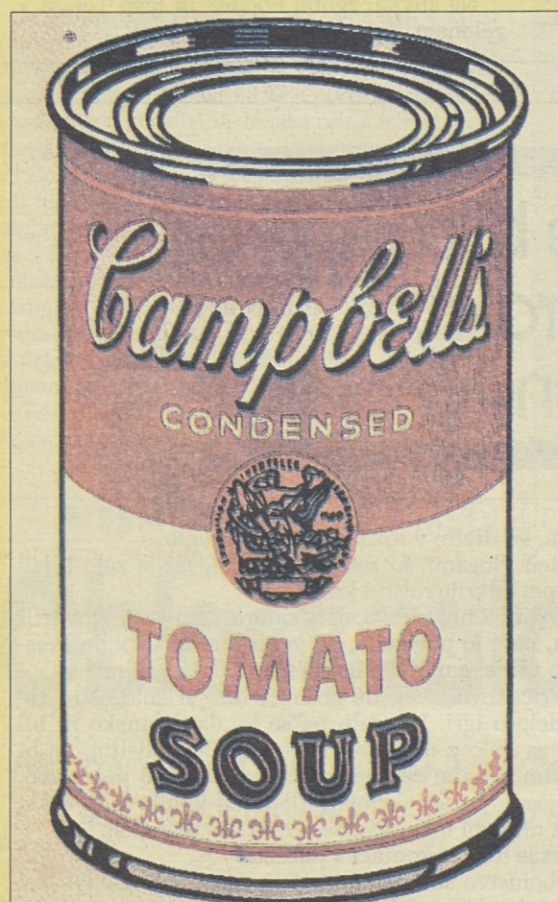
Oba igralca sta zatrdila, da bi se zelo rada vrnila k Handkeju, Tomaz morda že naslednje leto, ko bodo Cas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem uprizorili v Ljubljani.

O D T R G A N O

Marilyn Monroe

Marilyn Monroe je verjetno Warholov najslavnejši motiv. Obraz zvezde vseh filmskih zvezd je prikazan kot maska v živih barvah. Vecbarvna površina, ki je bila z brezosebim postopkom sitotiska natisnjena v desetih različnih barvnih kombinacijah, prikazuje njeno podobo na osupljivo neposreden način. Prikazal je njene zamrznjene poteze, že pred tem ujete na reklamni fotografiji s filma, da bi poudaril univerzalno moč najbolj tragicne od vseh hollywoodskih osebnosti. Upodobitev Marilyn Monroe je namenjena javnosti kot proizvod množicne kulture in kot potrosni predmet, ki veže to delo z ameriskim popartom. Slikar, grafik, fotograf in filmski ustvarjalec Warhol je sebe predstavil z izjavo: »Če hocete zvedeti vse o meni, preprosto poglejte moje slike. Tam je zapisano vse, nicesar drugega ni.«

Andy Warhol (1927-1987)

Andy Warhol je bil ameriški slikar in filmski delavec. Rodil se je v družini s češkimi koreninami. Studiral je primerjalno umetnost na Carnegie Institute of Technology. V začetku 60-ih let se je začel zanimati za ekscentricne resitve v slikarskih postopkih, pri katerih je zelo pogosto upoabljal fotografijo, kopirno tehnologijo in deformacijo slike (pop-art). Warhol je bil tudi eden od začetnikov ameriškega »underground« filma, kjer zagovarja »minimalizem«, kar pomeni, da vztraja na statični »strmeči« kameri (staring camera). Njegov stil kamere najbolj izstopa v filmih Spanje, Strizenje in Hranjenje, kjer kamera samo v enem kadru snema ljudi, ki spijo, se strižejo in jedo. V filmu Empire State Building pa kamera za nekaj ur fiksira na fasado slavnega nebotičnika. Umrl je 20. februarja 1987.

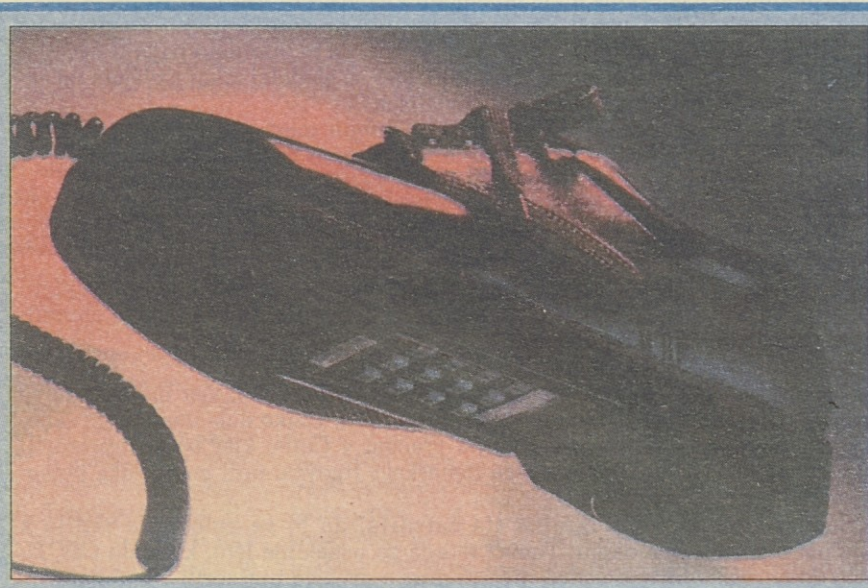
Ekološka ura

Po razuzdanih urah pitja in hranjenja pride čas, ko je treba prazno embalazo, steklenice in zamasko odnesti v smeti. Vendar to ni ekološko, ljudi je zajel strah pred kopicenjem in poplavo smeti. Vse stvari je treba reciklirati. Največji ekologi bodo po obilnem kosilu sedli za svojo mizo in izdelali naravno odpadkovno-ekološko uro.

Neprepustna guma

Kadar dezuje in so hlače mokre do kolen, vsak sam pri sebi pomisli, kako lepo bi bilo, če bi bil v gumijastih skornjih. V močnih nalivih pa kar v gumijasti obleki.

Telefonski čevlji

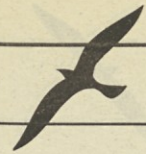
Poslovneži imajo neprestano dela do vratu. Zato se jim rado zgodi, da marsikaj pozabijo. In tako so začeli s seboj nositi prenosne telefone, po katerih jih tajnice sproti spominjajo na sestanke in poslovna kosila. Najbolj pa so navdušeni, če telefon zazvoni sredi napetega pogovora z največjimi konkurenti. Ob pisku ga v elegantnem loku povlečejo iz notranjega zepa suknjica in se hitro zmenijo. V pisarnah, kjer se v prostem času sproščajo, pa imajo bolj »sportne« telefone v obliki čevlja.

Za punkovce in za gospe

Celade resujejo življenja, pa vendar jih vsi nosijo z gnusom. Nakodranim gospem pokvarijo drage priceske, fantje ne morejo sarmirati mimoidočih mladenk in mladenke ne morejo osvajati mladcev s svojimi bujnimi lasmi. Vendar celade so postale umetnost. Gospe bodo lahko nosile drage »diamantne« celade, divji punkovci bodo imeli svoje domiselne priceske kar na celadah, lepoticke pa lahko narocijo tudi prozorne celade.

Pripravili: Tina Luca
in Irena Sorn

Znani nagrajenci prvega »vrha« SLO satire in humorja

LJUBLJANA - V Smarju pri Jelsah bo 19. in 20. maja potekal 1. triennale slovenske satire in humorja Aritas '95. Projekt, na katerem bo z likovnimi in literarnimi prispevki sodelovalo 92 domačih avtorjev s področij humorja in satire, so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci v hotelu Kompas Austrotel, na kateri so razglasili tudi nagrajence.

Triennale Aritas (palindrom besede satira) bo po napovedih organizatorjev doslej največje srečanje slovenske likovne in besedne satire ter humorja, in bo skušal posesti v vrzel, ki vlada na področju humorja v Sloveniji (zadnje podobno srečanje slovenskih humoristov je bilo pred sedmimi leti v Ribnici). Pobudnik ideje zanj je Stane Jagodič. Festival bo združil tako profesionalne kot neprofesionalne avtorje.

Kot je povedal predsednik organizacijskega odbora festivala Jože Volfand, se je na natečaj odzvalo 40 likovnikov in 52 literatov, ki so prispevali dela različnih vrst. Žirija za likovna dela v sestavi dr. Lev Menase (predsednik), dr. Milček Komelj, Jože Hudeček in Dragomedved je zlati Aritas dodelila karikaturistu in slikarju Binetu Roglju, srebrnega kiparju Petru Cernetu in bronastega arhitekta Lilijani Praprotnik Zupancič. Priznanja bodo prejeli Matjaz Fuchs, Vladimir Makuc in Klavdij Tutta. Literarna komisija v sestavi Igor Gedrih (predsednik), dr. Milan Dolgan, Branko Gradišnik, Mišos Mikeln in Tone Partljič je zlati Aritas dodelila Janku Messnerju, srebrnega Borisu Kuraltu, bronastega Evgeniu Juriču, priznanja pa Franju Franciču, Mitji Logarju, Jolki Milčič, Zarku Petanu in Meti Rainer. Podelili bodo tudi nekaj posebnih priznanj, častna gosta triennale pa bosta (po predlogu Staneta Jagodica) France Mihelič in Zarko Petan. Vsi prispevki bodo publicirani v katalogu, ki bo spremljal razstavo v okviru triennale, ob njem pa bo izšel tudi zbornik Satira multi.

Tiskovno konferenco so organizatorji sicer (verjetno) pripravili z namenom, da bi že tri mesece pred izvedbo opozorili javnost na projekt, saj je odprth se veliko vprašanj. Med gosti na konferenci ni bilo nobenega nagrajence, novinarji si nismo mogli ogledati niti nagrajenih del (ta bodo javnosti dostopna sele na trienalu), vrednost nagrad se ni določena (zlati Aritas pomeni medaljo iz zlata) in bo odvisna od sponzorjev, ki pa jih organizatorji se zbirajo. Projekt, ki so ga ocenili na okoli 10 milijonov tolarjev, bo delno podprlo kulturno ministrstvo, ostalo sponzorji, veliko organizacijskih naprov pa je tudi ljubiteljskih. (V. U.)

PO SLEDI TAKTIRKE

Pevski natečaj F. Tagliavini

Med 18. in 25. aprilom bo v Deutschlandbergu (Nemčija) prvi mednarodni natečaj Ferruccio Tagliavini. Razdeljen bo v dve kategoriji: prva za operne pevce do 35. leta starosti, druga za mlade glasove do 25 let. Zmagovalec višje kategorije bo nastopal v Gradcu, Bad Radkersburgu in Milanu. Predsednica žirije bo Dama Joan Sutherland, ostali člani pa bodo Luciano Chailly, Michael Lakner, Gianpiero Mastromei, Gianni Raimondi, Vittorio Teranova, Mauro Trombetta, Wilma Vernocchi in Yuma Yasumori. Kandidati se lahko prijavijo do 4. aprila na naslov: ISO Deutschlandsberg, Hauptplatz 20, 8530 Deutschlandsberg, Nemčija.

Najlepši glasovi v Münchnu

Znameniti pevski cikel, ki že vso sezono poteka v Herkulesaal v Münchnu, se izteka. Ostaneta se dva koncerta: 2. aprila bo nastopil tenorist Rene Kollo, na klavirju ga bo spremljal Irvin Gate. 29. maja pa se bo predstavila sopranistka Felicity Lott s klavirsko spremljavo Grahama Johnsona. Zadnji tork pa bo pela Teresa Berganza (pri klavirju njen zet Antonio Alvarez Parejo).

Nekateri pevci redko mirujejo

Sopranistka Ana Tomowa Sintow je bila ta teden Marsalica v Dunajski državni operi. To vlogo v operi Kavalir z rožo bo pela 24. in 27. februarja ter 3. marca v londonskem Covent Gardnu. Nato bo potovala v Lizbono, kjer bo 10., 13., 16. in 19. marca Tosca; to vlogo bo tudi predstavila v Berlinski državni operi 24. in 28. marca ter 2., aprila in na opernem festivalu v Macerati (30. 7. in 4. 8.). Mladi tenorist Roberto Alagna pa bo pel marca Rodolfa v operi La Boheme v Toulousu. Aprila bo Grof v Rigolettu v Dunajski državni operi (te vloge bo pel julija tudi v Orange). Novembra bo Alagna Nemorino v Ljubezenskem napoju v Lyonu. Za sezono 1995/96 pa bo prvič pet Verdijevega Don Carlosa v teatru Chatelet v Parizu.

Barolijeva na novem posnetku

Mlada, a že zelo slavna mezzosopranistka Cecilia Bartoli je glavna zvezda novega posnetka Mozartove opere La clemenza di Tito. Posnetek je bil narejen z originalnimi instrumenti pod dirigentsko palico Christopherja Hogwooda (na celu orkestra in zboru The Academy of Ancient Music). Drugi pevci: Heilmann, Jones, Montague, Cachemaille in Bonney. Pripravil: Mi. K.

LIKOVNA UMETNOST / NA OBISKU PRI SLIKARJU ZORANU MUŠIČU

Le kdaj bo konec te človeške morije?

BENETKE - »Res se, 4. aprila bodo v pariskem Grand-Palaisu odprli razstavo mojih del,« je potrdil Zoran Mušič, ki je v teh dneh (12. februarja) praznoval svoj 86. rojstni dan. Ko smo ga obiskali v njegovem beneškem ateljeju, da bi mu čestitali ob visoki obletnici in mu zazeleli se mnogo zdravih in plodnih let, smo bili pripravljeni na to, da bomo srečali človeka, ki ga je visoka življenjska doba vsaj nekoliko upognila, vendar smo se krepko usteli.

Vrata nam je odprl Mušič, kakršnega smo videli pred petimi ali šestimi leti, ravne in pokončne drže, krepkega stiska rok in nas je takoj pospremil v atelje. Se preden smo posedli, se nam je oko ustavilo na številnih že izdelanih platnih, med katerimi je bilo največ avtoportretov, portretov soproge Ide in dachauski motiv, pa drugega. Manjkalo ni tudi praznih platen, kar pomeni, da so pripravljena za nove stvaritve...

Zacetni nelagodni občutek, da sedimo pred slikarjem, razpetim med Benetkami in Parizom, umetnikom, cigar dela bogatijo domala vse najpomembnejše galerije in

muzeje sveta, je presahnil v trenutku, ko je stekla beseda v domačem, slovenskem jeziku. V Smartnem, v goriskih Brdih rojeni slikar namreč ni pozabil svojega materinega jezika, nasprotno - presenetil nas je z izbrano

lili, da je dvigal slusalko z enega ali obeh telefonov, postavljenih pred njim na mizico.

V presledkih smo se torej pogovarjali z Zoranom Mušičem najprej o življenju v Trstu in Gorici, o razmerah v Sloveniji

va z naslovom Tizian in njegovo stoletje, zdaj pa so na ogled dela Poussina, klasičnega francoskega slikarja iz 17. stoletja. Največ na prste ene roke bi lahko nasteli slikarje, ki so videli razstavljeni svoja dela v tej palači za

organizira pariško združenje državnih muzejev, katerega člani so poleg Louvra vsi pomembni muzeji, kot npr. Center Pompidou, Piccasojev muzej, muzej d'Orsay in drugi. Po Parizu bodo razstavo prenesli v Muenchen, pa v New York, London in morda še kam.

Dolgo vas ni bilo v Sloveniji, tudi ob odprtju razstave grafik v Dobrovem ne. Nekateri so računali, da si boste morda ogledali restavrirane podobe Križevega pota na razstavi v Cerovem ali pa v cerkvi v Gradnem?

Res je, dolgo nisem bil v Sloveniji. Imel sem resne zdravstvene težave, ki se počasi popravljajo. Glede Križevega pota pa moram reči, da sem dobil vabilo na otvoritev, vendar nisem bil zadovoljen s tem. Pričakoval sem namreč, da naj bi me o tej nameri obvestili in pridobili moje soglasje za restavriranje oziroma za način restavriranja teh del, tako kot je to normalno v slikarskem svetu. Zato se mi ne zdi ta odnos prav nič korekten.

Pred približno dvema letoma je bilo v Sloveniji nekaj polemik v zvezi z avtorstvom del, pripisanih vam. Se posebej mislimo na zbirko grafik in risb, ki jih je neko slovensko podjetje odkupilo od zasebnega zbiralca iz Dubrovnika. Kaj menite o tem?

Ta dela poznam, saj so sla iz mojega pariskega ateljeja pred dobrima dvema letoma. Kasneje sem zvedel, da so bila prodana v Slovenijo. Vsekakor so avtentična.

Mudi se vam, zato samo se eno vprašanje: pred kratkim so bile spominke proslave ob 50-letnici osvoboditve Auschwitza, prvega maja pa bo prav tako 50-letnica osvoboditve Dachaua, ki ste ga osebno doživljali, zaradi cesar ste ustvarili pretresljive podobe življenja in predvsem smrti v tem zloglasnem taboriscu. Kaj cutite danes, kako doživljate to 50-letnico?

Ne 50 let, meni se zdi - vsaj tak občutek imam - da je od takrat minilo celo stoletje. Toda kljub temu imam Dachau vsak dan pred očmi. Sedaj se spomnim ene, potem druge podrobnosti, včasih podoživljam sekvence dogodkov kot na filmskem traku. Dachau mi kljub »stoletni« casovni oddaljenosti ne gre in ne gre iz spomina. In zal se svet ni spremenil! Moj ciklus iz sedemdesetih let z naslovom Nismo poslednji je tako se vedno aktualen in bojim se, da bo se dolgo. Le kdaj - in ali sploh kdaj - bo konec te človeške morije?!

O. N.

Slikar Zoran Mušič v beneškem domovanju (iz publikacije založbe Kärntner Druck, Celovec)

govorico, v kateri je le tu in tam uporabil razpoznavnejšo italijansko besedo iz likovnega besednjaka. Toda med obiskom smo se tudi prepričali, da govori povrh se tekoče italijansko, francosko in nemščino, ko je v teh jezikih kar naprej odgovarjal na številne pozive, ki so ga nenehno si-

in podobnem, dokler nisimo pršli na dan z vprašanjem, ki nas je najbolj zanimalo. Vemo namreč, da bo umetnik letos razstavljal v pariskem Grand-Palaisu, torej v prostorih, ki so namenjeni najbolj prestižnim razstavam svetovnega pomena. Spomnimo naj, da je bila tu lani velika razsta-

casa njihovega življenja.

»Grand-Palais ima ogromne prostore, tako da bo tu lahko razstavljenih kakih 150 slik in od 100 do 140 risb. Razstava bo odprta 4. aprila, trajala pa bo tri mesece,« je povedal Zoran Mušič, na vprašanje, kdo je njen pobudnik oziroma organizator, pa je dejal: »Razstavo

NOVO NA ODRU

Barbara Gregorič: Porcelanasta muca

Krstna izvedba, Lutkovno gledališče Maribor, režija in dramaturgija Jelena Sitar, likovna podoba in glasba Igor Cvetko, igrajo Metka Jurc, Petra Caserman, Davorin Kramberger in Mirko Cernic, premiera nočoj ob 18.30 v Lutkovnem gledališču Maribor, predviden zaključek predstave ob 19.15, vstopnice po 250 SIT, gledaliski list brezplaten, predstava nima odmora.

Porcelanasta skodelica je svet, zelo majhen, ali pa zelo velik, eden izmed mnogih, za tiste na njem najbrž pomembnih. Porcelanasta muca se odlepi s stene skodelice. Svet, ki je bil do sedaj samo porcelanast, postane se sladek, lesen, gumijast, pa tudi globok in visok, dišeč in moker, skratka zanimiv.

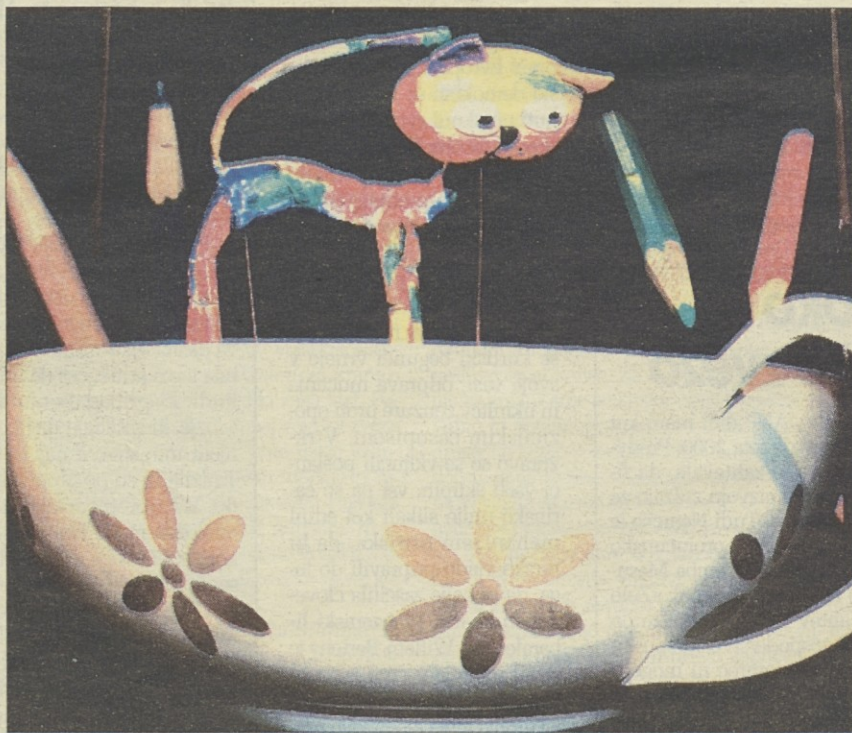
Ko pa njeno raziskovanje ustavi nepremagljiva ovira, zaprta vrata, in ji edini mimoidoči odreče pomoč, ugotovi, da je ta svet tudi črn in grd in hudoben. Ko obrise solze prvega razočaranja, se trdno odloči - in uspe.

Na drugi strani vrat jo zato caka presenečenje... To je kratka vsebina pravljice, ki jo je napisala Barbara Gregorič, sicer pesnica, ki zato le redkokdaj napiše pravljico. Njena kratka proza se precej razlikuje od poezije, pa je vendar del nje. Njene pravljice izražajo zanimiv odnos do predmetnega sveta, za katerega se zdi, kot da bi ga avtorica na svoj način animirala. Iz tega in zato nastaja zanimiva poetika, ki je zelo blizu lutkovnemu gledališču. (M. T.)

Serling - Lukič: Območje somraka

Drama SNG Maribor, dramaturgija Darko Lukič, režija Nenni Delmestre, igrajo Alojz Svete, Livio Badurina, Vlado Novak, Peter Ternovsek, Sonja Blaz, Irena Mihelič, Minu Kjuder, Ivica Knez, Anica Sivec in Zvonko Funda, premiera nočoj ob 20. uri v Minoritski cerkvi, predviden zaključek predstave ob 21.45, vstopnice po 1.200 SIT, gledaliski list 300 SIT, predstava nima odmora.

Z Območjem somraka Roda Serlinga in Albeejevo uspešnico Kdo se boji Virginije Woolf, katere premiera bo čez teden dni na starem odru SNG, pričinja mariborska Drama t. i. ameriski cikel, ki ga namestnik skleniti s Kafkovo Ameriko na jesen. Najnovejšo uprizoritev, »ki ne zeli parodirati tega sveta, temveč skuša v pytonovski maniri razčleniti razpad ameriskega sna kot ceneneba milca za enkratno uporabo«, podpisuje mlada režiserka Nenni Delmestre, ki je studirala na Floridi in pripravlja svoje projekte v Venezueli, Zagrebu in domaćem Splitu, v Sloveniji pa se tokrat predstavlja prvič. Scenograf predstave je Dalibor Laginja, kostumografinja Danica Dedijer, asistentka režije Lina Vengoechea in koreograf Marin Turcu. (M. T.)

Porcelanasta muca se odlepi s stene skodelice (Foto: Bogo Čerin)

SVETOVNA DIPLOMACIJA

Velesile bi se rade znebile balkanskih zdrah

LONDON - Svetovne velesile, ki upajo, da bodo bosanski Srbi vendarle sprejeli za pred meseci predlagan mirovni načrt skupine za stike, skušajo z različnimi taktikami koncati vojno na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Diplomati opozarjajo, da bi lahko novi načrt zaradi nekaterih pomanjkljivosti, ki jih vsebuje - z njim se sicer strinjajo tako ZDA, Rusija, Francija, Velika Britanija in Nemčija - lahko utonil v balkanskem mocvirju in tako doživel enako usodo kot vsa dosedanja mirovna prizadevanja. »Odkrito povedano - nobenih zagotovil ni, da bo ta načrt uspešnejši kot prejšnji,« je izjavil neki evropski diplomat iz bližine skupine za stike, ki skusa doseči premirje med sprtimi stranmi.

»Gre za nadaljevanje procesa iskanja rešitve, ki je doslej dokazal, da mirovni načrt na pogajalski miži se ne pomeni tudi njegove dejanske uresničitve,« je se poudaril. Kontaktna skupina je na torkovem pariškem srečanju sprejela načrt, ki naj bi vseboval vrsto trgovinskih ugodnosti za Srbijo; te naj bi bile, verjetno že prihodnji mesec, uradno potrjene na vrhunskem srečanju v francoski prestolnici. Se vedno pa ni jasno, če bo Srbija kot ključni igralec v tej igri sprejela načrt in če bo resnično pomagal pri prenehanju spopadov v Bosni. Nekateri področnosti so namreč precej nejasne. Srbija, do nedavnega največja podpornica upornih bosanskih Srbov, si obupno želi ukinitve sankcij Združenih narodov. To se bo zgodilo le, če bo Beograd priznal Hrvasko in Bosno kot samostojni državi, hkrati pa naj bi se vse nekdanje jugoslovanske republike medsebojno priznale. Takšno priznanje bi vsaj na papirju pomenilo konec sanj o »veliki Srbiji« in velik udarec srbski manjšini na Hrvaskem in v Bosni. Vse doslej je srbski predsednik Slobodan Milošević kazal naklonjenost takšnim dra-

stičnim korakom, saj se je že avgusta lani odločil, da v zameno za ukinitve nekaterih sankcij preneha posiljati pomoč bosanskim Srbom. Francija naj bi Miloševiću novi načrt predstavila še do konca tega tedna.

»Najbolj pomembno je vprašanje, če bo Milošević podprl načrt. Če ga bo le deloma, bomo spet tam, kjer smo bili že tolikokrat doslej,« je izjavil neki član kontaktne skupine. Prav tako se ni jasno, če bodo v zameno za beograjsko sodelovanje ukinjene vse sankcije ZN. Nekateri evropski diplomati dvomijo, da bodo ZDA, ki so proti Beogradu in bosanskim Srbom zavzele posebno trdo stališče, zaradi domače opozicije lahko izpolnile obveznosti sporazuma.

»Predlogi se ne skladajo z njihovo politiko, zato bi lahko prišlo do nasprotovanja v Kongresu in v času, ko bi srbske vojne zločine obravnavalo sodišče ZN,« je izjavil spet drugi diplomat. Po načrtu naj bi Hrvaska priznala krajinskim Srbom določeno avtonomijo; Krajina bi lahko postala novo vojno žarišče, saj je Zagreb mirovnim silam ZN po juniju ukazal umik. Hrvaska namreč poudarja,

Mir je še daleč

da 12 tisoč vojakov Unproforja le krepki moč krajskih Srbov, ki so precej bojevito razpoloženi. Če bi na tem območju prišlo do novih spopadov, obstoja nevarnost, da se bodo razširili v Bosno, pričakovati pa je tudi nove zaplete med Srbijo in Hrvasko. Za bosanske Srbe naj bi mednarodne sankcije veljale se tri leta, saj ti nadzorujejo 70 odstotkov Bosne in bi tako ostali še naprej izolirani. Bosanski Srbi vztrajno zavračajo sporazum, ki predvideva razdelitev Bosne na polovico, na srbski in muslimansko-hrvaski del. Lanskega julija je kontaktna skupina zahtevala brezpogojen sprejem taksnega načrta. Njen zadnji predlog se nekoliko oddaljuje od tega mirovnega načrta, ki naj bi bil le osnova za nadaljnja mirovna pogajanja.

»Upati je, da bodo zaradi groznice o nadaljevanju osamitve bosanski Srbi prisiljeni spremeniti svoje stališče,« je izjavil neki diplomat, ki je želel ostati neimenovan ter hkrati odkrito priznal, da dvomi v to opcijo.

Razmere v Bosni kažejo, da je mir še daleč. Premirje, ki je ob koncu preteklega leta zacelo veljati po posredovanju nekdanjega ameriškega predsednika Jimmyja Carterja, stoji na majavih nogah in bo prenehalo veljati konec aprila. Takrat naj bi muslimanska stran ali pa Srbi zaceli pomladansko ofenzivo. **Nicholas Doughty / Reuter**

Hrvaška zavrnila mirovni predlog

ZAGREB - Rekli bi lahko, da je uradni Zagreb zavrnil načrt Z4 za rešitev vprašanja zasedenih območij na Hrvaskem, ki ga je pripravila skupina ruskih, ameriških in evropskih veleposlanikov. Odbor za notranjo politiko in varnost, ki je pristojen za sprejetje omenjenega načrta, je namreč na svojem četrtkovem zasedanju označil načrt Z4 za »slabo in neustrezno rešitev«.

Zagreb je ravnal pri javnem razpravljanju o načrtu Z4 zelo modro. Tudman, ki mu je veleposlaniška četverica načrt izročila, je namreč izjavil, da ima predlagana rešitev nekatero pomanjkljivost, z dokončno oceno pa je previdno počakal. Po drugi strani Knin načrta ni hotel niti pregledati in zato je Zagreb dobil še dodatne točke.

Podpredsednik hrvaškega parlamenta Vladimir Seks pa je včeraj povedal, da je načrt nesprejemljiv, ker »ni pravno utemeljen«. Republika Hrvaska in Krajina naj bi namreč sklenili sporazum kot dva enakopravna subjekta, kar pa je po mnenju hrvaške vlade nekaj popolnoma nesprejemljivega in nezaslišanega. Hrvaska namreč ne more dovoliti, da bi imel del države tako visoko stopnjo avtonomije, da bi lahko deloval praktično kot država v državi. Po drugi strani pa Knin uveljavlja za Krajino status države in zato ni pripravljen sprejeti nobene rešitve, po kateri bi moralo priti do integracije z Zagrebom ali pa do vključevanja v hrvaški pravno-politični sistem.

Zanimivo pa je, da je Zagreb zavrnil načrt Z4 ravno v času, ko se približuje datum Unproforjevega odhoda iz Hrvasko. Rok za umik se namreč izteče že čez mesec in pol.

V četrtek so v Zagrebu objavili tudi izjavo ruskega zunanjega ministra Kozirjeva, ki je dejal, da Rusi svojih modrih celad ne bodo umaknili s hrvaškega ozemlja, saj bi - po njegovem mnenju - že takoj izbruhnil novi spopadi. Za razliko od Americanov in Nemcev pa Rusi ne predlagajo nikakršne nove rešitve.

Američani bodo verjetno napeli vse sile, da se bo hrvaška zahteva uresničila samo delno. Unproforju na Hrvaskem bodo skušali poiskati novo funkcijo, po določilih washingtonskega načrta pa naj bi modre celade v prihodnje opravljale vlogo nekakšne mirovne policije. Lahko pa se zgodi, da vodilni mednarodni akterji ne bodo našli skupnega jezika pri določanju nove vloge Unproforju na Hrvaskem. Zagreb vidi v izjavi Kozirjeva željo Rusije, da bi se za nekaj časa ohranila trenutni položaj na Hrvaskem in podaljvali status quo - oziroma srbsko okupacijo - na zasedenih območjih. **Darko Pavičić**

SEVERNA KOREJA

Mladi predsednik Kim Jong Il je slavil rojstni dan

SEUL - Severni Korejci so ob rojstnem dnevu predsednika Kim Jong Ila z ovacijami pozdravili njegove politične odločitve, vključno z grozno, da bo prekal določeno zaustavitvi jedrskega oboroževanja. Nepredvidljivega predsednika na množično proslavo sicer ni bilo, kljub temu pa je korejska tiskovna agencija ta dan razglasila za »najsrečnejši praznik človeštva.«

Na predvečer predsednikovega rojstnega dneva je zunanji minister komunistične vlade v Pjongjangu podal izjavo, v kateri omenja možnost, da se Severna Koreja ne bo držala doseženega sporazuma o jedrski oborožitvi. To naj bi se zgodilo v primeru, če bi hotel Washington prisiliti Pjongjang, naj začne uporabljati jedrske reaktorje, izdelane v sosednji Južni Koreji. Ameriške oblasti so ocenile, da gre za izsiljevanje, od katerega si Severna Koreja obeta več ugodnosti, kot je bilo dogovorjeno. Južnokorejski predsednik Kim Young Sam pa je za Reuter izjavil: »Ne verjamem, da se lahko Severna Koreja kar tako ograди od doseženega dogovora. Ta dogovor potrebuje, saj je to ključ do boljših odnosov z Združenimi državami.«

Grozna severnokorejske vlade je pršla prav v trenutku, ko se pomocnik državnega sekretarja ZDA Winston Lord odpravlja na obisk v Južno Korejo, kjer naj bi se s seuleskim vodstvom pogovarjal o koordinirani politiki obeh držav na marčevskih pogajanjih s Pjongjangom. Dogovor med ZDA in Severno Korejo so podpisali oktobra lani v Zenevi. Washington se je obvezal, da bo do 21. aprila letos Severnim Korejcem dobavil jedrske reaktorje in druge energetske vire v vrednosti 4,5 milijarde dolarjev. Pjongjang pa je obljubil, da bo prekinil svoj jedrski razvojni program, za katerega Zahod trdi, da je namenjen oboroževanju.

Ameriški prestavniki menijo, da najnovejša groznja se ne pomeni, da je dogovor v nevarnosti. Ocenjujejo, da gre zgolj za pridobivanje cim boljših pogajalskih položajev pred naslednjim krogom pogovorov, vendar pa se je ameriška stran trdno odločila za južnokorejske reaktorje. Ti naj bi predstavljali sploh edino možnost, saj ustrezajo tudi severnokorejskim standardom. Zato podpredsednik južnokorejske vlade Kim Deok predlaga, da naj bi v pogodbo o dobavi reaktorjev vstavili posebno klavzulo, ki bi njegovi državi zagotovila, da bo Severna Koreja sprejela njene reaktorje. Južna Koreja je tudi edina država, ki je že prevzela nase del ogromnih stroškov za oskrbo Pjongjanga z novo jedrsko opremo.

Moon Ihlwan / Reuter

EVROPSKI PARLAMENT / GLASOVANJE PROTI CARINSKI UNIJI S TURČIJO

Ankara si ne zasluži nagrade!

STRASBOURG (dpa) - Zaradi »hudih kršitev človekovih pravic« in neustavljivega nasilja v predelih s kurdskim prebivalstvom se je Evropski parlament včeraj z veliko večino (239 glasov proti 114) izrekel proti hitri sklenitvi carinske unije med Evropsko zvezo in Turčijo. Brez soglasja parlamenta carinska unija, predvidena za 1. januar 1996, ne more stopiti v veljavo.

Evroposlanci se v Strasbourgu niso izrekli o časovni omejitvi njihove odločitve. Z njihovim soglasjem pa je te-

sno povezan »napredek v smeri demokratizacije in spostovanje človekovih pravic«. Najverjetneje bo Evropski

parlament o Turčiji ponovno razpravljati sele jeseni. V skupni resoluciji socialdemokratov, levih strank in liberalov so vlado v Ankari pozvali, naj izpelje ustavno reformo »s ciljem, da bi bolje jamčili varovanje demokracije in človekovih pravic v Turčiji in prispevali k rešitvi ciprskega problema.« Med razpravo je večina govornikov v okrogli dvo-

rani zaradi groznje Aten, da bodo uporabile pravico veta, nasprotovala temu, da bi vprašanje carinske unije povežali pogajanja o članstvu Cipra v Evropski zvezi. Krščanski demokrati so v zadnji minuti umaknili svoje soglasje k skupni resoluciji. Evroposlanci so zavrnili predlog zelenih o konkretnih predpogojih za »miroljubno rešitev kurdskega vprašanja«: izpustitev zaprtih kurdskih poslancev v turskem parlamentu, preklic izrednega stanja, možnost, da se kurdski begunci vrnejo v svoje vasi, odprava mučenja in ukinitve cenzure proti opozicijskim časopisom. V razpravo so se vključili poslanci vseh skupin, vsi pa so carinsko unijo slikali kot edini mehanizem pritiska, da bi tursko vlado pripravili do tega, da bi bolje zascitila človekove pravice. Nizozemski liberal Jan Willem Bertens je strnil mnenje večine evroposlancev v plenarni dvorani: »Turčija tepta človekove pravice in zdaj naj bi jo se nagradili s carinsko unijo!«

AFGANISTAN / ZGODOVINA SE PONAVALJA

Nove etnične napetosti

Boju za oblast med Tadžiki, Talibani in Pahtuni ni videti konca

ISLAMABAD - Zaradi neustavljivega napredovanja Talibanov (afganistanskih fundamentalistov) proti Kabul postaja cedalje bolj jasno, da Afganistanu vnovič grozi etnična vojna. Potem ko so v tork Talibani zavzeli kabulsko cetr Carasjab, kjer je imel sedež vodja upornikov Gulbudin Hekmatjar, je pričakovati, da se bosta za oblast nad Kabulom potegovali dve struji: Pahtuni, člani talibanskega gibanja, in Tadžiki, katerih enote nadzorujejo afganistansko prestolnico.

Pahtuni in Tadžiki sta največji etnični skupini, saj po številu prekasata šiitske Hazare, Uzbeke in Turkmene. Tadžiki sta tudi predsednik Burhanuddin Rabbani in njegova desna roka Ahmed Massoud. Večkrat sta bila tarča kritik, ces da imata samo podporo ljudi, ki pripadajo njuni etnični skupini. Može, ki zasedajo na obrambnem in notranjem ministrstvu najvišje položaje, so tudi Tadžiki in so po prepričanju blizu Massoudu. V nasprotnem taboru, tudi sovrazno razpoloženim do Hekmatjarjevih somisljenikov, imajo velik vpliv Pahtuni, zato ne preseneča Hekmatjarjev hiter umik iz predmestja Kabula, saj se je tako izognil položaju med dvema ognjema - Talibani in Tadžiki.

Po drugi strani nekateri dobro obveščeni viri poročajo, da se več Hekmatjarjevih poveljnikov, etničnih Pahtunov, ni pripravljeno bojevati s svojimi »brati« Pahtuni, ki podpirajo Talibane. Po nepotrjenih infor-

macijah naj bi bil Pahtun tudi poveljnik predsednikove vojske Rabbaniju Rasul Sajat, vendar naj bi se priključil Talibanom, kar naj bi bil znak, da prihaja do oblikovanja etničnih vojsk.

Nevarnost etničnih spopadov se je prvič pokazala po padcu komunističnega režima aprila 1992, ko so se v boju proti Hekmatjarjevi vojski združili borci treh etničnih manjšin. Ker nikoli ni poudarjal etnične pripadnosti svojih privrženec, med Hekmatjarjevimi somisljaniki doslej ni prišlo do razdora. Potem ko je pred dvema stoletjema nastala država Afgancev, so ji vedno vladali Pahtuni; tudi zadnji predsednik, komunist Najibulah, je bil Pahtun, znan po svoji spretnosti, da je rivalstvo etničnih skupin obrnil v svojo korist.

Massoud, po rodu s severa države, heroj iz afganistansko-sovjetske vojne (1979-1989), je prevzel nadzor nad Kabulom po Najibulahovem odstopu in prekinil tradicijo, po kateri so vedno vladali Pahtuni. Leta 1929 je neki Tadžik, imenovan Batha-e Saqao (sin prinasaalca vode), prekinil pahtunsko tradicijo oblasti in prevzel nadzor nad Kabulom. Po devetih mesecih ga je z oblasti vrgel Pahun Nadir Sah, oče kralja Zaherija Saha, ki je zivel v izgnanstvu v Rimu. Saqao je doletela smrt z obesanjem in zno-va so pršli na oblast Pahtuni. Massoud zagotavlja, da se zgodovina ne bo ponovila.

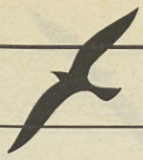
Hervé Clerc/AFP

Revne dežele globoko razočarane nad Evropsko zvezo

BRUSELJ (dpa) - Oster spor med članci Evropske zveze, ki se ne morejo dogovoriti o visini pomoči državam v razvoju, je zasenčil dolgoletno sodelovanje z najrevnejšimi državami sveta.

Zunanji ministri EZ v tork zvečer na svoji izredni seji niso našli skupnega jezika, v četrtek pa se je že po dobri uri pogovorov končalo srečanje s predstavniki sedemdesetih t. i. AKP-držav iz Afrike, Karibov in Pacifika. Predstavniki držav v razvoju so bili globoko razočarani in zdaj upajo na pomoč nemškega zveznega kanclerja Helmuta Kohla. Franciji, ki trenutno predseduje Evropski zvezi, bi bilo »iz političnih in etičnih razlogov« prevec

nerodno, če bi državam AKP dali manj kot dvanajst milijard ekujev do leta 2000. Predsem Velika Britanija pa je zahtevala, da finančno pomoč deželam v razvoju znižajo za približno trideset odstotkov. Tudi Nemčija je v Bruslju opozorila na kočljivo proračunsko stanje. Predsednik AKP-držav Temba Masuku pa je na tiskovni konferenci priznal: »Zelo sem razočaran.« Zahtev Evropske zveze po demokratizaciji, tržnem gospodarstvu in spostovanju človekovih pravic namreč ni mogoče uresničiti »v razmerah splošne revščine«, je dejal Masuku in dodal, da želi ponovno odpotovati v Bonn, da bi se tam sestal samo s kanclerjem Kohlom.

RUSIJA / ZASEDANJE PARLAMENTA

Boris Jelcin se izogiba odgovornosti

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je v včerajšnjem govoru pred parlamentom podvomil v uspeh celotnega ruskega sistema: menil je, da oboroženene sile niso dovolj izurjene, da je pravni sistem neucinkovit in birokrati skorumpirani. Svoji osebni odgovornosti za razmere v državnem vrhu se je izognil.

Ta dolgo pričakovani nagovor narodu, ki je bil že dvakrat prestavljen zaradi zdravstvenih težav in namigovan, da je predsednik izgubil nadzor nad oblastjo, je Jelcin dobro pripravil; ceprav je govoril monotono, je bil njegov glas odločen. Bolj bojevit je bil le zadnji del govora, ki je trajal približno petnajst minut in v katerem je kritiziral posredovanje ruskih oboroženih sil v »secesionistični Čečeniji«. Napad na račun »pomankljive izurjenosti in pomanjkanja koordinacije ter slabe tehnične pripravljenosti« v oboroženih si-

lah ni bil posredno namerjen vrhovnemu vojaškemu poveljstvu, pač pa le nekaterim posameznikom, odgovornim za številne spodletle akcije v Čečeniji. »Reforme v oboroženih silah potekajo prepočasi,« je dejal. Predsednik je hkrati tudi poveljnik oboroženih sil in izdaja vse pomembne ukaze, zato je prišlo do posredovanja v Čečeniji po Jelcinovi odločitvi, ki se je za ta korak odločil z obrazložitvijo, da je treba ohraniti rusko ozemeljsko celovitost. Hkrati je Dudajev vodstvo označil kot »skupino kriminalcev«,

Predsednik Jelcin je včeraj ostro kritiziral rusko vojsko (Foto: AP)

ki se prav nič ne razlikuje od kolumbijske narkomafije, cečensko območje pa sodi v »zlati azijski trikotnik«, kjer pridobivajo ogromne količine heroína, zato je

država prisiljena posredovati,« je poudaril Jelcin. V skladu z ustavnimi določili predsednik v svojem nagovoru narodu ne sme napovedovati sprememb v vladi. V besedilu, ki so ga včeraj dobili parlamentarci, je Jelcin kljub temu napovedal nekatere notranje spremembe, do katerih naj bi v prihodnjih mesecih prislo zaradi »reform v oboroženih silah«. V medijih se slišja tudi o novih imenih na celu ruske armade, v notranjem ministertvu

in protiočevalni službi. Se pred kritiko na račun oboroženih sil, je Jelcin ocenil delovanje vseh drugih državnih služb; po njegovih besedah je birokratski pravosodni aparat v »globoki krizi«, saj kriminal narašča, nekateri funkcionarji pa »se bolj zanimajo za komercialne posle«. Prizanesel ni niti varnostnim organom, »ki jih razjeda korupcija«.

Kot sodnik in pridigar je odgovoril tudi vsem, ki mu očitajo samodrstvo, saj naj bi vrhovni rabsodnik vedno odločil za najpomembnejših državnih zadevah.

»Ruska oblast bo učinkovita le, če bo njena politika jasna in predvidljiva, če ne bo samovoljna in nespo-

sobna,« je poudaril, vendar ni niti z besedo omenil svoje prihodnje strategije. Da bi se izognil »nevomnostim totalitarizma«, se je zadovoljil z izjavo, da je »treba spodbujati demokratične dejavnosti v državi« ter poudaril, da morajo državljani »poznati svoje pravice«. Glede posredovanja v Čečeniji je predsednik komunistične partije Genadij Zjuganov Jelcinov govor kritično ocenil, ker je bil »brez jedra«, saj ni bila »omenjena nobena prioriteta.«

»Za napake cečenske intervencije mora placati vrhovni poveljnik oboroženih sil,« je dejal zunaj parlamentarne dvorane, »to pa pomeni Boris Jelcin.«

Paola Messina / AFP

NOVICE

Ira ogroža mirovni proces na Severnem Irskem

LONDON - Včerajšnje izjave katoliških in protestantskih politikov so vnovic ogrozile mirovna prizadevanja na Severnem Irskem. Pet mesecev po Irini enostranski razglasitvi premirja je Mitchell McLaughlin, generalni sekretar Sinn Feina, političnega krila Ire, v intervjuju za BBC izjavil, da Ira nikoli ni obljubila, da bo dokončno prenehala z nasilnimi akcijami za dosego svojih političnih ciljev. McLaughlin je se dodal, da Sinn Fein ne bo odstopil od načrta vnovične združitve Severne Irske z Republiko Irsko. Severnoirski protestantski unionisti pa so v pismu britanskemu premierju Johnu Majorju opozorili, da ne bodo privolili v predajo province Dublinu. (dpa)

Irak kljub sankcijam OZN izvaža nafto

NEW YORK - Irak kljub sankcijam OZN na dan izvozi tudi do 200 tisoč sodčkov (sodeček vsebuje približno 159 litrov) nafte, je v včerajšnji izdaji zapisal New York Times, ki se sklicuje na izjave vodilnih mož v svetovni naftni industriji. Poznavalci razmer ocenjujejo, da so Iranci, predvsem posamezniki, s to prepovedano trgovino zaslužili že približno 800 milijonov dolarjev. Nafto naj bi preprodajali najbližji sodelavci Sadama Huseina in voditelji iraških Kurdov, prek njihovega ozemlja pa menda v Tucijo potujejo celi konvoji tovornjakov, otovorjenih s črnim zlatom. Kupce najbolj privlači nizka cena iraške nafte, saj sodeček stane le od osem do deset dolarjev, medtem ko je sodeček enako kakovostne nafte na svetovnem trgu vreden 14 dolarjev. Pred uvedbo mednarodnih sankcij proti Iraku je ta država dnevno izvozila približno 2,5 milijona sodčkov nafte in na leto zaslužila tudi do 12,7 milijarde dolarjev. (dpa)

Havel in Weiszäcker dobila katalonsko nagrado

BARCELONA - Češki predsednik Vaclav Havel in nekdanji nemški predsednik Richard von Weiszäcker sta letosnja dobitnika »Menarodne nagrade Katalonije«. Odločitev žirije, ki jo vodi ministrski predsednik Katalonije Jordi Pujol, so razglasili včeraj. Nagrado, vredno 13 milijonov pezet, so letos podelili že sedmic, namenjena pa je politikom, ki so naredili največ za dobrobit svojih državljanov. (dpa)

Sto tisoč pogrešanih v Latinski Ameriki

CIUDAD DE GUATEMALA - V gvatemalski prestolnici so se včeraj sestali sorodniki žrtv političnega nasilja iz številnih držav Latinske Amerike. Po podatkih udeležencev srečanja, ki so prišli iz Argentine, Cila, Salvadorja, Gvatemale, Hondurasa in Mehike, je v zadnjih desetih letih v Latinski Ameriki izginilo več kot sto tisoč političnih nasprotnikov tamkajšnjih režimov. »Spregovorimo v imenu 45 tisoč izginulih Gvatemalcev, 30 tisoč Argentincev, osem tisoč Salvadorcev in tisoč Bolivijcev, Kolumbijcev, Cilencev, Honduracancov, Perujcev in pogrešanih iz drugih držav,« je izjavila Alicia Garcia iz Salvadorja. Predsednica Združenja svojcev aretiranih in izginulih v Latinski Ameriki (FEDEFAM) Pamela Pereira, ki prihaja iz Cila, pa je v svojem govoru za nastale razmere v Latinski Ameriki obtožila ZDA. (dpa)

Nova poljska vlada se ne bo bistveno razlikovala od stare

VARŠAVA - Poljski casopisi so včeraj pisali, da bo nova poljska vlada, ki jo sestavljajo nekdanji ministri Jozef Oleksy, zelo podobna dosedanjim vladam predsednika kmečke stranke Waldemara Pawlaka, in sicer tako po programu kot po ljudeh, ki bodo zavzeli ministrske položaje.

Leve stranke, ki sestavljajo Zvezo demokratične levice, in Kmečka stranka, so v sredo podpisale nov koalicijski sporazum, po katerem si bodo prizadevale za razvoj gospodarstva, administrativno in socialno reformo, javno varnost, spremembo pravosodnega sistema ter delovanje za vključevanje Poljske v evropske integracijske tokove. »Nova vlada bo torej nadaljevala začete spremembe,« je podpis sporazuma komentiral Jozef Oleksy. Po uradnih virih bodo v novem vladnem kabinetu imeli nekdanji komunisti devet ministrov, osem pa člani Kmečke stranke.

V vladi tako ostajajo nekateri sedanji ljudje, med njimi Grzegorz Kolodko (financi minister), Włodzimierz Cimoszewicz, pravosodno ministertvo, Wiesław Kaczmarek, minister za privatizacijo, Barbara Blika, Bogusław Liberadzki, Le-

slek Miller ter Jacek Zochowski, vsi člani Zveze demokratične levice. Kmečka stranka naj bi ohranila enega od podpredsednikov vlade (v Pawlakovem kabinetu je imela tri), in sicer naj bi svoj položaj obdržal Aleksander Luczak. Kmečka stranka naj bi po napovedih obdržala ministertva za mednarodno gospodarsko sodelovanje, kmetijstvo, kulturo, izobraževanje, komunikacije, okolje in načrtovanje, vendar naj bi ministrske položaje prevzeli sedanji pomočniki ministrov.

49-letni Oleksy, predsednik sejma, se je že sestel s predsednikom Walenso, s katerim sta se pogovarjal o kandidatih za zunanjega, obrambnega in notranjega ministra. Walensa mu je predlagal svoje tri kandidate - Zbigniewa Okonskega za obrambnega, Andrzeja Milczanowskega za notranjega in Andrzeja Ananicza za zunanjega ministra. V skladu z zakoni mora sejem glasovati še o predlogu o nezaupnici Pawlakovi vladi in Oleksyjevi kandidaturi. Če bodo poslanci predloga sprejeli, mora Oleksy v 21 dneh sestaviti novo vlado, ki jo mora nato potrditi se predsednik Walensa. Stanisław Waszak/AFP

REPUBLIKANSKI KONGRES BI RAD ZMANJŠAL PRISPEVKE OZN IN OKREPIL NACIONALNO OBRAMBO

Drugačna vloga ZDA v svetu

Bela hiša opozarja na katastrofalne posledice zakonskega predloga

V drugi zapovedi politične biblije ameriških republikancev, »pogodbe z Ameriko« Newta Gingricha in njegovih konservativnih prijateljev, piše, da nočejo nobenih ameriških vojakov pod poveljstvom Združenih narodov, zato pa želijo okrepiti obrambno pripravljenost ZDA. Zmagovalci novembrskih parlamentarnih volitev ne drzijo krizem rok: v ameriskem kongresu ze krozi zakon, zaradi katerega se demokratiški Bel hiši in State Departmentu, generalnemu sekretarju Združenih narodov in voditeljem številnih držav sveta dvigajo lasje.

Zakon o oživitvi nacionalne varnosti naj bi prepričal predsedniku, da pošlje ameriške državljanje v enote modrih celad, korenito zmanjšal ameriške prispevke Združenim narodom in sredstva prenesel na razvijanje novih vojaških sistemov za obrambo ZDA, predvsem za zračno obrambo pred sovražnimi izstrelki vseh vrst. Poleg tega republikanci zahtevajo, naj vojska zveza Nato takoj sprejme med svoje vrste nekaj vzhodnoevropskih držav. Po njihovem mnenju je računanje na reformistične sposobnosti ruskega predsednika Jelcina popolnoma napačno in je zdaj zadnji čas, da mu Nato z zaščito Poljske, Češke, Madžarske in najbrž tudi Slovaske pove, kje so meje ruskih apetitov.

Zunanji minister Warren Christopher in obrambni William Perry sta ostro nastopila proti predlogu novega zakona in zadržila, da bi omejitve predsednikove svobode pri odločanju o mednarodnih strateskih vprašanjih ogrozila, ne pa oživila ameriško varnost. Poudarila sta, da so predsedniki od Harryja Trumana do Georgea Bu-

sha učinkovito uporabljali Združene narode, če je bilo treba. Cena, ki jo za to Združenim narodom placuje Washington, po njunem mnenju ni previsoka, pa čeprav ZDA prispevajo v blagajno mirovni operacij OZN kar četrtno vsega denarja.

Poleg tega naj bi nacrt novih satelitskih sistemov obrambe pred sovražnimi izstrelki, ki močno spominja na vojne zvezd Ronalda Reagana, preveč obremenil proračun v času, ko v ZDA demokrati in republikanci tekmujejo v priseganju na uravnoveženost državne porabe. Ta del zakona so v sredo že ubili demokratiški politiki v predstavniskem domu, ki so dosegli dopolnilo, da je razvijanje sedanjih protiraketnih sistemov boljše od novih, nepreverjenih.

Toda razprav o prihodnji strateski in zunanje-politični usmerjenosti Združenih držav s tem zanesljivo se ni konec. Ze mogoče, da je zavzemanje za zmanjšanje ameriške vloge v svetu kratkovidno in potencialno nevarno. Toda zagovorniki drugačne zunanje politike ZDA imajo tudi nekaj dobrih argumentov. Vojska zveza Nato dejansko nima veliko možnosti za preživetje, če ne bo pred nedemokratičnimi silami branila vse Evrope. Poleg tega so Američani bolj razočarani nad zahodno nesposobnostjo ureditve položaja na Balkanu od Zahodnih Evropejcev in tudi očitki Združenim narodom so pogosto zelo upravičeni. Republikanci bodo izpolnili drugo zapoved svoje pogodbe z Ameriko, če bodo prenehali zagovarjati nevarni izolacionizem, ki so ga tudi Američani drago placali v dveh svetovnih vojnah tega stoletja, in OZN prisilili v razmisljanje o pomanjkljivosti, ki jih ni malo.

Barbara Kramzar

O čem pišejo drugje po svetu

O Borisu Jelcinu

»Ruski predsednik je imel govor v parlamentu. Ostro je napadel rusko vojsko, ki naj bi bila po njegovih besedah največji krivec za neuspeh cečenskega posredovanja. Poleg tega je Jelcin opozoril Zahod, da mednarodno politično prizorišče nujno potrebuje sodelovanje Rusije: slednje so ključni stavki Jelcinovega govora pred obema domovoma ruskega parlamenta ... Jelcin je pojasnil, kaj se je v Rusiji dogajalo in kaj se se dogaja. Svetu je zagotovil, da demokratični eksperiment v Rusiji ni na mrtvi točki. Decembra letos naj bi izvedli parlamentarne, junija naslednje leto pa predsedniške volitve. Toda mnogi napovedujejo možnost, da bodo zaradi cečenskega poloma volitve prestavili ali pa celo razveljavili.« (Corriere della Sera, Rim)

O mejnem sporu med Perujem in Ekvadorjem

»Nejasen potek mej je vedno znova razlog za sovražnosti. V vojni leta 1941 je Ekvador izgubil znaten del teritorija, ki ga je imel za svojega. Pri tem se je skliceval na (nikoli natančno določene) meje starih španskih podkraljevin. Danes imajo latinskoameriske države natančno določene meje, vendar se vedno obstajajo tudi sporna območja, na primer sverni Cile. Vnovični izbruh sovražnosti med Perujem in Ekvadorjem je se enkrat pokazal, da je treba natančno določiti vse meje tudi zato, da bi se ohranili mir v Latinski Ameriki ... Primer te vojne, ki naj bi bila po zadnjih poročilih skoraj končana, bi moral vladam dati vedeti, da morajo v večji meri podpreti razvoj neke bratske kulture s sosednjimi državami. Nacionalistični glasovi, ki jih je bilo slišati v nekaterih mestih, pa so zelo zaskrbljujoči.« (El Pais, Madrid)

O poljskih politikih

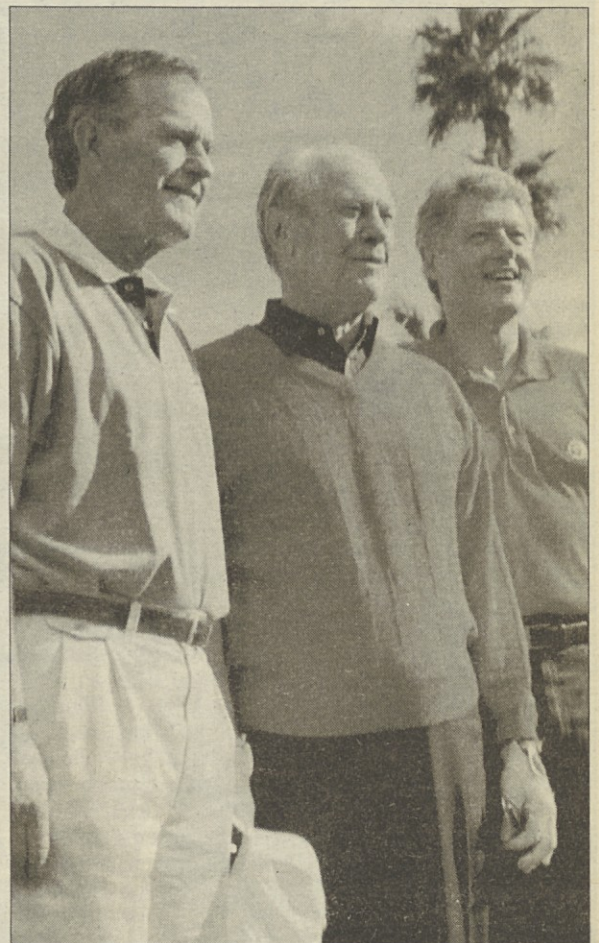
»Volja, da bi v dobrobit države vsaj začasno pozabili na svoje osebne ambicije, je pri poljskih politikih kaj malo razvita - in to na obeh straneh ... Zdej se jim maščuje dejstvo, da so vprašanju, kakšen politični sistem naj dobi Poljska, posvetili premalo časa. Prehodna ustava pušca odprtih preveč vprašanj, ki se nanasajo na to, kdo ima v bistvu oblast v rokah. Obe strani si sedaj skušata ta pravila razlagati po svoje. Dejstvo, da kompromis ni možen, bi moralo ljudstvo zbuditi iz njegovega političnega spanca. Ob naslednji priložnosti je treba izvoliti druge ljudi, kar bi poducilo tistega enega (Walenso), kot tudi ostale (njegove nasprotnike).« (Die Welt, Berlin)

O Mehiki

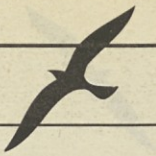
»Namesto da bi z odločnimi dejanji vzbudil zaupanje, Zedillo zdaj Mehiko in njene partnerje znova pušca v negotovosti. Odkar je mehiska vojska začela novo ofenzivo v Chiapasu, je minil komaj en teden, in že so opustili svoj poglaviti cilj - aretacijo vodij zapatistične osvobodilne vojske. Namesto tega pa so izpolnili eno bistvenih zahtev zapatističnih upornikov: odstavili so spornega guvernerja Chiapasa, Robleda. Zato Zedillo sedaj upa, da se bodo uporniki vnovic vrnili k pogajalski mizi. - Zelo težko je razumeti dogajanja v Chiapasu.« (Neue Zürcher Zeitung, Zürich)

O Bosni

»Za diplomatsko rešitev bosanskega spora sta pomembna predvsem dva datuma: 31. marec in 30. april. Zadnji dan marca naj bi se pričel umik modrih celad iz Hrvaske in to pomeni, da bodo Hrvati in krajinski Srbi prepusteni sami sebi. Tridesetega aprila pa se izteka pogosto kršeno premirje, ki so ga podpisali Muslimani in Srbi v Bosni. Z drugimi besedami: eksplozija je programirana. Prej ali slej. Zdej smo sredi februarja. Francozi skušajo od Amerike dobiti zeleno luč za mirovni nacrt po sistemu korenčica in palice, torej za zadnjo možnost rešitve bosanskega spora. Na papirju je seveda vse možno. Tudi to, da si ustvarijo čisto vest, s pomočjo katere lahko kasneje trdijo, da so poskušali doseči nemogoče.« (Dernieres Nouvelles d'Alsace, Strasbourg)

Medtem ko predsedniki igrajo golf, senatorji napadajo predsedniške pristojnosti (Foto: AP)

INDIJA / ORGANIZACIJA DALIT SENA JE ŽENSKAM NEDOTAKLJIVIH RAZDELILA PUŠKE

Ponižane ženske z orožjem v roki branijo svojo čast

V Biharju so pripadniki višjih kast sedaj končno postali previdnejši

PATA (INDIJA) - V somraku kolibe iz slame in blata 35-letna kmetica s puško v roki govori o Phoola Devi, »kraljici banditov«, ki je postala vzornica za vse ženske »nedotakljivih« in simbol indijskih protislovij za ves zahodni tisk.

Zenske te borne in revne vasi v osrčju Biharja, kjer je Buda prvič pridigal in kjer je vladal mirovniški kralj Asoka, so se uprle, ko so latifudisti pred enim letom neko njihovo vasčanko prisilili, da je gola skozi vas. To je običajna kazen, ki jo mogotci indijskega podedelja naprtijo revnim ženskam. »Nismo protesirale, ker so bili oboroženi,« je povedala neka vasčanka. Zglasile smo se pri doktorju Sathyanandu Sharmi,

bivšemu kirurgu, ki se je odpovedal svojemu poklicu, tako da bi lahko pomagal najrevnejšim.

Da bi odpravil »rakasto tvorbo nedotakljivosti«, po kateri mora dobra polovica Indijcev zaradi grehov v prejšnjih življenjih kot zivali živeti v najhujši bedi, je Sharma pred tremi leti ustanovil politično-vojaško organizacijo Dalit Sena. »Samo strah bo prisilil višje kaste, da se bodo spremenile in spostovale pripadnike nižjih kast,« trdi Sharma. Njegova organizacija je ženskam kaste nedotakljivih razdelila 2.800 pušk, za boj pa usposobila 3.700 žensk. Pobuda je bila kot kaze uspešna, ker so po oborožitvi žensk posali pripadniki višjih kast previdnejši.

»Kraljica banditov« Phoolan Devi med tiskovno konferenco v New Delhiju. (AP)

NOVICE

Eksplzija v nemški tovarni

BONN - V eksploziji, ki se je pripetila v kemični tovarni pri Essnu je umrl en delavec, več pa je bilo ranjenih. Tovarna proizvaja barve, požar pa je povzročil več milijonov mark skode. Vzroki eksplozije za sedaj niso znani.

Trčenje v Rokavskem prelivu

LONDON - Med vojaško vajo, ki poteka te dni v Rokavskem prelivu, je včeraj portugalska podmornica zadela v tovorno ladjo. Portugalska podmornica Barracuda je pri dviganju na površje zadela ladjo in si pri tem poškodovala periskop in globinsko krmilo.

Usmritev v Teksasu

HUNTSVILLE - V teksaski kaznilnici Huntsville so včeraj izvedli smrtno kazen nad 51-letnim Billyjem Connom Gardnerjem, ki je pred 12 leti umoril natakario. Usmrtili so ga s strupeno injekcijo. Gardner je že šesta oseba letos, nad katero so izvedli smrtno kazen v Teksasu.

Gasilci nosijo truplo iz taichunske karaoke restavracije »Dobrodošli«. (Telefoto AP)

TAJVAN / KER NI BILO PROTIPOŽARNIH VARNOSTNIH NAPRAV IN NE ZASILNIH IZHODOV

Polemike po požaru v karaoke restavraciji

Podobna tragedija se lahko ponovi

TAIPEH - Po katastrofalnem požaru, ki je v neki karaoke restavraciji v osrednjem taivanskem mestu Taichungu terjal 64 življenj in 12 ranjenih oseb, so v tej otoski državi izbruhnile polemike, ki jim ni videti konca, ker bi se lahko podobne tragedije ponovile vsak trenutek. Trinadstropna

stavba je namrec imela samo ena izhodna vrata, v njej ni bilo zasilnih izhodov in ne protipožarnih varnostnih naprav. Redki preživeli trdijo, da je to bila prava jeklena past, saj so bile nad pritlično restavracijo se sobice za karaoke. Takih javnih lokalov pa je na Tajvanu kar precej, tako da je le vprašanje casa, kdaj se bo podobna tragedija ponovila.

Tajvanski premier Lien Chan je priznal, da so dobršen del zgradbe Weierkang (Dobrodošli) zgradili brez gradbenih dovoljenj in v posmeh najosnovnejšim varnostnim in protipožarnim kriterijem. Napovedal je tudi, da bodo najstrožje kaznovali krivce za to tragedijo. Kot kaže, pa so za tako stanje posredno krivi tudi nezadostni zakonski predpisi. Zadnje case so oblasti poskušale preveriti dejansko stanje v tajvanskih javnih lokalih, rezultati pa so bili posastni. Od 920 javnih lokalov v Taichungu bi jih morali zapreti vsaj 815, ker niso spostovali varnostnih standardov. Podoben položaj pa je tudi v glavnem mestu Taipehu in v ostalih tajvanskih mestih.

Nič čudnega torej, da je bilo od leta 1991 v Tajvanu kar 35.754 požarov, ki so terjali življenje 1.321 oseb. Za take številke pa niso krive samo pomanjkljive in zastarele električne napeljave in nezadostni varnostni sistemi, krivo je tudi obnašanje ljudi, ki se pozvizgajo na najosnovnejša pravila obnašanja. Vz-

roki taichunskega požara se niso povsem jasni, a med ljudmi prevladuje prepričanje, da je požar zbruhnil zaradi gorilnika na plinsko jeklenko v baru restavracije, ki se je nahajal v neposredni bližini hitro vnetljivih materialov. Nič čudega torej, da sedaj ljudje trdijo, da jih bo kdo le s tezavo preprical, naj gre do na kosilo v kako restavracijo podobno Weierkangu, ker je bolj priporočljivo jesti kar na ulici. Taichunski požar je namrec marsikomu odprl oči, saj so se do sedaj predvsem mladi pozvizgali, ko jih je kdo opozarjal, da je obiskovanje takih lokalov pravi hazard.

Sedanja tragedija potrjuje obenem prepričanje, da imajo Kitajci, pa naj bo to v LR Kitajski ali v nacionalističnem Tajvanu, zgrešen odnos do protipožarne varnosti.

Skoraj dve uri so se gasilci mučili, preden so bili kos razbeljenim jeklenim strukturam. (AP)

NAJSTAREJŠI KROKODIL

Preživel je obe svetovni vojni in revolucijo

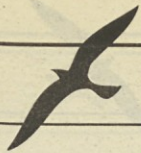
V Jekaterinburg je prispel po zaslugi carja Nikolaja II.

MOSKVA - Preživel je oktobrsko revolucijo, državljansko vojno, dve svetovni vojni in padec komunizma, pred enim tednom pa je zaradi srčne kapi v 115. letu starosti umrl Kolia, najstarejši krokodil Rusije in verjetno vse Evrope. V Rusijo je ta nilski krokodil z nekim cirkusom prispel, ko je imel le 5 let. Car Nikolaj II. ga je kupil in podaril zivalskemu vrtu v Jekaterinburgu, kamor je zahajal s carsko družino in kjer ga je leta 1918 doletela nasilna smrt. Carju v čast so ga poimenovali v Kolio (ljubkavalno ime za Nikolaja). To ime je ohranil tudi po revoluciji, ko je Jekaterinburg

postal Sverdlovsk.

Biologi se sedaj cu-dijo, kako mu je uspelo tako dolgo živeti. Povprečna življenjska doba za nilske krokodile je namrec od 80 do 90 let. Prav tako so bile izredne njegove razsežnosti, saj je meril kar šest metrov. V naravnem okolju lahko srečamo tudi 7-metrške krokodile, v zivalskih vrtovih pa so že 5-metrski prava redkost. Zadnja desetletja je živel v ogrevani kletki, a prva njegova leta v Rusiji so bila brzkone izredno huda, ker se je moral privaditi na ostre ruske zime. V Jekaterinburgu ga vsi obkokujejo, saj je bil pravi simbol njihovega zivalskega vrta.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA / MALODUŠJE

Lokalne volitve ne zanimajo nikogar

JOHANNESBURG - Prelivanje krvi, malodusje in bojkoti resno ogrozajo lokalne volitve v Južni Afriki. Te naj bi dokončno izbrisale zadnje ostanke nekdanje politike rasnega razlikovanja. Aprila lani je več kot 20 milijonov ljudi sodelovalo na zgodovinskih prvih večrasnih volitvah. Po oktobrskih raziskavah sodec bo na lokalne volitve prisla le pesčica volilcev

Potem ko so splošne volitve opravile z belo nadvlado na državni in okrajni ravni, je večina mestnih svetov se vedno v rokah lokalnih volitev. V najbogatejšem in najbolj gosto naseljenem okraju Gauteng že razmišljajo o tem, da bi glasovanje prestavili. Odgovor bi bila po besedah predsednika vlade Tokya Sexwale zelo nevarna, saj so te volitve se zadnji manjkajoči člen na poti v

demokracijo, potem ko so državne in okrajne vlade že izvolili.

V provinci KwaZulu-Natal, kjer ima oblast glavna nasprotnica Afriškega narodnega kongresa (AFC), stranka Zulujev Inkatha, volitve ogroža nasilje. Poleg tega so plemenski poglavarji pozvali svoje podanike, naj se ne prijavljajo oblastem, dokler v državo ne bodo prišli tuji posredniki in poskušali rešiti težave v zvezi z ustavo. Vladni predstavniki menijo, da tuji posredniki niso v nikakršni zvezi z volitva-

mi. Po njihovem mnenju se pravi razlog skriva v tem, da se plemenski poglavarji, ki so zvesti Inkathi, bojijo demokratizacije. Uspešno izvedene volitve, bi namreč utegnile zmanjšati njihovo moc.

Januarja so zabeležili 109 političnih umorov, kar je največ po večrasnih volitvah. »Rast nasilja je zelo podobna tisti pred splošnimi volitvami v okraju KwaZulu-Natal in resno ogroža izvedbo glasovanja na lokalni ravni,« ugotavlja komisija za človekove pravice. V drugih provincah se ukvarjajo z drugačnimi težavami. Apatija in popolna neobveščenost o smislu teh volitev prevladujeta na zahodu države, ki ga obvladuje bela Nacionalna stranka. Država je zato placala stiri milijone

dolarjev za izobraževanje nepoučenih volilcev, razen tega pa je najela tudi znane oglaševalske agencije.

Na volitvah bodo sodelovale ANC, Nacionalna stranka, Buthelezijeva Inkatha, bela desničarska Fronta za svobodo in manjša liberalna Demokratska stranka. Najbrž se jim bo pridružila se bela Konservativna stranka, ki je bojkotirala prejšnje volitve. Manjše število volilcev bo morda prineslo nekaj prednosti manjšim strankam. Nizja volina udeležba bo sla tudi na račun neizpolnjenih sanj mnogih, ki so veliko pričakovali od splošnih volitev. Nekateri pa se niso prijavili na volilne sezname preprosto iz strahu pred davki in drugimi dajatvami.

David Tucker / Reuter

Na prvih večrasnih volitvah v JAR aprila lani je sodelovalo več kot 20 milijonov ljudi, za letošnje lokalne volitve pa se zanimata le dva odstotka prebivalstva

KENIJA / KORUPCIJA IN NASILJE

Vladavina staro-nove elite

Pluralizem spodbuja plemenske spopade, trdi predsednik Moi

WEBUYE - Kenija je pred dvema letoma izvedla prve večstrankarske volitve. Zahtevale so jih zahodne države, ki so se nadejale spremembe političnega razmišljanja in začetek nove ere pluralizma. Toda večina meni, da je Kenija v resnici se vedno enopartijska država, prepredena s korupcijo. Svo-boscine, zagotovljene z ustavo, so v tem trenutku le mrtva crka na papirju. Vladajoča elita in opozicija ne izbirata sredstev za zastopanje svojih - nasprotujocih si - stališč.

Ob dopolnilnih volitvah v kmetijski provinci Webuye so volilci temu območju določili status voline enote. To pa se je zgodilo sele po izbruhu nasilja, v katerem je pogorelo najmanj 36 hiš. Domacini so prebicali nekaj ministrov in visokih vladnih uradnikov, kamenjali njihove avtomobile in jih obtoževali, da so podkupovali volilce. »Vsota, s katero so hoteli podkupovati, je bila res nesramno velika,« trdi vodja kenijske opozicije Michael Kijana Wamalwa. »Tudi državna vozila in vladne uradnike, ki so jih financirali davkoplačevalci, je vladajoča stranka uporabila za zmago na teh volitvah. To je najhujša oblika podkupovanja in zlorabe pooblastil.« Nasilje je brzkone pokopalo vse možnosti, da bi vladajoča stranka KANU prevzela oblast v tej gosto poseljeni provinci.

Etnični spopadi, tako značilni za afriške razmere, so v Keniji novost. Izbru-

hnili so leta 1991, ko je predsednik Daniel Arap Moi ukinitil 17-letno vladavino ene stranke v tej državi. V regiji Rift Valley je bilo med letoma 1991 in 1993 ubitih najmanj tisoč ljudi, 250 tisoč pa jih je ostalo brez strehe nad glavo. Boji potekajo med Moijevi Kalenjinimi in sorodnim plemenom Masaji proti večinskim plemenom Kikuyu, Luo in Luhya.

Moi trdi, da politični pluralizem povzroca plemenske spopade, medtem ko mu akademiki nasprotujejo. Po njihovem mnenju težave nastopajo ravno zaradi tega, ker reforme niso sle dovolj dalec. Kivutha Kibwana, profesor z univerze v Nairobiju, predlaga, naj bi zakonske spremembe upoštevale neodvisnost volilnih komisij in zmanjšale absolutno oblast, ki jo uživa predsednik. Treba bi bilo dovoliti zasebne televizijske in radijske postaje ter ukiniti cenzuro v tisku. Manjka tudi popoln zakon glede prepisov, gospodarskih zločinov in možnosti upora. Boji se, da bo nasilje odvrnilo tuje vlagatelje. S tem, ko je provinca Webuye ostala v opozicijskih rokah, je izgubila možnosti, ki jih je v primeru volilne zmage obljubljal Moi. Neurejena naselja zunaj mest bodo takšna tudi ostala.

Kenijski zasuk k parlamentarni demokraciji Zahod nagrajuje z 40 milijoni dolarjev mesečno. To je ze prineslo prve rezultate. Gospodarska rast je bila leta 1994 kar triodstotna.

Manoah Esipisu / Reuter

V provinci Webuye so jezni volilci pretepli podkupljive vladne uslužbence

Južnoafričanke zdaj lahko oblečejo uniforme

WONDERBOOM - Veliko temnopoltih južnoafriških zensk, med njimi tudi mnoge, ki so se z orožjem bojevale proti apartheidu, je pristopilo k novi vojski. V Južni Afriki so bili nekoč v obrambnih silah samo moski, po novi vojski zakonodaji pa lahko uniformno oblečejo tudi ženske, predvsem tiste, ki so se v vrstah upornikov bojevale za osvoboditev Južne Afrike.

Zdaj se urijo pod budnim vodstvom nekdanjih sovražnikov, kalasnike so zametale manjše puške domače izdelave. Tečaj vojskarskih veščin obiskujejo v 5. vojaški bazi v Wonderboomu blizu Pretorije. Po uspešno opravljenem splošnem pouku bodo razmescene v južnoafriške vojske baze. Urjenje vodijo belke z vojaško izobrazbo, ki so se tudi morale prilagoditi novim razmeram.

»Tečaj je novost tako za belke kot temnopolte rekrutinje. Spoznavam povsem nove veščine, ki jih nekaterim belke že dobro obvladajo,« je povedala temnopolta desetarka, instruktorica Maria Phuthane. Poudarila je, da temnopolte

rekrutinje sprva niso hotele pristati na urjenje pod vodstvom belk, vendar so te spremenile svoj odnos do temnopolnih, zato zdaj ni nobenih težav.

Novembra lani so po ukazu predsednika Mandele zaradi nediscipline iz vojske odpustili 2200 nekdanjih gverilcev, med njimi tudi nekaj zensk. Ti so bili nezadovoljni s slabimi plačami, zivljenjskimi razmerami in vojašnici Walmansthal in napovedmi, da se bodo priključili redni južnoafriški vojski. Nova ustava določa enakost med moskim in zensko tudi v oboroženih silah.

»Včasih so se ženske urile le s pistolami majhnega kalibra, zdaj se ucijo streljati s pistolami R4 in lahkim topništvom,« je povedal polkovnik Broekies van Broakhuizen. Poudaril je, da rekruti kljub napornemu programu in nižjim plačam, kot so jih pričakovali, niso razočarani: spoznali so, da v vojski ne morejo obogateti. Zenske v rjavih uniformah, po obrazu namazane z masco bo varovalne barve, se privajajo vsem načinom bojevanja in seznanjajo z različnimi vr-

stami orožja, tudi protitankovskimi raketa in 60-milimetrskimi izstrelki. Heidi Gunter, ki ima čim stotnika, je povedala, da je večina rekrutin starih med 27 in 32 let. V nekaterih nalogah so dosegle celo boljše rezultate kot moski. »Zenske prenesejo občutno več kot moski in so nekatere naloge sposobne tudi bolje opraviti,« je dodala.

»Menim, da nas caka lepa prihodnost, ceprav integracija ni bila lahka, kajti prislo je do združitve različnih stališč in oborožitve,« je povedala poročnica Daisy Chiloane, ki je kancala solanje na vojaški soli v Pretoriji. Med slusateljicami so bile ženske iz različnih okolij, nekatere so ze imele vojske izkušnje, zato so le izpopolnile svoje znanje branja zemljevidov, signaliziranja, vojske taktike in vojske zakonodaje. »Zdaj se ucimo metod novega obrambnega sistema... Za nas je nov tudi zato, ker imajo ženske enake možnosti za opravljanje vojskega poklica,« je povedal podporočnik Mike Fullard iz pretorijske sole za vojske kadre. Lesley Wroughton / Reuter

SUDAN / DVAJSET LET DRŽAVLJANSKE VOJNE

Muslimani proti kristjanom

PAGEE - Sudanske vladne sile se pripravljajo na začetek največje ofenzive proti krščanskim in animističnim upornikom v zadnjih treh letih. Toda zdj se, da se končna zmaga izmika tako vladnim silam, ki so proislamsko usmerjene, kot uporniki Sudanski ljudski osvobodilni vojski (SPLA). Državljanjski vojni, ki se vleče že dvajseto leto, se ni videti konca.

»V strelskih jarkih in grmovju smo se postarali,« je z mesanico zalosti in ironije povedal 52-letni general Mark Nyipouch Ogong, poveljnik uporniške vojske policije. Ogong se je upornikom pridružil ze leta 1955, ko je bil Sudan formalno se del britanskega kolonialnega imperija. »Skupaj s prijatelji sem tihotapil orožje in strelivo za naše borbe, ki so se ze takrat borili za odcepitev krščanskega juga od muslimansko-arabskega severa. Nas boj je pravičen, zato mi ni zal, da sem kar devet let vztrajal v prvih bojnih crtah. Moji otroci so ze odrasli in se tudi borijo v vrstah SPLA proti islamskim skrajnežem. Zdaj je prepozno, da bi odnehal! Moram dočakati našo skupno zmago,« optimistično pravi general Ogong.

V oporišču severno od ugandske meje smo srečali naceelnika vojskega poveljstva SPLA Pierra Okerruka, ki je zatrdil, da se morajo vsi prebivalci sudanskega juga združiti v boju za svobodo. »Predvsem skusamo minimalizirati naše izgube,« pravi Okerruka, kristjan in pripadnik plemena Latuka, in doda: »Ce primerjamo zdajšnje stanje s tistim pred desetimi, dvajsetimi leti, lahko recem le to, da se je nas položaj bistveno poslabšal. Takrat so se v naših vrstah borili številni dobro izurjeni borci, zdaj pa kartumski režim nad nas posilja fanatične in podivjane skrajneže, ki kot obsedeni kricijo »Alah je največji!« Vec jih pobijemo, vec jih prihaja nad nas!«

Ta »pozabljena vojna« naj bi od leta 1983 po uradnih podatkih zahtevala več kot milijon človeških življenj, približno trije milijoni prebivalcev sudanskega juga pa so morali v tem obdobju zapustiti svoja ognjišca. Predstavniki sudanskih upornikov upajo, da jim bodo zahodne države kmalu začele pošiljati vojsko in človekoljubno pomoč, saj so prepričani, da so prav oni glavni branik pred podivjanim islamskim fundamentalizmom. »Ce nas bodo vladne sile premagale, se bo islamski fundamentalizem razširil po vsem afriškem kontinentu! Kje je CIA? Kje je zahodna vojska pomoč?« se zaskrbnjeno sprašuje neki visoki uporniški castnik.

Muslimanski sever Sudana, ki sodi med najrevnejše države sveta, je pretežno pušcavsko območje, ki bi le težko preživelo brez rodovitnega juga. »Jug države, ki ga poseljujejo temnopolta krščanska ljudstva, je kmetijsko središče Sudana, saj tam uspevajo arasidi, bombaz, sladkorni trs in datelji, zato ni nič cudnega, ce skusajo oblasti v Kartumu z vsemi silami preprediti odcepitev juga,« meni neki neimenovani zahodni diplomat iz Kartuma.

Res pa je, da bojno pripravljenost Sudanske ljudske osvobodilne vojske slabijo tudi frakcijski boji, ki potekajo ze od leta 1991, ko je SPLA po zaslugi objektivnih dejavnikov izgubila svojega zvestega zaveznika in zascitnika - etiopskega marksističnega diktatorja Mengistuja Haile Miriama. V okviru formalno enotne vojske naj bi po besedah poznavalcev razen prevladujoče struje obstajale vsaj se stiri frakcije, ki voditelja Johna Garanga obtožujejo, ces da se vede kot diktator in da je odgovoren za množicne kršitve človekovih pravic. »Garang očitno posnema naše sovražnike iz Kartuma,« je zagrenjeno dejal neki njegov nekdanji privrzenec.

Peter Smerdon / Reuter

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.30	Video strani
09.40	Snoopy, 3/13 del ameriske risane nanizanke
10.05	Roka rocka, pon.
10.55	Iskanje pustolovcin, pon. 5/6 dela am. dokumentarne serije
11.40	Ze veste, pon.
12.10	Alica, pon.
13.00	Porocila
13.05	Video strani
13.55	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper - Capodistria
15.00	Film tedna: Jesenska juha, pon.
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Otroški program: Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 7. oddaja
17.25	Pasje mesto, 3/23 del kanadske risane nanizanke
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.00	Dnevnik 3, tema dneva, vreme (VPS 2200)
22.16	Sport
22.20	Zarišce
	Sova
22.45	Davov svet, 16/24 del ameriske nanizanke
	Nova pot
23.10	Umor, je napisala, 1/21 del ameriske nanizanke
	Umor Sherlocka Holmesa
00.45	Video strani

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
15.00	Video strani
15.25	Moj dobri prijatelj, 1/7 del hum. serije
15.50	Gospod Kohn, pon.
16.25	Osmi dan
	Sova, ponovitev
17.20	Večen sanjac, 7/27 del ameriske nanizanke
	Morilska ljubezen, 4., zadnji del ameriske nanizanke
	Vse je koncano
18.45	Znanje za znanje:
19.10	Podarim - dobim
19.20	Poglej me!
20.05	Neprimerna zenska, 2/4 del ameriske nadaljevanke
	Samomor?
20.55	Sejem mode
21.00	Azijska magistrala, 2/5 del japonske dokumentarne serije
21.45	Krst pri Savici, slovenska opera po motivih pesnitve Franceta Prešerna
00.40	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot leta
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luc svetlobe, ponovitev 364. dela ameriske nadaljevanke
13.15	Magnetoskop, ponovitev
13.55	Spot leta
14.00	CMT
16.10	Spot tedna
16.15	Na velikem platnu
16.35	Pred poroto, ponovitev 30. dela ameriske nanizanke
17.05	Angel in nepravdiprav, ponovitev filma
18.45	Dogodivščine male koale, risanka
19.00	Tv prodaja
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 365. del ameriske nadaljevanke
20.00	Pozitiv +, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Zločini stoletja, 6. del ameriske nanizanke
21.10	Porocila
21.15	Teden na borzi
21.25	Pocitnice g. Hulota , komedija
	Igrajo: Jacques Tati, Louis Perrault in drugi
22.40	Album Show, glasbena oddaja
23.30	CMT
00.30	Erotični film
02.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

12.00	MMTV shop, televizijska prodaja
13.30	Video strani
17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
19.10	Kuhajmo skupaj, kulinaricna oddaja
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.10	Vrtnarjenje za vsakogar, nasveti
20.25	Popotnik, oddaja z nasveti popotnikom
21.05	Night Of The Sharks , film
22.55	Crack Down, film
23.25	MMTV shop, televizijska prodaja
00.10	Video strani in Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cuori senza età
10.05	Film: In cerca d'amore (glas., ZDA '64), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Aktualna odd. koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik TG 1: Weekend
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Spazio 1999
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualno: Il fatto
20.40	Dok.: Superkvar (vodi Piero Angela, 4. odd.)
22.45	Dnevnik
22.55	Dariete: Seconda serata (vodi A. Casella)
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.25	Dok. Videosapere: Storia di un conflitto (5. del)
0.55	Aktualno: Sottovoce
1.10	Doc Music Club

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajše
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Lassie
8.40	Nad.: Beautiful
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna oddaja Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.00	Buon Compleanno Cinema
18.05	Iz Parlamenta
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualna odd.. I fatti vostri - Piazza Italia di sera 23.00 Ho bisogno di te
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.15	Sport: Ciaramitaro-Castiglione (IP v musji kat.)

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Spanscina, dok. Saniti, Filozofija, Zenske in glasba, Euronews
9.55	SP v smučanju: smuk, Z
11.15	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo, 12.15 Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR v Italiji
15.15	Sport: zenska odbojka
16.30	Faraonovo oko, 17.00 Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Film: Doppia identità (dram., ZDA '89, i. T. Russell, J. Fahey)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Speciale 3
23.50	Aktualna odd.: Pubblica (vodi R. Frassa)
0.35	Dnevnik, pregled tiska
1.05	Fuori orario

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto
7.30	Nad.: Diritto di nascere, 8.00 Manuela, 9.05 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Teleprodaja, 10.55 nad. Febbre d'amore, 11.55 Rubi, vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Nad.: Perla nera
22.40	Film: Viaggio allucinante (fant., ZDA '66, i. S. Boyd, R. Welch), vmes (23.30) dnevnik
0.35	Pregled tiska
0.45	Medicine a confronto

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia
15.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale (vodi M. Flavi)
16.00	Otroska oddaja
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: SuperPaperissima (vodita Marco Columbro, Lorella Cuccarini)
22.30	Variete: Target
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio
12.40	Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Wings, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Tutti al college
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Il boss e la matricola (kom., ZDA '90, i. M. Brando, M. Broderick)
22.40	Fatti e misfatti, 22.45 No Limits
23.15	Nan.: L'ombra della notte
0.15	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.30, 0.30 Dogodki in odnevi
20.35	Film: La cortigiana ('31)
23.00	Buio in sala

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L'uomo del Sud
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante
11.50	2.05 SP v smučanju

Koper

16.00	Euronews - tv novice
17.15	»Meridiani«
17.15	Odpri strani, oddajo pripravljata Rosanna Giuricin Stanje stvari - kultura, oddajo pripravljata Nataša Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Euronews
20.30	Izziv za tretje tisočletje, okrogla miza z nobelovci za leto 1994
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	Tv dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Noro dobro, pon.
10.15	Zgodba o Tonyi in Nancy, pon.
11.45	Raji zivali
12.15	Notranjepolitno porocilo
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogledi od strani
15.00	Otroski program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Trije prijatelji
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Faust
21.20	Pogledi od strani
21.30	Professione , francoska akc. krim, 1981
	Režija: Georges Lautner
23.15	Cas v sliki
23.20	Mascevanje iz jece, ameriska kriminalka, 1969
	Režija: Richard A. Colla
01.00	Simon Templar
01.45	Video strani
	Tisoc mojstrov

ORF Avstrija 2

11.55	Alpsko smučanje
13.05	Hladno hrepenenje, potovanje po kanadski divjini
13.25	Trojica s stiri pestmi
14.20	NLP
15.05	Vrtna uta, am. krim., 1959
16.45	Moc strasti
	Slovesn otvoritev
17.30	Noč servala
18.00	Mi
18.25	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Dezela dolin
21.00	Trailer
21.20	Siling
22.00	Cas vsliki
22.35	Sport
22.55	Cisto nora televizija
23.30	Resnično zivljenje
23.50	Stephen King: This Is Horror
00.15	Seling - live
01.00	Video strani
	Tisoc mojstrov

Hrvaška 1

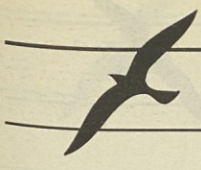
07.55	Porocila
08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
	Solski program
10.05	Odpri ura
10.45	Glasba v casu: Revolucionar, 2. del
11.15	Slovenski program: Nemski jezik: Deutschlexikon »O«
11.30	Deklica iz prihodnosti, 19/24 del otroške serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 100 del serije
12.50	Past , francoski film
	Jean Gabin, Jeanne Boitel, Jean Desailly, Annie Girardot in drugi
14.45	Religijski leksikon, pon.
14.55	Nemski jezik, pon.
	Program za otroke:
15.30	Zgodbe o lisici
15.50	Briljantina
16.30	Porocila
16.40	Hrvaska knjizevnost
17.10	Z zdravjem do lepote
17.45	Hrvaska danes
18.00	Kolo srece
18.35	Santa Barbara, 936. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Potepam se in snemam, dokumentarna serija
21.00	Dobri ljudje
22.30	Slika na sliko
23.10	Frederick Forsyth Presents: Pride And Extreme Prejudice , angleski film
	Igrajo: Brian Dennehy, Simon Cadell, Lisa Eichhorn, Leonie Mellinger, Alan Howard in drugi
00.40	Porocila
00.45	Sanje brez meja

Hrvaška 2

17.10	Video strani
17.25	Tv koledar
17.35	The Shadow Trader, ponovitev 1/3 dela nadaljevanke
18.25	Resna glasba
19.15	Risani film
19.30	Dnevnik
20.10	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
20.55	Sto let filma: Ministerstvo za strah , ameriski film, 1944
	Igrajo: Ray Milland, Marjorie Reynolds, Carl Esmond, Dan Duryea in drugi; režija: Fritz Lang
	Film - video - film
.....	Video strani

MTV Madžarska

09.00	Mejno mesto
09.30	Dopoldan, vmes serije
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel
13.25	Otroski program
14.30	Podezelske zgodbe öregberény, 12. del
15.05	Anglescina
15.30	Po poti, ponovitev
16.00	Dnevnik
16.10	Posel
16.25	Gospodica, serija
17.00	Za upokojence
17.30	Teka
17.40	Okno
18.55	Pravljica
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.20	Dallas, ponovitev
21.15	Moja knjiga o dzungli, serija
22.05	Brez vabila
23.30	Kje je resnica?, kriminalka
00.10	Art Farmer Quintet, am. glasbeni film
00.40	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 2 21.50 KRST PRI SAVICI, slovenska opera

Besedilo po motivih Franceta Prešerna priredil ZORKO SIMČIČ Uglasbil MATIJA TOMC

Ker je že navada, da se februarja spomnimo na Prešerna in ponovimo vsaj spisek del, ki nam jih je zapustil - če za prebiranje in poglobljanje že ni več časa, smo se namenili tudi mi objaviti delo, ki ga je navdihnili Prešernova velika pesnitev Krst pri Savici, ki pa mu je usojeno, da mora kar naprej čakati na kaj.

V okviru Slovenskih glasbenih dnevo v maju 1992 je doživela prvo, sicer koncertno uprizoritev opera Krst pri Savici izpod peresa - točneje svinčnika - skladatelja Matije Tomca. Edini rokopisni izvod partiture je 45 let ležal v predalu, najprej pri skladatelju, po njegovi smrti leta 1986 pa je pristal v NUK. Delo, obsežnih 941 strani, je skladatelj zastavil 15. decembra 1944 in zaključil 22. novembra 1947. Neprimeren čas torej, pa vsebina, predvsem pa avtor libreto. Ko sta se seznanila leta 1941, je bil Zorko Simčič še študent, ki pa je leta 1945 odšel v tujino. Šele lansko leto se je spet vrnil v Slovenijo. Tako prvi izvedbi dela ni prisostvoval niti skladatelj, niti libretist. Neznansko delo (pregled partiture, izdelava partov, kopiranje, korekture, študij najprej vokalnega, nato še orkestralnega ansambla) je požrtvovalno prevzel na svoje rame dr. Mirko Cuderman in - čeprav v takšnih, za opero silno omejenih okoliščinah - omogočil Slovencem, da si ustvarimo sodbo o delu, za katerega skladatelj seveda nikoli ni dobil nobenega honorarja.

Solisti Olga Brečelj, Janez Vasle, Janez Lotrič, Neven Belamarij, Marko Bajuk in drugi. Slovenski komorni zbor in Consortium musicum ter orkester sta pod vodstvom dr. Mirka Cudermana izvedla delo skorajda v celoti (izpuščenih je le nekaj neobstvenih strani); predstavljamo posnetek z nekaj uvodnimi mislimi (Marko Pogačnik o Prešernovi zamisli, Zorko Simčič o libretu, dr. Edo Skulj o skladatelju, dr. Mirko Cuderman o postavitvi), realizacijo je opravil Tomaž Švigelj.

TV SLOVENIJA 1 17.10 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI Dekoracija za družabne prireditve

Za prijeten zunanji videz prostorov, kjer se odvijajo prireditve in praznovanja lahko veliko pripravimo tudi sami. Videli bomo, kako spretno, brez posebnega talenta lahko vsakdo izoblikuje girlande, serpentinaste verige, pa različne pisane lampiončke in stenske okraske. Prepričali se boste, da tudi izdelkov iz odpadkov ne prekašajo še tako dragi in kupljeni okraski v prodajalnah.

TV SLOVENIJA 2 21.10 AZIJSKA MAGISTRALA, japonska dokumentarna serija

V Mjanmaru, državi, ki smo jo dolgo poznali pod imenom Burma, je vojska leta 1988 prevzela oblast in eden prvih ukrepov je bila prepoved vstopa v državo tujim novinarjem. Ekipa japonske televizije je za snemanje tega dela azijske magistrale potrebovala osebno dovoljenje mjanmarske vlade. Kamere so zabeležile enkratno budistično in islamsko kulturo, pa tudi način življenja Burmancev in drugih ljudstev, ki prebivajo v Mjanmaru.

ITALIA 1 20.45 THE FRESHMAN, ameriški film, 1990

Režija: Anrew Bergman Igrajo: Marlon Brando (na sliki), Matthew Broderick, Bruno Kirby, Penelope Ann Miller, Frank Whaley

Pomembni mafijški šef spozna podeželskega fanta, ki se preseli v New York, da bi studiral film. Kmalu ga vplete v nezakonito prodajo izumirajočih živali.

Po več kot desetih letih je Brando spet sprejel vlogo mafijca, ki predstavlja svojevrstno, uspelo paradajo Vita Corleoneja. The Freshman je sicer vsakdanja hollywoodska komedija, namenjena predvsem mladi publiki, saj v njej režiser poveljuje ameriško mladino, ki je lahko kos vsem in vsemu.

KANAL A 20.40 ZLOČINI STOLETJA, dokumentarna nanizanka

Leta 1948 so prijeli Caryla Chessmana, ki je v Kaliforniji zagrešil več oboroženih ropov, pobral varščino od ilegalnih stavnic in javnih hiš. Obtožili in obsodili pa so ga za nekaj drugega: nadlegoval in ropal naj bi zaljubljenca na samotnih potkah ter na silo vlačil ženske iz avtomobilov. Po nekem zastarelem zakonu so lahko ta delikt označili za nasilno ugrabitev, kazen pa je bila vse od primera Lindbergh - smrt. Chessman se je dvajset let boril za pomilostitev in osemkrat dosegl odložitve smrtne kazni. Čeprav ni nikoli ubijal, je pravni red leta 1960 ubil njega.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 22.45

Umor, je napisala Ameriška barvna nanizanka

Zasnova: Peter S. Fischer, Richard Levinson in William Link

Scenarij: Peter S. Fischer po zgodbi Richarda Levisona & Williama Linka in Petra S. Fischerja

Režija: Corey Allen

Fotografija: Mario Di Leo

Montaža: Donald Douglas

Glasba: John Addison

Igrajo: Angela Lansbury, Eddie Barth, Jessica Browne, Bert Conuy in mnogi drugi

Ameriška nanizanka Umor, je napisala je sicer nekoliko starejša, vendar nedvomno ena najbolj uspešnih nanizank v zgodovini ameriške televizije. Zato za njeno predvajanje na TVS nedvomno velja bolje pozno kot nikoli.

Uvodna epizoda Umor Sherlocka Holmesa spretno predstavi junakinja nanizanke. Jessica Fletcher je vdova srednjih let. S svojo prijaznostjo očara in pridobi zaupanje tako svojih sokrajanov kot tudi neznanec. Cas pa si krajša s pisanjem - kriminalk! Njeno življenje se povsem spremeni, ko njen nekak Grady posreduje tipkopis tetinega romana svoji prijateljici, literarni urednici. Se preden se Jessica Fletcher obrne, je njen roman ze literarna uspešnica, ona pa novorojena zvezda, ki se iz svoje-

ga mesteca Cabot Cove z manj kot štiri tisoč dušami odpravi v New York na literarno turnejo. Med množico ljudi spozna tudi založnika svoje knjige, Prestona Gileasa, ki jo povabi na zabavo v maskah. Tam pa se zgodi umor: neznanca, ki so ga že ponoci zalotili, da je stikal po hiši, najdejo zjutraj umorjenega. Presentljivo pa je, da je umorjeni oblečen v kostum enega izmed gostov, v kostum - Sherlocka Holmesa. Inteligentna Jessica Fletcher pomaga pri reševanju primera, trdno odločena, da dokáže nečakovo nedolžnost. Detektiv namreč meni, da je prav Grady Fletcher glavni osumljenec...

Skratka, Jessica Fletcher je uspešna pisateljica kriminalk, predvsem pa zme-rok znova naletni na skrivnostne umore, ki jih seveda - razreši. Ne samo, da je odlična psihologinja, ki zna prisluhnuti ljudem in razume govorico telesa, ampak tudi razmislija z

zdravo pametjo in brez predsodkov, ki pri sklepanju pogosto ovirajo profesionalne detektive. Zgodbe Jessica Fletcher tako spominja jo na primere gospodine Marple slavne Agathe Christie: zgodbe niso nasilne, ponujajo pa kvalitetne zaplete in razplete. In ne nazadnje se v nanizanki zvrsti vrsta znanih igralcev, bodisi kot zvezdniki. V uvodni epizodi Umor Sherlocka Holmesa odigra vlogo uličnega nasilneza - Andy Garcia. Seveda pa je nanizanka prinesla izjemno popularnost igralci Angeli Lansbury, ki kot simpatična Jessica Fletcher nedvomno prispeva k priljubljenosti nanizanke Umor, je napisala...

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 22.30 Beavis & Buttthead; 23.00 Ponovitve; 00.00 Party Zone

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Manhattan bo moj; 8. del; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 Double Dragon; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Andrew Newton Hypnotic Experience 3; 21.30 Videnja; 22.00 Chicago Hope; 00.00 Ponovitve

PRO 7

04.45 Ponovitve; 11.55 Neizproсна a prisrčna; 13.00 Charliejevi angelčki; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hišica v pretrji; 17.00 Risanke; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Akta X; 22.15 Jaz in on, nem. kom.; 00.00 Poročila

PREMIERE

14.00 Corentinove fantastične pustolovščine; 17.05 Tango argentino, dokumentarec; 17.50 Primer za morilca, am. triler; 19.45 Nogomet; 22.10 Bad Lieutenant, am. film; 0000 Speetrup, am. er. film

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.25 Pod kalifornijskim soncem; 13.25 Falcon Crest; 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa; 15.55 Macgyver; 17.00 Tvegajli; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.15 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Gola pištola 1/2, ameriška komedija; 23.00 Danish Bedside, danski erotični film

EUROSPORT

08.30 Tenis; 09.00 Evrosport; 09.30 Snowboard; 10.00 Umetnostno drsanje; 11.30 Alpsko smučanje; 13.30 Akrobatsko smučanje; 15.30 Umetnostno drsanje; 17.30 Umetnostno drsanje; 18.30 Mednarodni motošport; 19.30 Jahanje; 21.30 Športna poročila; 22.00 Boks; 00.00 Supercross; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, am. serija; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in slavnii; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Tomado nad Florido, ameriški film katastrofe; 22.05 Radovednost ubija, am. triler

RTL 2

05.50 -17.00 Ponovitve; 17.00 Moz za sedem milijon dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 Zenska za sedem milijon dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Montana, am. vestern; 22.00 Jutri si na vrsti ti, ameriški vestern; 23.40 Dream On

SKY MOVIES

15.00 Six Pack; 17.00 Thicker Than Blood; 19.00 The Legend Of Wolf Mountain; 21.00 Man Trouble; 22.45 Appointment For A Killing; 00.20 Karate Cop

MOVIE CHANNEL

11.20 Treasure Of Swamp Castle; 15.00 Tommy Tricker And The Stamp Traveler; 16.45 Dogtanic And The Three Muskehounds; 18.50 Shadow Of A Doubt; 21.00 Mind Of A Killer

FILMNET +

13.55 Whitney Houston; 16.00 K-TV; 18.00 Hot Shots II; 20.00 Cop And A Half; 22.00 Double Jeopardy

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; Danes; Super Shop; 14.00 Kolo denarja; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Hokej na ledu; 20.30 Dateline; 21.30 Notranja izdaja; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebno

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Morning; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 15.45 World Sport; 17.30 Business Asia; 21.00 International Hour; 21.45 World Sport; 22.30 Showbiz Today; 00.00 The World Today; 01.00 Moneyline; 1.30 Crossfire

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturno.

sba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.55 špekakla; 18.15 Evropa v enem tednu; 21.00 Odprta dlan; 22.00 Rocketka; 1.00 Camera obscura.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Gosť v studiu; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajzo sel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkova akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Borzni parket; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 15.30 Kinopurger Max; 17.00 Enciklopedija & Voglata miza; 19.00 TB; Today is the Day; 20.00 Radio ropot/ Okopi Slave 22.00 Idealna godba I. Vidmarja.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga; E. Mangialupi, protagonist Trzaskih humoresk (prip. A. Rustja); 10.30 Intermezo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; ZPS Rože majave; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti; Od Milj do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Tskladatelja J. in M. Mihevec; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.50 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.30 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Oberoni; 19.30 Koncert slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne Informacije, prireditve; 9.10 Čestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 20.00-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK; 23.15 Nočni pr. RS.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-

GLASBA
SLOVENIJAGLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 17. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCA-LJENJE (DP). Danes, 17., in v soboto, 18. februarja, ob 20. uri: S. Berkoff - DEKADENCA. Gostovanje Teatra Exit iz Zagreba.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

V soboto, 18. februarja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 17. februarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

V soboto, 18. februarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/331-950

V sredo, 22. februarja, ob 19. uri: G. Verdi - RIGOLETTO, za izven. V petek, 24. februarja, ob 19. uri: G. Verdi - NABUCCO, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 17. februarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za izven.

V soboto, 18. februarja, ob 16. uri: S. Makarovič - SHOW STRAHOV, za izven.

LGL, tel.: 061/314-789

VELIKI ODER

V soboto, 18. februarja, ob 17. uri: S. Makarovič - MEDENA PRAVLJICA, za izven. Predstava bo se v nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri, za izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

V petek, 17. februarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 17. februarja, ob 20. uri: Zijah A. Sokolovič - CABARET, CABAREL. Predstava bo se v petek, 18., in v četrtek, 23. februarja, ob isti uri.

V soboto, 18. februarja, ob 17. uri: lutkovna igrata TRIJE SNEZAKI v izvedbi LG Kamnica.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

DNEVI KOMEDIJE
do 26. februarja

Danes, 17. februarja, ob 19.30: I. Lovrič - AFERA POUHN KUFR.

V soboto, 18. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU.

V nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri: M. Jesih - LJUBITI.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Rossetti**

Danes, 17. t. m., ob 20.30 (red petek) - Paolo Poli in Ida Omboni predstavljata »L'asino d'oro«. V glavni vlogi Paolo Poli. Predstava 7A, za abonente popust.

Danes, 17. t. m., ob 18.00 - »Moje gledališče« - Srečanje s P. Polijem

Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Predprodaja vstopnic za predstavo st. 4 »Servo di scena«.

KOROŠKA

BOROVLE

Pri Cingelcu: danes, 17. t. m., ob 17. uri pustovanje za otroke s carovnikom Grego.

CELOVEC

Tischlerjeva dvorana Slomskovega doma: danes, 17. t. m., ob 19. uri občni zbor Politicno-upravne akademije.

ŠENTJAKOB V ROŽU

Farni dom: danes, 17. t. m., ob 20. uri »Lumpacivagabund«. Režija Marjan Hinteregger.

Farni dom: jutri, 18. t. m., ob 15. uri lutkovna predstava »Na zeljnem listu«.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

DOM SPANSKIH BORCEV

Danes, 17. februarja, ob 18. uri: modna revija butik MOZAMO.

GALERIJA CENETA STUPARJA, Dunajska 405

Danes, 17. februarja, ob 19.30: literarni večer VLADISLAVA STRESA.

KAMNIK**SPORTNA HALA**, tel.: 061/831-612

V soboto, 25. februarja, ob 20. uri: VESELO V KAMNIK '95 - PUSTNE STORIJE.

MARIBOR**MALI ODER SNG MARIBOR**, tel.: 062/224-421

V četrtek, 23. februarja, bo gost kabineta prof. Sedmaka MARKO BREČELJ.

NOVO MESTO**DOLENSKI MUZEJ, Muzejska 7**

Danes, 17. februarja, ob 18. uri: otvoritev razstave stripa in risanega filma MIKIJA MISTRA. Razstava bo na ogled do 27. marca.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Sportna palaca**

Jutri, 18. t. m., ob 21. uri nastop komika Beppe Grilla.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

ODERPODODROM

V torek, 21. februarja, ob 20.30: Z. Hocevar - SMEJCI, za abonma oderpododrom 3.

KAMNIK**KULTURNI DOM DUPLICA**

Danes, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torcar - VSTAJENJE JOZETA SVEJKA.

LJUTOMER

Danes, 17. februarja, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODDROM, premiera. Predstava bo se v nedeljo, 19. februarja, ob 15. uri in v petek, 24. februarja, ob 19.30.

MARIBOR**DRAMA**, tel.: 062/221-206

V nedeljo, 19. februarja, Minoritska cerkev ob 17. uri: Serling-D. Lukic - OBMOCJE SOMRAKA, za red U in izven.

V torek, 21. februarja, Mali oder ob 20. uri: CABARET UNPLUGGED - SKAKAFCI ODSTEKANO, za red rumeni. Predstava bo se v sredo, 22. februarja, ob 20. uri, za red rumeni.

V petek, 24. februarja, stara dvorana ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF?

LGM, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri: B. Gregorič - PORCELANASTA MUCA.

MEDVODE**KUD PIRNICE ODER TREH HEROJEV, Zg. Pirmice 6**

V soboto, 18. februarja, ob 19.30: J. Kranjca - DETEKTIV MEGLA, za izven.

NOVA GORICA**PDG**, tel.: 065/25-326

V sredo, 22. februarja, ob 20. uri: H. Barker - LJUBEZEN DOBREGA MOZI, za abonma predpremiere in izven. Predstava bo se v četrtek, 23. februarja, ob 20. uri, za abonma premiera.

PORTOROŽ**AVDITORIJ**, tel.: 066/747-230

Danes, 17. februarja, ob 20.30: A. Strindberg - GOSPODICNA JULIJA.

VELENJE**DOM KULTURE VELENJE**

Danes, 17. februarja, ob 12. uri: H. Ibsen - STRAHOVI, za mladinski abonma (5). Ob 19.30, za rumeni gledališki abonma (5).

ZIRI

V soboto, 18. februarja, kinodvorana ob 20. uri: E. Kishon - RODIL SE JE OCE, premiera.

V soboto, 18. februarja, bo v ljubljanski SNG Drami
ob 19.30 gledališka predstava
Wolganga Bauerja - CHANGE, za izven

Režiser: Ernest M. Binder

Igrajo: Bojan Emersič, Nataša Ralijan, Igor Samobor, Brane Grubar

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

Razstava 10. VIKI LIKOVNI SALON je na ogled do 23. februarja.

KNJIZNICA SSKA, Cesta komandanta Staneta 10

Razstava slik IRENE POLANEC je na ogled do 7. marca.

CELJE**LIKOVNI SALON CELJE**

Razstava grafik ZORE STANCIC - Album je na ogled do 25. februarja.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

ILIRSKA BISTRICA**GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2**

Razstava slik PATRIZIE DEVIDE je na ogled do 25. februarja.

ZOLA**GALERIJA INSULA, Smrekarjeva 20**

Danes, 17. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave risb DUSANA FISERJA.

MENGES

17. februarja, bo v Kulturnem domu ob 19. uri otvoritev razstave fotografij MATEJA RUPLA. Razstava bo na ogled do 28. februarja.

MARIBOR**ROTOVZ, Rotovski trg 1**

Razstava risb IDE BRISNIK-REMEC.

MURSKA SOBOTA

Razstava MARINKE DANC-ROTH je na ogled do 12. marca.

SOLKAN**VILA BARTOLOMEI, Pod vinogradi 2**

Razstava skulptur in risb ZMAČA POSEGE je na ogled do 26. februarja.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARJA, Mestni trg 37

Danes, 17. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik ALESA SEDMAKA.

TRZIC**GALERIJA KURNIKOVA HISA**

Razstava risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBACA je na ogled do 5. marca.

ŽALEC**SAVIŃOV LIKOVNI SALON**

Razstava likovnih del LEONA KOPORCA je na ogled do 24. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Rizarna: do 26.2. je na ogled razstava slikaric Arta Spiegelmana »Maus«. Urnik: nedelja, torek, sredo 9-13, četrtek, petek, sobota 9-18, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Art Light Hall: do 4.3. razstavlja slikar Davide Lippolis.

Studio PHI: jutri, 18. t. m., ob 18. otvoritev razstave akvarelov slikarke Rosette Valetti in risb Salvatoreja Marcheseja. Razstava bo na ogled do 4.3. po običajnem urniku.

Studio Bassanese: do 11.3. razstavlja Enrico Castellani - »Carte 1994«.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Galerija Le Caveau (Ul. Sv. Franciska 51/A): do 11.3. je na ogled razstava Livia Rosignana.

OSNOVNA SOLA VIC, Abramova 26

Razstava 10. VIKI LIKOVNI SALON je na ogled do 23. februarja.

KNJIZNICA SSKA,**Cesta komandanta Staneta 10**

Razstava slik IRENE POLANEC je na ogled do 7. marca.

CELJE**LIKOVNI SALON CELJE**

Razstava grafik ZORE STANCIC - Album je na ogled do 25. februarja.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

ILIRSKA BISTRICA**GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2**

Razstava slik PATRIZIE DEVIDE je na ogled do 25. februarja.

ZOLA**GALERIJA INSULA, Smrekarjeva 20**

Danes, 17. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave risb DUSANA FISERJA.

MENGES

17. februarja, bo v Kulturnem domu ob 19. uri otvoritev razstave fotografij MATEJA RUPLA. Razstava bo na ogled do 28. februarja.

MARIBOR**ROTOVZ, Rotovski trg 1**

Razstava risb IDE BRISNIK-REMEC.

MURSKA SOBOTA

Razstava MARINKE DANC-ROTH je na ogled do 12. marca.

SOLKAN**VILA BARTOLOMEI, Pod vinogradi 2**

Razstava skulptur in risb ZMAČA POSEGE je na ogled do 26. februarja.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARJA, Mestni trg 37

Danes, 17. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik ALESA SEDMAKA.

TRZIC**GALERIJA KURNIKOVA HISA**

Razstava risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBACA je na ogled do 5. marca.

ŽALEC**SAVIŃOV LIKOVNI SALON**

Razstava likovnih del LEONA KOPORCA je na ogled do 24. februarja.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Carinthia: do 4.3. razstavlja Ludwig Gerstakker.

BV galerija: do 15.2. »Kleinformat«.

Galerija U: do 17.2. razstavlja Gertrude Kresse.

TINJE

Dom: na ogled je razstava fotografij Ivana Klarica.

BOROVLE

Galerija Rieser: razstava 50 koroskih umetnikov.

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/222-815

Danes, 17. februarja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II.

V ponedeljek, 20. februarja, ob 19.30: SIJAJ OPERETE - ANSAMBEL HONVED (Budimpesta), ZSUZSA GSONKA, EVA KOVACS, SZILVIA VARKONYI (sopran), GABOR DANIEL, TAMÁS DAROCZI, ATTILA PAL (tenor).

V nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri: nedeljska matineja posvečena Haydn - KOMORNI ORKESTER SLOVENIČUM.

V sredo, 22. februarja, ob 19.30: komorni koncert ALJOSE DEFERRIJA (klarineta) ob klavirski spremljavi DIJANE TANOVIČ IN KVARTETA FLAVT (JERNEJ MARINSEK, SPELA MOCILNIK, JASNA NADLES, NEVENKA TRSAN).

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V ponedeljek, 20. februarja, ob 21. uri: koncert EUGENA CHADBOURNA in BRATKA BIBICA.

GAJO JAZZ CLUB, Beethovnova ulica

Danes, 17. februarja, ob 22. uri: koncert saksofonista TONETA JANSE.

GRAD DOBROVO

Danes, 17. februarja, ob 20. uri: srečanje z glasbeno družino GUARINO.

ILIRSKA BISTRICA MKNZ

V soboto, 18. februarja, ob 22. uri: koncert skupin TODAY IS THE DAY (ZDA) in HA DET BRA (Zagreb).

KAMNIK RAZSTAVISCE VERONIKA

V soboto, 18. februarja, ob 19. uri: koncert ZENSKEGA PEVSKEGA ZBORA.

KOPER MKC, Gregorčičeva 4

V torek, 21. februarja, ob 21. uri: koncert EUGENA CHADBOURNA in BRATKA BIBICA.

MARIBOR

Danes, 17. februarja, Unionska dvorana ob 19.30: koncert MARIORSKE FILHARMONIJE, za izven.

PIRAN

V soboto, 18. februarja, ob 20. uri: koncert VLADA KRESLINA.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V torek, 21. t. m., ob 20.30 koncert harmonikasa Corrada Rojaca.

</

MENJALNIŠKI TEČAJI

16. februar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski siling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 IL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	79,90	80,60	11,25	11,44	7,45	7,79
A banka Koper	79,50	80,70	11,22	11,46	7,42	7,75
A banka Nova Gorica	79,70	80,70	11,23	11,46	7,49	7,75
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	79,50	80,50	11,20	11,50	7,20	7,75
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	80,60	11,30	11,55	7,45	7,75
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	-	-	-	-	-	-
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	79,90	80,40	11,20	11,45	7,40	7,78
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	80,00	80,40	11,30	11,42	7,50	7,65
Creditanstalt d. d.	80,00	81,00	11,20	11,60	7,30	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,20	80,35	11,36	11,40	7,55	7,65
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,25	80,30	11,37	11,39	7,61	7,63
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,27	80,30	11,38	11,40	7,61	7,63
Kompas Hertz Celje* Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	79,70	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	79,70	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Idrija* Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	79,80	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Tolmin* Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	79,80	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Bled* Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	79,80	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Nova Gorica* Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	79,80	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Kompas Hertz Maribor* Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	79,80	80,30	11,28	11,42	7,40	7,60
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,50	81,20	11,25	11,50	7,40	7,75
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,00	80,80	11,26	11,52	7,52	7,62
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	79,90	80,50	11,28	11,42	7,45	7,70
Poštna banka Slovenije*	78,85	80,40	10,83	11,40	6,80	7,69
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,15	80,18	11,38	11,40	7,60	7,62
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,05	80,20	11,30	11,38	7,50	7,59
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	79,90	80,33	11,30	11,44	7,40	7,72
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,00	80,40	11,35	11,38	7,40	7,79
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,50	81,10	11,20	11,55	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,10	80,55	11,28	11,55	7,36	7,60
Publikum NM, t: 068/ 322-490	79,80	80,35	11,28	11,41	7,47	7,75
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	79,80	80,50	11,30	11,43	7,20	7,70
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,05	80,60	11,20	11,43	7,30	7,69
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	79,90	80,40	11,30	11,41	7,50	7,73
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,00	80,65	11,32	11,44	7,53	7,79
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	79,80	80,39	11,30	11,46	7,48	7,78
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,00	80,78	11,30	11,48	7,50	7,80
SKB d.d., ***	79,55	80,35	10,90	11,65	7,35	7,75
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,00	80,40	11,32	11,42	7,45	7,65
SZKB d.d. Ljubljana	79,95	80,49	11,30	11,45	7,49	7,76
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,05	81,10	11,30	11,55	7,50	7,80
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,26	80,32	11,38	11,40	7,62	7,64

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 032 z dne 16. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 17. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,9868	91,2606	91,5344
Avstrija	040	siling	100	1160,9186	1164,4118	1167,9050
Belgija	056	frank	100	396,8269	398,0210	399,2151
Kanada	124	dolar	1	86,8973	87,1588	87,4203
Danska	208	krona	100	2070,3375	2076,5672	2082,7969
Finska	246	marka	100	2635,1087	2643,0378	2650,9669
Francija	250	frank	100	2350,7621	2357,8356	2364,9091
Nemčija	280	marka	100	8170,8798	8195,4662	8220,0526
Grčija	300	grd	100	-	52,1559	52,3214
Irska	372	funt	1	-	191,7821	192,3574
Italija	380	lira	100	7,6038	7,6267	7,6496
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	124,9328	125,3087	125,6846
Nizozemska	528	gulden	100	7288,7516	7310,6837	7332,6158
Norveška	578	krona	100	1864,1862	1869,7956	1875,4050
Portugalska	620	escudo	100	78,9716	79,2092	79,4468
Švedska	752	krona	100	1666,2373	1661,2210	1666,2047
Švica	756	frank	100	9670,2362	9699,3342	9728,4322
Velika Britanija	826	funt sterling	1	192,2853	192,8636	193,4425
ZDA	840	dolar	1	122,3671	122,7353	123,1035
Evropska unija	955	ECU	1	153,7106	154,1731	154,6356
Španija	995	peseta	100	94,4145	94,6986	94,9827

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 17. februarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)		
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:							
84		107,8185%	107,9937%	107,9061%	150,000	80,864	80,995

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 30 Datum: 16. 2. 1995

Vrednost. papir	obr. m. div.	ex kupon št. dat. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK2	796	(4.5.93)	11.450	2,00	16.2.	10.000	12.000	11.400	909	
PRB	1.000	(6.6.94)	14.650	,09	16.2.	14.950	14.700	14.600	586	
SAL	500	(7/28.8.94)	20.475		15.2.	17.100				
SKBR	458	(16.5.94)	36.444	,69	16.2.	35,80	39,500	36,500	36,400	2,478
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4(31.12.94)	98,8		16.2.	98,0		98,8	98,8	328
RS02	9,5	8(1.10.94)	103,6	,25	16.2.			103,6	103,6	968
RS08	5,0	3(30.11.94)	83,3		6.2.			91,5		
RS11	7,0	4(15.1.95)	92,4		13.2.			96,0		
RSL1D	8,0	4(31.12.94)	98,0	,30	16.2.			98,0	98,0	80
RSL2D	9,5	8(1.10.94)	102,0		7.2.					
SKB1	10,0	4(1.11.94)	97,4		15.2.			99,4		
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTR	10.000	(16.94)	12.712		15.2.	12.450	13.000			18.122
DAD	10.000	(8)	144.972	1,56	16.2.	130.000	157.000	145.500	140.000	452
FMD			18.070	,67	16.2.		22.000	18.100	18.000	
GPR			16.000		6.2.					
HMER			13.300		15.2.					
MKZ	218	(30.3.93)	9.600	1,95	16.2.		9.600	9.600	9.600	480
NKR	4.000	(8)(10.6.94)	4.758	3,88	16.2.		5.000	4.800	4.750	571
TCTR		(5)	755,1		15.2.		800,0			
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	40.000	1,59	16.2.	45.000	40.000	40.000	40.000	800
PFNP			46.500	,42	16.2.	48.500	46.500	46.500	46.500	233
RGSP		(6)	2.304*		15.2.		2.700			
UBKP			11.463	4,25	16.2.	11.000	13.000	12.900	10.744	34
VIPP			41.200		15.2.	41.000	41.350			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,0		15.2.					
OZG	11,0	4(1.1.95)	92,0		10.2.		95,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	102,9		30.12.					
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,5		15.2.	97,0				
PGO	10,0	1(1.6.94)	95,2		10.2.					
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	95,0		15.2.					
IZVENBORZNO POSLOVANJE										
Odprti trg C - Redne delnice										
GEAR			2.500		15.2.	1.500	3.500			
GRDO	119	(8.3.94)	1.000		2.2.	580,0				
HBRO			3.450		14.2.		3.990			
INTR			3.550		16.2.	3.415	3.560	3.555	3.550	14.378
RDRD			18.000		23.1.	17.500				
RCSR			540,0		15.2.	540,0	580,0			
Odprti trg C - Prednostne delnice										
HBPO			3.500		15.2.	3.000	3.500			
KBPI										
KBPP			36.000		14.2.	30.000	40.000			
UBKC			5.000		15.2.	3.000	7.400			
Odprti trg C - Obveznice										
GORO	10,0	9(15.1.95)	95,7		15.2.	95,0				
LOK		(1.10.94)	84,1		13.2.	85,0	94,9			
MLJO		(1.4.94)	93,4		15.2.	93,0				
OSMO		(1.10.94)	83,1		15.2.	80,0				
OLSO		81,9,94	87,0		15.2.	86,8	86,9	87,		
ONM		(1.8.94)	89,0		6.2.	85,0	90,0			
OPO		6(12.95)	85,0		3.2.	85,0	95,0			
UBKK		(15.10.94)					25,0			
VPRO		(1.10.94)	98							

NOVICE

Nov rekord Kitajke Sun Caiyun

ERFURT (STA/dpa) - Kitajka Sun Caiyun postavila je na mednarodnem atletskem dvoranskem mitingu v nemškem Erfurtu (220.000 nemških mark nagradnega sklada) postavila nov svetovni rekord v skoku s palico. Enaindvajsetletna studentka je preskočila letvico na višini 415 centimetrov in s tem za dva centimetra popravila svoj najboljši dosežek, ki ga je dosegla v nedeljo, 12. februarja, v Karlsruheju. Kitajka je na petih mitingih v nemških mestih postavila pet svetovnih rekordov. Začela je 28. januarja v Zweibrücknu (410), nato pa je dosegel izboljševala za centimeter (Pulheim 411, Berlin 412, Karlsruhe 413). Njeno taktiko skokov s palico in izboljševanja rekordov nekateri že primerjajo s skoki Ukrajince Sergeja Bubke.

Sampras in Chang napreje

MEMPHIS (STA/AP) - Na teniskem turnirju v Memphisu z nagradnim skladom 800 000 dolarjev sta v drugem kroga zmagala oba prva nosilca, Američana Pete Sampras in Michael Chang.

Rezultati - 2. krog: Sampras (ZDA/1) - Doyle (Avs) 6:1, 6:0, Chang (ZDA/2) - Jensen (ZDA) 7:6, (7:4), 7:5, Rehmann (Nem) - Eltingh (Niz/4) 7:6 (7:2), 4:6, 6:2, Krickstein (ZDA/5) - Gilbert (ZDA) 6:1, 7:6, (7:4), Yzaga (Peru/6) - Dunn (ZDA) 6:4, 6:3, Stark (ZDA) - Washington (ZDA/8) 6:4, 3:6 6:2, Enqvist (Sve/10) - Järryd (Sve) 6:3, 6:1, Haarhuis (Niz/11) - Göllner (Nem) 6:4, 6:4, Palmer (ZDA/9) - Grabb (ZDA) 6:7, (7:9), 6:3, 6:3, Rusedski (Kan) - Patrick McEnroe (ZDA/12) 7:6, (7:4), 7:6, (7:4), Filippini (Uru/15) - Rios (Čile) 6:4, 6:1, Spadea (ZDA/16) - Tebbutt (Avs) 6:3, 6:4.

PARIZ - Na teniskem turnirju v Parizu z nagradnim skladom 430 000 dolarjev je prva nosilka Nemka Steffi Graf po odsotnosti s tekmovanja zaradi poškodbe zabeležila novo zmago. V osmini finala je premagala Rusinjo Eleno Makarovo s 6:2, 6:1. Mlada Svicarka Martina Hingis pa je ugnala peto nosilko Francozinjo Julie Halard s 6:3, 6:1 in se prav tako uvrstila v četrtfinale.

Rezultati - 1. krog: Wiesner (Avt/6) - Babel (Nem) 6:2, 5:7, 6:4, Habsudova (Slk/7) - Rottier (Niz) 6:1, 6:1, Appelmans (Bel/8) - Carlsson (Sve) 6:2, 6:2, Langrova (Čes) - Dahlman (Sve) 6:4, 6:2; 2. krog, osmina finala: Graf (Nem/1) - Makarova (Rus) 6:2, 6:1, Hingis (Svi) - Halard (Fra/5) 6:3, 6:1, Pierce (Fra/2) - Makarova (Rus) 6:2, 6:1, Majoli (Hrv/4) - Rittner (Nem) 6:3, 6:1.

Odločilni koš Radje, Kukoč 22

LOS ANGELES - Po zaslugi Pippena in Kukoča (22 točk, 12 skokov) je Chicago Bulls ze petnajstič zapored premagal Buletse, Dino Radja pa je 2 sekundi pred koncem tekme zagotovil nov uspeh Boston Celtica

IZIDI - sreda: Cleveland - Orlando 100:99, Phoenix - Portland 120:113, Lakers - Seattle 102:96, Chicago - Washington 107:92, Golden State - Boston 115:116, Indiana - Detroit 114:88, Philadelphia - Minnesota 97:101. (VJ)

BIATLON / SVETOVNO PRVENSTVO

Zlato sta osvojila Sikora in Niogretova

Presenetil je zlasti poljski reprezentant Andreja Grašič na 18. mestu

ANTERSELVA - Francoska studentka Corinne Niogret in 22-letni Poljak Tomasz Sikora sta osvojila naslov svetovnih prvakov v posamičnih disciplinah na 15 in 20 km. Razplet pri ženskah ni presenetljiv (izjema je Bolgarka Dafovska, ki je bila tretja), svetovno elito pa je presenetil poljski reprezentant, ki se je sicer dobro uvrščal na tekmah za svetovni pokal. Tokrat pa je brez zgrešenega strela osvojil prvo poljsko kolajno, odkar se na svetovnih prvenstvih strelja z manjšim kalibrom.

Slovenski reprezentanti so razočarali, izjema je bila le Andreja Grašič, ki je z 18. mestom ponovila uspeh z olimpijskih iger v Lillehammerju (v sprintu) in si tako prislužila novih osem točk v svetovnem pokalu. Tekme na svetovnem prvenstvu namreč po novem stejejo za končno razvrstitev svetovnega pokala, od skupaj sedmih tekem pa steje najboljših pet.

»Na progi nisem imela pravega občutka, zdelo se mi je, da tečem počasni, na koncu pa sem ugotovila, da sem dosegla šesti najboljši čas. Streljanje nam je slo slabo, bojim se tarč, zadržita mi roki, pri streljanju leže pa sem tokrat zgrešila že prva strela. Kljub temu moram biti zadovoljna, morda pa bo v soboto se bolje,« je povedala slovenska biatlonka Andreja Grašič. Fantje pa so kar tekmovali,

kdo bo večkrat zgrešil. Ponavadi so v močnem sneženju, vetru in podobnih razmerah kot so bile včeraj, dosegali boljše strelske izide. Tokrat pa je najmanjkrat zgrešil Janez Ozbolt (3), Jože Poklukar pa kardevetkrat in je v končni razvrstitvi prehitel samo devet tekmovalcev. Najboljši Slovenec je bil Matjaz Poklukar na 29. mestu, najizkušenejša Ozbolt in Lekan pa sta razočarala.

Svetovna prvakinja Niogretova je na novinarski konferenci dejala, da je po prvem zgrešenem strelju skoraj že obupala, potem pa se je hitro zbrala, zadela vse strelje do konca in z odličnim tekom po zadnjem streljanju premagala tekme. »Pred tekmo mi bil zadovoljen z desetim mestom, tek in streljanje pa sta mi šla res dobro, zato sem srečen, saj je to moj največji uspeh doslej. Sem strugar v tovarni, kjer delamo premogovniško opremo, tokrat pa se mi je posrečilo »izkopati« zlato kolajno.«

Med moškimi so razočarali Nemci in domačini Italijani, njihova najboljša predstavnik sta bila Frank Luck na 11. in Piaralberto Carrara sele na 43. mestu. Med ženskami Norvezank ni bilo čisto pri vrhu, z osmim mestom je presenetila je Kitajka Song in že omenjena Bolgarka Dafovska. Sicer pa je včerajšnja tekma dokaz več, da je krog fa-

voritov, ki lahko stopijo na stopnice, v obeh konkurencah velik.

Rezultati - moški 20 km: 1. Sikora (Pol) 1:01:36.0 (0), 2. Tyldum (Nor) 1:02:10.6 (0), 3. Rizenkov (Blr) 1:02:16.4 (2), 4. Zvonkov (Ukr) 1:02:16.9 (0), 5. Dračev (Rus) 1:02:35.4 (3), 6. Ofedal (Nor) 1:03:15.6 (1), 7. Bailly-Salins (Fra) 1:03:21.3 (1), 8. Rjabov (Rus) 1:03:30.0 (1), 9. Glimsdal (Nor) 1:03:30.6 (3), 10. Perrot (Fra) 1:03:33.7 (1) ... 29. M. Poklukar (Slo) 1:06:19.5 (4), 41. Lekan (Slo) 1:07:19.7 (4), 49. Ozbolt (Slo) 1:07:56.5 (3), 74. J. Poklukar (Slo) 1:11:56.5 (9); **ženske, 15 km:** 1. Niogret (Fra) 51:16.3 (1), 2. Disl (Nem) 51:28.7 (1), 3. Dafovska (Bol) 52:10.6 (0), 4. Paramigina (Blr) 52:40.0 (1), 5. Cerbe (Ukr) 52:53.3 (1), 6. Briand (Fra) 53:03.6 (3), 7. Wallin (Sve) 53:07.7 (0), 8. Song (Kit) 53:31.9 (1), 9. Aleksejeva (Bol) 53:35.8 (1), 10. Jasicova (Slk) 54:03.7 (2), 18. Grašič (Slo) 55:47.2 (5).

Vrstni red svetovnega pokala - moški: Tyldum (Nor) 145), 2. Björndalen (Rus) 116, 25. Ozbolt 44, 34. J. Poklukar 33, 44. Lekan 25, 50. M. Poklukar 19, 51. Globočnik 18, 67. Zemva (vsi Slo) 7; **ženske:** 1. Disl (Nem) 194, 2. Briand (Fra) 190, 3. Paramigina (Blr) 178, 14. Grašič (Slo) 90. (Z. F.)

ALPSKO SMUČANJE

Si bo Tomba že v Furanu zagotovil kristalni globus?

Jutri veleslalom, v nedeljo pa še slalom - Košir med favoriti

FURANO - Do konca letošnjega moskega svetovnega pokala v alpskem smučanju manjka le še dvajsetih letih si Italijani nadejajo osvojitve velikega kristalnega globusa. Slovotemu Gustavu Thöniju naj bi nasledil Alberto Tomba. Mogoče bo s tekmeci dokončno obračunal v Furanu na Japonskem, kjer bosta jutri in v nedeljo na sporedu veleslalom in slalom. »Resn neumno bi bilo, ko ne bi osvojil pokala, potem ko sem zmagal na desetih od enajstih tekem, na katerih sem nastopil«, zdaj priznava Italijan, ki zase meni, da je največje preseženje sezone, ker ni nihče omenjal možnosti, da bi s takim uspehom vozil tudi veleslalom.

Tomba na skupnem vrstnem redu premočno vodi s 1050 točkami. Jure Kosir jih ima 570, Marc Girardelli 563, Günther Mader 500, Kjetil Andre Aamodt pa 480. Med vsemi najvarnejšimi tekmeci Alberta Tombe najbolj konstantne rezultate dosega prav Jure Kosir, ki pa ne tekmuje v smuku in ima slabe izkušnje s superveleslalom. Le z odličnimi nastopi v teh dveh disciplinah pa je se mogoče ogroziti končno zmago temperamentnega Bolonjčana.

»Proga je nekoliko preveč položna, če pa bo dovolj trda in ne bo vetra, ne bo težav. Med dvema strminama je dolg položen del, v katerem bo potrebno

voziti s primerno hitrostjo. Pocutim se dobro, ceprav nisem v optimalni formi. Slabše kot v Adelbodnu pa ne bom smučal,« je pred jutrišnjim veleslalom dejal Tomba, ki se najbolj boji vse boljsega Kosirja in Norvezana Haraldja Strand Nielsen.

Lz Furana se se bo »beli cirkus« konec prihodnjega tedna preselil v Whistler v Kanado, kjer bosta smuk in super-G. Isti disciplini bosta na sporedu se v Aspnu v Zda (4.3.) in Kvittfjellju na Norveskem, sklepne tekme pa bodo od 15 do 19. marca v italijanskem Bormiu, kjer bo po ena tekma v vsaki disciplini.

Streetova najhitrejša Suhadolcova 18.
AARE (STA) - Američanka Picabo Street je dosegla najboljši čas na treningu smuka pred tekmo za svetovni pokal v Aareju, ki bo danes ob 12. uri. Nemki Miriam Vogt so namerili drugi čas, tretjega pa njeni rojakinji Regini Häusl. Vrhnicanka Mojca Suhadolc je imela 18. čas, Mostrandcanka Alenka Dovžan pa 42.

Rezultati zadnjega treninga: 1. Street (ZDA) 1:10.81, 2. Vogt (Nem) 1:11.15, 3. Häusl (Nem) 1:11.40, 4. Montillet (Fra) 1:11.45, 5. Lödemel (Nor) 1:11.49, 6. Bourmisen (Svi) 1:11.52, 7. Dorfmeister (Avt) 1:11.76, 8. Schmidinger (ZDA) 1:11.82, 9. Zeller-Bähler (Svi) 1:11.83, 10. Wiberg (Sve) 1:11.84... 18. Suhadolc 1:12.26, 42.

DUBLIN / HUDI NEREDI MED PRIJATELJSKO TEKMO IRSKA - ANGLIJA

Podivjani angleški nogometni huligani so znova udarili

ma skupinama na ulici Lansdowne, ki je v neposredni bližini stadiona, policija pa je aretirala 40 angleških in 3 irske navijače. Dvanajst oseb je bilo ranjenih in so jih morali odpeljati v bolnišnico, eden med njimi je imel počeno lobanjo. Med zapuščanjem stadiona je umrl nek 60-letni Irec, vendar, kot je zatrdirala policija, zaradi srčnega napada in ne zaradi nasilja navijačev. Do napetosti je prišlo že pred tekmo, saj so navijači izzvizgali obredni himni. Angleški navijači so vzlikali: »Ni pogajanj z IRO«, irski pa so jim vračali: »Nikoli ne boste premagali Ircev.« Na stadionu ob ulici Lansdowne so prvič po 25-ih letih na nogometni tekmi zaigrali angleško himno, angleška reprezentanca pa je prvič po 15 mesecih igrala na gostovanju.

Anglez Jack Charlton, ki je selektor irske reprezentance, je v reprezentanci Anglije leta 1966 postal svetovni prvak. »Se nikoli nisem videl česa takšnega. Nenadoma, v nekaj sekundah, so navijači podivjali in vse je šlo iz vajeti, vnel se je pravi spopad,« je dejal Charlton. Vodilni mož angleške nogometne zveze Graham Kelly je povedal: »Osramočen sem. Prisli smo, da bi videli lepo nogometno predstavo, ki pa so jo uničili ti idioti...«

Prvi, ki je postavil vprašanje, če lahko Angleži organizirajo EP, da pri

tem ne bi bilo izgredov, je bil irski minister za sport Bernard Allen. »Kako se lahko Irski in navijači drugih reprezentanc zanesejo, da jih ne bo doletelo kaj takšnega, kar smo videli v Dublinu?« Medtem pa se je že oglašila Nemska nogometna zveza (DFB). »Menimo, da ni nobenega dvoma, da bodo Angleži EP leta 1996 dobro pripravili,« je dejal predsednik tiskovne službe DFB Wolfgang Niersbach.

Angleški navijači so s svojim divjanjem zaznamovali 70. in 80. leta, 29. maja leta 1985 pa je bilo v Bruslju med finalom evropskega pokala državnih prvakov med Liverpoolom in Juventusom na stadionu Heysel ubitih 39 italijanskih navijačev... Zaradi tega so bila angleška moštva pet let izključena iz evropskih tekmovanj. Na domačih igriščih so nasilje zajezili z izredno strogimi varnostnimi ukrepi. Prejšnji teden pa se je zgodil prvi večji incident, ko so navijači Chelse vdrli na igrišče Stamford Bridge in skušali napasti navijače Millwalla, ki so bili na tribunah na drugi strani igrišča. Red je napravilo sele 22 policistov, ki so na konjih prigalopirali na stadion...

UEFA zahteva poročilo Major se opravičuje

LONDON, ZÜRICH - Evropska nogometna zveza UEFA zahteva natančno poročilo irske in angleške no-

gometne zveze o hudih neredih na sredini prijateljski tekmi med Irsko in Anglijo v Dublinu, na temelju katerega bodo nato pristojni organi zveze ukrepali. Britanski ministrski predsednik John Major pa je svojemu irskemu kolegu Johnu Burtonu poslal pismo, v katerem obsoja divjanje huliganov in se opravičuje v imenu vseh Angležev, ki jim je pri srcu sport in se sramujejo dejanj angleških navijačev.

Major je poudaril, da si Anglija služi organizacijo evropskega prvenstva v nogometu leta 1996, ki ji ga je dodelila UEFA. Izvršni odbor in komisija za izvedbo evropskih prvenstev bosta na temelju popolnega poročila irske in angleške zveze znova preučili nekatere vidike organizacije EP leta 1996. »Nacionalni zvezi sta odgovorni za dogodek, ki se je primeril v sredo v Dublinu, največ odgovornosti pa seveda leži na varnostnih silah ali policiji,« je dejal predsednik Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Joao Havelange. »FIFA je že prejela poročila obeh zvez o incidentu v Dublinu in ni priporočila nobenih sankcij. Nobenih ovir ni, da Anglija ne bi gostila EP. Zaradi lokalnega incidenta Anglija ne zasluži, da bi bila prikrajšana pri sportnih pravicah,« je menil Havelange in dodal, da je končna odločitev pac v rokah evropske in ne svetovne zveze.

DUBLIN (STA/AP/dpa) - Angleški nogometni huligani so v sredo znova razočarali ljubitelje nogometa v Veliki Britaniji in drugod po svetu, saj so zaradi njihovega divjanja na stadionu v Dublinu (na sliki) med prijateljskim srečanjem med Anglijo in Irsko dosegli, da so pričeli resno dvomiti v možnost, da bi jih lahko ukrotili med evropskim prvenstvom (EP) prihodnje leto, ki bo v Angliji.

Do incidenta, v katerem je sodelovalo okrog 4500 angleških navijačev, ki so bili pod vplivom alkohola, je prišlo v 28. minuti, ko so Irski dosegli gol, angleški navijači pa so takrat potrgali lesene sedeže na stadionu in z njimi obmetavali irske navijače, trgali pa so tudi železno ograjo. Med 46.000 gledalci je bil tudi irski predsednik Mary Robinson.

Kapetan Anglije David Platt je bil dovolj pogumen, da je stekel do dela igrišča, kjer so bili navijači njegovega moštva, da bi jih pozval k prenehanju nasilnega početja, toda pri tem je eden izmed vrženih predmetov za las zgrešil njegovo glavo... Glavni sodnik Nizozemec Dick Jol je nato igralce obeh moštev poklical iz igrišča, policiji pa ni uspelo vzpostaviti reda in tekma je bila zato dokončno prekinjena. Najprej so iz igrišča odsli Irski, nato pa 90 minut pozneje se Angleži, ki pa so takoj pričeli z metanjem lesenih in železnih predmetov na policijo. Aretiranih je bilo okrog 20 oseb.

Uro in pol pozneje so Angleži prisli iz stadiona in znova napadli, tokrat so bili na ulicah njihove tarče spet policisti. V centru Dublina pa je bilo največ nasilja med obema navijaški-

KOŠARKA / EUROCLUB

Eddie Johnson nadigral Buckler

Olympiakosov as dosegel 34 točk
Pričakovana Scavolinijeva zmaga v Lizboni

Olympiakos - Buckler
89:64 (47:36)

»Razbeljena« dvorana v Atenah (15 tisoč gledalcev) je bila za Bolonjčane prehud zalogaj. Razen kot na začetku so bile niti igre trdno v rokah Olympiakosa. Junak srečanje je bil 35-letni bivši NBA igralec Eddie Johnson, ki je v prvem polcasu dosegel 19 točk, v prvi minuti drugega dela pa je zadel drugega dela pa je zadel dve trojki, ki sta popolnoma spravili na kolena goste. Olympiakos je imel namreč ob polcasu 11 točk prednosti, v začetku drugega dela pa je takoj dosegel delni izid 12:0 (59:36) in zapечатil izid srečanja. Bolonjčani so imeli slab odstotek v metih (manj kot 40 odst), delno tudi zato, ker sta sodnika dovoljevala grobo igro domačih igralcev. Danilo-vid je dal 27 točk, vendar je izgubil neposredni dvoboj z Johnsonom, ki je dosegel 34 točk (10:16 v metih za dve točki).

Bolonjčani so tako zdrknili na 4. mesto, saj je Limoges (Young 27 točk) premagal Badalono, istanbulski Efes Pilsen pa tudi se naprej preseneča. Tokratna njegova zrtve je bila Barcelona. Najboljši mož na igrišču je bil turski branilec Ufuk Sraica (26 točk). Zmagala je tudi zagrebska Cibona v Leverkusnu, se pravi, da

Joe Binion (Buckler)

bo v tej skupini o končnem vrstnem redu odločalo prav zadnje kolo.

Ostali izidi 13. kola skupine B: Efes Pilsen - Barcelona 81:76 (46:41); Bayer Leverkusen - Cibona Zagreb 74:90; Limoges - Joventut Badalona 76:67 (37:36).

Vrstni red: Olympiakos in Limoges 18, Efes Pilsen 16, Buckler, Barcelona in Cibona 14, Bayer 8, Joventut 2.

Prihodnje kolo (23.2.): Cibona - Efes Pilsen, Limoges - Bayer, Barcelona - Olympiakos, Joventut - Buckler.

Skupina A
Benfica - Scavolini 69:88 (37:31)
Scavolini je v Lizboni dosegel pričakovano, a vseeno zelo dragoceno zmago, s katero si je zagotovil sodelovanje v

četrtfinalni fazi pokala. Real Madrid je s Sabinom (26) in Araluckasom (21) v Madridu gladko premagal solunski Paok (Savič 14).

Ostali izidi 13. kola: Panathinaikos - Smelt Olimpija 79:66, Cska Moskva - Makabi Tel Aviv 87:78, Real Madrid - Paok Solun 69:52 (29:22).

Vrstni red: Real Madrid, Scavolini in Panathinaikos 16, Cska 16, Maccabi 14, Paok 10, Smelt Olimpija 6, Benfica 4.

Prihodnje kolo (23.2.): Olimpija - CSKA, Real - Panathinaikos, Maccabi - Benfica, Paok - Scavolini.

Po dolgem počitku zaradi poškodbe Ruzzier zmagal na razdalji 20 km v Miri

Po enomesečnem prisilnem počitku zaradi poškodbe, je naš hitrohodec Fabio Ruzzier spet prišel s treningi in tekmovanji. Po samih petih dneh treninga (66 km) je nastopil na meddeželnem tekmovanju v hoji na 20 km v kraju Mira pri Mestrah. Zato je bila edina njegova ambicija ta, da tekmovanje konča, kar bi pomenilo, da je poškodba dokončno sanirana. Iz Mire pa se je Ruzzier vrnil z nepričakovano zmago.

Tekmovanje je potekalo v neugodnih okoliscinah (megla, mraz - start ob 17.30 ter zadnjih 14 km na stezi, kar je dodatno obremenjevalo gleznje). Ruzzier je dosegel čas 1:38:47, kateremu gre odšteti se dve minuti zaradi zgrešene meritve proge, ki je bila za 400 m daljša. Zadnjih 10 km na stezi

je opravil v času 47:01, kar bi tudi za mladega atleta po enomesečnem premoru predstavljalo izvrsten dosežek, da ne govorimo za atleta, ki ima 42 let, kot Ruzzier.

Na startu je bilo 15 tekmovalcev. Odstopilo jih je kar enajst, med temi tudi taki, ki že več mesecev redno trenirajo in nameravajo nastopiti na DP na razdalji 40 km, ki bo v nedeljo v Signi pri Firencih. Trenutno ni še znano, ali bo Ruzzier nastopil v Signi (40 km namreč niso mačje solze), toda njegovo razpoloženje je spet na visku in kdor ga pozna...

Kar se tekme v Miri tice, naj omenimo se, da se je na drugo mesto z dvema minutama zamude uvrstil bivši reprezentant Blason (Athlon Sirakuza), tretji pa je bil Dorigo (Coin Mestre).

KOŠARKA / A2 LIGA

Brescialat se iz Forlija vrača praznih rok

Videmski Libertas po porazu z Aurigo že v nižji ligi

Olitalia - Brescialat
100:90 (45:43)

Olitalia: Antinori 6, Berlatti 2, Di Santo 2, Williams 24, Attruia 21, Moltedo, Casprini, Nicolai 41, Cavallari 4, Monti.

Brescialat: Angiolini 3, Sfiligoi, Foschini 14, Mian 4, Koprivica 20, Fazzi 19, Cempini 12, Premier 18.

PM: Olitalia 17:22; Brescialat 27:35; 3T: Olitalia 9:20 (Antinori 1:1, Di Santo 0:1, Attruia 2:5, Nicolai 6:12, Moltedo 0:1), Brescialat 7:12 (Fazzi 4:4, Angiolini 0:1, Foschini 1:1, Mian 0:1, Premier 2:5).

Ostali izidi 25. kola: Polti - Teamsystem 70:75, S. Benedetto - Ca-

serta 82:87, Francorosso - B. Sardegna 96:93, Pavia - Floor 84:99, Jcoplastic - Turboair 90:69, Udine - Auriga 77:80, Aresium - Menestrello 96:77.

Vrstni red: Cantù, Teamsystem in Aresium 34, Caserta 32, Jcoplastic in Olitalia 30, Sassari, Menestrello in Francorosso 28, Floor 26, Turboair 24, Brescialat in S. Benedetto 20, Auriga 16, Lib. Udine 10, Pavia 2.

Prihodnje kolo (19.2.): Turboair - Polti, Il Menestrello - S. Benedetto, Auriga - Olitalia, Teamsystem - Francorosso, Banco Sardegna - Floor Padova, Pavia - Napoli, Brescialat - Aresium, Juve Caserta - Libertas Videm.

NOVICE

Nagrada USSI 1994 za Cristino Mauri in Davida Benetella

TRST - Sportni časnikarji Furlanije Julijske-krajine so za najboljša mlada sportnika leta 1994 izbrali svetovno prvakinjo v smučanju na travi Cristino Mauri in svetovnega prvaka v karateju Davida Benetella. Glasovalo je več kot 100 časnikarjev, ki so vključeni v italijansko novinarsko sportno zvezo. Glasove so prejeli tudi biatlonc René Cattarinussi, kosarkar Galanda, naša jadralka Arianna Bogatec in skakalka v višino Barbara Lah. Nagrajevanje bo v ponedeljek v Devinu. Cristino Mauri in Davide Benetello bosta prejela priznanje »Juventussi«. Na tej prireditvi bodo 15-letnemu Massimilianu Romaninu iz Forni Avoltrija, italijanskemu mladinskemu podprvaku v biatlonu podelili tudi študijsko nagrado »Marco Lucchetta« (2 milijona lir).

Tudi Ametrano (Udinese) kandidat za tekmo z Romunijo

RIM - Zvezni trener italijanske nogometne reprezentance pod 21. letom Cesare Maldini je izbral »azzurro« za prijateljsko tekmo proti Romuniji, ki bo v sredo v Pratu ob 18. uri. Med kandidati je tudi nogometaš Udineseja Ametrano.

Becker in Ivanišević OK

Teniski turnir v Milanu, 2. kolo: Becker (Nem) - Agenor (Hai) 6:4, 6:4; Ivanišević (Hrv) - Pioline (Fra) 7:6 (13:11) 6:4; Forget (Fra) - Volkov (Rus) 4:6, 7:6 (7:3), 6:4; Korda (Ces) - Carbonell (Spa) 7:6 (9:7), 6:3.

Dvojice: Brandi-Pescosolido - Kinner Wheaton (Zda) 2:6, 7:5, 6:2.

Ayala (River Plate) k Juventus

BUENOS AIRES - Po pisanju dvneka »Clarina« naj bi turinski Juventus čez nekaj dni za 5 milijon dolarjev (približno 8 milijard lir) najel argentinskega nogometaša Roberta Ayalo. Ayala (21 let) je standardni »libero« državne reprezentance.

Celjanke boljše od Koprčank

V prvi finalni tekmi za slovenski odbojarski pokal za ženske je Celje sinoci doma s presenetljivo gladkim 3:0 (15:10, 16:14, 15:7) premagal koprski Cimos in lahko pred povratno tekmo upa na prvi pokalni naslov.

Pri Primorju Franzot zamenjal Krizmana

Po treh zaporednih porazih nogometnega članskega mostva (a sodu je izbila dno katastrofa v derbiju z Vesno) je pri Primorju prišlo do zamenjave vlog med trenerjema članov in mladincev. Člansko mostvo bo odslej vodil Gino Franzot, Paolo Krizman pa bo prevzel mladince. Franzot je v sezoni 1991/1992 treniral tudi Krasovo člansko mostvo, v zadnjih dveh sezonah pa je vodil Primorjeve mladinske vrste.

ODBOJKA / 1. MOŠKA DIVIZIJA

Olympia se je proti razpoloženemu Corridoniju precej namučila, Naš prapor izgubil živce v tie breaku

2. ŽD: Kljub okrnjeni postavi Dom Imsa ukrotil Caprivo

1. MOŠKA DIVIZIJA

Olympia - Corridoni 3:0 (15:13, 16:14, 15:9)

OLYMPIA: Dorni 5+6, Seni 8+5, Komjanc 2+6, J. Hlede 3+3, Vogric 1+1, Spacapan, Bensa 5+11, M. Lutman, Frandoli.

Olympia se je morala precej truditi, da je strla odpor Corridonija. Gostje so v napadu malo prodorni, toda v obrambi so igrali izredno poztvovalno in učinkovito. Najtežje za Olympio je bilo v drugem setu, v katerem je Corridoni že vodil s 13:9 in 14:12, vendar so bili Gorici dovolj priselbni, da so zaostanek nadoknadili, v 3. setu pa uveljavili svojo boljso igro ob mreži.

Naš prapor - Commons 2:3

NAS PRAPOR: Bevcar, Devetak, A. in V. Juretic, Kovic, Legisa, Paulin, Sfiligoi, Boskin.

Kljub porazu je Nas prapor odigral dobro srečanje, slaba sta bila namreč le začetek in konec. V prvem setu so bili namreč gostje prepričljivo boljši, potem pa je Nas prapor zagospodaril na igrišču, čeprav so bili vsi seti borbeni in izenačeni. Osvojil je drugi in tretji niz, v četrtem pa že vodil z 11:7, ko se je zataknilo, svoj del pa sta prispevala tudi sodnika, ki sta trikrat oskodovala gostitelje, potem pa jim očitno, da se obnašajo nesportno, medtem ko sta Krminčanom dopustila, da so počenjali, kar so hoteli. Set je tako splaval po vodi, igralcem Našega prapora pa so v tie breaku pustili živci.

Ostali izidi 10. kola: Grado - Torriana 0:3, Mossa - Ronchi 3:1, Intrepida - Turriana 0:3, Fossaloni - Mossa. Zaostali tekmi: Intrepida - Commons 3:1, Corridoni - Intre-

pida 2:3.

Vrstni red: Mossa 18, Turriaco, Commons in Acli Ronchi 14, Intrepida Mariana in Olympia 12, Torriana in Nas prapor 10, Corridoni in Caldini 4, Fossaloni in Grado 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Vrstni red: Staranzano 14, Corridoni in Morarese 10, Villesse, Commons in Ronchi 8, S. Luigi in Intrepida 4, Paoieris 2, Farra 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Dom Imsa - Lib. Capriva 3:1 (15:3, 11:15, 15:3, 15:3)

DOM. Lovisutti, Cerne, Kovic, Tronkar, Mozetic, Ursic, Zuccarino.

V Domovi ekipi razsaja gripa, zato je proti Caprivi nastopila zelo okrnjena postava, ki pa je vendarle zmagala. Domovke so tudi v drugem nizu visoko vodile (9:1), vendar so nato sicer objektivno slabše gostje z izredno poztvovalno igro nadoknadile ves zaostanek in zmagale. V preostalih dveh nizih se domovke niso več pustile presenetiti in so z dobrimi servisi in boljso igro v polju popolnoma nadigrale nasprotnice. Pohvalo si zaslužijo Suzy Cerne, ki je priskočila na pomoč v stiski zaradi pomanjkanja igralke, čeprav sama že več kot eno leto ne igra in Elena Kovic, ki si je bliskovito hitro opomogla od poškodbe gleznja.

Ostali izidi 2. in 3. kola: Morocco - Grado 0:3, Torriana - Dom Imsa 3:0, Capriva - Azzurra 0:3, Grado - Villacher Bier 3:2.

Vrstni red: Torriana, Grado in Dom Imsa 4, Azzurra in Capriva 2, Villacher in Morocco 0. (Dom in Capriva s tekmo vec)

ODBOJKA / PRVENSTVO MLADINCEV NA GORIŠKEM

Espego praktično že prvak, »dečki« Soče so se dobro upirali Olympii

Časten poraz sovodenjskih mladink - Domove deklice prrepričljivo vodijo

Espego - Torriana 3:0 (15:5, 15:13, 10:15)

ESPEGO: Soban 8+4, Manià 1+1, Devetak 7+3, Radetti 5+5, S. Cernic 3+1, M. Cernic 5+9, Pintar 10+, Makuc, Mucci, Lukez.

Z večerajšjo zmago si je Espego v bistvu že zagotovil naslov prvaka. Torriana je potrdila, da je dobra ekipa, ki niti za hip ne popusti, vendar pa je tokrat igralci združene ekipe niso podcenjevali. Po odličnem prvem setu so sicer nekoliko popustili, vendar pa presenečenja niso dopustili, čeprav so gostje v drugem setu vodili s 5:9 (po vodstvu Espesga s 5:11) in tudi 11:13, v 3. pa celo z 21:8 in 6:10.

MLADINKE

Fincantieri - Sovodnje 3:0 (15:11, 15:8, 15:8)

SOVODNJE: Tronkar, Miklus, Blasizza, Cernic, Zavaddal, Pellegrin.

Fincantieri je bil boljši tudi v povratni tekmi. Tržičanke bodo prav gotovo osvojile naslov pokrajinskih prvakinj, zato lahko rečemo, da so Sovodenjke doživle časten poraz. V prvem setu so bile enakovredne nasprotnicam do 11:11, vodile pa so tudi v tretjem setu (7:1). Razlika med ekipama je bila v tem, da je Fincantieri delal manj napak.

Ostali izidi 9. in 10. kola: Torriana - Staranzano 3:0, Acli Ronchi - Pieris 2:3, Commons - Ronchi 0:3, Pieris - Torriana 0:3. **Vrstni red:** Fincantieri 14, Torriana in Sovodnje 12, Pieris, Staranzano in Ronchi 6, Commons 0.

DEKLICE

Skupina A
Olympia - Grado 0:3 (10:15, 9:15,

10:15)

OLYMPIA: Perse, Sfiligoi, Cetul, Batištic, Benedetti, Hlede, Bagon, Ozbot, Klede.

Grado je bil močnejši tekmeč, zlasti velja to za igro ob mreži. Če igralke Olympie ne bi zgrešile toliko servisov, bi vsekakor lahko dosegle tudi bolj ugoden rezultat, saj so potrudile in razlika med ekipama v igri v polju ni bila tako očitna.

Ostali izidi 2. in 3. kola: Lib. Gorizia - Fincantieri 0:3, Torriana - Lib. Gorizia 3:0, Fincantieri - Capriva 3:2. **Vrstni red:** Torriana, Grado in Fincantieri 6, Olympia in Lib. Gorizia 2, Capriva 0.

Skupina B

Farra je bila izključena iz prvenstva, ker je še drugič izgubila tekmo brez boja.

Azzurra - Dom Imsa 1:3 (9:15, 15:8, 10:15, 8:15)

DOM IMSA: Pavio, Ursic, Tosoratti, Mozetic, Zuccarino, Kovic.

Po tej zmagi uvrstitev v koncnico za naslov domovkam skoraj ne more več uiti. Uspeh proti solidni Azzurri je se toliko bolj razveseljiv, ker so domovke nastopile v zelo okrnjeni postavi, sredi drugega seta pa si je zvila glezenj kapetanka Pamela Mozetic. Ker ni bilo menjav, je stisnila zobe in vseeno nadaljevala z igro. Set so sicer osvojile domače igralke, zato pa so v nadaljevanju domovke odlično reagirale in z ostrimi servisi, učinkovitimi napadi in izredno borbeno igro v polju ugnale Azzurro, ki je tedaj menda že mislila, da ima zmago v zepu.

Vrstni red: Dom Imsa 8, Azzurra 4, Alloys Tržic 2, Acli Ronchi 0.

DECKI

Olympia - Soča Gostilna Devetak 3:0 (15:10, 15:9, 15:11)

OLYMPIA: Cernic, Braione, Brisco, Dorni, Frandolic, Jelen, I. Komjanc, Miklus, Pijan.

SOČA GOSTILNA DEVETAK: Hlede, A in M. Cernic, Orel, Faganel, Golob, Spiros, Kovic.

Derbi med združenima ekipama je po pričakovanih osvojila Olympia, mlajši igralci Soče pa so se ji solidno uprtali. V prvem setu so gostje celo vodili s 6:0, vendar so nato klonili pred tezo večje udarne moči v napadu in na servisu igralcev Olympija, ki so v naslednjih dveh nizih visoko povedli (v tretjem s 14:3) in upravicili vlogo favorita za naslov prvaka.

Val - Finvolley Tržic 3:0 (15:6, 15:1, 15:5)

VAL: D. Lutman, Florenin, De Mori, Mucic, Manià, Lukes.

Kljub temu, da so nastopili le s šestimi igralci so Valovi dečki dosegli prepričljivo zmago. O sami tekmi ni mogoče povedati skoraj ničesar, saj je bila razlika med ekipama prevelika. Veliko večino točk so valovci dosegli že s servisom. Ob tem je treba tudi povedati, da je ekipa (zaradi boleznih je manjkal Robert Lutman) zairgala dobro, čeprav ne trenira skupaj.

NARASCAJNICE

Skupina A

Vrstni red A skupine: Morarese 12, Torriana 6, Dom Imsa 5, Olympia 4, Morocco 3, Commons 0.

Vrstni red B skupine: Fincantieri 14, Villesse 9, Sovodnje in Staranzano 7, Elsi 5, Pieris 3, Acli Ronchi 0.

NOVICE

Tudi borovci na mednarodnem mladinskem turnirju Portualeja

V organizaciji društva Portuale bo od 1. do 25. junija že 4. mednarodni mladinski nogometni turnir z nazivom »Trst, evropsko pristanišče«. Letos bo turnir za kategorijo najmlajših. V zelo ostri in kakovostni konkurenci bo nastopila tudi ekipa Bora Farco. Ostali udeleženci: Bohemias (Republika Češka), Alpe Adria Minsk (Bjelorusija), Istra Pulj (Hrvaska), Koper (Slovenija), Nuova Treistina, Donatello (Videm), Fossalta Piave (Benetke), Itala Gradisce, Staranzano ter San Luigi V. Busà, San Giovanni, San Sergio, Olimpia in Portuale (vsi iz Trsta).

Tumir cicibanov v Romansu: Mladost izenačila, poraz Juventine

V 5. kolu dvoranskega turnirja v malem nogometu, ki se odvija v sportni dvorani v Romansu in ki ga prireja domače društvo Pro Romans, je Mladost igrala neodločeno proti Staranzanu z 0:0, Juventina pa je izgubila proti Piedimonteju z 1:2. Ostali izidi zadnjega kola: Itala San Marco - Mossa 6:0, Aquileia - Lucinico 2:0, Pro Fiumicello - Comonese 6:0, Pol. Muscoli Palmanova - Ronchi 3:2, Manzanese - Pro Romans 6:1, Isontina - Pro Gorizia 6:2.

V Trstu državno prvenstvo v krosu za gluhoneme

V organizaciji športnega društva za gluhoneme v Trstu in ob sodelovanju italijanske atletske zveze bo 5. marca na stadionu na Kolonji v Trstu italijansko državno prvenstvo v teku čez drn in strn za gluhoneme. Tekmovanje se bo pričelo ob 9.30 za deklice in kadetnje, ki bodo pretekle 1.500 m. Sledile bodo druge kategorije, in sicer: dečki in kadeti (2.000 m), naraščajnice (2.000 m), naraščajniki (4.000 m), mladinke (4.000 m), mladinci (6.000 m), članice (6.000 m) in člani (10.000 m).

KOŠARKARSKA C2 LIGA / JUTRI V 17. KOLU

Bor z Intermuggio Brezupno za Dom?

Borovci bodo skušali le premagati Miljčane Domovci v gosteh z vodilnim Martignacom

V 17. kolu košarkarske D lige bosta naši ekipi pred zelo zahtevno nalogo. Bor Radenska bo v trzaskem derbiju na domačih tleh gostil Intermuggio, proti kateri je v zadnjih treh tekmah vedno zgubil, medtem ko je vsaj navidez ze zapisan poraz Doma Agorest v gosteh z vodilnim Martignacom.

BOR: Po napeti tekmi in lepi zmagi v Spilimbergu, so borovci spet pridobili sveže moči in motivacije. To je velikega pomena pred jutrišnjim derbijem z miljsko peterko Intermuggio, ki ima na lestvici le dve točki več, po zadnjih izidih sodeč pa se nahaja v odlični formi (v prejšnjem kolu je uničila Udinese s 95:70!). Miljska peterka, ki je v lanski sezoni zasedla odlično končno drugo mesto, ima nekaj zelo dobrih posameznikov (Trimboli, Gori, Tomasin, Pittacco, Bussani), glavna moč ekipe pa je nedvomno borbenost, medtem ko je s taktičnega vidika nekoliko »nevezgajena«, saj skoraj vsi zunanji (in boljši) igralci igrajo v glavnem instinktivno. Za nameček se je po nekaj mesecih vrnil tudi Perossa, ki je napovedal konec z igranjem, a si je premislil. V Borovih vrstah bi moral spet zaigrati Marko Possega (prejšnji teden je bil bolan

in ga je zamenjal Carbonara), medtem ko so vsi ostali v dobri formi.

DOM: Kot je po prvem delu prvenstva napovedal trener Lucio Miani, se Domova ekipa se ni vdala in se je bojno razpoložena lotila povratnega dela. Tako so belordecji takoj poskrbeli za pravi podvig na račun »visokotelece« Porcie in mirnega duha se bodo domovci lotili tudi jutrišnjega dvoboja s prvouvrščenim Martignacom, ki je sicer v dosedanjih 16 tekmah zgubil le enkrat in je doma se nepremagan. Videmčani imajo zelo homogeno in izkušeno mostvo s številnimi odličnimi posamezniki, med temi pa je razred zase bivši A ligas Nobile, ki je v tej kategoriji praktično neustavljiv. Optimisti radi opozarjajo, da je tudi Davidu uspelo premagati Goljata...

TAKO V 1. DELU: V 3. kolu (22.10.94) so tako borovci kot domovci ostali praznih rok. Belozeleni so v Miljah igrali solidno le v 1. polcasu, v zadnjih minutah tekme pa so odpovedali in zgubili s 85:77 (Smotlak 22, Barini 20, Susani 12), belordecji pa so doma z Martignacom utrpeli doslej najhujši poraz (69:114 - Di Cecco 17, Corsi 11, Kosuta 10). VJ

KOŠARKA / 16. KOLO D LIGE

Ardita (s Turelom) preizkusni kamen za Sokol Warm

Cicibona (v nedeljo zjutraj) in Kontovel (jutri) v vlogi favoritov

Povratni del košarkarske D lige se ni pričel pod najboljšo zvezdo, saj so naše tri ekipe zbrale le eno zmago, v 17. kolu pa je spored nekoliko lažji. Le Sokol bo pred zahtevnim izpitom, medtem ko imata Cicibona in Kontovel priložnost, da se takoj pobereta.

SOKOL: Po šesti zaporedni zmagi so se Nabrežinci povzpeli na 3. mesto s samima točkama zaostanka za vodilnima Ardito in Pomom. Jutri se bo Sokol doma pomeril prav z gorisko Ardito, ki ga je v prvem delu prvenstva visoko premagala. Emiljevi fantje imajo torej priložnost, da dohitijo se enega izmed glavnih kandidatov za napredovanje. Ob tem bi morali belordecji tudi poskusiti nadoknaditi 21 točk zaostanka iz prve tekme, saj ga je v primeru istega števila točk na lestvici odločala medsebojna kos razlika. Za zmago pa bodo morali sokolovci zaigrati s polno mocijo (ta teden so trenirali trikrat) in predvsem v obrambi ponoviti igro, ki so jo pokazali v Trziču proti Pomu.

Tako Igor Civaridi kot Robi Paulina bosta tokrat gotovo igrala, v dvomu pa je nastop Boruta Pertota. Potencialno ima Ardita zelo dobro mostvo, ki v napadu sloni na izkušnjah in sposobnostih strelca Turela, a tudi ostali so zelo dobro podkovani, tako tehnično, kot telesno.

CICIBONA: Po zamujeni priložnosti se morajo cicibonaši takoj zbrati, da ne bi poraz v Trziču po šestih zaporednih zmagah imel negativnih

posledic. V nedeljo zjutraj (ob 11.30) bodo Kovacicjevi fantje gostili zadnjevrščenim Largo Isonzo, ki pa ni tako sibe kot kaže dosedanj razplet prvenstva, o čemer pričata dva podatka. Ze na prvi tekmi so si Tržičani prav v zadnjih sekundah zapravili priložnost za zmago proti našemu mostvu, v zadnjih tekmah pa so doslegli dve zaporedni zmagi (Cus in Lega Nazionale). V vrstah Cicibone je v dvomu Stefan Persi, ki si je lažje poskodoval oko, po daljši odsotnosti (potovanje v Grčijo) pa bi se moral vrniti Izток Bajc.

KONTOVEL: Po drugem porazu v zadnjih petih tekmah imajo Kontovelci ze šest točk zaostanka za vodilnim parom. Starčevi fantje se ne mislijo vreci puško v korbuzo in že jutri proti Libertasu načrtujejo nov par točk. Trzasko mostvo tici na spodnjem domu lestvice in igra dokaj spremenljivo. Libertas bi skoraj presenetil Ardito v gosteh, osvojil je nekaj lepih zmag, obenem pa je marsikdaj zapustil igrisce visoko premagan. Kontovelci bodo skušali uveljaviti svojo premoč pod košema, v obrambi pa bo treba najbolj paziti na D'Orlanda, enega izmed najboljših mladih igralcev te kategorije.

TAKO V 1. DELU: Ardita - Sokol 82:61 (Paulina 21, Stanissa 12, Civaridi 11, Skerlavaj 11), Largo Isonzo - Cicibona 84:86 (Persi 29, Tomsic 17, Iv.Bajc 13), Libertas - Kontovel 63:68 (Turk 14, L.Emili 12, Kralj 11). (VJ)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Pavion Ger glavni favorit 4. dirke v Trstu

1. dirka (Milan): naš favorit je Newtong (2), kljub temu, da bo startal iz druge vrste in da je Palizzi (X) v odlični formi in bolje plasiran. Pozorn na potencialno zelo močnega Patricka (1).

2. dirka (Turin): Po formi in kvaliteti je favorit Lanzing Effe (2). Od skupine 1 naj omenimo Neutrona Pink (1). Regularni Passista (X) bi lahko vsem zamešal strene.

3. dirka (Firence): Mortano (1) bi lahko glasni pobegnil že od vsega začetka. Ondra (X) vse bolj napreduje. Glede na konkurencu ne moremo zanemariti Ledoga MO (2).

4. dirka (Trst): možnost baze s konjem Pavionom Ger (2). Pozor tudi na »veterana« Lyrcristya (X). Najboljši konj

skupine 1 je prav gotovo Olimpo Brazza.

5. dirka (Rim, galop): Kin Pharly (2) ima vse možnosti, da s uveljavi. Od skupine X naj omenimo regularnega Shawana, od skupine 1 pa solidnega Almeyja.

6. dirka (Pisa, galop): nedavni zmagovalec podobne sheme Slum Barret (X) je spet favorit. Silent Respect (1) je na zadnjih dirkah pokazal, da je dobro pripravljen, v odlični formi pa je Lodoik (2).

Dirka tris

V Bologni (Arcoveggio) bo nastopilo 20 konj. Naši favoriti: 4 Naxos Gar, 7 Oceania Max, 19 Camada Long Loreto. Za sistemiste: 15 Mugabi, 8 Nobel D'Arc, 14 Orione D'Asolo.

Totip

1. — prvi	X2
drugi	1
2. — prvi	2
drugi	1X
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	1
drugi	X2
5. — prvi	2X
drugi	1
6. — prvi	X
drugi	12

Danes igra za vas Totocalcio

Stojan Ražem

Stojan Ražem (letnik 46) je med ustanovitelji lokostrelske sekcije športnega društva Zarje. V 70. letih je bil nogometas Zarje, na derbiju z Gajo pa si je hudo poškodoval koleno in je moral prenehati z aktivnim športom. Posvetil se je lokostrelstvu in nekaj let tekmoval s tržaškim društvom Ascat, leta 86 pa se je z Aleksandrom Ražmnom odločil, da pri Zarji ustanovi samostojno sekcijo. S časom se je Stojan nekoliko oddaljil od tekmovalj in se posvetil trenerskemu delu z mlajšimi tekmovalci. Prejšnji teden je Igor Sedmak pravilno napovedal kar 11 izidov.

Cagliari - Parma	1 X
Cremonese - Fiorentina	2
Foggia - Sampdoria	2
Genoa - Roma	X 2
Inter - Brescia	X
Juventus - Napoli	1 X 2
Lazio - Milan	1 X 2
Padova - Torino	X 2
Reggiana - Bari	X
Acireale - Palermo	X
Lucchese - Cesena	1 2
Alessandria - Pistoiese	1
Spezia - Spal	X

PROMO

Polet nocoj Breg prost

V kosarkarskem promocijskem prvenstvu je na sporedu že 16. kolo, medtem, ko so nekaj tekem 13. kola že nadoknadili (vodilni Skyscrapers je premagal Drago Basket, Momo Giò pa je odpravil drugouvrščenico Stello Azzurro). V tem kolu bo Breg prost. Polet pa se bo že nocoj (ob 20.30 v prosekki telovadnici) pomeril s peterko Drago Basket, ki je s 16 točkami na 5. mestu in v polnem teku za play off za napredovanje. Poletovci bodo morali cimbolje zaustaviti nasprotnikovega playmakerja Del Bena, gotovo najboljšega posameznika tega prvenstva, medtem ko so njegovi soigralci dokaj poprečni, kar bi openskemu mostvu omogočilo, da bi lahko ob uspešni igri končno dosegl drugo zmago.

V 1. diviziji (3. kolo) bo Prosek (A skupina) doma igral proti Aidi Mitsubischii, Dinamo (B skupina), pa v gosteh z Amatori. (VJ)

»EWIVA IL MINIBASKET« / SKLEPNA PRIREDITEV

Borovci na odličnem 4., Kontovelci pa na 6. mestu - Med mlajšimi tri naše ekipe

V ponedeljek je bil pri Don Boscu sklepni del turnirja Evviva il minibasket, na katerem je nastopilo tudi šest naših ekip. V starejši konkurenci (15 ekip letnikov 1984/85) je osvojila končno zmago Ginnastica Triestina, ki je v finalu premagala Don Bosco. Tretji je bil Poggi, na odlično 4. mesto pa so se uvrstili minikošarkarji Bora, medtem ko je Kontovel osvojil dobro 6. mesto. V tolažilni skupini so se vse ekipe uvrstile »ex-aequo« na 9. mesto, med temi je bil tudi Vremčev Polet.

V mlajši konkurenci (letniki 85-86) niso vodili lestvice, kot je sicer tudi pravilno za to kategorijo. Tudi v tej konkurenci so nastopila tri naša mostva: Bor, Kontovel in Sokol. Ob koncu so organizatorji podelili vsem prisotnim ekipam kolajne in pokale. Naša društva pa so zopet dokazala, da se tudi z najmlajšimi dobro dela in da zato ni bojzani za bodočnost naše kosarke. (Mat) Na sliki KROMA: postrojene ekipe med nagrajevanjem.

KOŠARKA / PRVENSTVO MLADINCEV

Inter je bil za Bor premočen

Trofeja minibasket: v derbiju borovci boljši od Kontovelcev

Inter 1904 - Bor Radenska 119:90 (58:45)

INTER: Bonetta 2, Bonazza, Bosich 12, Celega 53 (7.8), Giamba 33 (2:5), Gustincich 7 (3:5), Cocevar 1 (1:2), Miralem 11 (1:1), Terreni 3; trener Friederich.

PM 14:21. 3T: Giamba 1, Terreni 1.

BOR: Valenti, Pozar 29 (2:6), W.Sancin 7 (1:1), Ursic 7 (1:2), Galeone, Lapel 17 (3:5), Rustja 30 (12:13), Del Monaco; trener F.Sancin.

PON 19:27. SON: 19. 3T: Pozar 7.

Borovi mladinci so v nekoliko okrnjeni postavi visoko klonili pred Interjem 1904, ki ima v svojih vrstah nekaj res dobrih posameznikov, kot na primer Celega in Giamba (skupaj sta dosegla kar 86 točk). Tekma je bila izenačena vse do 10. min., ko so gostitelji vodili le za 4 točke (29:25). Nato pa so nasi

vidno popustili, nasprotniki, ki so imeli več enakovrednih menjav, pa so pritisnili na plin in se na koncu polčasa oddaljili od naših na + 13.

Slika se v drugem polcasu ni spremenila in le trojke Pozarja ter prosti meti Rustje niso dovolili katastrofe ze itak potaplajoče se Borove barke.

Tekma se je torej končala z zasluženim in visoko zmago Interja, ki je pokazal mnogo več od naših košarkarjev.

Naj omenimo, da v vrstah Interja igra tudi Srb Goran Miralem, ki je tokrat dal 11 točk.

(Mat)

MINIBASKET

TROFEJA JADRAN
Kontovel - Bor 20:44 (0:8, 6:17, 4:9, 10:10)

KONTOVEL: Per-narcic, Stoka 4, Turco 2, Nabergoj 2, Privileggi 8, Piculin, Zavadlav, Ma-

tacić 2, Cecchi, Jazbec 2, Furlan; vaditelj Briskic.

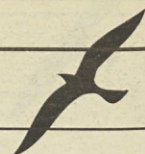
BOR: Kemperle 4, Krcalic 3, Crevatin, Kneipp 2, Jevnikar 2, L.Pozar 8, Kralj 10, Madonia, Slavec 3, Baruca 4, D.Pozar 8; vaditelj S.Corbatti.

Kakovostna in fizična razlika med ekipama je bila očitna, tako da končni zmagovalec ni bil niti za trenutek vprašljiv. Borovci so si zanesljivo zmago zagotovili v prvih treh četrtinah, ki so jih gladko dobili. Samo v zadnji četrtini smo gledali izenačeno kosarko, ko so Kontovelci uspeli ta del igrati neodločeno.

Obe ekipi sta zaradi gripe nastopili okrnjeni, pri Boru je bil najboljši Ivan Kralj, medtem ko se je pri Kontovelcih najboljši izkazal Nicholas Privileggi, ki je dobro vodil ekipo in bil tudi natančen pri metu.

Draga italijanska država!
Če bi nam povedala,
kaj počneš, bi ti morda lahko
pomagali,
da narediš manj napak.

Od nekdanjih državljanov v Italiji pritožujejo, da so premalo vključeni v javno upravljanje. Pa vendar obstaja neki zakon, ki dežele, občine in pokrajine obvezuje, da objavljajo svoje bilance, da bi tako zagotovili - pravi zakon - največjo razumljivost in jasnost rezultatov upravljanja. Spoznavanje možnosti, informiranje o storitvah in stroških prispeva k izgradnji bolj demokratične države. Bolj natančno institucionalno obveščanje pomeni večjo jasnost in večjo korektnost javnega delovanja, kar z drugimi besedami pomeni večje sodelovanje. Uporaba časopisov kot informacijskega sredstva predstavlja najučinkovitejši in takojšen pripomoček za zadovoljitev potreb in interesov državljanov.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Partnerju boste velikodušno ponudili roko - ne zaradi njegove slabosti, pač pa zaradi radosti, ki vas bo prevevala ob izražanju njegove hvaleznosti. Tudi v redu.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Sprijaznili se boste z deštvom, da nekaterih ni mogoče spremeniti, predvsem ne tistih, ki bi želeli spremeniti vas. Naj torej vsakdo spreminja samega sebe.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo vam bo z največjim veseljem priskobil na pomoč in se razmahnil v svoji učiteljski vlogi. Vloga učenca vam ne bo godila, naučeno pa vam bo prišlo zelo prav.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vaša pozornost do partnerja bo tolikšna, da bo odločno posumil o iskrenosti vaših namenov. Ne prepričujte ga z besedami, kajti besede se skozi sum slišijo drugače.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Spomnili se boste na nekoga, ki ste ga zaradi zoprnih dolgov odrinili v pozabo. Poklicali ga boste in mu skozi opravičevanje ponudili vracilo. Ne bo se vas spominjal.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Komaj boste opravili z eno težavo, že se bo pojavila druga. Sledila ji bo tretja, tej pa četrta in tako v nedogled. Vas končni sklep: izvir težav je v vas samih.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ko boste izrazili svoj predlog za rešitev poslovne zanke, boste deležni burnega odobravanja, ceprav predloga ne bo nihče razumel, niti vi sami. Najbrž prav zato.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Trenutni neuspeh vam bo vzel pogum, ne pa tudi razsodnosti. Ob novem pretresu svoje zablode boste ugotovili, da je slo za nesporazum med vami in vašimi željami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Cudili se boste partnerjevi ravnodušnosti do vajinih problemov. Močite se, če mislite, da jih ignorira; daje si zgolj čas za hladen umski pretres. Posnemajte ga.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Srečali boste osebo, ki vam bo odprla vrata v vaše lastno srce. Pomagala vam bo, da razčistite s svojo notranjo navlako. Ko bosta pri koncu, bo slovesno vstopila.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ponujali vam bodo darila, ki vam ne bodo nič pomenila, saj boste sumili, da z njimi kupujejo vašo naklonjenost in perejo svoj občutek krivde. Malce brcate mimo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zazdelo se vam bo zelo neumno, da bi si s staro saro obremenjevali sedanost in si zapirali pot v prihodnost. Poiskali boste metlo in se podali v čistilno akcijo.

ŠAH

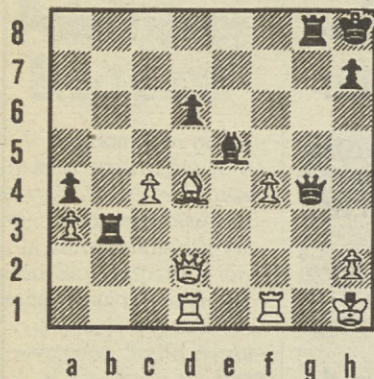
Varjoma - Lundquist / Švedska 1980

Najmočnejši črni figuri sta zasedli g linijo in postavili belega kralja v neugoden položaj, saj mora beli nadzorovati kritični polji g1 in g2. Črni, ki je na potezi, je v borbi za kritična polja aktiviral vse razpoložljive moči in uspeh ni izostal. Na lep in poučen način je obračunal z belo vojsko!

Resitev naloge

Da bi odstranil belo damo z druge vrste in obrambe polja g2, črni poizkusa z zvijaco in igra 1...Td3! Beli najprej zamenja neugodnega lovca 2.Le5:+ /na 2.fe5 odloči 2...De4+/ 2...de5 3.Db2 Na 3.Dc2 bi sledilo 3...Td1: 4.Td1: Df3+. Toda tudi po umiku bele dame ima črni presenetljiv odgovor 3...Df3+!! s hitrim matiranjem! Slabo je 3...Td1:?? in beli se reši po 4.De5+.. Po sahu na f3 pa se je beli vdal!

S. Kovac

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izrezani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

Gora Oljka slovi po lepi cerkvi in še lepšem razgledu

Na goro nad Savinjsko dolino vodijo številne poti - Najlepše je v nedeljo

»Z Recice na Paki se gre čez železnico proti vzhodu in po travniku do pod gore 1/4 ure, nato strmo po gozdu navkreber 3/4 ure do kriza, tam desno po hrbtu 1/2 ure do romarske cerkve.« Tako so pred skoraj sto leti opisali »dohod« na Goro Oljko, ki ga je markirala savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva.

Ker so v minulem stoletju na Goro Oljko naredili se veliko drugih označenih poti, je danes možnost za dostop veliko, noben pa ni pretirano dolg. Najhitrejši je kar z avtomobilom, naravnost na vrh, vendar pa ponavadi ni vredno riniti navzgor z vozilom. Peš gre sicer počasneje, a je zato izlet toliko lepši in koristnejši.

Najkrajši pristop na Goro Oljko je omenjena pot iz Savinjske doline. Druge označene poti vodijo s severa s Ponikovske planote, z vzhoda skozi Dobrič, z juga iz Polzele. Južna pot vodi v zgornji polovici do kmetije Jug po makadamski cesti, ki se nadaljuje na vrh.

Avtomobil pustimo pri kmetiji, odkoder je do vrha še dvesto metrov vzpona. Vzpon na vrh pešje skozi gozd, ki zakriva razglede. Enako je s severno potjo na vrh, zato pa je vrh toliko bolj razgleden. Pri izbiri poti si pomagamo z izletniško karto Savinjska dolina in sirša okolica v merilu 1:50.000.

733 metrov visoka vzpetina, danes znana

kot Gora Oljka, se je včasih imenovala Dobrič, enako kot vas na vzhodni strani hriba. Znana je po razgledu in zanimivi baročni cerkvi z dvema zvonikoma, ki jo uvrščajo med najlepše baročne cerkve pri nas.

Najprimernejši dan za obisk je nedelja

Toda če na vrhu nismo pravi dan ob pravem času, se pravi v nedeljo opoldne, si bomo cerkev lahko ogledali samo od zunaj. V nasprotnem pogled pritegnejo freske Tomaža Fantonija, Oljske gore Fortunata Berganta in lep baročni oltar. Dodatna zanimivost cerkve je »cerkev v cerkvi«. Po enem od dveh hodnikov lahko pridemo v spodnjo »cerkev«, v kateri so trije oltarji iz 19. stoletja.

Viri navajajo, da je meznarija ob cerkvi lepa baročna stavba iz časa nastanka cerkve. Bila je nekoč - zdaj je to neugledno posodobljena stavba, v kateri je planinski dom. Odprt je ob koncih tedna, vendar v njem težko dobimo kaj več kot pijaco.

Tako je na Gori Oljki najbolj privlačen razgled v daljave ali postanek v kaksnem zavetnem kotičku, kjer se sonce sopiri s svojo toploto. Ko se hočemo malo pretegniti in se začnemo razgledovati naokoli, lahko s pogledom zajamemo sirjave med Pohorjem in vzpetinami Pokavja. Vmes je se veliko drugih vrhov in zanimivih izletniških ciljev, med njimi Uršlja gora, Peca, Smrekovec in Golte.

Seveda ne moremo zgrešiti zasneženih Kamniških in Savinjskih Alp, konicastega Rogatca, planotaste Velike planine in siroke Menine. Fran

Cerkve z dvema zvonikoma je zaščitni znak Gore Oljke

Kocbek je v svojem vodniku o Savinjskih planinah leta 1904 zapisal, da se z Gore Oljke vidi kar 64 cerkva, drug podatek pa to stevilo poveča celo na 72.

Kraški pojavi in pravljica o gori

Gora Oljka je zanimiva tudi zaradi kraških značilnosti. Podobno kot bližnji Ponikovsko planoto tudi to vzpetino gradijo apnenici, zaradi katerih ima gora tudi svojo pripovedko.

Leta 1922 je Planinski vestnik zapisal »Pravljico o Gori Oljki«: »Ob gori je votlina, o kateri pravijo, da je nekoč v njo padlo par volov z deklico vred; pozneje so se telege in kita deklice prikazale v Anepazki soteski.«

Stopnice, ki vodijo na vrh Gore Oljke, nas pripeljejo tudi do ene najlepših razglednih točk nad Savinjsko dolino. Fran Kocbek je v svojem vodniku z začetka tega stoletja zapisal, da se z Gore Oljke vidi več kot šestdeset cerkv! (Vse fotografije: Dario Cortese)

Pravljica se pripoveduje, da je pred davnimi časi pri duplini deček pasel ovce in metal kamenje v prepad. »Nenadoma se prikaže iz jame zeleni fantek ter vpraša pastirja, kdo li meče kamenje v jamo. Prestrašeni deček se zlaže ter pokaže na kostruna; zeleni fantek pa napiče kostruna na rogove in zgine z njim v prepad.«

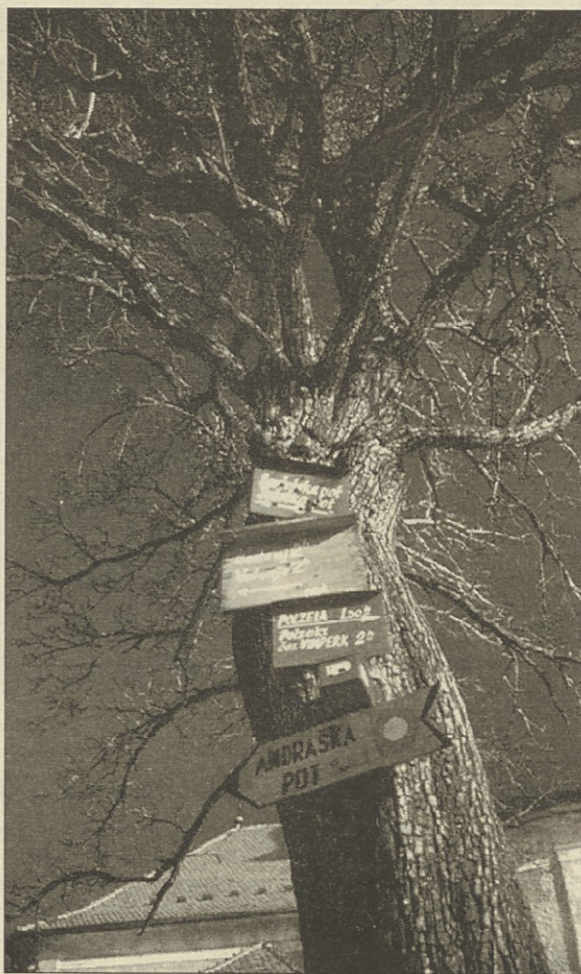
Z vrha še do term

Ker je srečanje z zelenim fantičem danes bolj malo verjetno in ker vzpon na goro Oljko ne zahteva veliko časa (po južnem ali severnem grebenu pridemo na vrh v

manj kot eni uri), lahko izlet podaljšamo v Zgornjo Savinjsko dolino, morda pa bo v tem letnem času bolj prav prisel obisk term Topolsica pri Sostanju.

V zdravilnem vreletu termalne vode so se namakali že Rimljani, voda je skofu Tomažu Hrenu odpravila kamne, menda so bili ledvični, gotovo pa bi se našla še vrsta ljudi, ki jim je tamkajšnja voda pomagala pri revmatičnih, zelodčnih in drugih težavah. Preden se namočimo v njej, se na poti do Topolsice lahko ustavimo v zanimivi Rotovnikovi jami.

Dario Cortese

Pri cerkvi se stikajo poti z vseh vetrov

ZNAMENITI PRAŽAN

Po sledih humorista Jaroslava Haška (4)

S Haškovimi obiski se lahko pohvalijo številne gostilne

Zato se je Svejek toliko bolj urno napotil v gostilno Pri Kelihi, kjer je že deloval tajni agent Bretschneider, ki je se moral izpolniti dnevni akord aretacij. To so njegovi nasledniki pocenjali se skoraj celo stoletje, ki se pravkar izteka. Le v času republike med leti 1918 in 1940 in seveda po letu 1990 je slo brez tega. (Nek domačin mi je pripovedoval, da so vneti Bretschneiderjevi nasledniki se v poznih osemdesetih letih vneto lovili lastnike satelitskih anten - da se ne bi pokvarili z gledanjem kapitalističnih televizijskih postaj).

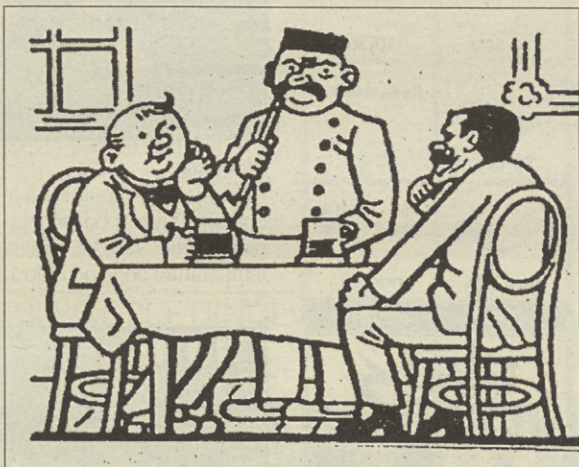
Svejek je naročil črno pivo. Ko son aretirali njega in krčmarja Palivca, je poravnal dolg za zapitek: pet vrčev piva, kos kruha in klobaso. Tik pred aretacijo je spil se slivovko, kar tako, za pot do zopora.

Hašek pa v nasprotju s svojim literarnim junakom Pri kelihi (U Kalicha) ni bil preveč doma. Za vzor mu je služil majhen lokal

gostilnicarja Solca (najverjetneje literarni Palivec) na vogalu Sokolske ulice. Solc, nekdanji tipograf, je bil Haškov prijatelj in prosvetljen človek, ki je cenil kulturo in njene boemske predstavnike.

Biografi navajajo imena več kot sto gostiln, pivnic, kavarn, vinarn, zganjarn in drugih lokalov, kjer naj bi se Hašek rad zadrževal. Nekdo pa lakonično omenja, da bi bilo verjetno treba nasteti kar vse lokale stare Prage.

Biograf Radko Pytlík jih omenja kar nekaj: Zlati liter v Balbinovi ulici, Cafe Slav, Svetilka, Pri Zverini, Pri Blahu, Pri Brejsku, Pri Choderasu, Male zvezde, Krvavi Tonda, Pivnica pri zapornicah, Nova Praga, Pri Teisingu, Kafe Union, Pri Deminki (zbirališče anarhistov), Hlavovka (zbirališče igralcev), Tumovka, Pri kelihi na Bojisti (v bližini je bilov tistih casih se kaksnih dvajset lokalov), nato se Rusko kavarno, nočno Bendovo ka-

Svejek, krčmar Palivec in agent Bretschneider U kalicha

varno, plesišče Pri Apollu, Jedovo hišo in kavarnico Stoletka, na koncu pa se Pri Fleku. Hodili so tudi v lokale Pri Petriku, Kamnitno dno, Pri Brabantskem kralju, kavarno Montmartre, Kopmanko ali Balkansko klet, nočno kavarno Chaloupka v Mesarski ulici (znano po polnočni juhi z rebrci), Na gredi v Spaleni ulici itn.

Kmalu potem, ko je bil

Svejek že v zaporu, je tam spoznal sotrpina, ki ga je aretirali neki drug agent v kavarni Montmartre. Med pregledom na psihiatričnem oddelku omenja preiskovalne sodnike, ki so naročili, da jim prinesejo od Teisinga zrezke in plzensko pivo.

Pozneje srečamo Svejka v zaporu na Salmovi ulici, kjer tolaži sojetnika, ki mu pripoveduje, kako so proslavljali rojstni dan njegovega sefa in so sli iz ene pivovarne v drugo, pa vse do devete. Svejek mu veselo pritrdi, da tudi sam dobro ve, kaj se pravi v eni noči obiti po dvajset lokalov, toda samokritično dodaja: »Vsa cast, nikjer nismo spili več kot tri vrče piva.« Sojetnik omenja se nočno kavarno na Vinohradih (predmestje Prage).

Biografi omenjajo pijanske pohode Haškove družbe, ki so trajali tudi več dni in noči brez premora. Pri tem so morali prehoditi velike razdalje (ali se peljati s fijakarji in tramvaji). Zmenili so se, da se cel teden ne locijo in tako skupaj pohajkovali in popivali celih 168 ur.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

Kopmanka je bila priljubljen lokal s kabaretom (Foto: R. Pytlík)

Java, otok starih kultur (6)

»Vseeno bom govoril s tvojim očetom,« je vztrajal mladenič. Se preden je sonce zaslo, je prišel do svete gore Indra in vprašal mogočnega gorskega velikana, ce mu da hčer za zeno.

Indra je rjovel od besa, ze zato, ker si je sin Bromu drznil govoriti z njim. Se glasneje je besnel, ko je Dewi Jurangga zagrozila očetu, da bo sla k vulkanu Bromu in se vrgla v njegovo ognjeno zrelo, ce ne bo privolil v poroko. Ker se je Indra prestrašil groženj, je dejal mladeniču, da bo dobil njegovo hčer samo, ce bo v eni noči naredil tisoč cevčev globoko in prav toliko široko pesčeno morje. Ce pesčeno morje ne bo dokončano, ko bo ob svitu zakikirikal prvi petelin, se bo mladenič spremenil v kamnito goro. Mladenič je delal celo noč, pesek je prinášal s kokosovimi lupinami. Ko se je približevalo jutro, je svojo nalogo ze skoraj opravil. Ko je Indra z grozo opazil, da bo mladeniču uspelo narediti pesčeno morje, je začel oponasati petelina in tako so se z vasi oglasili se ostali petelini, preden je mladenič dokončal svoje delo. V spoznanju, da je izgubil, je mladenič od sebe vrgel s peskom napolnjeno kokosovo lupino.

Narobe obrnjena kokosova lupina je padla poleg vulkana Bromo, na mesto, kjer danes stoji Mont Batok (gora kokosove lupine). Dewi Jurangga se je spremenila v kamnito goro Widodaren (nevesta), mladenič pa v skalo, ki se danes imenuje Segarawedi (pesčeno morje). Indra se je zbal jeze bogov in se skril na

gori Semeru, kjer se danes sedi, strmi v skale in tarna.

Nenavadna planota

Pod tri tisoč metrov visokimi, tarnačnimi vulkani leži planota Dieng. Nenavadno vulkansko področje je kot z drugega planeta. Iz tal sikajo po zveplu smrdeče pare in oddajajo grozečo vročino. V kotanjah se skrivajo cudovito obarvana mineralna jezerca in brbotajoče vrelo blato. Delovanje naravnih sil je tako mistično prepričljivo, da ni cudno, da so na ta kraj hodili castit bogove ze od nekdanj.

Divje robato skalovje, ostanki nekdanjega kraterja je poraslo z mahovi, evkaliptusi in zverženimi borovci, stalno zaviti v mrzle meglice, za katerimi nikoli ne veš, kaj te caka. Iz težkih oblakov kar naprej prsi, temperatura pa se tudi podnevi spusti pod 20 stopinj Celzija. Tako kot vreme so se mi zdeli tudi ljudje nenavadno hladni. Drugod te na vsakem koraku ogovarjajo radovedneži, tu pa se prav nihče ni zmenil zame. Robati obrazi so bili zagledani v zemljo, ki jo tu res skrbno obdelujejo. Terasasta polja se zajedajo v strme bregove. Prav vsaka ped zemlje je videti skrbno obdelana.

Zaradi hladnejšega podnebnja tod gojijo podobno zelenjavo kot pri nas. Takrat je bila na višku sezona krompirja, ki je v teh krajih izgledal kar nekam eksotično...

(Konec)

M O J S T R I D E T E K T I V I

Georges
Simenon

Maigretova pipa (10)

»Ali niste bili nikoli pri njem doma, ko je bila njegova mati zdoma?«

»Ne, prisežem. Enkrat mi je hotel samo od daleč pokazati svojo hišo, da bi mi razložil...«

»Da je zelo nesrečen. Vidite?«

»Ali je kaj naredil?«

»Nikakor, mala moja gospodična. Samo izginil je. In pri iskanju se malo priznam, da ne zelo - zanašam na vas. Najbrž bo odveč, ce vas vprašam, ali je imel v mestu kako sobo.«

»Videti je, da ga ne poznate. Sicer pa za to sploh ne bi imel denarja. Vse, kar je zaslužil, je dal materi. Pustila mu je komaj toliko, da si je lahko kupil nekaj cigaret.«

Zardela je. »Kadar sva sla v kino, je vsak placal zase, in nekoč, ko...«

»Nadaljujte.«

»Mojbog, zakaj pa ne? Saj ni nič protizakonitega. Nekoč, pred enim mesecem, ko sva se skupaj odpeljala na podeželje, ni imel dovolj denarja, da bi placal kosilo.«

»Kam sta se odpeljala?«

»K reki Marni. V Chellesu sva stopila z vlaka in se sprehodila med Marno in prekopom.«

»Hvala vam, mademoiselle.«

Ali ji je odleglo, da med množico ni bilo Josepha? Je bila razocarana? Gotovo oboje.

»Zakaj ga išče policija?«

»Ker nas je njegova mati prosila, naj ga poiščemo. Nikar si ne delajte skrbi. In ubogajte me. Ce boste od nje prejeli kaksno sporočilo, nas takoj obvestite!«

Ko se je obrnil, je videl, da gre obotavljivo po stopnicah proti metróju.

Na njegovih pisalnih mizi na Quai des Orfèvres ga je cakal listek

Sedemindesetletni možki z imenom Bleustein Stéphane je bil 15. februarja 1919 umorjen v svojem apartmaju v hotelu Negresco v Nici, kamor je prišel nekaj dni prej. Bleustein je pogosto imel obiske, največkrat ponoči. Zločin je bil storjen s 6,53-milimetrskim revolverjem, ki ni bil najden.

Tedanje poizvedbe niso odkrile storilca. Prtljago umorjenega je morilec temeljito preiskal, in zjutraj je bil v spalnici nepopisen nered.

Kar zadeva Bleusteina, je njegova oseba ostala precej skrivnostna, in poizvedovanja o njegovem poreklu so bila brezuspešna. V Nico se je pripeljal z brzovlakom iz Pariza.

Policija v Nici gotovo razpolaga z izčrpnimi podatki.

Datum umora se je ujema s casom, ko je Bleustein izginil s Quai de Bercy, in Maigret, ki je ze spet zaman iskal svojo izginito pipo, je zlovilno zagodrnjal:

»Salamenski mali idiot!«

Poizvedbe v imenu družine

So refreni, ki te tako zgrabijo in se tako prilagodijo ritmu vožnje, na primer na vlaku, da se jih sploh ne moreš več znebiti. Tak refren je moril Maigreta v starem taksiju, ritem pa je dajal mocan nevihtni dez, ki je bobnal po strehi:

Po-iz-ved-be-vime-nu-druzi-ne.

Po-iz-ved-be ...

Pravzaprav sploh ni imel nobenega razloga za to, da je sedel v taksiju in drvel po ulicah z bledo, napeto deklenco poleg sebe in z ubogljivim Lucasom na pomožnem sedezu. Ce te nadleguje oseba, kakršna je madame Leroy, njenega stokanja sploh ne poslušas do konca.

»Nič vam niso ukradli, madame? Nobene tozbe ne vlagate? Potem pa obzaujem.«

In celo tedaj, ko ji izgine sin:

»Pravite, da je odšel? Ce bi morali iskati vse ljudi, ki pobegnejo od doma, bi lahko zaposlili celotno policijo, pa se ne bi imeli dovolj osebja.«

Temu se je reklo »poizvedbe v imenu družine«. Lotevali so se jih na stroške tistih, ki so poizvedbe zahtevali. Rezultati pa ...

Sicer pa ni manjkalo spodobnih ljudi, starih in mladih, moskih in zensk, z dobrodušnimi obrazi, mehкими, malo zaprepađenimi očmi in vsiljivimi, poniznimi glasovi:

»Prisegam vam, gospod komisar, da moja žena - in jaz jo poznam bolje kot kdor koli drug - ni odšla po svoji volji.«

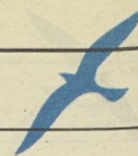
Ali pa hci, »tako nedolžna, tako mehkega srca, tako...«

In takih je bilo vsak dan nekaj sto. »Poizvedbe v imenu družine«. Ali jim je sploh vredno reči, da bo bolje zanje, ce njihove zene ali hčere sploh ne bodo našli, kajti sicer jih bo preplavilo razocaranje? »Poizvedbe v...«

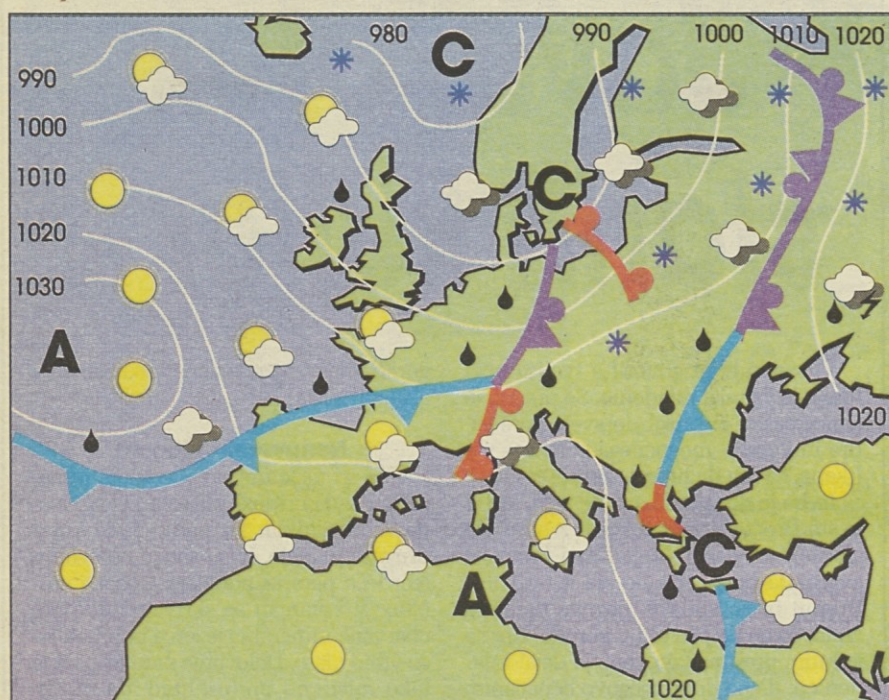
In vendar je spet pristal na nekaj takega! Pariz so ze pustili za sabo, avto je vozil po podeželju, kjer kriminalna policija ni imela pristojnosti. Tukaj ni imel kaj iskati, niti stroškov mu ne bodo povrnili.

In vse to zaradi pipe. Nevihta se je razdivjala tisti trenutek, ko je nasproti hiše na Quai de Bercy stopil iz taksija. Ko je pozvonil, je bila madame Leroy ravno pri jedi, cisto sama je v kuhinji jedla kruh, maslo in kislo vlozen slanik. Kljub svoji zalosti je slanik poskusila skriti!

(Se nadaljuje)

EVROPA / POGOSTE PADAVINE

Vremenska slika: Območje visokega zračnega pritiska nad Sredozemljem slabi. Nov frontalni val je dosegel zahodne Alpe in bo jutri vplival tudi na vreme v Sloveniji.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo danes imeli značilne težave s počutjem, hitreje se bodo utrudili, razdražljivi bodo in nemirni, ponoči pa bodo slabše spali.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.03 in zšlo ob 17.30. Dan bo dolg 10 ur in 27 minut. Luna bo vzšla ob 20.06 in zšla ob 7.34.

SNEŽNE RAZMERE dne 16. 2.

	cm		cm
Rogla	50 do 70	Kanin	od 40 do 140
Kope	do 40	Kobla	do 40
Krvavec	do 70	Zelenica	do 70
Vogel	115	Golte	do 25
Kranjska Gora	20	Cerkno	35
Mariborsko Pohorje	do 35	Velika planina	15
Soriška planina	50	Rakitna	-

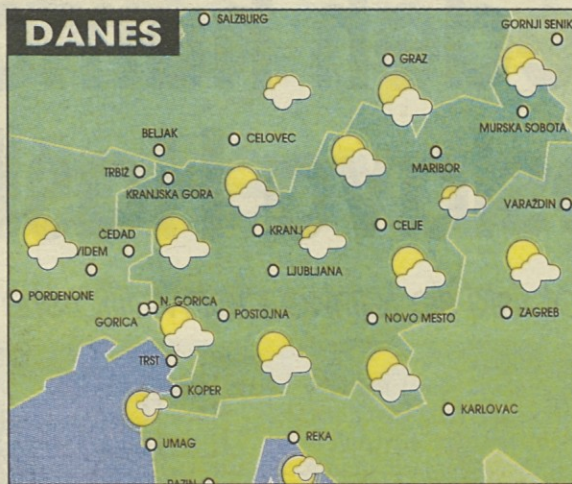
Na vseh omenjenih smuciscih, razen na Rakitni, naprave obratujejo. Na Veliki Planini vozita le nihalka in sedežnica. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Golteh, Kopah, Soriški planini. Smucarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Vogel, Koblo, iz Cerknega, med gozd Martuljkom in Zelenici v Podkorenu.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.28 najnižje -36 cm, ob 10.17 najvišje 41 cm, ob 16.31 najnižje -54 cm, ob 22.57 najvišje 51 cm.
Jutri: ob 5.05 najnižje -37 cm, ob 10.53 najvišje 36 cm, ob 17.01 najnižje -48 cm, ob 23.28 najvišje 49 cm.

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

ALPE JADRAN / DELOMA SONČNO

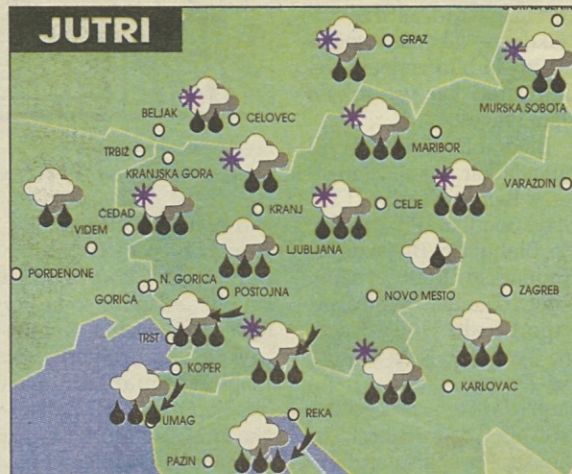

Slovenija:

Delno jasno z zmerno oblačnostjo. Zjutraj bo po nižinah megla. Najvišje dnevne temperature bodo od 8 do 13 °C

Sosednje pokrajine:

Delno sončno bo. Proti večeru se bo od zahoda pooblačilo.

V Sloveniji: V soboto bo oblačno s padavinami. Meja sneženja bo na nadmorski višini 1000 metrov, zvečer pa lahko sneži tudi v nižinah.

Obeti:

V nedeljo bo spremenljivo oblačno in suho vreme. Na Primorskem bo pihala burja.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	4/6
TRST.....	-1
CELOVEC.....	-15
BRNIK.....	0/5
MARIBOR.....	5/7
NOVO MESTO.....	7/7
MUR. SOBOTA.....	4/7
NOVA GORICA.....	2/6
PORTOROŽ.....	4/7
POSTOJNA.....	6/10
MURSKA BISTRICA.....	4/6
KOČEVJE.....	1/7
CRNOMELJ.....	0/-
SLOV. GRADEC.....	2/5
RATEČE.....	1/3
VOGEL.....	1/3
KREDARICA.....	1/-1
VIDEM.....	-1/6
GRADEC.....	6/9
MONOŠTER.....	1/4
ZAGREB.....	2/5
REKA.....	2/8
	8/8

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	2/3
STOCKHOLM.....	0/4
MOSKVA.....	1/3
BERLIN.....	6/9
VARSAVA.....	6/10
LONDON.....	4/13
AMSTERDAM.....	8/11
BRUSELJ.....	7/13
PARIZ.....	8/16
DUNAJ.....	5/13
ZÜRICH.....	8/10
ZENEVA.....	9/10
RIM.....	7/18
MILAN.....	3/14
BEOGRAD.....	4/10
BARCELONA.....	13/20
ISTAMBUL.....	6/8
MADRID.....	8/12
LIZBONA.....	13/18
ATENE.....	8/15
BUCAREST.....	4/5
MALTA.....	10/17
PRAGA.....	6/8

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Cvrti škorpijoni izredni proti migreni in revmi

SINGAPUR - Da so Kitajci rafiirani jedci, je splošno znano, med njimi pa so največji sladkokusci in gurmani predvsem singapurski Kitajci. Nic čudnega torej, da v tej mesniti državi dobesedo mrgoli najrazličnejših restavracij, kjer vam postrežejo z italijansko, francosko in celo z mogolsko kuhinjo. Za zadnji dosežek pa so poskrbeli v Imperial Herbal Restoratu, kjer je treba mizo rezervirati vsaj nekaj dni prej. Seveda v to restavracijo lahko zaide le tisti, ki nima zahodnjasko občutljivega želodca, saj tu poujajo škorpijone, mravlje,

crve, netopirje in druge poslastice, ki naj bi bile prava panacea za stvilna obolenja od revme do impotence. To vsaj trdi Wang-Lee Tee Eng, direktor restavracije, ki se strateško nahaja pred legendarnim Hotelom Raffles in nedaleč od restavracije Bologna, ki je singapurski temelj italijanske kuhinje.

Gosta pričaka šef Li Lianxing, ki s ponosom navaja, da njihove jedi ne povečujejo holesterola in ne škodijo zdravju, temveč izboljšujejo splošno počutje. Tako na prepečenju ponujajo 4 centimetre dolge cvrte skor-

pijone. Vsak stane pet mark, za Kitajce pa so taki škorpijoni boljši kot aspirin, ker s kroznikom take poslastice vsak pozabi na migreno in revmo. Seveda je treba predtem pripraviti zelodec. Li Lianxing svetuje juho iz mariniranega penisa severnega jelena, ki naj bi povečevala spolno moč. Kdor noče škorpionov se lahko odloči za dušene mravlje, ki preprečujejo prehitro staranje. Sportnikom pa ponujajo gos z gobicami in zelenimi gosenicami, ki naj bi bila skrivnost uspešnih kitajskih tekacic.

Trofejski krap

Dino Toniol, šef kuhinje neke restavracije v francoskem Toulouseu, s 43-kilogramskim kitajskim krapom, ki so ga ulovili v bližnjem jezercu Sesquires. (Telefoto AP)

Milijon dolarjev zaradi TV kamere v slačilni kabini

WASHINGTON - Neko kalifornijsko sodišče je veleblagovnici Broadway iz San Diega ukazalo plačati milijon dolarjev odškodnine neki zenski, ki je med pomerjanjem obleke opazila na stropu zamaskirano videokamero in slisala hihitanje zapriženih stražnikov. Vicki Lindsey je povedala, da jo denar ne zanima in da je tozbo sprožila, ker noče, da bi se tudi drugim kaj takega zgodilo. Pred rasodbo so porotniki sodnika vprašali, ce lahko prisili vodstvo veleblagovnice, da se zenski opraviči. Ko pa je sodnik povedal, da tega ne more doseči, so sporočili svojo rasodbo. Veleblagovnica Broadway je po rasodbi odpustila iz službe tri vpletene varnostnike.

Tradicija...

Manekenka Veronica Blume je v Madridu predstavila Montesinovo modno kracijo, ki mojstrsko uskladil špansko tradicijo s sodobnimi zahtevami. (Telefoto AP)